

Program Rewitalizacji
Gminy Bodzentyn
na lata 2016-2023

Kwiecień-Sierpień 2016

Program Rewitalizacji dla Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023 został opracowany w ramach projektu dofinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

Opracowano na podstawie Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016) z dnia 2 sierpnia 2016r.

Dokument przygotowany przez:

GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

przy wsparciu Zespołu ds. rewitalizacji powołanym zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Bodzentyn nr 30/2016 z dnia 14 kwietnia 2016r. w składzie:

1. Justyna Gawlik – przewodnicząca Zespołu,
2. Marek Lesisz
3. Beata Dulęba
4. Jarosław Dziedziński

oraz Komitetu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn powołanym zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Bodzentyn nr 43/2016 z dnia 24 maja 2016r. w składzie:

1. Urszula Oettingen – przedstawiciel środowiska organizacji pozarządowych i dziedzictwa kulturowego (Stowarzyszenie Siekierno Nasza Ojczyzna),
2. Marcin Sikorski – przedstawiciel środowiska kultury (Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki),
3. Dariusz Kasprowicz – przedstawiciel środowiska oświaty i edukacji (Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1),,
4. Ks. Leszek Sikorski – przedstawiciel Parafii Rzymsko-Katolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika,
5. Marcin Matysek – przedstawiciel Świętokrzyskiego Parku Narodowego,
6. Wiesława Laskowska - przedstawiciel przedsiębiorców,
7. Dariusz Świetlik - przedstawiciel Rady Miejskiej w Bodzentynie,
8. Jan Zygałowicz - przedstawiciel Rady Miejskiej w Bodzentynie,
9. Ryszard Tusień - przedstawiciel Rady Miejskiej w Bodzentynie,
10. Tadeusz Zieliński - przedstawiciel Rady Miejskiej w Bodzentynie,
11. Jerzy Tofil - przedstawiciel Rady Miejskiej w Bodzentynie,
12. Justyna Gawlik – przedstawiciel Urzędu Miasta i Gminy w Bodzentynie.

W dniu 12.08.2016r. zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Bodzentyn nr 59/2016 skład Komitetu został poszeszony o 2 osoby:

- Witold Comber – przedstawiciel mieszkańców Bodzentyna,
- Michał Rachtan – przedstawiciel środowiska organizacji pozarządowych (Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna).

Spis treści

Spis treści	3
1. Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy.....	6
2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych wraz z opisem skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych.....	17
3. Zasięg przestrzenny obszaru/obszarów rewitalizacyjnych.....	81
4. Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)	84
5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk	85
6. Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	87
7. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	87
8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/ przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	142
9. Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 - publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE	154
10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	165
11. System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji	171
12. System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.....	176
Spis tabel	178
Spis map	178
Spis zdjęć.....	179

Wyjaśnienie podstawowych pojęć i terminów związanych z rewitalizacją

BEZDOMNOŚĆ - to kryzysowy stan egzystencji osoby nieposiadającej faktycznego miejsca zamieszkania.

BEZROBOCIE - polega na tym, że osoba zdolna do pracy, aktywnie poszukująca jej i faktycznie gotowa do jej podjęcia nie znajduje zatrudnienia. Bezrobocie rejestrowane natomiast, to formalny stan wpisania kogoś do rejestru prowadzonego przez Powiatowy Urząd Pracy.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ - Według Europejskiego Forum Niepełnosprawności osobą niepełnosprawną jest jednostka w pełni swoich praw, znajdująca się w sytuacji upośledzającej ją na skutek barier środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, których z powodu występujących u niej uszkodzeń nie może przezwyciężyć w taki sposób, jak inni ludzie.

INTEGRACJA SPOŁECZNA - Z punktu widzenia jednostki, proces jej włączania społecznego, przełamywania jej wykluczenia. Z punktu widzenia społeczeństwa – proces budowania spójności społecznej.

KAPITAŁ SPOŁECZNY - termin z pogranicza ekonomii i socjologii, oznaczający kapitał (jako element procesu produkcji i życia w zorganizowanym społeczeństwie), którego wartość opiera się na wzajemnych relacjach społecznych i zaufaniu jednostek, które dzięki niemu mogą osiągać więcej korzyści (z ekonomicznego i społecznego punktu widzenia)

MARGINALIZACJA - wykluczenie z udziału w życiu społecznym jednostek, grup społecznych lub w ujęciu globalnym społeczeństw w stosunku do ich otoczenia społecznego. Wykluczenie społeczne może odnosić się do procesu wykluczania jednostek i grup albo do stanu wykluczenia.

Wykluczenie jest rozumiane jako niemożliwość bycia uczestnikiem ważnych społecznie aspektów życia społecznego, jak gospodarcze, polityczne czy kulturowe. Skutkiem marginalizacji (procesu) jest wykluczenie społeczne (stan).

OBZAR ZDEGRADOWANY - Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto, co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów, jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno- funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej, jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej, jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania

koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych¹.

OBSZAR REWITALIZACJI - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż **20% powierzchni gminy** oraz zamieszkały przez więcej niż **30% mieszkańców gminy**.

REWITALIZACJA - to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji

*****

Idea rewitalizacji polega na pobudzeniu rozwoju gospodarczego, zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej zdegradowanego obszaru jak również na przeprowadzeniu inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej. Kompleksowość planowanych do przeprowadzenia projektów stanowi klucz do faktycznego i długotrwałego wyjścia wyznaczonego obszaru z sytuacji kryzysowej.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów w tym także kulturowych.

Gmina przygotowuje, koordynuje i tworzy warunki do prowadzenie rewitalizacji, ale rewitalizacja prowadzona jest przez wielu interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wierzyci nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze;
- mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez szeroki i otwarty katalog interesariuszy ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)².

---

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji

² Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

1. Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023 nie jest jedynym opracowaniem, które dotyczy planowania strategicznego w gminie. Samorząd posiada kilka innych dokumentów dotyczących różnych sfer rozwoju określających sposoby, które mają sprzyjać ich osiągnięciu. Zatem ważnym elementem jest umiejętne współgranie tych opracowań ze sobą. Wzajemna komplementarność *Programu Rewitalizacji* z innymi dokumentami strategicznymi zarówno lokalnymi jak i ponadlokalnymi ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo zwiększa jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji. *Program Rewitalizacji* jest powiązany z niżej wymienionymi dokumentami strategicznymi gminy (poz. 1-5), powiatu (poz. 6), województwa (poz. 7), kraju (poz. 8-12) oraz Unii Europejskiej (poz. 13):

- 1 Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Bodzentyn,
- 2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bodzentyn na lata 2012-2020,
- 3 Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Bodzentyn,
- 4 Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2008-2032,
- 5 Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020,
- 6 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020,
- 7 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie,
- 8 Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- 9 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- 10 Krajowa Polityka Miejska 2023,
- 11 Narodowy Program Rewitalizacji 2022 (założenia)
- 12 EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

1 Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta i Gminy Bodzentyn

W Strategii Rozwoju wskazano na stronach 12-13 wizję przyszłości tj. pożądanego obrazu gminy funkcjonującej według reguł gwarantujących jej zrównoważony rozwój.

„Bodzentyn będzie gminą:

I. W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ:

- 1 o czystym powietrzu, wodach, glebach i lasach,
- 2 z uporządkowanymi, zadbanymi, z piękną zielenią, terenami zabudowanymi,
- 3 utrzymującą swoje charakterystyczne walory krajobrazowe, chronione i odnawiane,
- 4 ze zminimalizowanym hałasem od uciążliwego transportu;

II. W SFERZE SPOŁECZNEJ:

- 1 z odpowiednią ilością punktów usługowych, w tym także oświaty i kultury, zaspokajających w pełni potrzeby mieszkańców i turystów,
- 2 dobrze funkcjonującą opieką społeczną,
- 3 z dobrze prowadzoną edukacją ekologiczną,
- 4 z minimalizowanym bezrobociem,
- 5 z prężnymi organizacjami młodzieżowymi,
- 6 bezpieczną, sprawną służbą porządkową;

III. W SFERZE GOSPODARCZEJ:

- 1 z rozwijającą się i opłacalną produkcją zdrowej żywności, jej przetwórstwem i zapewnionym zbytem produktów,
- 2 z dobrze funkcjonującymi gospodarstwami specjalistycznymi,

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

- 3 sprzyjającą rozwojowi agroturystyki,
- 4 sprzyjającą rozwojowi rzemiosła oraz małych i średnich przedsiębiorstw, pracujących na potrzeby lokalne,
- 5 sprzyjającą poprawie warunków mieszkaniowych swoich mieszkańców;

IV. W SFERZE PRZESTRZENNEJ:

- 1 z jednorodnie kształtowaną zabudową, dwukondygnacyjną o dwuspadowych dachach i nowoczesnej architekturze, wtopionej w krajobraz i rozwijającej lokalne tradycje budowania,
- 2 z estetycznymi, dobrze rozlokowanymi, wykorzystującymi walory krajobrazowe i przyrodnicze terenami rekreacyjnymi,
- 3 z rozwiązaniem kompleksowo problemem gospodarki wodno – ściekowej oraz gospodarki odpadami, z pełną kanalizacją, z zagospodarowaniem ścieków i wód opadowych, z funkcjonującym systemem zbiorników retencyjnych, segregacją śmieci i ich zagospodarowaniem,
- 4 wyposażoną w sieć gazociągową i zakład dystrybucji gazu,
- 5 z dobrze zorganizowaną siecią dróg między wsiami i sprawną komunikacją z otoczeniem,

V. W SFERZE INSTYTUCJONALNEJ:

- 1 z dobrze pracującym samorządem, obiektywnym, konstruktywnie współpracującym z organizacjami pozarządowymi, innymi samorządami i administracją rządową, dbającą o dobro pracowników urzędu i mieszkańców gminy,
- 2 dbającą o swoją dobrą „wizytówkę”.

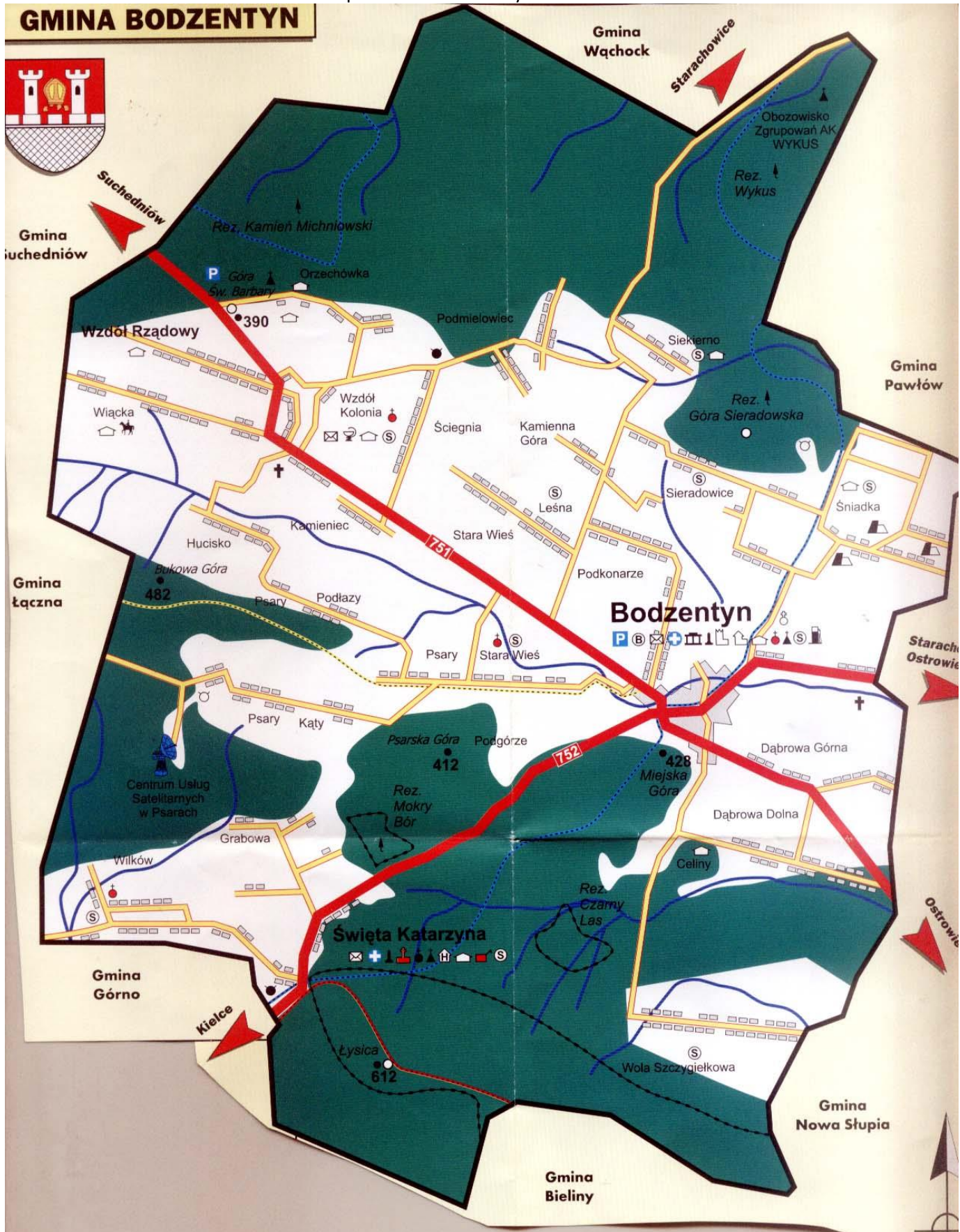
Cele i przedsięwzięcia rewitalizacyjne wskazane w niniejszym Programie Rewitalizacji skoncentrowane są terytorialnie na obszarze miasta Bodzentyn i sołectwa Psary – Stara Wieś. W zdecydowanej większości są one komplementarne z celami wskazanymi w Strategii Rozwoju Gminy przyczyniając się do jej zrównoważonego rozwoju. „Celem nadrzędnym rozwoju Miasta i Gminy Bodzentyn jest wysoka jakość życia mieszkańców miasta i gminy” (s. 13). Cel nadrzędny realizowany jest przez cele główne (s. 13):

Zadanie rewitalizacyjne przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju:

- środowiska (usuwanie azbestu, EWE, OZE),
- społecznego (szereg projektów związanych m.in. z edukacją, szkoleniami, opieką nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi),
- gospodarczego (powstawanie nowych firm i gospodarstw agroturystycznych),
- przestrzennego (uporządkowanie przestrzeni publicznej - teren miasta i m.in. „Żeromszczyzny” w Psarach – Starej Wsi),
- ładu polityczno-instytucjonalnego (rewitalizacja zakłada współpracę wielu interesariuszy na rzecz rozwoju terenów zdegradowanych).

Mapa 1 Gmina Bodzentyn

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2012-2020, s. 10.

2 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bodzentyn na lata 2012-2020

Strategia wyznacza wizję rozwoju Gminy w obszarze społecznym (s. 75):

„1 Samodzielni obywatele, aktywnie kreujący swoją przyszłość.

2 Wyrównane szanse dla wszystkich dzieci przez organizowanie lekcji dodatkowych, rozwijanie zainteresowań i świadomości zagrożeń.

3 Silne, świadome rodziny, dbające o najważniejsze wartości, wspierające się wzajemnie.

4 Działania wzmacniające więzi rodzinne.

5 Organizacja czasu wolnego, zapobieganie izolacji osób starszych i niepełnosprawnych i ich integracja ze społeczeństwem.

6 Propagowanie zdrowego stylu życia, aktywności sportowej i turystycznej mieszkańców.

7 Rozwinięty i atrakcyjny dla turystów teren gminy – sieć gospodarstw agroturystycznych.

8 Liczne podmioty ekonomii społecznej, pełne zatrudnienie na terenie gminy”.

Rewitalizacja ma na celu realizację przede wszystkich przedsięwzięć społecznych na obszarach zdegradowanych. W ramach Programu przewidujemy szereg działań nakierowanych na edukację (szkoły, seniorzy), wsparcie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym (uruchomienie świetlicy socjo-terapeutycznej), szkolenia pracowników administracji, utworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych, itp. Zadania i cele wskazane w Programie przyczyniają się do realizacji misji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bodzentyn (s. 76):

„Gmina Bodzentyn poprzez budowę szeroko zakrojonego systemu wsparcia dąży do poprawy standardu życia swoich mieszkańców i ich aktywizacji w poszukiwaniu nowych źródeł dochodu, przedsięwzięć zmniejszających bezrobocie oraz do eliminacji negatywnych społecznie zjawisk”.

3 Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Bodzentyn

Głównym celem Programu (s. 4) „jest określenie polityki ekologicznej gminy Bodzentyn, realizując politykę ekologiczną państwa, rozumianą jako zjednoczenie celów ochrony środowiska z wyzwaniem zrównoważonego rozwoju w warunkach jednoczenia się Europy i rozszerzania ogólnoświatowej troski o Ziemię i jej przyszłych mieszkańców”. Na stronach 48-49 w tabeli 6 zostały przedstawione priorytety ekologiczne w Gminie Bodzentyn. Zadania wymienione w Programie Rewitalizacji wpisują się w kilka z nich:

- Budowa kanalizacji spełniającej standardy UE,
- Wyrównanie dysproporcji pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- Likwidacja niezorganizowanych i nielegalnych zrzutów ścieków,
- Likwidacja źródeł niskiej emisji,
- Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
- Włączenie władz samorządowych w proces edukacji ekologicznej – podjęcie dialogu ze społeczeństwem,
- Współpraca administracji publicznej i innych jednostek w przygotowaniu ofert edukacyjnych,
- Promocja gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych.

4 Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2008-2032

Podstawowym celem Programu jest „Wylimitowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Miasta i Gminy Bodzentyn powodowanych azbestem oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko” (s. 4). Ogólnym zadaniem Programu usuwania wyrobów zawierających azbest jest określenie warunków sukcesywnego usuwania tego typu wyrobów. W Programie przeanalizowano zagadnienia (s. 4):

- edukowania poprzez informowanie społeczeństwa Miasta i Gminy Bodzentyn w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz o sposobach bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania,
- współpracy z lokalnymi mediami oraz organizacjami społecznymi,

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

- utworzenia centrum danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest,
- ustalenia ośrodków dyspozycyjno-kontrolnego do nadzoru realizacji programu na terenie miasta i gminy oraz dla podejmowania, lub koordynacji decyzji strategicznych i finansowych oraz kontaktów z zainteresowanymi osobami prawnymi i fizycznymi. Koordynacja działań miasta i gminy,
- monitoringu zmian stanu zaewidencjonowanego azbestu, poprzez współpracę z odpowiednimi jednostkami w zakresie przeprowadzenia monitoringu zagrożonych rejonów (obiektów) i ustalenia stopnia emisji pyłu i włókien azbestu,
- przedstawienia wyników monitoringu na mapie miasta i gminy,
- podejmowania w miarę potrzeby odpowiednich działań administracyjnych w stosunku do właścicieli lub zarządców obiektów szczególnie zagrożonych,
- współpracy z wojewodą, samorządem województwa oraz samorządem miejskim i gminnym, w zakresie zadań wynikających z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku,
- pozyskania środków na realizację likwidacji wyrobów zawierających azbest,
- współpracy z przedsiębiorstwami zajmującymi się usuwaniem wyrobów zawierających azbest, prowadzenia lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, szczególnie w stosunku do uboższych właścicieli obiektów,
- opracowania i wydawania odpowiednich zaleceń i wytycznych dla gmin, administracji osiedli mieszkaniowych i obiektów komunalnych dotyczących sposobów bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- nadzorowania wykorzystania pozyskanych środków finansowych.

Program rewitalizacji zakłada inwestycje w obiektach publicznych i prywatnych zawierających azbest, stąd wdrożenie działań rewitalizacyjnych przyczyni się do zmniejszenia ilości azbestu pozostającego do utylizacji.

5 Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020

Gmina Bodzentyn jest jedną z 19 gmin powiatu kieleckiego. Na terenie gminy zlokalizowane są następujące powiatowe jednostki organizacyjne:

- Powiatowe Szkolne Schronisko Młodzieżowe Filia Nr 1 w Bodzentynie,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Bodzentynie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie,
- Rodzinny Dom Dziecka Nr 6 w Podkonarzu gm. Bodzentyn,
- Filia Wydziału Komunikacji i Transportu w Bodzentynie (s. 6).

Misja powiatu sformułowana w Strategii brzmi „Podniesienie jakości życia mieszkańców powiatu kieleckiego oraz poprawa standardu usług publicznych poprzez realizowanie polityki zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego z poszanowaniem środowiska naturalnego i racjonalne wykorzystanie walorów kulturowych i turystycznych powiatu” (s. 92). Powiat do roku 2020 stawia sobie następujące cele i priorytety (s. 93-94):

Cel strategiczny I - Rozwój zasobów ludzkich i instytucjonalnych

Priorytet 1 - Rozwój edukacji i dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynku pracy (na obszarze rewitalizacji zlokalizowany jest Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bodzentynie – przedsięwzięcia związane z rozwojem tej placówki znajdują się w planowanych zadaniach inwestycyjnych).

Priorytet 2 - Przeciwdziałanie bezrobociu, aktywizacja rynku pracy i wzrost kompetencji zawodowych mieszkańców powiatu (cel 3 Programu Rewitalizacji dotyczy Rozwoju przedsiębiorczości na obszarach

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

rewitalizacji – projekty rewitalizacyjne mają przyczynić się do zmniejszenia bezrobocia i aktywizacji rynku pracy).

Priorytet 3 - Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości usług w sferze ochrony zdrowia (zakładamy w Programie rewitalizację Ośrodka Zdrowia w Bodzentynie).

Priorytet 4 - Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego (w ramach Programu będą realizowane projekty skierowane na remont i budowę chodników, zmianę organizacji ruchu).

Priorytet 5 - Zwiększenie skuteczności i efektywności działań administracji.

Priorytet 6 - Zintegrowana polityka społeczna.

Priorytet 7 - Rozwijanie aktywnych form integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Priorytet 8 - Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych w komunikowaniu się, technicznych w dostępie do środowiska wewnętrznego i zewnętrznego osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny II - Ochrona i racjonalne wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i dóbr kultury

Priorytet 1 - Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego (cel 7 Programu Rewitalizacji dotyczy Zwiększenia wykorzystania efektywnej i zielonej energii)

Priorytet 2 - Ochrona i optymalne wykorzystanie dóbr kultury.

Priorytet 3 - Rozwój turystyki oraz tworzenie i modernizacja infrastruktury kulturowej i turystycznej (jeden z głównych celów Programu – rozwój turystyki to ta gałąź gospodarki, która stanowi szansę dla terenów zdegradowanych zidentyfikowanych w ramach Programu).

Cel strategiczny III – Rozwój gospodarczy oraz rozwój infrastruktury technicznej i społecznej

Priorytet 1 - Zwiększenie i poprawa dostępności komunikacyjnej powiatu.

Priorytet 2 - Budowa, rozbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów użyteczności publicznej.

Priorytet 3 - Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego.

Priorytet 4 - Rozwój sektora MŚP (Cel 3 rewitalizacji zatytułowany jest: Rozwój przedsiębiorczości, a jedno z zadań dotyczy zwiększania liczby firm na obszarach rewitalizacji).

Priorytet 5 - Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.

Mapa 2 : Gmina Bodzentyn na tle mapy Powiatu Kieleckiego

Źródło: <https://www.osp.org.pl/>

6 Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Aktualizacja Strategii Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 została przyjęta uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego nr XXXIII/589/13 z dnia 16 lipca 2013r.

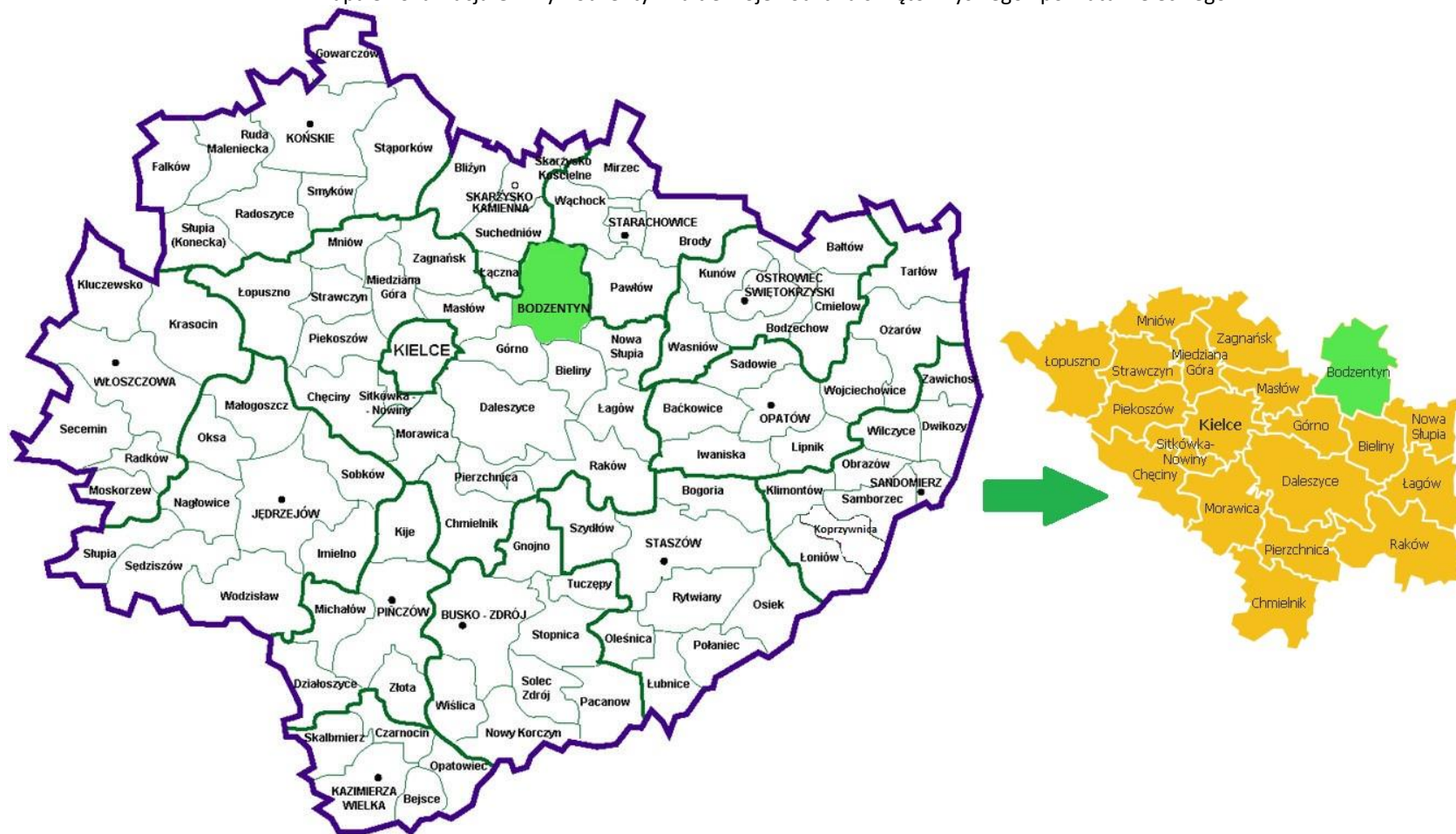
Rewitalizacja Gminy Bodzentyn wpisuje się w cel strategiczny 2 Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu, 2.4 Pakietyzacja i komercjalizacja produktu turystycznego – czyli rynkowa gra zespołowa. Według Strategii Rozwoju Województwa realizacja tego celu powinna obejmować:

- „rozbudowę i modernizację infrastruktury turystycznej oraz wzmacnianie potencjału turystycznego regionu;
- wsparcie władz samorządowych w zakresie promocji regionu, wykorzystującej zróżnicowane kanały dotarcia do potencjalnego klienta;
- dalszy rozwój turystyki wydatnie wykorzystującej bogate dziedzictwo kulturowe regionu (m.in. turystyki kulturowej, edukacyjnej, geologicznej, rodzinnej, sportowej, wypoczynkowej, alternatywnej tzw. „zielonej turystyki”);
- konsekwentny rozwój specjalności w zakresie turystyki zdrowotnej (uzdrowskiej, rehabilitacyjnej, profilaktycznej, rewitalizacyjnej i geriatrycznej);
- wspieranie szkoleń zmierzających do wzrostu standardu świadczonych usług turystycznych;
- coaching - przygotowanie wysokiej klasy specjalistów, menedżerów odpowiedzialnych za definiowanie, analizę i kierowanie rozwojem zmian w otoczeniu biznesowym sektora usług turystycznych” (s. 35).

W ramach rewitalizacji Bodzentyna i sołectwa Psary – Stara Wieś planujemy szereg przedsięwzięć turystycznych – od rewaloryzacji wzgórze zamkowe w Bodzentynie, poprzez - uczytelnienie murów miejskich, wspólne projekty turystyczne z biznesem, ścieżki rowerowe, uruchomienie imprez kulturalnych np. jarmark bodzentyński czy też zagospodarowanie turystyczne terenu „Żeromszczyzny” w Psarach – Starej Wsi. Ożywienie turystyczne Bodzentyna i sołectwa Psary-Stara Wieś stanowi największą szansę na rozwój tych obszarów.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Mapa 3 Lokalizacja Gminy Bodzentyn na tle województwa świętokrzyskiego i powiatu kieleckiego

Źródło: opracowanie własne

7 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Najważniejszym celem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jest wykorzystanie specyficznych atutów (tzw. potencjałów rozwojowych), które ma każdy obszar Polski, dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności. Chodzi o politykę rozwoju „szytą na miarę” konkretnej części naszego kraju. Strategia mówi o tym, że „środki na rozwój trzeba inwestować tak, by wspierały mocne strony danego obszaru, dawały szansę na wzrost gospodarczy i większe zatrudnienie oraz niwelowały różnice w poziomie rozwoju”. Strategia wyznacza też trzy cele szczegółowe. Dotyczą one:

- **wzrostu konkurencyjności regionów** (chodzi o rozwijanie potencjałów największych miast i otaczających je gmin oraz tworzenie warunków do korzystania z tego rozwoju przez pozostałe obszary).
- **niwelowania różnic w rozwoju poszczególnych obszarów kraju** (chodzi szczególnie o obszary wiejskie o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług, miasta, które tracą dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze, np. niektóre były stolice województw, obszary przygraniczne czy te części Polski, które nie mają nowoczesnej sieci drogowej czy kolejowej),
- **sprawnego zarządzania polityką rozwoju** (m.in. większa rola województw w prowadzeniu polityki rozwoju, nowe narzędzia polityki regionalnej – kontrakty terytorialne, obserwatoria terytorialne, krajowe i regionalne fora terytorialne).

Program Rewitalizacji dąży do wzrostu konkurencyjności Gminy Bodzentyn poprzez wykorzystanie jej potencjałów (m.in. wzgórze zamkowe, licznych zabytków) zmniejszając w ten sposób różnice w rozwoju pomiędzy obszarami wiejskimi a miejskimi. Sam dokument przyczynia się także do sprawniejszego zarządzania polityką rozwoju na poziomie samorządu.

8 Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

Wytyczne wskazują warunki i sposoby zapewnienia komplementarności interwencji dla projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych z funduszy EFRR, EFS i FS w ramach różnych celów tematycznych, priorytetów inwestycyjnych, zarówno w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, jak i Krajowego Programu Operacyjnego.

Podstawowym celem Wytycznych jest ujednoczenie warunków i procedur wdrażania programów operacyjnych na lata 2014-2020 w zakresie projektów realizujących cele rewitalizacji. Dokumentem odniesienia dla Wytycznych jest Umowa Partnerstwa, która formułuje wyzwania związane z zapewnieniem warunków dla właściwej rewitalizacji, tj. zintegrowanego, kompleksowego oraz przygotowanego i prowadzonego z uwzględnieniem realnej partycypacji społecznej przeciwdziałania procesom degradacji obszarów dotkniętych kryzysem.

Niniejszy Program Rewitalizacji jest opracowany z uwzględnieniem przedmiotowych wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

9 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Została ona stworzona w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, które pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Cele określone w dokumencie to:

1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności.
2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.

4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.

5. Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.

6. Przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego.

Wdrożenie działań przewidzianych w Programie Rewitalizacji Gminy Bodzentyn wpisuje się w cele:

- nr 2 dotyczący wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich (obszar rewitalizacji nr 2 Psary – Stara Wieś) oraz wykorzystywania potencjałów w procesie zarządzania rozwojem lokalnym,
- nr 3 ponieważ planujemy w ramach procesu rewitalizacji rozwijać infrastrukturę transportową (drogową) zarówno na obszarze miasta Bodzentyn jak i sołectwa Psary – Stara Wieś,
- nr 6, gdyż Program Rewitalizacji zakłada uporządkowanie i przywrócenie ładu przestrzennego na terenach pogrążonych w kryzysie (w obu obszarach zdegradowanych).

10 Krajowa Polityka Miejska 2023

Warto zwrócić uwagę, że Krajowa Polityka Miejska bierze pod uwagę następujące wątki tematyczne:

- kształtowanie przestrzeni,
- partycypacja publiczna,
- transport i mobilność miejska,
- niskoemisyjność i efektywność energetyczna,
- rewitalizacja,
- polityka inwestycyjna,
- rozwój gospodarczy,
- ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu,
- demografia,
- zarządzanie obszarami miejskimi.

Program Rewitalizacji jako dokument planistyczny i strategiczny wpisuje się w cel strategiczny Polityki Miejskiej nakierowany na „wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców” (s. 12). Jednym z najważniejszych elementów branych pod uwagę w rozwoju wg Krajowej Polityki Miejskiej jest właśnie jakość życia mieszkańców.

„(...) jest ona pochodną szeregu czynników ją determinujących, w tym także zrównoważonego rozwoju miasta oferującego wysokiej jakości miejsca pracy. Patrząc z tej samej perspektywy na całość Krajowej Polityki Miejskiej należy stwierdzić, że każde podejmowane działanie, tak z poziomu centralnego, jak i z poziomu poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego (a szczególnie władz miejskich) należy rozpatrywać i oceniać przez pryzmat potrzeb człowieka i jakości jego życia” (s. 15).

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn dąży do tworzenia nowych lepszych miejsc pracy, a także niweluje chaos wizualny i wpływa na poprawę estetyki obszarów zdegradowanych. Wszelkie działania ujęte w Programie mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców miasta Bodzentyn i sołectwa Psary – Stara Wieś, a pośrednio całej gminy.

11 Narodowy Program Rewitalizacji 2022 (założenia)

Jak czytamy w dokumencie (s. 2):

„Myślą przewodnią Narodowego Planu Rewitalizacji ma być **zapewnienie mu możliwe powszechnego charakteru** tak, aby jak najszersze grono obywateli i podmiotów mogło się utożsamić z ideą naprawy środowiska miejskiego i włączać się lub podejmować z własnej inicjatywy działania w tym zakresie”.

Niniejszy Program Rewitalizacji wpisuje się rozumienie rewitalizacji wskazanej w założeniach do Narodowego Programu Rewitalizacji „nie jedynie jako modernizacji w wymiarze infrastrukturalnym (i to dotychczas często punktowej i nieco przypadkowej), ale jako **zespołu działań prowadzonych**

kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych” (s.3).

Zapewniony został także udział mieszkańców gminy Bodzentyn, zwłaszcza obszarów zdegradowanych w procesie uspołecznienia procesu rewitalizacji:

- powołano Komitet Rewitalizacyjny,
- zorganizowano liczne spotkania konsultacyjne oraz
- przeprowadzono 3 etapy konsultacji za pomocą strony internetowej.

12 EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia ta jest nową długookresową strategią rozwoju Unii Europejskiej na lata 2010-2020. Strategia „Europa 2020” zastąpiła realizowaną w latach 2000-2010 Strategię Lizbońską i jest próbą odpowiedzi na słabości europejskiej gospodarki, które ujawniły się szczególnie podczas ostatniego kryzysu. Jak czytamy w dokumencie (s. 12):

„U podstaw strategii Europa 2020 powinny leżeć trzy priorytety:

- rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
- rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną”.

W ramach Programu Rewitalizacji podejmujemy szereg działań wpisujących się w Strategię „EUROPA 2020”, tj. m.in.:

- wspieramy kształcenie i uczenie się przez całe życie (liczne projekty edukacyjne na obszarach rewitalizacji),
- inwestycje w energię odnawialną m.in. panele fotowoltaiczne, termomodernizacja budynków użyteczności publicznej,
- zwiększenie kwalifikacji zawodowych.

2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych wraz z opisem skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych

Streszczenie diagnozy

1. Diagnoza wskazuje podział gminy na jednostki struktury wewnętrznej

a) Sposób wyznaczenie jednostek planistycznych służących badaniu zróżnicowania wewnątrzgminnego i uzasadniono metodę podziału

W diagnozie podstawową jednostką planistyczną są jednostki pomocnicze gminy tj.:

- sołectwo,
- miasto.

b) Przestrzenne zróżnicowanie diagnozowanych zjawisk

W diagnozie dokonano analizy problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych i funkcjonalno-przestrzennych występujących na terenie wszystkich sołectw/miasta.

c) Diagnoza dotyczy całej gminy, w tym obszarów niezamieszkałych i przemysłowych

Diagnozie zostały poddane całe jednostki pomocnicze, w tym terenie niezamieszkałe. Obszary przemysłowe zostały przedstawione w dalszej części diagnozy.

2. Diagnoza gminy zawiera analizę sfery społecznej

a) diagnoza zawiera analizę (ilościową i jakościową) zjawisk społecznych

Analizując sferę społeczną wzięto m.in. pod uwagę w szczególności dane dot. **bezrobocia, ubóstwa, niskiego poziomu edukacji, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.**

b) diagnoza wykazuje niekorzystny poziom mierników poszczególnych zjawisk

Diagnoza pokazuje trendy zachodzące w sferze społecznej np. analizy demograficzne, wzrost/spadek przestępczości, itp.

c) diagnoza identyfikuje czynniki powodujące sytuację kryzysową w sferze społecznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegające analizie

Diagnoza porównuje ze sobą poszczególne jednostki pomocnicze gminy i w ten sposób określa skalę potrzeb społecznych.

d) diagnoza definiuje główne problemy w sferze społecznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie

Główne problemy społeczne określono na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie. W zakresie korzystania z zasiłków należy zauważyć, że najwięcej rodzin skorzystało z pomocy z tytułu ubóstwa i bezrobocia.

Tabela 1 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MGOPS w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	2013		2014		2015	
	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba osób
Bezrobocie	234	786	244	775	257	785
Ubóstwo	320	973	310	918	303	846
Niepełnosprawność	122	266	126	260	120	242
Długotrwała lub ciężka choroba	153	435	149	400	156	411
Przemoc	1	2	2	5	2	5
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym: rodziny niepełne, rodziny wielodzietne	68	282	65	257	74	293

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Trudności po opuszczeniu zakładów karnych	4	4	7	7	5	5
Alkoholizm	52	117	55	124	52	115
Sytuacja kryzysowa	1	3	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	4	9	8	23	5	14

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie

3. Diagnoza zawiera analizę sfery gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej
- a) diagnoza zawiera analizę (ilościową i jakościową) zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych**

Przedstawiono w dalszej części diagnozy analizę ilościową i jakościową w podziale na jednostki pomocnicze i porównano je w zakresie stopnia przedsiębiorczości, kondycji lokalnych firm, azbestu pozostającego do utylizacji na terenie poszczególnych sołectw/miasta, dostęp do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, itd.

- b) diagnoza identyfikuje czynniki powodujące sytuację kryzysową w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie.**

Czynnikami tymi są:

- niewystarczające środki finansowe na realizację zadań samorządowych,
- starzenie się społeczeństwa,
- mała liczba firm na lokalnym rynku,
- niska świadomość społeczna.

- c) diagnoza definiuje główne problemy w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających analizie.**

Główne problemy na terenie gminy:

- bezrobocie,
- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- wysoka przestępczość,
- niska przedsiębiorczość,
- słaba kondycja lokalnych firm,
- mała liczba miejsc pracy na lokalnym rynku,
- słaba aktywność organizacji pozarządowych,
- przestarzała kanalizacja lub jej brak,
- zły stan dróg lokalnych,
- niewystarczający dostęp do wysokiej jakości infrastruktury sportowej, rekreacyjnych, zdrowotnej, edukacyjnej, kulturalnej,

4. Diagnoza pozwala na wskazania delimitacji obszaru zdegradowanego

Obszary zdegradowane (w naszym przypadku tożsame z obszarami rewitalizacji) wskazują na występowanie na ich terenie problemów w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej w odniesieniu do jednostek planistycznych podlegających diagnozie.

5. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy wyznaczono obszar rewitalizacji
- W Programie obszar zdegradowany i zarazem obszar rewitalizacji tworzą:
    - obszar 1 miasto Bodzentyn,

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

- obszar 2 – sołectwo Psary – Stara Wieś.
- a) Obszary rewitalizacji nie przekraczają 20% powierzchni gminy i nie obejmują 30% jej mieszkańców.
- b) W pogłębionej diagnozie przedstawiono uzasadnienie wskazania tych obszarów.

Analiza ilościowa i jakościowa problemów społecznych na terenie Gminy Bodzentyn

Liczba osób korzystających z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2014-2015

Z kolei biorąc pod uwagę poszczególne jednostki administracyjne należy stwierdzić, że w 2015r. najwięcej rodzin skorzystało z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, które zamieszkały:

- Bodzentyn – 90 rodzin tj. 17% ogółu korzystających (rok wcześniej 83 rodziny – wzrost o 7 rodzin),
- Wilków – 46 rodzin tj. 8% ogółu korzystających (rok wcześniej 42 rodziny – wzrost o 4 rodziny).
- Psary-Kąty – 35 rodzin tj. 7% ogółu korzystających (rok wcześniej 33 rodziny – wzrost o 2 rodziny).

Jeżeli chodzi o % udział osób korzystających z zasiłków do ogółu mieszkańców sołectwa zjawisko to było największe w 2015r.:

- Podgórzu – 26% osób pobierających zasiłki (tj. 21 rodzin),
- Podmielowiec – 24% tj. 16 rodzin,
- Orzechówka – 21% tj. 12 rodzin,
- Sieradowice – 21% tj. 33 rodziny.

Tabela 2: Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MGOPS w latach 2014-2015 w podziale na sołectwa i Miasto Bodzentyn

L.p.	Wyszczególnienie	2014				
		Liczba osób	Liczba rodzin	% do ogółu korzystających rodzin	Liczba mieszkańców na 31.12.2014r.	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
1.	Bodzentyn – miasto	187	83	16%	2236	8%
2.	Celiny	54	18	4%	296	18%
3.	Dąbrowa Dolna	50	14	3%	311	16%
4.	Dąbrowa Górna	61	16	3%	406	15%
5.	Hucisko	27	11	2%	219	12%
6.	Kamieniec	18	6	1%	214	8%
7.	Leśna	99	33	6%	735	13%
8.	Orzechówka	34	12	2%	177	19%
9.	Podgórze	64	24	5%	223	29%
10.	Podmielowiec	34	11	2%	239	14%
11.	Psary-Kąty	94	33	6%	453	21%
12.	Psary-Podfazy	51	17	3%	243	21%
13.	Psary-Stara Wieś	33	9	2%	470	7%
14.	Siekierno	28	9	2%	327	9%
15.	Sieradowice	104	28	6%	560	19%

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

16.	Ściegna	27	8	2%	186	15%
17.	Śniadka	47	16	3%	475	10%
18.	Święta Katarzyna	98	32	6%	717	14%
19.	Wiącka	63	20	4%	576	11%
20.	Wilków	150	42	8%	928	16%
21.	Wola Szczygiełkowa	51	19	4%	606	8%
22.	Wzdół-Kolonia	48	14	3%	348	14%
23.	Wzdół-Parcele	37	11	2%	558	7%
24.	Wzdół Rządowy	69	23	5%	202	34%
	Razem	1528	509	100%	11705	13%

L.p.	Wyszczególnienie	2015				
		Liczba osób	Liczba rodzin	% do ogółu korzystających rodzin	Liczba mieszkańców na 31.12.2015r.	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
1.	Bodzentyn – miasto	189	90	17%	2240	8%
2.	Celiny	56	20	4%	298	19%
3.	Dąbrowa Dolna	48	16	3%	309	16%
4.	Dąbrowa Górna	39	12	2%	408	10%
5.	Hucisko	22	10	2%	219	10%
6.	Kamieniec	30	9	2%	217	14%
7.	Leśna	86	26	5%	742	12%
8.	Orzechówka	37	12	2%	176	21%
9.	Podgórze	59	21	4%	226	26%
10.	Podmielowiec	59	16	3%	241	24%
11.	Psary-Kąty	108	35	7%	468	23%
12.	Psary-Podłazy	38	14	3%	240	16%
13.	Psary-Stara Wieś	13	9	2%	470	3%
14.	Siekierno	46	14	3%	327	14%
15.	Sieradowice	114	33	6%	552	21%
16.	Ściegna	30	9	2%	187	16%
17.	Śniadka	55	17	3%	473	12%
18.	Święta Katarzyna	85	29	5%	725	12%
19.	Wiącka	56	17	3%	576	10%
20.	Wilków	155	46	9%	926	17%
21.	Wola Szczygiełkowa	71	27	5%	605	12%
22.	Wzdół-Kolonia	44	17	3%	350	13%
23.	Wzdół-Parcele	24	8	2%	202	12%
24.	Wzdół Rządowy	63	23	4%	561	11%
	Razem	1527	530	100%	11738	349%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie; maj 2016

Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2014-2015

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. Najwięcej dzieci skorzystało z dożywiania w 2015r. było zamieszkałych w:

- Wilkowie – 53 tj. 11,2% ogółu korzystających oraz
- Bodzentynie – 48 tj. 10,1% ogółu korzystających.

Tabela 3: Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2014-2015 z podziałem na sołectwa i Miasto Bodzentyn

L.p.	Wyszczególnienie	2014	% do ogółu korzystających	2015	% do ogółu korzystających
1.	Bodzentyn – miasto	35	10,5%	48	10,1%
2.	Celiny	11	3,3%	15	3,2%
3.	Dąbrowa Dolna	8	2,4%	12	2,5%
4.	Dąbrowa Górna	14	4,2%	17	3,6%
5.	Hucisko	0	0,0%	1	0,2%
6.	Kamieniec	4	1,2%	10	2,1%
7.	Leśna	18	5,4%	19	4,0%
8.	Orzechówka	9	2,7%	12	2,5%
9.	Podgórze	8	2,4%	15	3,2%
10.	Podmielowiec	6	1,8%	16	3,4%
11.	Psary-Kąty	22	6,6%	34	7,2%
12.	Psary-Podłazy	11	3,3%	12	2,5%
13.	Psary-Stara Wieś	7	2,1%	12	2,5%
14.	Siekierno	4	1,2%	9	1,9%
15.	Sieradowice	25	7,5%	38	8,0%
16.	Ściegna	7	2,1%	10	2,1%
17.	Śniadka	15	4,5%	20	4,2%
18.	Święta Katarzyna	23	6,9%	25	5,3%
19.	Wiącka	20	6,0%	19	4,0%
20.	Wilków	38	11,4%	53	11,2%
21.	Wola Szczygiełkowa	11	3,3%	17	3,6%
22.	Wzdół-Kolonia	12	3,6%	19	4,0%
23.	Wzdół-Parcele	11	3,3%	17	3,6%
24.	Wzdół Rządowy	15	4,5%	23	4,9%
	RAZEM	334	100,0%	473	100,0%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie; maj 2016

Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych i celowych w latach 2014-2015

Biorąc pod uwagę to kryterium najwięcej mieszkańców pobierających zasiłki stały w 2015r. mieszkało w:

- Bodzentynie – 33 osoby tj. co 3 osoba korzystająca z tego typu zasiłku i blisko 1,5% mieszkańców Miasta,
- Celinach – 8 osób, tj. 7,08% ogółu korzystających i 2,68% mieszkańców sołectwa.

Jeżeli chodzi o zasiłek okresowy sytuacja przedstawiała się następująco:

- najwięcej osób, które skorzystało w 2015r. mieszkało w Bodzentynie 38 tj. blisko 20% ogółu korzystających i 1,7% ogółu mieszkańców,
- 14 osób mieszkało w Sieradowicach tj. 7,33 % ogółu korzystających i 2,54% mieszkańców sołectwa.

Zasiłek celowy najwięcej w 2015r. otrzymało mieszkańców Bodzentyna tj. 51 osób – ponad 19% ogółu korzystających i 2,28% mieszkańców Miasta. 26 mieszkańców sołectwa Św. Katarzyna skorzystało z tego zasiłku, tj. 9,7% ogółu korzystających i 3,59% ogółu mieszkańców sołectwa.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Tabela 4: Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych, celowych w poszczególnych jednostkach Gminy Bodzentyn

L.p.	Wyszczególnienie	2014								
		Zasiłek stały	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	Zasiłek okresowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	Zasiłek celowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
1.	Bodzentyn – miasto	31	29,81%	1,39%	35	17,77%	1,57%	42	18,50%	1,88%
2.	Celiny	6	5,77%	2,03%	8	4,06%	2,70%	11	4,85%	3,72%
3.	Dąbrowa Dolna	4	3,85%	1,29%	7	3,55%	2,25%	5	2,20%	1,61%
4.	Dąbrowa Górna	0	0,00%	0,00%	6	3,05%	1,48%	5	2,20%	1,23%
5.	Hucisko	3	2,88%	1,37%	5	2,54%	2,28%	6	2,64%	2,74%
6.	Kamieniec	0	0,00%	0,00%	4	2,03%	1,87%	4	1,76%	1,87%
7.	Leśna	3	2,88%	0,41%	11	5,58%	1,50%	16	7,05%	2,18%
8.	Orzechówka	1	0,96%	0,56%	5	2,54%	2,82%	9	3,96%	5,08%
9.	Podgórze	5	4,81%	2,24%	14	7,11%	6,28%	14	6,17%	6,28%
10.	Podmielowiec	4	3,85%	1,67%	4	2,03%	1,67%	5	2,20%	2,09%
11.	Psary-Kąty	6	5,77%	1,32%	4	2,03%	0,88%	9	3,96%	1,99%
12.	Psary-Podłazy	2	1,92%	0,82%	10	5,08%	4,12%	6	2,64%	2,47%
13.	Psary-Stara Wieś	2	1,92%	0,43%	5	2,54%	1,06%	4	1,76%	0,85%
14.	Siekierno	3	2,88%	0,92%	3	1,52%	0,92%	4	1,76%	1,22%
15.	Sieradowice	2	1,92%	0,36%	16	8,12%	2,86%	12	5,29%	2,14%
16.	Ściegnia	1	0,96%	0,54%	1	0,51%	0,54%	3	1,32%	1,61%
17.	Śniadka	4	3,85%	0,84%	3	1,52%	0,63%	7	3,08%	1,47%
18.	Święta Katarzyna	7	6,73%	0,98%	12	6,09%	1,67%	16	7,05%	2,23%
19.	Wiącka	3	2,88%	0,52%	4	2,03%	0,69%	6	2,64%	1,04%
20.	Wilków	6	5,77%	0,65%	12	6,09%	1,29%	14	6,17%	1,51%

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

21.	Wola Szczygiełkowa	4	3,85%	0,66%	6	3,05%	0,99%	11	4,85%	1,82%
22.	Wzdół-Kolonia	2	1,92%	0,57%	3	1,52%	0,86%	3	1,32%	0,86%
23.	Wzdół-Parcele	0	0,00%	0,00%	5	2,54%	2,48%	5	2,20%	2,48%
24.	Wzdół Rządowy	5	4,81%	0,90%	14	7,11%	2,51%	10	4,41%	1,79%
	RAZEM	104	100,00%	0,89%	197	100,00%	1,68%	227	100,00%	1,94%

L.p.	Wyszczególnienie	2015								
		Zasitek stały	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	Zasitek okresowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	Zasitek celowy	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
1.	Bodzentyn – miasto	33	29,20%	1,47%	38	19,90%	1,70%	51	19,03%	2,28%
2.	Celiny	8	7,08%	2,68%	6	3,14%	2,01%	7	2,61%	2,35%
3.	Dąbrowa Dolna	4	3,54%	1,29%	9	4,71%	2,91%	8	2,99%	2,59%
4.	Dąbrowa Górna	0	0,00%	0,00%	3	1,57%	0,74%	4	1,49%	0,98%
5.	Hucisko	2	1,77%	0,91%	5	2,62%	2,28%	6	2,24%	2,74%
6.	Kamieniec	0	0,00%	0,00%	4	2,09%	1,84%	4	1,49%	1,84%
7.	Leśna	3	2,65%	0,40%	12	6,28%	1,62%	14	5,22%	1,89%
8.	Orzechówka	1	0,88%	0,57%	6	3,14%	3,41%	7	2,61%	3,98%
9.	Podgórze	3	2,65%	1,33%	11	5,76%	4,87%	11	4,10%	4,87%
10.	Podmielowiec	4	3,54%	1,66%	4	2,09%	1,66%	8	2,99%	3,32%
11.	Psary-Kąty	5	4,42%	1,07%	4	2,09%	0,85%	8	2,99%	1,71%
12.	Psary-Podfazy	2	1,77%	0,83%	7	3,66%	2,92%	10	3,73%	4,17%
13.	Psary-Stara Wieś	4	3,54%	0,85%	3	1,57%	0,64%	4	1,49%	0,85%
14.	Siekierno	7	6,19%	2,14%	7	3,66%	2,14%	11	4,10%	3,36%
15.	Sieradowice	4	3,54%	0,72%	14	7,33%	2,54%	19	7,09%	3,44%
16.	Ściegna	1	0,88%	0,53%	1	0,52%	0,53%	3	1,12%	1,60%
17.	Śniadka	4	3,54%	0,85%	7	3,66%	1,48%	9	3,36%	1,90%

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

18.	Święta Katarzyna	7	6,19%	0,97%	9	4,71%	1,24%	26	9,70%	3,59%
19.	Wiącka	3	2,65%	0,52%	5	2,62%	0,87%	3	1,12%	0,52%
20.	Wilków	6	5,31%	0,65%	9	4,71%	0,97%	20	7,46%	2,16%
21.	Wola Szczygiełkowa	5	4,42%	0,83%	9	4,71%	1,49%	17	6,34%	2,81%
22.	Wzdół-Kolonia	2	1,77%	0,57%	0	0,00%	0,00%	7	2,61%	2,00%
23.	Wzdół-Parcele	0	0,00%	0,00%	5	2,62%	2,48%	4	1,49%	1,98%
24.	Wzdół Rządowy	5	4,42%	0,89%	13	6,81%	2,32%	7	2,61%	1,25%
	RAZEM	113	100,00%	0,96%	191	100,00%	1,63%	268	100,00%	2,28%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie; maj 2016

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Liczba osób korzystająca z zasiłków z powodu bezrobocia w latach 2013-2015

Najwięcej osób korzystających z zasiłku Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie w 2015r. z powodu bezrobocia mieszkało w Bodzentynie – 50 osób (o 9 więcej niż w 2014r. i blisko 17,5% ogółu korzystających oraz 2,23% ogółu mieszkańców miasta. Duża liczba, bo aż 31 mieszkańców sołectwa Leśna korzystało z zasiłku z tego powodu tj. 4,18 % ogółu korzystających i ponad 4% mieszkańców Leśnej.

Tabela 5: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie z powodu bezrobocia w latach 2014-2015

L.p.	Wyszczególnienie	2014	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	2015	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
1.	Bodzentyn – miasto	41	13,44%	1,83%	50	17,42%	2,23%
2.	Celiny	23	7,54%	7,77%	12	4,18%	4,03%
3.	Dąbrowa Dolna	10	3,28%	3,22%	4	1,39%	1,29%
4.	Dąbrowa Górna	8	2,62%	1,97%	3	1,05%	0,74%
5.	Hucisko	4	1,31%	1,83%	3	1,05%	1,37%
6.	Kamieniec	12	3,93%	5,61%	6	2,09%	2,76%
7.	Leśna	15	4,92%	2,04%	31	10,80%	4,18%
8.	Orzechówka	6	1,97%	3,39%	7	2,44%	3,98%
9.	Podgórze	13	4,26%	5,83%	18	6,27%	7,96%
10.	Podmielowiec	8	2,62%	3,35%	10	3,48%	4,15%
11.	Psary-Kąty	16	5,25%	3,53%	12	4,18%	2,56%
12.	Psary-Podłazy	7	2,30%	2,88%	8	2,79%	3,33%
13.	Psary-Stara Wieś	7	2,30%	1,49%	5	1,74%	1,06%
14.	Siekierno	13	4,26%	3,98%	8	2,79%	2,45%
15.	Sieradowice	16	5,25%	2,86%	11	3,83%	1,99%
16.	Ściegna	4	1,31%	2,15%	4	1,39%	2,14%
17.	Śniadka	12	3,93%	2,53%	9	3,14%	1,90%
18.	Święta Katarzyna	19	6,23%	2,65%	18	6,27%	2,48%
19.	Wiącka	9	2,95%	1,56%	6	2,09%	1,04%
20.	Wilków	22	7,21%	2,37%	21	7,32%	2,27%
21.	Wola Szczygiełkowa	11	3,61%	1,82%	14	4,88%	2,31%
22.	Wzdół-Kolonia	5	1,64%	1,44%	4	1,39%	1,14%
23.	Wzdół-Parcele	6	1,97%	2,97%	7	2,44%	3,47%
24.	Wzdół Rządowy	18	5,90%	3,23%	16	5,57%	2,85%
	Razem	305	100,00%	2,61%	287	100,00%	2,45%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie; maj 2016

Liczba osób korzystająca z zasiłków z powodu ubóstwa w latach 2014-2015

Blisko 19,5% ogółu korzystających z tego zasiłku w 2015r. mieszkało w Mieście Bodzentyn tj. 66 osób o 5 więcej niż w 2014r. 27 osób, które skorzystało z zasiłku z tytułu ubóstwa było mieszkańcami sołectwa Sieradowice (blisko 10% ogółu korzystających i 5,98% ogółu mieszkańców sołectwa).

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Tabela 6: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie z powodu ubóstwa w latach 2014-2015

L.p.	Wyszczególnienie	2014	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	2015	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
1.	Bodzentyn – miasto	61	14,84%	2,73%	66	19,47%	2,95%
2.	Celiny	39	9,49%	13,18%	25	7,37%	8,39%
3.	Dąbrowa Dolna	28	6,81%	9,00%	14	4,13%	4,53%
4.	Dąbrowa Górna	28	6,81%	6,90%	11	3,24%	2,70%
5.	Hucisko	2	0,49%	0,91%	3	0,88%	1,37%
6.	Kamieniec	9	2,19%	4,21%	4	1,18%	1,84%
7.	Leśna	28	6,81%	3,81%	27	7,96%	3,64%
8.	Orzechówka	8	1,95%	4,52%	9	2,65%	5,11%
9.	Podgórze	18	4,38%	8,07%	17	5,01%	7,52%
10.	Podmielowiec	2	0,49%	0,84%	8	2,36%	3,32%
11.	Psary-Kąty	11	2,68%	2,43%	11	3,24%	2,35%
12.	Psary-Podfazy	10	2,43%	4,12%	1	0,29%	0,42%
13.	Psary-Stara Wieś	5	1,22%	1,06%	4	1,18%	0,85%
14.	Siekierno	37	9,00%	11,31%	9	2,65%	2,75%
15.	Sieradowice	28	6,81%	5,00%	33	9,73%	5,98%
16.	Ściegnia	2	0,49%	1,08%	3	0,88%	1,60%
17.	Śniadka	15	3,65%	3,16%	18	5,31%	3,81%
18.	Święta Katarzyna	11	2,68%	1,53%	11	3,24%	1,52%
19.	Wiącka	11	2,68%	1,91%	10	2,95%	1,74%
20.	Wilków	16	3,89%	1,72%	13	3,83%	1,40%
21.	Wola Szczygiełkowa	14	3,41%	2,31%	16	4,72%	2,64%
22.	Wzdół-Kolonia	7	1,70%	2,01%	4	1,18%	1,14%
23.	Wzdół-Parcele	5	1,22%	2,48%	7	2,06%	3,47%
24.	Wzdół Rządowy	16	3,89%	2,87%	15	4,42%	2,67%
	Razem	411	100,00%	3,51%	339	100,00%	2,89%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie; maj 2016

Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie z powodu niepełnosprawności w latach 2014-2015

W roku 2015 co 4 osoba korzystająca z zasiłku z tytułu niepełnosprawności mieszkała w Bodzentynie (34 osoby tj. 1,52% ogółu mieszkańców miasta). 10 takich osób to byli mieszkańcy Woli Szczygiełkowej – blisko 8% ogółu korzystających.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Tabela 7: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie z powodu niepełnosprawności w latach 2014-2015

L.p.	Wyszczególnienie	2014	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	2015	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
1.	Bodzentyn – miasto	38	20,43%	1,70%	34	26,98%	1,52%
2.	Celiny	12	6,45%	4,05%	7	5,56%	2,35%
3.	Dąbrowa Dolna	9	4,84%	2,89%	6	4,76%	1,94%
4.	Dąbrowa Górna	6	3,23%	1,48%	1	0,79%	0,25%
5.	Hucisko	6	3,23%	2,74%	2	1,59%	0,91%
6.	Kamieniec	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
7.	Leśna	15	8,06%	2,04%	5	3,97%	0,67%
8.	Orzechówka	2	1,08%	1,13%	2	1,59%	1,14%
9.	Podgórze	2	1,08%	0,90%	1	0,79%	0,44%
10.	Podmielowiec	1	0,54%	0,42%	4	3,17%	1,66%
11.	Psary-Kąty	7	3,76%	1,55%	8	6,35%	1,71%
12.	Psary-Podłazy	1	0,54%	0,41%	1	0,79%	0,42%
13.	Psary-Stara Wieś	3	1,61%	0,64%	4	3,17%	0,85%
14.	Siekierno	39	20,97%	11,93%	6	4,76%	1,83%
15.	Sieradowice	3	1,61%	0,54%	4	3,17%	0,72%
16.	Ściegna	2	1,08%	1,08%	2	1,59%	1,07%
17.	Śniadka	5	2,69%	1,05%	3	2,38%	0,63%
18.	Święta Katarzyna	8	4,30%	1,12%	8	6,35%	1,10%
19.	Wiącka	2	1,08%	0,35%	1	0,79%	0,17%
20.	Wilków	6	3,23%	0,65%	6	4,76%	0,65%
21.	Wola Szczygiełkowa	9	4,84%	1,49%	10	7,94%	1,65%
22.	Wzdół-Kolonia	5	2,69%	1,44%	5	3,97%	1,43%
23.	Wzdół-Parcele	1	0,54%	0,50%	0	0,00%	0,00%
24.	Wzdół Rządowy	4	2,15%	0,72%	6	4,76%	1,07%
	Razem	186	100,00%	1,59%	126	100,00%	1,07%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie; maj 2016

Liczba osób korzystająca z zasiłków z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2014-2015

Najwięcej osób skorzystało z tego zasiłku w 2015r. mieszkańców sołectw Leśna i Sieradowice po 12 osób tj. razem ponad 22% ogółu korzystających.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Tabela 8 Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2014-2015

L.p.	Wyszczególnienie	2014	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	2015	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
1.	Bodzentyn – miasto	4	3,77%	0,18%	9	8,33%	0,40%
2.	Celiny	3	2,83%	1,01%	5	4,63%	1,68%
3.	Dąbrowa Dolna	4	3,77%	1,29%	3	2,78%	0,97%
4.	Dąbrowa Górna	3	2,83%	0,74%	2	1,85%	0,49%
5.	Hucisko	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
6.	Kamieniec	0	0,00%	0,00%	3	2,78%	1,38%
7.	Leśna	6	5,66%	0,82%	12	11,11%	1,62%
8.	Orzechówka	1	0,94%	0,56%	2	1,85%	1,14%
9.	Podgórze	6	5,66%	2,69%	4	3,70%	1,77%
10.	Podmielowiec	5	4,72%	2,09%	5	4,63%	2,07%
11.	Psary-Kąty	5	4,72%	1,10%	4	3,70%	0,85%
12.	Psary-Podfazy	5	4,72%	2,06%	1	0,93%	0,42%
13.	Psary-Stara Wieś	4	3,77%	0,85%	2	1,85%	0,43%
14.	Siekierno	7	6,60%	2,14%	3	2,78%	0,92%
15.	Sieradowice	8	7,55%	1,43%	12	11,11%	2,17%
16.	Ściegna	6	5,66%	3,23%	2	1,85%	1,07%
17.	Śniadka	2	1,89%	0,42%	3	2,78%	0,63%
18.	Święta Katarzyna	7	6,60%	0,98%	8	7,41%	1,10%
19.	Wiącka	3	2,83%	0,52%	3	2,78%	0,52%
20.	Wilków	7	6,60%	0,75%	11	10,19%	1,19%
21.	Wola Szczygiełkowa	6	5,66%	0,99%	3	2,78%	0,50%
22.	Wzdół-Kolonia	6	5,66%	1,72%	5	4,63%	1,43%
23.	Wzdół-Parcele	3	2,83%	1,49%	3	2,78%	1,49%
24.	Wzdół Rządowy	5	4,72%	0,90%	3	2,78%	0,53%
	Razem	106	100,00%	0,91%	108	100,00%	0,92%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie; maj 2016

Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2014-2015

Najwięcej osób – 32 tj. blisko co 5 osoba ogólnie pobierająca ten zasiłek w 2015r. mieszkała w mieście Bodzentyn. Po 12 osób mieszkańców Śniadki i Wilkowa skorzystało z tego wsparcia MGOPS.

Tabela 9: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w latach 2014-2015

L.p	Wyszczególnienie	2014	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	2015	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
1.	Bodzentyn – miasto	36	20,93%	1,61%	32	20,92%	1,43%
2.	Celiny	15	8,72%	5,07%	8	5,23%	2,68%
3.	Dąbrowa Dolna	13	7,56%	4,18%	8	5,23%	2,59%
4.	Dąbrowa Górna	15	8,72%	3,69%	6	3,92%	1,47%
5.	Hucisko	9	5,23%	4,11%	2	1,31%	0,91%
6.	Kamieniec	0	0,00%	0,00%	1	0,65%	0,46%
7.	Leśna	2	1,16%	0,27%	11	7,19%	1,48%
8.	Orzechówka	2	1,16%	1,13%	2	1,31%	1,14%
9.	Podgórze	7	4,07%	3,14%	10	6,54%	4,42%
10.	Podmielowiec	3	1,74%	1,26%	5	3,27%	2,07%
11.	Psary-Kąty	5	2,91%	1,10%	8	5,23%	1,71%
12.	Psary-Podłazy	1	0,58%	0,41%	2	1,31%	0,83%
13.	Psary-Stara Wieś	2	1,16%	0,43%	2	1,31%	0,43%
14.	Siekierno	4	2,33%	1,22%	4	2,61%	1,22%
15.	Sieradowice	9	5,23%	1,61%	2	1,31%	0,36%
16.	Ściegnia	2	1,16%	1,08%	3	1,96%	1,60%
17.	Śniadka	12	6,98%	2,53%	12	7,84%	2,54%
18.	Święta Katarzyna	3	1,74%	0,42%	2	1,31%	0,28%
19.	Wiącka	4	2,33%	0,69%	3	1,96%	0,52%
20.	Wilków	9	5,23%	0,97%	12	7,84%	1,30%
21.	Wola Szczygiełkowa	7	4,07%	1,16%	7	4,58%	1,16%
22.	Wzdół-Kolonia	3	1,74%	0,86%	5	3,27%	1,43%
23.	Wzdół-Parcele	4	2,33%	1,98%	2	1,31%	0,99%
24.	Wzdół Rządowy	5	2,91%	0,90%	4	2,61%	0,71%
	Razem	172	100,00%	1,47%	153	100,00%	1,30%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie; maj 2016

Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie z powodu alkoholizmu w latach 2014-2015

Blisko 30% ogółu osób korzystających w 2015r. z tego zasiłku to mieszkańcy Miasta. Po 4 osoby skorzystały z sołectw: Podgórze, Orzechówka, Psary-Kąty, Psary-Podłazy, Wola Szczygiełkowa.

Tabela 10: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie z alkoholizmu w latach 2014-2015

L.p	Wyszczególnienie	2014	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	2015	% do ogółu korzystających	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
1.	Bodzentyn – miasto	13	19,12%	0,58%	15	28,30%	0,67%
2.	Celiny	4	5,88%	1,35%	2	3,77%	0,67%
3.	Dąbrowa Dolna	1	1,47%	0,32%	1	1,89%	0,32%
4.	Dąbrowa Górna	1	1,47%	0,25%	0	0,00%	0,00%
5.	Hucisko	1	1,47%	0,46%	2	3,77%	0,91%
6.	Kamieniec	1	1,47%	0,47%	0	0,00%	0,00%
7.	Leśna	2	2,94%	0,27%	1	1,89%	0,13%
8.	Orzechówka	3	4,41%	1,69%	4	7,55%	2,27%
9.	Podgórze	3	4,41%	1,35%	4	7,55%	1,77%
10.	Podmielowiec	1	1,47%	0,42%	0	0,00%	0,00%
11.	Psary-Kąty	3	4,41%	0,66%	4	7,55%	0,85%
12.	Psary-Podłazy	4	5,88%	1,65%	4	7,55%	1,67%
13.	Psary-Stara Wieś	3	4,41%	0,64%	2	3,77%	0,43%
14.	Siekierno	2	2,94%	0,61%	1	1,89%	0,31%
15.	Sieradowice	11	16,18%	1,96%	1	1,89%	0,18%
16.	Ściegnia	2	2,94%	1,08%	1	1,89%	0,53%
17.	Śniadka	4	5,88%	0,84%	2	3,77%	0,42%
18.	Święta Katarzyna	1	1,47%	0,14%	0	0,00%	0,00%
19.	Wiącka	1	1,47%	0,17%	2	3,77%	0,35%
20.	Wilków	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%
21.	Wola Szczygiełkowa	2	2,94%	0,33%	4	7,55%	0,66%
22.	Wzdół-Kolonia	1	1,47%	0,29%	1	1,89%	0,29%
23.	Wzdół-Parcele	1	1,47%	0,50%	0	0,00%	0,00%
24.	Wzdół Rządowy	3	4,41%	0,54%	2	3,77%	0,36%
	Razem	68	100,00%	0,58%	53	100,00%	0,45%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Analiza demograficzna Miasta i Gminy Bodzentyn

Na wstępie analizy demograficznej zaprezentowane zostaną dane statystyczne dotyczące liczby mieszkańców w poszczególnych miejscowościach i ulicach w latach 2013-2015.

Tabela 11 Liczba mieszkańców w podziale na miejscowości i ulice i różne kategorie wiekowe za rok 2015

Miejscowość, ulica	Razem	Wiek < 18 lat	Od 18	0 - 6		7 -15		16 - 19		20 - 60	20 - 65	Pow. 60 K	Pow. 65 M	Razem	
				K	M	K	M	K	M	K	M			K	M
BODZENTYN	2240	350	1890	62	82	81	83	39	57	650	765	294	127	1126	1114
ulice: 3 MAJA	108	18	90	2	6	3	3	2	3	35	31	16	7	58	50
ARMII KRAJOWEJ	105	20	85	4	6	5	4	2	3	31	33	13	4	55	50
BŁOTNA	7	0	7	0	0	0	0	0	0	2	4	0	1	2	5
KIELECKA	271	42	229	9	6	9	13	4	7	63	97	46	17	131	140
KOŚCIELNA	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
KRZYWA	24	6	18	2	0	0	2	0	2	6	8	4	0	12	12
LANGIEWICZA	57	7	50	0	4	1	1	1	2	19	20	6	3	27	30
LICEALNA	25	2	23	0	1	1	0	0	0	5	14	4	0	10	15
MAŁA	5	2	3	1	1	0	0	0	0	1	2	0	0	2	3
MIEJSKA	24	5	19	1	1	2	1	0	2	9	6	1	1	13	11
OGRODOWA	108	18	90	1	5	6	4	3	3	37	32	11	6	58	50
OPATOWSKA	258	44	214	6	10	10	11	6	9	82	85	28	11	132	126
PARTYZANTÓW	86	8	78	0	2	2	3	2	1	24	38	10	4	38	48
PASIEKA	22	4	18	0	1	0	2	0	1	6	4	7	1	13	9
PIŁSUDSKIEGO	50	10	40	0	2	2	5	1	1	17	14	5	3	25	25
PLAC ŻWIRKI	56	9	47	0	3	1	3	2	2	14	20	10	1	27	29
PODGÓRSKA	39	5	34	0	3	0	2	1	0	12	17	2	2	15	24
PODMURZE	13	1	12	0	0	1	0	1	0	5	4	1	1	8	5
POŁUDNIOWA	69	10	59	2	1	4	1	1	4	23	17	8	8	38	31
RYNEK GÓRNY	61	8	53	2	3	0	3	0	0	21	22	5	5	28	33
SŁONECZNA	36	8	28	0	1	4	2	0	2	7	17	3	0	14	22
STRAŻY POŻARNEJ	25	4	21	1	0	2	1	1	0	4	11	5	0	13	12
SUCHEDNIEWSKA	284	44	240	10	7	13	10	5	5	88	92	34	20	150	134
SZERMENTOWSKIEGO	36	6	30	1	1	3	1	2	1	9	13	5	0	20	16
ŚWIĘTEGO DUCHA	18	1	17	0	0	1	0	0	0	5	5	5	2	11	7

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

ŚWIĘTOKRZYSKA	98	15	83	5	5	2	0	1	2	30	30	12	11	50	48
WĄSKA	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
WESOŁA	35	5	30	2	1	0	2	0	2	11	8	8	1	21	14
WOLNOŚCI	200	38	162	10	11	8	8	2	2	50	68	29	12	99	101
ŻEROMSKIEGO	116	10	106	3	1	1	1	2	3	34	51	14	6	54	62
CELINY	298	59	239	9	5	16	20	12	10	83	94	34	15	154	144
DĄBROWA DOLNA	309	51	258	9	6	14	11	9	7	74	122	39	18	145	164
DĄBROWA GÓRNA	408	81	327	11	19	17	22	12	12	114	147	41	13	195	213
HUCISKO	219	33	186	5	10	5	9	5	4	63	82	25	11	103	116
KAMIENIEC	217	46	171	9	8	8	16	8	6	53	74	30	5	108	109
LEŚNA	742	149	593	25	32	30	37	22	21	195	242	97	41	369	373
LEŚNA - CHRUSTY	10	0	10	0	0	0	0	0	0	2	5	2	1	4	6
LEŚNA-STARA WIEŚ	400	77	323	15	21	16	14	12	8	104	129	55	26	202	198
LEŚNA - PODKONARZE	207	45	162	7	4	12	13	7	6	60	67	22	9	108	99
LEŚNA - KAMIENNA GÓRA	125	27	98	3	7	2	10	3	7	29	41	18	5	55	70
ORZECHÓWKA	176	40	136	4	6	12	12	4	4	47	61	18	8	85	91
PODGÓRZE	226	44	182	9	11	9	9	7	10	57	87	19	8	101	125
PODMIELOWIEC	241	39	202	7	14	6	5	5	10	67	79	36	12	121	120
PODMIELOWIEC- NOWA WIEŚ	29	3	26	1	0	0	1	2	1	10	8	5	1	18	11
PODMIELOWIEC - KAMIONKA	69	11	58	1	2	4	3	0	2	20	25	11	1	36	33
PODMIELOWIEC	143	25	118	5	12	2	1	3	7	37	46	20	10	67	76
PSARY-KĄTY	468	102	366	21	19	33	22	10	9	128	153	52	21	244	224
PSARY KĄTY - CERLE	6	1	5	0	1	0	0	0	0	2	3	0	0	2	4
PSARY KĄTY - PODLESIE	72	14	58	1	2	5	6	2	0	17	23	10	6	35	37
PSARY-KĄTY	390	87	303	20	16	28	16	8	9	109	127	42	15	207	183
PSARY-PODŁĄZY	240	51	189	6	8	11	18	8	10	65	83	25	6	115	125
PSARY-STARA WIEŚ	470	88	382	22	19	15	20	11	8	136	170	47	22	231	239
SIEKIERNO	327	42	285	14	8	6	7	9	5	94	126	42	16	165	162
SIEKIERNO-PODMIEŚCIE	88	14	74	4	3	2	3	2	1	20	34	14	5	42	46
SIEKIERNO-PRZEDGRAB	175	20	155	5	5	3	3	7	3	52	70	20	7	87	88
SIEKIERNO-SMYKÓW	12	0	12	0	0	0	0	0	0	2	8	2	0	4	8
SIEKIERNO-STARA WIEŚ	52	8	44	5	0	1	1	0	1	20	14	6	4	32	20
SIERADOWICE	552	102	450	20	23	17	27	13	17	142	200	68	25	260	292
SIERADOWICE DRUGIE	142	20	122	2	7	2	3	8	4	37	51	21	7	70	72

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

SIERADOWICE PIERWSZE	214	44	170	9	8	7	14	3	6	51	81	25	10	95	119
SIERADOWICE-PARCELE	131	25	106	5	6	5	7	0	5	39	42	16	6	65	66
SIERADOWICE - PARCELANCI	65	13	52	4	2	3	3	2	2	15	26	6	2	30	35
ŚCIEGNIA	187	34	153	9	5	6	7	7	6	63	54	21	9	106	81
ŚNIADKA	473	91	382	16	20	19	23	11	14	122	160	54	34	222	251
ŚNIADKA DRUGA	193	39	154	9	6	9	9	3	7	51	69	19	11	91	102
ŚNIADKA PIERWSZA	43	5	38	0	3	0	1	1	0	7	17	8	6	16	27
ŚNIADKA TRZECIA	119	30	89	7	4	7	8	6	4	32	32	12	7	64	55
ŚNIADKA - PARCELE	104	16	88	0	7	2	5	1	2	29	38	12	8	44	60
ŚNIADKA - TRZCIANKA	14	1	13	0	0	1	0	0	1	3	4	3	2	7	7
ŚWIĘTA KATARZYNA	725	140	585	20	43	33	27	16	19	212	239	84	32	365	360
ŚWIĘTA KATARZYNA - GRABOWA	186	43	143	9	12	12	7	5	5	49	62	17	8	92	94
ŚWIĘTA KATARZYNA	539	97	442	11	31	21	20	11	14	163	177	67	24	273	266
KIELECKA	209	32	177	4	12	5	9	3	3	66	63	36	8	114	95
MŁYNARSKA	37	7	30	2	1	3	0	0	1	11	13	4	2	20	17
SŁONECZNA	10	4	6	0	0	0	2	0	2	2	3	0	1	2	8
SPACEROWA	53	13	40	0	3	2	4	3	1	14	19	5	2	24	29
ŚWIĘTOKRZYSKA	79	17	62	1	2	9	3	2	5	21	26	7	3	40	39
WZORKI	34	4	30	1	2	0	0	2	1	11	13	2	2	16	18
ŻEROMSKIEGO	113	17	97	3	11	2	2	1	1	38	40	13	6	57	60
WIĄCKA	576	99	477	19	18	25	26	11	11	169	203	69	25	293	283
WIĄCKA - KAPKAZY	33	3	30	1	0	1	1	0	0	10	18	1	1	13	20
WIĄCKA	543	96	447	18	18	24	25	11	11	159	185	68	24	280	263
WILKÓW	926	209	717	38	47	52	43	29	27	277	306	80	27	476	450
ŁAZY	141	38	103	8	15	7	4	6	2	42	42	12	3	75	66
ŁYSOGÓRSKA	588	142	446	25	23	41	34	17	23	171	190	48	16	302	286
STARA WIEŚ	197	29	168	5	9	4	5	6	2	64	74	20	8	99	98
WOLA SZCZYGIEŁKOWA	605	114	491	16	17	39	23	21	16	179	209	60	25	315	290
WZDÓŁ KOLONIA	350	63	287	17	9	13	18	13	5	117	114	32	12	192	158
WZDÓŁ KOLONIA _ STARA WIEŚ	212	40	172	8	9	7	13	6	1	70	71	18	9	109	103
WZDÓŁ-KOLONIA	138	23	115	9	0	6	5	7	4	47	43	14	3	83	55
WZDÓŁ RZĄDOWY	561	99	462	13	29	18	29	12	16	150	195	67	32	260	301
WZDÓŁ-PARCELE	202	36	166	3	8	13	7	7	4	56	69	24	11	103	99

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

WZDÓŁ-PARCELE	188	33	155	3	6	12	7	7	4	53	64	21	11	96	92
ŚCIEGNA - SKORUCIN	14	3	11	0	2	1	0	0	0	3	5	3	0	7	7
RAZEM	11738	2162	9576	384	466	498	521	301	308	3313	4034	1358	555	5854	5884

Źródło: Ewidencja ludności, Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie, czerwiec 2016

Tabela 12 Liczba mieszkańców w podziale na miejscowości i ulice i różne kategorie wiekowe za rok 2014

Miejscowość, ulica	Razem	Wiek < 18 lat	Od 18	0 - 6		7 - 15		16 - 19		20 - 60	20 - 65	Pow. 60 K	Pow. 65 M	Razem	
				K	M	K	M	K	M	K	M			K	M
BODZENTYN	2236	366	1870	63	85	75	89	41	53	660	768	285	117	1124	1112
ulice: 3 MAJA	111	19	92	2	6	4	5	2	2	34	30	17	9	59	52
ARMII KRAJOWEJ	105	21	84	3	6	5	5	2	2	31	35	13	3	54	51
BŁOTNA	8	0	8	0	0	0	0	0	0	2	4	1	1	3	5
KIELECKA	270	43	227	8	5	10	14	3	5	67	99	43	16	131	139
KOŚCIELNA	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
KRZYWA	23	5	18	1	1	0	2	0	1	7	8	3	0	11	12
LANGIEWICZA	58	7	51	0	4	1	1	1	3	20	19	6	3	28	30
LICEALNA	25	2	23	1	1	0	0	0	0	5	14	4	0	10	15
MAŁA	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
MIEJSKA	24	7	17	1	1	2	1	0	2	9	6	1	1	13	11
OGRODOWA	104	20	84	1	5	5	5	3	2	36	30	11	6	56	48
OPATOWSKA	260	47	213	6	11	9	12	7	6	81	87	32	9	135	125
PARTYZANTÓW	88	9	79	1	2	2	3	1	2	25	39	9	4	38	50
PASIEKA	21	4	17	0	1	0	3	0	0	6	3	7	1	13	8
PIŁSUDSKIEGO	49	10	39	0	3	2	4	1	1	17	13	5	3	25	24
PLAC ŻWIRKI	57	10	47	0	3	1	3	2	2	16	20	9	1	28	29
PODGÓRSKA	39	6	33	0	3	0	2	2	0	11	17	2	2	15	24
PODMURZE	14	2	12	0	0	1	0	2	0	4	4	1	2	8	6
POŁUDNIOWA	68	13	55	2	1	4	3	2	2	24	17	6	7	38	30
RYNEK GÓRNY	64	8	56	2	4	0	2	1	1	21	22	6	5	30	34

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

SŁONECZNA	38	9	29	1	2	3	2	0	2	8	17	3	0	15	23
STRAŻY POŻARNEJ	25	4	21	2	0	1	1	1	1	4	10	5	0	13	12
SUCHEDNIEWSKA	288	48	240	14	9	12	9	3	6	88	93	35	19	152	136
SZERMENTOWSKIEGO	31	7	24	2	1	1	1	1	1	9	12	3	0	16	15
ŚWIĘTEGO DUCHA	23	2	21	0	0	2	0	1	0	8	7	4	1	15	8
ŚWIĘTOKRZYSKA	93	12	81	6	3	0	0	2	3	29	28	11	11	48	45
WĄSKA	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
WESOŁA	35	6	29	2	1	0	2	0	3	11	7	8	1	21	14
WOLNOŚCI	194	35	159	6	11	8	8	3	1	52	73	25	7	94	100
ŻEROMSKIEGO	114	10	104	2	1	2	1	1	5	35	49	13	5	53	61
ŚWIĘTOKRZYSKA	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
CELINY	296	63	233	8	8	18	16	12	9	78	96	35	16	151	145
DĄBROWA DOLNA	311	54	257	11	6	14	11	10	10	71	120	38	20	144	167
DĄBROWA GÓRNA	406	86	320	13	21	18	24	13	12	109	141	41	14	194	212
HUCISKO	219	32	187	4	10	5	8	5	4	63	85	27	8	104	115
KAMIENIEC	214	47	167	10	9	6	15	9	4	52	74	30	5	107	107
LEŚNA	735	137	598	18	31	35	37	20	19	187	245	103	40	363	372
CHRUSTY	10	0	10	0	0	0	0	0	0	2	5	2	1	4	6
LEŚNA-STARA WIEŚ	400	70	330	11	23	19	12	11	7	100	132	61	24	202	198
PODKONARZE	200	40	160	4	3	12	15	7	4	54	66	24	11	101	99
KAMIENNA GÓRA	125	27	98	3	5	4	10	2	8	31	42	16	4	56	69
ORZECZÓWKA	177	39	138	3	6	13	14	3	2	45	64	19	8	83	94
PODGÓRZE	223	48	175	12	10	7	9	6	11	56	86	19	7	100	123
PODMIELOWIEC	239	40	199	7	12	5	8	7	9	65	78	37	11	121	118
PODMIELOWIEC	141	26	115	4	11	2	3	4	7	36	45	20	9	66	75
NOWA WIEŚ	29	4	25	1	0	0	2	3	0	9	8	5	1	18	11
KAMIONKA	69	10	59	2	1	3	3	0	2	20	25	12	1	37	32
PSARY-KĄTY	453	93	360	20	19	29	19	9	7	126	151	52	21	236	217
PSARY-KĄTY	376	79	297	18	15	25	15	7	7	107	125	42	15	199	177

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

CERLE	5	0	5	0	0	0	0	0	0	2	3	0	0	2	3
PODLESIE	72	14	58	2	4	4	4	2	0	17	23	10	6	35	37
PSARY-PODŁAZY	243	58	185	7	8	11	21	9	9	64	82	25	7	116	127
PSARY-STARA WIEŚ	470	84	386	18	23	22	17	8	9	133	175	47	18	228	242
SIEKIerno	327	44	283	12	9	8	9	8	7	92	123	42	17	162	165
SIEKIerno PODMIEŚCIE	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
SIEKIerno PRZEDGRAB	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
SIEKIerno STARA WIEŚ	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
SIEKIerno-PODMIEŚCIE	88	13	75	3	3	3	3	1	3	20	32	14	6	41	47
SIEKIerno-PRZEDGRAB	175	24	151	5	5	4	5	7	3	51	69	19	7	86	89
SIEKIerno-SMYKÓW	12	0	12	0	0	0	0	0	0	2	8	2	0	4	8
SIEKIerno-STARA WIEŚ	49	7	42	4	1	1	1	0	1	19	13	6	3	30	19
SIERADOWICE	560	105	455	20	28	18	25	17	16	139	204	70	23	264	296
PARCELANCI	66	14	52	4	2	3	3	2	4	15	24	6	3	30	36
SIERADOWICE DRUGIE	144	21	123	3	7	3	5	9	1	37	54	19	6	71	73
SIERADOWICE PIERWSZE	216	45	171	9	11	7	12	5	6	48	82	28	8	97	119
SIERADOWICE-PARCELE	134	25	109	4	8	5	5	1	5	39	44	17	6	66	68
ŚCIEGNIA	186	35	151	10	6	6	8	6	6	61	53	21	9	104	82
ŚNIADKA	475	87	388	17	14	20	25	10	17	122	163	57	30	226	249
ŚNIADKA DRUGA	192	39	153	9	4	10	10	2	10	51	66	19	11	91	101
ŚNIADKA PIERWSZA	41	3	38	0	1	0	1	2	1	6	16	8	6	16	25
ŚNIADKA TRZECIA	121	31	90	8	6	7	8	5	4	31	34	13	5	64	57
PARCELE	106	13	93	0	3	2	6	1	1	31	43	13	6	47	59
TRZCIANKA	15	1	14	0	0	1	0	0	1	3	4	4	2	8	7
ŚWIĘTA KATARZYNA	717	139	578	23	37	35	31	14	16	211	236	82	32	365	352
GRABOWA	187	47	140	11	13	12	7	5	4	50	63	15	7	93	94
ŚWIĘTA KATARZYNA	530	92	438	12	24	23	24	9	12	161	173	67	25	272	258
KIELECKA	210	30	180	4	11	5	9	2	3	69	63	35	9	115	95
MŁYNNARSKA	37	7	30	2	1	3	1	1	0	10	13	4	2	20	17

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

SŁONECZNA	10	4	6	0	0	0	4	0	0	2	3	0	1	2	8
SPACEROWA	47	10	37	0	0	4	5	1	2	12	16	5	2	22	25
ŚWIĘTOKRZYSKA	80	21	59	1	3	9	3	2	4	21	27	7	3	40	40
WZORKI	34	4	30	1	2	0	0	3	2	10	12	2	2	16	18
ŻEROMSKIEGO	112	16	96	4	7	2	2	0	1	37	39	14	6	57	55
WIĄCKA	576	100	476	20	18	25	27	14	9	168	200	70	25	297	279
WIĄCKA	543	97	446	19	18	24	26	14	8	158	183	69	24	284	259
KAPKAZY	33	3	30	1	0	1	1	0	1	10	17	1	1	13	20
WILKÓW	928	216	712	38	49	53	51	31	23	277	304	76	27	475	454
ŁAZY	142	38	104	8	15	8	5	8	1	40	41	12	3	76	65
ŁYSOGÓRSKA	590	150	440	26	25	41	39	16	19	174	190	45	16	302	289
STARA WIEŚ	194	28	166	4	9	4	7	7	3	63	70	19	8	97	97
WILKÓW	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
ŁYSOGÓRSKA	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
WOLA SZCZYGIEŁKOWA	606	116	490	15	22	43	22	19	13	177	212	60	23	314	292
WZDÓŁ KOLONIA	348	66	282	16	11	13	16	13	7	116	110	34	12	192	156
STARA WIEŚ	212	41	171	8	10	7	11	7	2	69	70	19	9	110	102
WZDÓŁ-KOLONIA	136	25	111	8	1	6	5	6	5	47	40	15	3	82	54
WZDÓŁ RZĄDOWY	558	104	454	16	30	16	27	13	16	150	199	62	29	257	301
WZDÓŁ-PARCELE	202	38	164	5	7	10	7	8	4	58	69	22	12	103	99
WZDÓŁ-PARCELE	187	35	152	4	5	10	7	8	4	55	64	19	11	96	91
SKORUCIN	15	3	12	1	2	0	0	0	0	3	5	3	1	7	8
	11705	2197	9508	386	479	505	536	305	292	3280	4039	1354	531	5830	5875

Źródło: Ewidencja ludności, Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie, czerwiec 2016

Tabela 13 Liczba mieszkańców w podziale na miejscowości i ulice i różne kategorie wiekowe za rok 2013

Miejscowość, ulica	Razem	Wiek < 18 lat	Od 18	0 – 6		7 -15		16 – 19		20 – 60	20 – 65	Pow. 60 K	Pow. 65 M	Razem	
				K	M	K	M	K	M	K	M				
BODZENTYN	2236	364	1872	74	82	67	87	45	53	667	766	280	115	1133	1103

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

ulice: 3 MAJA	113	18	95	2	6	4	5	2	3	35	29	17	10	60	53
ARMII KRAJOWEJ	102	20	82	4	7	2	3	2	2	32	33	14	3	54	48
BŁOTNA	8	0	8	0	0	0	0	0	0	2	4	1	1	3	5
KIELECKA	269	45	224	8	7	12	12	2	7	67	96	42	16	131	138
KRZYWA	23	5	18	1	1	0	3	0	0	8	7	3	0	12	11
LANGIEWICZA	61	8	53	0	3	1	2	2	2	19	19	9	4	31	30
LICEALNA	25	2	23	1	1	0	0	0	0	6	14	3	0	10	15
MAŁA	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
MIEJSKA	24	7	17	1	2	2	0	1	2	8	6	1	1	13	11
OGRODOWA	109	22	87	3	6	4	5	5	2	36	32	11	5	59	50
OPATOWSKA	267	49	218	5	11	10	15	10	5	79	89	35	8	139	128
PARTYZANTÓW	88	10	78	1	2	2	3	2	2	25	39	8	4	38	50
PASIEKA	21	4	17	0	2	0	2	0	0	7	3	6	1	13	8
PIŁSUDSKIEGO	50	10	40	1	2	1	5	1	0	17	13	6	4	26	24
PLAC ŻWIRKI	57	9	48	1	2	2	2	0	2	16	21	9	2	28	29
PODGÓRSKA	33	3	30	0	2	0	0	2	0	10	16	2	1	14	19
PODMURZE	14	2	12	0	0	1	0	2	0	4	4	1	2	8	6
POŁUDNIOWA	67	12	55	1	1	4	3	2	3	24	18	6	5	37	30
RYNEK GÓRNY	65	8	57	2	4	0	2	1	2	23	21	5	5	31	34
SŁONECZNA	38	10	28	1	2	3	3	0	1	10	17	1	0	15	23
STRAŻY POŻARNEJ	26	5	21	3	0	0	1	1	1	5	10	5	0	14	12
SUCHEDNIOWSKA	288	49	239	19	10	8	6	4	7	87	95	33	19	151	137
SZERMENTOWSKIEGO	28	6	22	1	1	1	1	1	1	8	11	3	0	14	14
ŚWIĘTEGO DUCHA	23	3	20	1	0	1	0	1	0	10	7	2	1	15	8
ŚWIĘTOKRZYSKA	88	9	79	5	1	1	2	1	1	27	30	11	9	45	43
WĄSKA	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0
WESOŁA	34	6	28	2	1	0	1	0	3	11	7	8	1	21	13
WOLNOŚCI	194	33	161	9	8	5	8	3	4	54	73	24	6	95	99
ŻEROMSKIEGO	116	9	107	2	0	3	3	0	3	37	49	12	7	54	62

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

ŚWIĘTOKRZYSKA	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
CELINY	296	66	230	10	9	17	17	11	7	78	95	35	17	151	145
DĄBROWA DOLNA	306	53	253	9	9	18	12	6	9	70	120	36	17	139	167
DĄBROWA GÓRNA	406	86	320	15	16	17	26	12	13	112	142	40	13	196	210
HUCISKO	220	33	187	5	8	4	9	8	6	63	81	27	9	107	113
KAMIENIEC	218	50	168	11	10	7	14	8	4	55	73	30	7	110	108
LEŚNA	738	144	594	20	30	37	40	15	20	193	240	101	42	366	372
CHRUSTY	10	0	10	0	0	0	0	0	1	2	4	2	1	4	6
LEŚNA-STARA WIEŚ	401	74	327	12	20	19	14	9	8	107	131	57	24	204	197
PODKONARZE	202	40	162	4	5	13	15	6	4	53	64	26	12	102	100
KAMIENNA GÓRA	125	30	95	4	5	5	11	0	7	31	41	16	5	56	69
ORZECHÓWKA	177	39	138	5	6	12	14	3	2	44	65	19	7	83	94
PODGÓRZE	229	49	180	14	9	6	9	5	10	57	89	20	10	102	127
PODMIELOWIEC	239	43	196	8	12	4	11	9	8	65	77	35	10	121	118
PODMIELOWIEC	139	27	112	4	11	2	5	5	6	37	43	18	8	66	73
NOWA WIEŚ	29	5	24	1	0	0	2	3	0	9	8	5	1	18	11
KAMIONKA	71	11	60	3	1	2	4	1	2	19	26	12	1	37	34
PSARY-KĄTY	453	96	357	20	20	27	17	10	12	123	147	54	23	234	219
PSARY-KĄTY	377	81	296	18	16	24	13	8	11	104	122	44	17	198	179
CERLE	5	0	5	0	0	0	0	0	0	2	3	0	0	2	3
PODLESIE	71	15	56	2	4	3	4	2	1	17	22	10	6	34	37
PSARY-PODŁĄZY	243	62	181	7	8	14	23	9	9	61	79	25	8	116	127
PSARY-STARA WIEŚ	467	81	386	16	21	20	18	12	8	128	178	46	20	222	245
SIEKIERNO	324	44	280	8	9	10	10	8	8	89	119	46	17	161	163
SIEKIERNO PODMIEŚCIE	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
SIEKIERNO PRZEDGRAB	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

SIEKIERNO-PODMIEŚCIE	86	14	72	2	3	4	4	2	2	19	31	13	6	40	46
SIEKIERNO-PRZEDGRAB	176	24	152	3	5	5	5	6	5	51	67	22	7	87	89
SIEKIERNO-SMYKÓW	13	0	13	0	0	0	0	0	0	2	8	3	0	5	8
SIEKIERNO-STARA WIEŚ	47	6	41	3	1	1	1	0	1	17	13	7	3	28	19
SIERADOWICE	544	98	446	16	19	17	31	18	14	139	196	69	25	259	285
PARCELANCI	64	13	51	3	1	2	4	2	3	16	24	6	3	29	35
SIERADOWICE DRUGIE	142	21	121	3	3	4	5	10	4	34	51	21	7	72	70
SIERADOWICE PIERWSZE	207	40	167	6	9	7	15	5	4	49	78	26	8	93	114
SIERADOWICE-PARCELE	131	24	107	4	6	4	7	1	3	40	43	16	7	65	66
ŚCIEGNIA	186	33	153	8	3	8	8	6	7	59	54	24	9	105	81
ŚNIADKA	482	90	392	15	20	22	21	10	15	124	173	55	27	226	256
ŚNIADKA DRUGA	194	37	157	8	5	10	10	3	8	50	69	19	12	90	104
ŚNIADKA PIERWSZA	41	3	38	0	1	1	1	1	1	6	19	8	3	16	25
ŚNIADKA TRZECIA	124	35	89	7	9	7	6	6	4	32	36	12	5	64	60
PARCELE	108	13	95	0	5	3	4	0	1	33	45	12	5	48	60
TRZCIANKA	15	2	13	0	0	1	0	0	1	3	4	4	2	8	7
ŚWIĘTA KATARZYNA	711	138	573	25	32	32	31	17	16	213	238	77	30	364	347
GRABOWA	188	47	141	11	12	11	6	7	4	51	67	14	5	94	94
ŚWIĘTA KATARZYNA	523	91	432	14	20	21	25	10	12	162	171	63	25	270	253
KIELECKA	203	30	173	4	10	4	8	5	4	65	60	34	9	112	91
MŁYNARSKA	37	7	30	2	1	3	1	1	0	11	13	3	2	20	17
SŁONECZNA	10	4	6	0	0	0	4	0	0	2	3	0	1	2	8
SPACEROWA	47	10	37	1	0	4	5	0	2	13	16	4	2	22	25
ŚWIĘTOKRZYSKA	80	21	59	2	3	7	4	2	4	23	26	6	3	40	40
WZORKI	34	5	29	1	1	1	0	2	2	10	12	3	2	17	17
ŻEROMSKIEGO	112	14	98	4	5	2	3	0	0	38	41	13	6	57	55
WIĄCKA	564	96	468	18	18	23	26	17	10	165	200	66	21	289	275
WIĄCKA	531	93	438	16	18	23	25	17	9	155	183	65	20	276	255

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

KAPKAZY	33	3	30	2	0	0	1	0	1	10	17	1	1	13	20
WILKÓW	908	215	693	40	46	56	46	33	24	269	297	73	24	471	437
ŁAZY	139	38	101	8	13	9	4	7	2	41	41	11	3	76	63
ŁYSOGÓRSKA	577	151	426	28	25	41	36	19	18	168	185	43	14	299	278
STARA WIEŚ	192	26	166	4	8	6	6	7	4	60	71	19	7	96	96
WOLA SZCZYGIEŁKOWA	609	122	487	19	22	43	20	23	21	172	207	59	23	316	293
WZDÓŁ KOLONIA	348	68	280	18	13	10	15	17	7	113	110	35	10	193	155
WZDÓŁ-KOLONIA	137	28	109	8	1	5	6	8	6	47	38	15	3	83	54
STARA WIEŚ	211	40	171	10	12	5	9	9	1	66	72	20	7	110	101
WZDÓŁ RZĄDOWY	550	102	448	16	29	16	24	11	16	150	198	60	30	253	297
WZDÓŁ-PARCELE	200	39	161	7	8	11	7	6	4	57	66	23	11	104	96
WZDÓŁ-PARCELE	185	36	149	6	6	11	7	6	4	54	61	20	10	97	88
SKORUCIN	15	3	12	1	2	0	0	0	0	3	5	3	1	7	8
	11654	2211	9443	404	459	498	536	319	303	3266	4010	1335	525	5821	5833

Źródło: Ewidencja ludności, Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie, czerwiec 2016

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Tabela 14 Podsumowanie liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy i Mieście Bodzentyn w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	Rok 2013	% do ogółu	Rok 2014	% do ogółu	Rok 2015	% do ogółu
BODZENTYN	2236	19,19%	2236	19,10%	2240	19,08%
CELINY	296	2,54%	296	2,53%	298	2,54%
DĄBROWA DOLNA	306	2,63%	311	2,66%	309	2,63%
DĄBROWA GÓRNA	406	3,48%	406	3,47%	408	3,48%
HUCISKO	220	1,89%	219	1,87%	219	1,87%
KAMIENIEC	218	1,87%	214	1,83%	217	1,85%
LEŚNA	738	6,33%	735	6,28%	742	6,32%
ORZECZÓWKA	177	1,52%	177	1,51%	176	1,50%
PODGÓRZE	229	1,96%	223	1,91%	226	1,93%
PODMIELOWIEC	239	2,05%	239	2,04%	241	2,05%
PSARY-KĄTY	453	3,89%	453	3,87%	468	3,99%
PSARY-PODŁĄZY	243	2,09%	243	2,08%	240	2,04%
PSARY-STARA WIEŚ	467	4,01%	470	4,02%	470	4,00%
SIEKIERNO	324	2,78%	327	2,79%	327	2,79%
SIERADOWICE	544	4,67%	560	4,78%	552	4,70%
ŚCIEGNIA	186	1,60%	186	1,59%	187	1,59%
ŚNIADKA	482	4,14%	475	4,06%	473	4,03%
ŚWIĘTA KATARZYNA	711	6,10%	717	6,13%	725	6,18%
WIĄCKA	564	4,84%	576	4,92%	576	4,91%
WILKÓW	908	7,79%	928	7,93%	926	7,89%
WOLA SZCZYGIEŁKOWA	609	5,23%	606	5,18%	605	5,15%
WZDÓŁ KOLONIA	348	2,99%	348	2,97%	350	2,98%
WZDÓŁ-PARCELE	200	1,72%	202	1,73%	202	1,72%
WZDÓŁ RZĄDOWY	550	4,72%	558	4,77%	561	4,78%
RAZEM	11654	100,00%	11705	100,00%	11738	100,00%

Źródło: analizy własne na podstawie danych Ewidencji Ludności Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn

Dokonując analizy demograficznej wzięto pod uwagę tendencje z ostatnich 3 lat i analizowano m.in. dynamikę wzrostu/spadku osób młodych (do 20 roku życia) i w wieku starszym (po 60 r. ż.). Jeżeli chodzi o osoby do 20 roku życia to tendencje spadkowe (niekorzystane) odnotowują: miasto Bodzentyn, Dąbrowa Dolna, Dąbrowa Górna, Hucisko, Podmielowiec, Psary-Podłazy, Psary-Stara Wieś, Siekierno, Ściegnia, Wiącka, Wilków, Wola Szczygiewkowska, Wzdół Kolonia, Wzdół-Parcele.

Tabela 15: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców do 20 roku życia do ogółu mieszkańców miasta/sołectwa

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Spadek/Wzrost
BODZENTYN	18,25%	18,16%	18,04%	-0,21%
CELINY	23,99%	23,99%	24,16%	0,17%
DĄBROWA DOLNA	20,59%	19,94%	18,12%	-2,47%
DĄBROWA GÓRNA	24,38%	24,88%	22,79%	-1,59%
HUCISKO	18,18%	16,44%	17,35%	-0,83%
KAMIENIEC	24,77%	24,77%	25,35%	0,57%
LEŚNA	21,95%	21,77%	22,51%	0,56%

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

ORZECZÓWKA	23,73%	23,16%	23,86%	0,13%
PODGÓRZE	23,14%	24,66%	24,34%	1,19%
PODMIELOWIEC	21,76%	20,08%	19,50%	-2,26%
PSARY-KĄTY	23,40%	22,74%	24,36%	0,96%
PSARY-PODŁĄZY	28,81%	26,75%	25,42%	-3,39%
PSARY-STARA WIEŚ	20,34%	20,64%	20,21%	-0,13%
SIEKIerno	16,36%	16,21%	14,98%	-1,37%
SIERADOWICE	21,14%	22,14%	21,20%	0,06%
ŚCIEGNIA	21,51%	22,58%	21,39%	-0,12%
ŚNIADKA	21,37%	21,68%	21,78%	0,41%
ŚWIĘTA KATARZYNA	21,52%	21,76%	21,79%	0,27%
WIĄCKA	19,86%	19,62%	19,10%	-0,76%
WILKÓW	26,98%	26,40%	25,49%	-1,50%
WOLA SZCZYGIEŁKOWA	24,30%	22,11%	21,82%	-2,48%
WZDÓŁ KOLONIA	22,99%	21,84%	21,43%	-1,56%
WZDÓŁ RZĄDOWY	20,36%	21,15%	20,86%	0,49%
WZDÓŁ-PARCELE	21,50%	20,30%	20,79%	-0,71%
DLA CAŁEJ GMINY	21,61%	21,38%	21,11%	-0,50%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Ewidencji ludności, Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie, czerwiec 2016

Powyższe dane wynikają z poniższych tabel, które prezentują liczbę mieszkańców młodych do 20 roku życia i osób powyżej 60 r. ż. (kobiety) i powyżej 65 roku życia (mężczyźni) w latach 2013-2015.

Tabela 16: Analiza liczby mieszkańców do 20 roku życia oraz powyżej 60 (dla kobiet) i 65 (dla mężczyzn) do ogółu mieszkańców w tych przedziałach wiekowych oraz do ogółu miasta/sołectwa w latach 2013-2015

Wyszczególnienie	Rok 2013					
	do 20 r. ż.	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	pow 60 r. ż K powyżej 65 r.ż M	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
BODZENTYN	408	16,20%	18,25%	395	21,24%	17,67%
CELINY	71	2,82%	23,99%	52	2,80%	17,57%
DĄBROWA DOLNA	63	2,50%	20,59%	53	2,85%	17,32%
DĄBROWA GÓRNA	99	3,93%	24,38%	53	2,85%	13,05%
HUCISKO	40	1,59%	18,18%	36	1,94%	16,36%
KAMIENIEC	54	2,14%	24,77%	37	1,99%	16,97%
LEŚNA	162	6,43%	21,95%	143	7,69%	19,38%
ORZECZÓWKA	42	1,67%	23,73%	26	1,40%	14,69%
PODGÓRZE	53	2,10%	23,14%	30	1,61%	13,10%
PODMIELOWIEC	52	2,06%	21,76%	45	2,42%	18,83%
PSARY-KĄTY	106	4,21%	23,40%	77	4,14%	17,00%
PSARY-PODŁĄZY	70	2,78%	28,81%	33	1,77%	13,58%
PSARY-STARA WIEŚ	95	3,77%	20,34%	66	3,55%	14,13%
SIEKIerno	53	2,10%	16,36%	63	3,39%	19,44%
SIERADOWICE	115	4,57%	21,14%	94	5,05%	17,28%

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

ŚCIEGNIA	40	1,59%	21,51%	33	1,77%	17,74%
ŚNIADKA	103	4,09%	21,37%	82	4,41%	17,01%
ŚWIĘTA KATARZYNA	153	6,07%	21,52%	107	5,75%	15,05%
WIĄCKA	112	4,45%	19,86%	87	4,68%	15,43%
WILKÓW	245	9,73%	26,98%	97	5,22%	10,68%
WOLA SZCZYGIEŁKOWA	148	5,88%	24,30%	82	4,41%	13,46%
WZDÓŁ KOLONIA	80	3,18%	22,99%	45	2,42%	12,93%
WZDÓŁ-PARCELE	43	1,71%	21,50%	34	1,83%	17,00%
WZDÓŁ RZĄDOWY	112	4,45%	20,36%	90	4,84%	16,36%
RAZEM	2519	100,00%	21,61%	1860	100,00%	15,96%

Wyszczególnienie	Rok 2014					
	do 20 r. ż.	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	pow 60 r. ż K powyżej 65 r.ż M	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
BODZENTYN	406	17,02%	18,16%	402	22,41%	17,98%
CELINY	71	2,98%	23,99%	51	2,84%	17,23%
DĄBROWA DOLNA	62	2,60%	19,94%	58	3,23%	18,65%
DĄBROWA GÓRNA	101	4,23%	24,88%	55	3,07%	13,55%
HUCISKO	36	1,51%	16,44%	35	1,95%	15,98%
KAMIENIEC	53	2,22%	24,77%	35	1,95%	16,36%
LEŚNA	160	6,71%	21,77%	143	7,97%	19,46%
ORZECZÓWKA	41	1,72%	23,16%	27	1,51%	15,25%
PODGÓRZE	55	2,31%	24,66%	26	1,45%	11,66%
PODMIELOWIEC	48	2,01%	20,08%	48	2,68%	20,08%
PSARY-KĄTY	103	4,32%	22,74%	73	4,07%	16,11%
PSARY-PODŁĄZY	65	2,73%	26,75%	32	1,78%	13,17%
PSARY-STARA WIEŚ	97	4,07%	20,64%	65	3,62%	13,83%
SIEKIERNO	53	2,22%	16,21%	59	3,29%	18,04%
SIERADOWICE	124	5,20%	22,14%	93	5,18%	16,61%
ŚCIEGNIA	42	1,76%	22,58%	30	1,67%	16,13%
ŚNIADKA	103	4,32%	21,68%	87	4,85%	18,32%
ŚWIĘTA KATARZYNA	156	6,54%	21,76%	114	6,35%	15,90%
WIĄCKA	113	4,74%	19,62%	95	5,30%	16,49%
WILKÓW	245	10,27%	26,40%	103	5,74%	11,10%
WOLA SZCZYGIEŁKOWA	134	5,62%	22,11%	83	4,63%	13,70%
WZDÓŁ KOLONIA	76	3,19%	21,84%	46	2,56%	13,22%
WZDÓŁ-PARCELE	41	1,72%	20,30%	34	1,90%	16,83%
WZDÓŁ RZĄDOWY	118	4,95%	21,15%	91	5,07%	16,31%
RAZEM	2385	100,00%	20,38%	1794	100,00%	15,33%

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Wyszczególnienie	Rok 2015					
	do 20 r. ż.	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta	pow 60 r. ż K powyżej 65 r.ż M	% do ogółu w tym wieku	% do ogółu mieszkańców danego sołectwa/miasta
BODZENTYN	404	17,11%	18,04%	421	23,21%	18,79%
CELINY	72	3,05%	24,16%	49	2,70%	16,44%
DĄBROWA DOLNA	56	2,37%	18,12%	57	3,14%	18,45%
DĄBROWA GÓRNA	93	3,94%	22,79%	54	2,98%	13,24%
HUCISKO	38	1,61%	17,35%	36	1,98%	16,44%
KAMIENIEC	55	2,33%	25,35%	35	1,93%	16,13%
LEŚNA	167	7,07%	22,51%	138	7,61%	18,60%
ORZECZÓWKA	42	1,78%	23,86%	26	1,43%	14,77%
PODGÓRZE	55	2,33%	24,34%	27	1,49%	11,95%
PODMIELOWIEC	47	1,99%	19,50%	48	2,65%	19,92%
PSARY-KĄTY	114	4,83%	24,36%	73	4,02%	15,60%
PSARY-PODŁĄZY	61	2,58%	25,42%	31	1,71%	12,92%
PSARY-STARA WIEŚ	95	4,02%	20,21%	69	3,80%	14,68%
SIEKIerno	49	2,08%	14,98%	58	3,20%	17,74%
SIERADOWICE	117	4,96%	21,20%	93	5,13%	16,85%
ŚCIEGNIA	40	1,69%	21,39%	30	1,65%	16,04%
ŚNIADKA	103	4,36%	21,78%	88	4,85%	18,60%
ŚWIĘTA KATARZYNA	158	6,69%	21,79%	116	6,39%	16,00%
WIĄCKA	110	4,66%	19,10%	94	5,18%	16,32%
WILKÓW	236	10,00%	25,49%	107	5,90%	11,56%
WOLA SZCZYGIEŁKOWA	132	5,59%	21,82%	85	4,69%	14,05%
WZDÓŁ KOLONIA	75	3,18%	21,43%	44	2,43%	12,57%
WZDÓŁ-PARCELE	42	1,78%	20,79%	35	1,93%	17,33%
WZDÓŁ RZĄDOWY	117	4,96%	20,86%	99	5,46%	17,65%
RAZEM	2361	100,00%	20,11%	1814	100,00%	15,45%

Źródło: analiza własna na podstawie Ewidencji Ludności Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn

Mieszkańcy niżej wymienionych obszarów najszybciej się starzeją: Śniadka, Wzdół Rządowy, miasto Bodzentyn, Dąbrowa Dolna, Podmielowiec.

Tabela 17: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców powyżej 60 r. ż. dla kobiet i 65 r. ż. dla mężczyzn do ogółu mieszkańców miasta/sołectwa

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	Spadek/Wzrost
BODZENTYN	17,67%	17,98%	18,79%	1,13%
CELINY	17,57%	17,23%	16,44%	-1,12%
DĄBROWA DOLNA	17,32%	18,65%	18,45%	1,13%
DĄBROWA GÓRNA	13,05%	13,55%	13,24%	0,18%
HUCISKO	16,36%	15,98%	16,44%	0,07%
KAMIENIEC	16,97%	16,36%	16,13%	-0,84%

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

LEŚNA	19,38%	19,46%	18,60%	-0,78%
ORZECHÓWKA	14,69%	15,25%	14,77%	0,08%
PODGÓRZE	13,10%	11,66%	11,95%	-1,15%
PODMIELOWIEC	18,83%	20,08%	19,92%	1,09%
PSARY-KĄTY	17,00%	16,11%	15,60%	-1,40%
PSARY-PODŁAZY	13,58%	13,17%	12,92%	-0,66%
PSARY-STARA WIEŚ	14,13%	13,83%	14,68%	0,55%
SIEKIERNO	19,44%	18,04%	17,74%	-1,71%
SIERADOWICE	17,28%	16,61%	16,85%	-0,43%
ŚCIEGNIA	17,74%	16,13%	16,04%	-1,70%
ŚNIADKA	17,01%	18,32%	18,60%	1,59%
ŚWIĘTA KATARZYNA	15,05%	15,90%	16,00%	0,95%
WIĄCKA	15,43%	16,49%	16,32%	0,89%
WILKÓW	10,68%	11,10%	11,56%	0,87%
WOLA SZCZYGIĘLKOWA	13,46%	13,70%	14,05%	0,58%
WZDÓŁ KOLONIA	12,93%	13,22%	12,57%	-0,36%
WZDÓŁ RZĄDOWY	16,36%	16,31%	17,65%	1,28%
WZDÓŁ-PARCELE	17,00%	16,83%	17,33%	0,33%
RAZEM	15,96%	16,10%	16,30%	0,34%

Źródło: analiza własna na podstawie Ewidencji Ludności Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn

Liczba bezrobotnych z terenu Miasta i Gminy Bodzentyn w latach 2013-2015

Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kielcach w 2015r. mieszkało w Mieście Bodzentyn 148 osób tj. 19,27% ogółu bezrobotnych z terenu gminy. Jeżeli chodzi o sołectwach to najwięcej bezrobotnych było w Wilkowie – 67 (tj. 8,72% ogółu bezrobotnych) i Św. Katarzynie – 49 (tj. 6,38% ogółu bezrobotnych).

Tabela 18: Liczba bezrobotnych w Gminie Bodzentyn z podziałem na sołectwa w latach 2013-2015

Miejscowość	Stan na 31.12.2013		Stan na 31.12.2014		Stan na 31.12.2015	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
Bodzentyn w tym ulice:	189	86	134	44	148	55
Suchedniowska	17	7	13	4	12	5
Szermentowskiego	3	1	3	0	2	0
Kielecka	28	10	20	7	21	8
Świętokrzyska	7	3	2	0	6	1
Partyzantów	8	4	7	2	7	4
Ogrodowa	8	2	3	0	7	3
Piłsudskiego	2	1	1	0	1	0
Błotna	3	1	1	1	0	0
Słoneczna	9	4	9	3	8	1
3-go maja	9	6	6	4	5	3
Rynek Górny	5	3	4	2	4	2
Żeromskiego	8	1	6	0	6	2
Licealna	5	1	3	0	3	0
Plac Żwirki	8	4	3	0	4	1
Wesoła	3	2	3	3	2	0

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Straży Pożarnej	5	3	5	1	6	2
Wolności	12	5	10	3	11	5
Opatowska	25	13	22	10	21	10
Podmurze	3	2	4	2	2	1
Armii Krajowej	11	6	7	1	8	2
Miejska	1	1	0	0	0	0
Krzywa	2	1	0	0	1	0
Leśna Podkonarze	1	1	1	1	1	0
Pasieka	1	1	0	0	3	1
Południowa	1	0	1	0	3	2
Świętego Ducha	1	1	0	0	0	0
Podgórska	3	2	0	0	1	1
Podkonarze	0	0	0	0	1	0
Langiewiczza	0	0	0	0	2	1
Celiny	22	10	17	7	27	13
Dąbrowa Dolna	12	8	20	9	17	8
Dąbrowa Górna	28	11	21	12	24	10
Hucisko	15	5	22	6	18	7
Kamieniec	13	5	15	5	16	7
Leśna	46	20	41	11	40	15
Leśna - Stara Wieś	27	13	26	7	25	10
Kamienna Góra	7	2	3	1	6	1
Chrusty	3	1	1	0	0	0
Podkonarze	9	4	11	3	9	4
Orzechówka	17	9	14	6	8	4
Podgórze	38	21	34	15	42	20
Podmielowiec	28	10	17	5	17	7
Podmielowiec	16	6	11	3	11	4
Kamionka	6	2	2	0	4	2
Nowa Wieś	6	2	4	2	2	1
Psary -Kąty	37	19	33	12	28	12
Psary-Kąty	30	13	24	8	23	10
Podlesie	6	5	8	4	4	2
Cerle	1	1	1	0	1	0
Psary-Podłazy	19	6	14	6	13	5
Psary-Stara Wieś	35	13	28	9	37	13
Siekierno	35	16	29	16	28	12
Siekierno Podmieście	8	6	5	3	5	2
Siekierno-Przedgrab	24	8	21	10	19	6
Siekierno-Stara Wieś	3	2	3	3	4	4
Sieradowice	59	21	40	7	37	10
Sieradowice Drugie	15	4	5	0	5	1
Parcelanci	12	5	5	1	9	3
Sieradowice Pierwsze	20	6	19	2	14	1
Sieradowice Parcele	12	6	11	4	9	5

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Ściegnia	12	3	7	3	8	4
Ściegnia	11	3	7	3	8	4
Skorucin	1	0	0	0	0	0
Śniadka	20	7	20	8	17	6
Śniadka Druga	6	2	7	4	7	1
Śniadka Pierwsza	2	0	3	0	2	1
Śniadka Trzecia	3	1	4	2	4	3
Parcele	8	4	6	2	4	1
Trzcianka	1	0	0	0	0	0
Święta Katarzyna	61	30	68	38	49	27
Święta Katarzyna	41	21	50	27	29	14
Grabowa	20	9	18	11	20	13
Wiącka	40	16	26	6	21	11
Wiącka	38	15	24	6	21	11
Kapkazy	2	1	2	0	0	0
Wilków	91	44	75	39	67	38
Wola Szczygiełkowa	51	24	48	14	36	13
Wzdół Kolonia	33	19	28	16	24	12
Wzdół Kolonia	11	7	12	7	12	6
Stara Wieś	22	12	16	9	12	6
Wzdół Parcele	20	14	18	5	12	5
Wzdół Rządowy	38	23	38	19	34	17
Razem	959	440	807	318	768	331

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach, kwiecień 2016

Przestępczość na terenie Gminy i Miasta Bodzentyn

Z poniższych danych Komisariatu Policji w Bodzentynie widać wyraźnie jak duża jest przestępczość na terenie Miasta Bodzentyn względem terenów wiejskich Gminy (w 2013r. to było ponad połowę przestępstw, w 2014r. ponad 40%, zaś w 2015r. co 5 przestępstwo było dokonane w mieście).

Tabela 19 Liczba przestępstw na obszarze miejskim i wiejskim Gminy Bodzentyn

	Kategoria przestępstwa	2015	2014	2013
Bodzentyn - obszar miejski	Ogółem przestępstw	44	53	109
	% do ogółu	22,11%	42,06%	57,07%
	Stwierdzone przestępstwa z 7 kategorii	12	13	43
	Kradzież z włamaniem	1	2	11
	Z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	6	0	0
	Kradzież	6	8	18
	Rozbój	1	1	1
	Uszkodzenie mienia	1	2	7
	Ciężki uszczerbek na zdrowiu	2	0	1
	Kradzież pojazdu	2	2	0
	Znęcanie się	2	0	6
Bodzentyn -	Ogółem przestępstw	155	73	82

obszar wiejski	% do ogółu	77,89%	57,94%	42,93%
Stwierdzone przestępstwa z 7 kategorii		22	30	35
Kradzież z włamaniem		4	5	5
Z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii		11	0	1
Kradzież		7	12	17
Rozbój		0	0	1
Uszkodzenie mienia		4	9	7
Ciężki uszczerbek na zdrowiu		5	2	2
Kradzież pojazdu		1	0	3
Znęcanie się		2	1	5

Źródło: dane Komisariatu Policji w Bodzentynie, maj 2016

Zdjęcie 1 Budynek Posterunku Policji w Bodzentynie

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Analiza ilościowa problemów w sferze środowiskowej

Analizując aspekty środowiskowe wzięto pod uwagę w szczególności negatywne zjawiska dotyczące obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska (zwłaszcza obszary chronione) oraz analizę występowania obszarów cennych przyrodniczo na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn.

Azbest pozostający do utylizacji

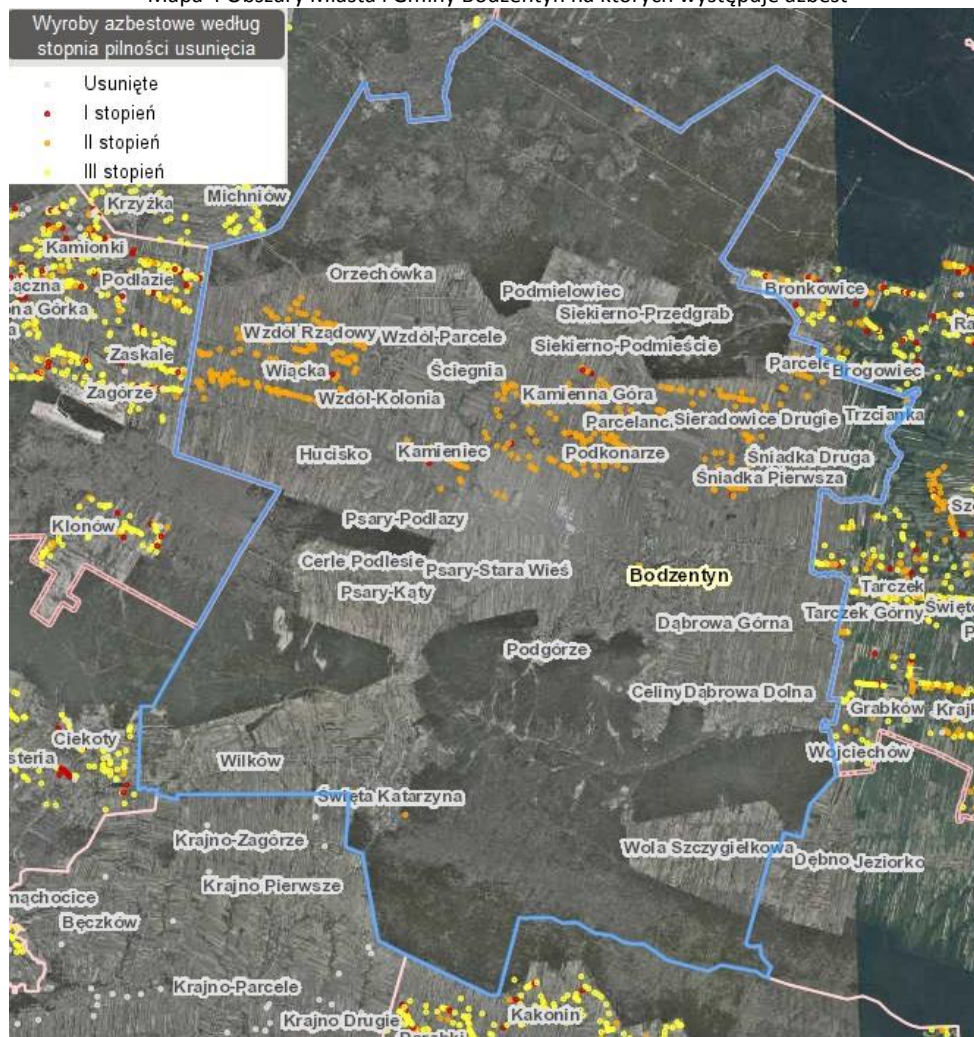
Największy udział w ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest występujących na terenie przedmiotowej gminy występują w mieście Bodzentyn (9,21%), w miejscowościach: Śniadka (8,69%) oraz w Leśna (8,36%). Z kolei najmniej wyrobów azbestowych zanotowano w Orzechówce, tj. 0,77%.

Tabela 20: Ilość wyrobów azbestowych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i w budynekach gospodarczych

Miejscowość	Nazwa i rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu	Ilość wyrobu	% do ogółu
		[m ²]	[Mg]	
m. Bodzentyn	Płyty płaskie i faliste	28404	312,444	9,21%
Celiny	Płyty płaskie i faliste	9147	100,617	2,96%
Dąbrowa Dolna	Płyty płaskie i faliste	12770	140,47	4,14%
Dąbrowa Górna	Płyty płaskie i faliste	16101	177,111	5,22%
Hucisko	Płyty płaskie i faliste	6280	69,08	2,04%
Kamieniec	Płyty płaskie i faliste	7865	86,515	2,55%
Leśna	Płyty płaskie i faliste	25805	283,855	8,36%
Orzechówka	Płyty faliste	2390	26,29	0,77%
Podgórze	Płyty płaskie i faliste	3495	38,445	1,13%
Podmielowiec	Płyty płaskie i faliste	10540	115,94	3,42%
Psary Kąty	Płyty płaskie i faliste	15850	174,35	5,14%
Psary Podłazy	Płyty faliste	10120	111,32	3,28%
Psary-Stara Wieś	Płyty płaskie i faliste	14025	154,275	4,55%
Sieradowice	Płyty płaskie i faliste	17955	197,505	5,82%
Siekierno	Płyty płaskie i faliste	9530	104,83	3,09%
Ściegna	Płyty płaskie i faliste	7230	79,53	2,34%
Śniadka	Płyty płaskie i faliste	26803	294,833	8,69%
Św. Katarzyna	Płyty faliste	7550	83,05	2,45%
Wiącka	Płyty płaskie i faliste	15843	174,273	5,14%
Wilków	Płyty płaskie i faliste	15830	174,13	5,13%
Wola Szczygiełkowa	Płyty płaskie i faliste	19697	216,667	6,38%
Wzdół Kolonia	Płyty płaskie i faliste	3865	42,515	1,25%
Wzdół Parcele	Płyty płaskie i faliste	4690	51,59	1,52%
Wzdół Rządowy	Płyty płaskie i faliste	16715	183,865	5,42%
Suma		308500	3393,5	100,00%

Źródło: Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Bodzentyn na lata 2016-2032

Mapa 4 Obszary Miasta i Gminy Bodzentyn na których występuje azbest

Źródło: <http://esip.bazaazbestowa.gov.pl/geoserwis.html>

Obszary cenne przyrodniczo

Obszar gminy Bodzentyn leży pod względem fizyczno-geograficznym na pograniczu dwóch mezoregionów: Płaskowyż Suchedniowski i Góry Świętokrzyskie. Na terenie Miasta znajdują się fragmenty Świętokrzyskiego Parku Narodowego Świętokrzyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Sieradowieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Miasto Bodzentyn położone jest na terenie otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego, na niewysokim wzgórzu nad rzeką Psarką, 30 km na północny wschód od Kielc. Od południa sąsiadują z nim dwie zalesione góry Pasma Klonowskiego Gór Świętokrzyskich: Miejska (428 m) i Psarska (412 m). Od północy rozciąga się Dolina Bodzentyńska. W centrum miasteczka, po zachodniej stronie góry zamkowej przebiegała ścieżka przyrodnicza „Stawy Biskupie w Bodzentyń” - obecnie zdegradowana. Ścieżka zlokalizowana była na terenie centrum administracyjno-edukacyjno-naukowego Świętokrzyskiego Parku Narodowego w Bodzentyń w sąsiedztwie stawów biskupich. Stawy Biskupie to miejsce położone pomiędzy wzgórzem zamkowym i zabudowaniami Parku wzdłuż rzeki Psarki. Nazwę swą zawdzięczają historii. Stawy te wchodziły w skład zabudowań Pałacu Biskupów Krakowskich. Ścieżka zawierała 7 przystanków. Na ścieżce można było zobaczyć różne zbiorowiska roślinne i typy ekosystemów. Interesującą atrakcją znajdującą się nieopodal ścieżki były przedwojenne drewniane zabudowania dawnego nadleśnictwa Święta Katarzyna.

Cała Gmina Bodzentyn jest objęta różnego rodzaju ochroną jako obszary cenne przyrodniczo. Warto zauważyć, że występują fragmenty aż 3 obszarów NATURA 2000:

- Ostoja Sieradowicka (PLH260031),

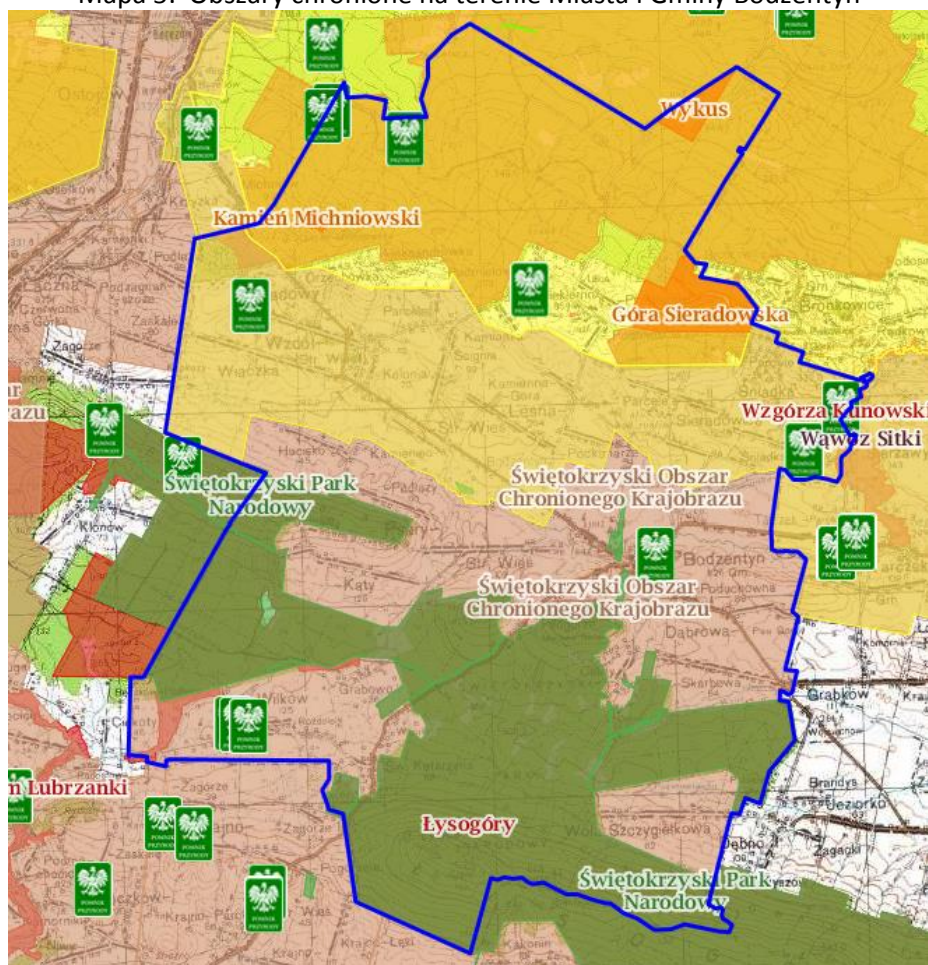
- Łysogóry (PLH260002),
- Wzgórza Kunowskie (PLH260039)

oraz:

- Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy - Zespół parkowy składający się z 38 drzew: 20 modrzewi, 5 jesionów, 7 klonów, 3 buków, 3 robinii i 1 sosny,
- Sieradowicki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Świętokrzyski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Świętokrzyski Park Narodowy (na obszarze którego znajdują się obszary ochrony ścisłej tj. „Czarny Las”, „Mokry Bór”, „Łysica”³),
- Sieradowicki Park Krajobrazowy,
- Rezerваты przyrody Wykus, Góra Sieradowska, Kamień Michniowski, Mokry Bór i Łysica,
- użytek ekologiczny – naturalny zbiornik wodny (zbiornik znajduje się na gruntach wsi Bodzentyn w odległości ok. 1.5 km na północny - wschód od Bodzentyna, przy drodze Bodzentyn - Sieradowice przy jej wschodniej stronie),
- 6 pomników przyrody

Poniższa mapa prezentuje obszary chronione na terenie Gminy Bodzentyn.

Mapa 5: Obszary chronione na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

³ Obszary ochrony ścisłej nie stanowią form ochrony przyrody w rozumieniu przepisów z zakresu ochrony przyrody, mogą natomiast być wyznaczone na tych formach.

Legenda: Użytki ekologiczne Rezerваты Parki Krajobrazowe Parki Narodowe Obszar Chronionego Krajobrazu Zespoły Przyrodniczo Krajobrazowe Natura 2000 – obszary ptasie Natura 200 Obszary siedliskowe Stanowiska dokumentujące Pomnik przyrody

Analiza ilościowa problemów w sferze gospodarczej

Analizując sferę gospodarczą wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące stopnia przedsiębiorczości oraz analizę zaplecza turystyczno – rekreacyjnego.

Stopień przedsiębiorczości

Najwięcej firm rejestrują mieszkańcy Miasta Bodzentyn (w 2015r. – 15, spadek o 7 względem roku 2014 i 2013), sołectw: Leśna (8 w 2015r.), Wilków (7 w 2015r.), Św. Katarzyna (6 w 2015r.). Ogólnie mniej więcej równa tendencja utrzymuje się na terenie gminy – średnio rocznie rejestrowanych jest 74 firmy.

Tabela 21 Liczba założonych firm w poszczególnych sołectwach i mieście w latach 2013-2015

Liczba podmiotów zarejestrowanych w na terenie Gminy Bodzentyn w latach 2013-2015					Wzrost/spadek względem w ciągu ostatnich 3 lat	% do ogółu firm zarejestrowanych w 2015r.
L.p.	Wyszczególnienie	2013	2014	2015		
1.	Bodzentyn – miasto	22	22	15	-7	20,83%
2.	Celiny	2	1	3	1	4,17%
3.	Dąbrowa Dolna	0	2	3	3	4,17%
4.	Dąbrowa Górna	4	2	1	-3	1,39%
5.	Hucisko	4	2	1	-3	1,39%
6.	Kamieniec	0	5	2	2	2,78%
7.	Leśna	4	9	8	4	11,11%
8.	Orzechówka	3	0	0	-3	0,00%
9.	Podgórze	2	1	3	1	4,17%
10.	Podmielowiec	2	0	1	-1	1,39%
11.	Psary-Kąty	2	2	2	0	2,78%
12.	Psary-Podłazy	0	1	2	2	2,78%
13.	Psary-Stara Wieś	2	1	1	-1	1,39%
14.	Siekierno	3	1	3	0	4,17%
15.	Sieradowice	0	1	1	1	1,39%
16.	Ściegnia	1	0	2	1	2,78%
17.	Święta Katarzyna	2	9	6	4	8,33%
18.	Śniadka	3	2	2	-1	2,78%
19.	Wiącka	5	7	2	-3	2,78%

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

20.	Wilków	4	6	7	3	9,72%
21.	Wola Szczygiełkowa	0	2	1	1	1,39%
22.	Wzdół-Kolonia	2	0	3	1	4,17%
23.	Wzdół-Parcele	0	3	1	1	1,39%
24.	Wzdół Rządowy	2	3	2	0	2,78%
	Razem	69	82	72	3	100,00%

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie maj 2016r.

Liczba nowo powstałych podmiotów w latach 2013-2015 w sołectwach gminy

Potencjał przedsiębiorczości to nie tylko potencjał istniejących podmiotów gospodarczych, ale też potencjał postawy przedsiębiorczej wśród mieszkańców, a więc gotowość do podejmowania aktywności z własnej inicjatywy. Potencjał istniejących przedsiębiorstw jest pośrednim wskaźnikiem obrazującym lokalne szanse na znalezienie zatrudnienia. Natomiast od potencjału postawy przedsiębiorczej zależy gotowość do podejmowania ryzyka: przekwalifikowywania się, poszukiwania lepszej pracy oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej. Najwięcej nowo rejestrowanych podmiotów odnotowuje miasto Bodzentyn oraz sołectwa Wilków, Wiącka. Najmniej podmiotów w ciągu ostatnich lat powstało w sołectwach Celiny, Kamieniec, Sieradowice Drugie, Ściegna.

Tabela 22 Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	Średnia wieloletnia
Bodzentyn - miasto	24	29	23	19	24
Celiny	1	1	0	3	1
Dąbrowa Dolna	1	3	1	4	2
Dąbrowa Górna	2	0	3	4	2
Hucisko	0	4	3	0	2
Kamieniec	0	0	2	2	1
Leśna - Stara Wieś	4	9	5	4	6
Orzechówka	2	5	0	0	2
Podgórze	2	2	2	3	2
Podmielowiec	3	3	2	2	3
Psary-Kąty	1	2	4	4	3
Psary-Podłazy	0	2	2	3	2
Psary-Stara Wieś	3	4	2	1	3
Siekierno-Przedgrab	4	3	2	5	4
Sieradowice Drugie	0	0	1	2	1
Sieradowice Pierwsze	1	3	1	1	2
Ściegna	1	1	0	2	1
Śniadka Druga	5	3	7	2	4
Święta Katarzyna	5	5	5	8	6
Wiącka	8	7	8	4	7
Wilków	13	4	13	6	9
Wola Szczygiełkowa	3	2	3	1	2
Wzdół-Kolonia	2	4	7	9	6
Wzdół Rządowy	3	1	4	3	3

Źródło: Główny Urząd Statystyczny BDL

Liczba podmiotów wyrejestrowywanych z rejestru REGON

Co roku najwięcej podmiotów gospodarki narodowej rezygnuje z prowadzenia działalności na terenie miasta Bodzentyn oraz sołectw Wilków, Święta Katarzyna, Wzdół Rządowy, Leśna - Stara Wieś.

Tabela 23 Liczba podmiotów wyrejestrowywanych z rejestru REGON w latach 2012-2015

	2012	2013	2014	2015	Średnia wieloletnia
Bodzentyn - miasto	18	19	19	20	19
Celiny	0	0	0	1	0
Dąbrowa Dolna	1	0	2	3	2
Dąbrowa Górna	0	1	0	2	1
Hucisko	0	1	0	1	1
Kamieniec	0	0	1	1	1
Leśna-Stara Wieś	3	5	4	3	4
Orzechówka	0	3	2	0	1
Podgórze	0	5	0	1	2
Podmielowiec	1	3	4	1	2
Psary-Kąty	1	1	1	2	1
Psary-Podłazy	0	1	1	3	1
Psary-Stara Wieś	0	0	1	1	1
Siekierno-Przedgrab	3	2	1	2	2
Sieradowice Drugie	1	1	0	0	1
Sieradowice Pierwsze	0	0	1	2	1
Ściegna	1	2	0	1	1
Śniadka Druga	2	1	2	3	2
Święta Katarzyna	5	3	5	3	4
Wiącka	2	1	3	6	3
Wilków	8	4	5	10	7
Wola Szczygiełkowa	3	1	3	1	2
Wzdół-Kolonia	1	2	1	1	1
Wzdół Rządowy	3	4	7	3	4

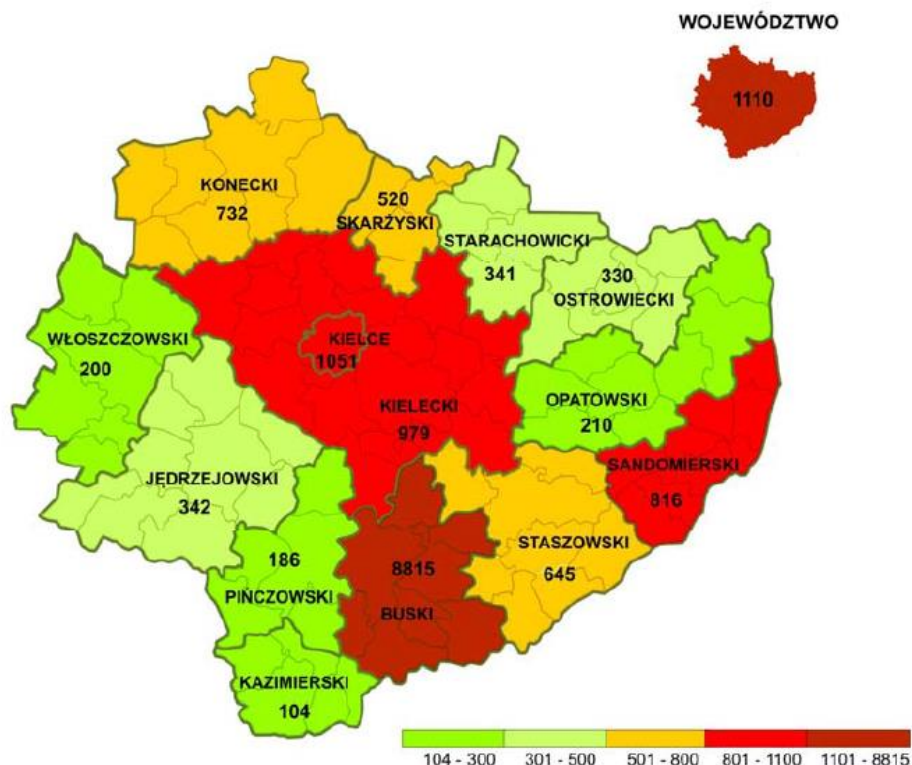
Źródło: Główny Urząd Statystyczny BDL

Turystyka w województwie świętokrzyskim

Według danych GUS w ciągu ostatnich lat, zwiększyła się liczba turystów odwiedzających województwo świętokrzyskie. Jak wynika z danych Urzędu Statystycznego w Kielcach turyści odwiedzający województwo świętokrzyskie w 2014r. najczęściej korzystali z noclegów w Kielcach – 122,3 tyś (25,6% ogółu korzystających) w **powiecie kieleckim 98-8 tyś. (20,7% ogółu)**, a także w powiecie buskim – 79,9 tyś (16,1%). Podobnie jest z turystami z zagranicy. Goście z zagranicy na miejsce swojego pobytu wybierali najczęściej Kielce (44,4%) oraz powiat buski (12,6%), kielecki (10,6%). Tendencja ta wskazuje, iż nasze województwo jest coraz ciekawszym miejscem, które przyciąga coraz szerszą grupę osób.

Mapa 6 Udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 ludności w 2014r.

Źródło: Turystyka w województwie świętokrzyskim US w Kielcach

Jeżeli chodzi o Gminę Bodzentyn to 13 obiektów noclegowo-gastronomicznych zlokalizowanych jest w Mieście Bodzentyn, zaś jeśli chodzi o sołectwa to wygląda to następująco:

- Św. Katarzyna – 24,
- Wilków – 7,
- Wiącka – 5,
- Podgórze -2,
- Siekierno -2,
- Psary Stara-Wieś -2,
- Śniadka -2 oraz
- po 1: Celiny, Sieradowice, Ściegna, Wzdół-Kolonia, Wzdół-Parcele.

Liczba obiektów noclegowo-gastronomicznych może świadczyć o tym, w których sołectwach mieszkańcy „widzą” największy potencjał turystyczny to: Św. Katarzyna, Bodzentyn, Wilków.

Tereny przemysłowe w Bodzentynie

Tereny takie w „Miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miejscowości Bodzentyn” z 1993 r., zlokalizowane były wzdłuż ulicy Wolności:

- teren po byłej przetwórni owoców i warzyw – zakład „OWIN” – oznaczony na poniższej mapie jako 1.P1. Obecnie zlokalizowane są tam firmy transportowe oraz „AKAMIT”- firma działająca w sektorze chemii budowlanej;
- teren po byłej bazie Gminnej Spółdzielni (GS) jako 1.P2., gdzie zlokalizowane były obiekty zlewni mleka, wytwórni wód gazowanych i piekarni. Obecnie funkcjonuje tam piekarnia i firmy transportowe.

Mapa 7 Tereny przemysłowe w Bodzentynie

Źródło: Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Miejscowości Bodzentyn. 1993r.

Po wschodniej stronie ul. Wolności zlokalizowane były tereny usługowe. To, wg powyższej mapki:

- 1.RPU3 – teren usług z zakresu obsługi rolnictwa – centrala nasienna;
  - 1.RPU4 – teren usług z zakresu obsługi rolnictwa – spółdzielnia ogrodniczo-pszczelarska;
  - 1.RPU5 – teren usług z zakresu rolnictwa, tj. była baza Spółdzielni Kółek Rolniczych;
  - 1.UO4 – teren usług z zakresu oświaty – poradnia zawodowa
- Obecnie na części w/w terenu zlokalizowane są firmy transportowe.

Problemem jest tu brak chodników ulicznych oraz przestarzała sieć wodociągowo-kanalizacyjna.

Analiza jakościowa problemów w sferze gospodarczej

Konsultacje społeczne z przedsiębiorcami – wnioski ze spotkania z 12.01.2016r.

Zebrani na spotkaniu przedsiębiorcy wypowiedzieli się w formie ankiet nt. problemów występujących na obszarze, który ich zdaniem, powinien zostać poddany rewitalizacji oraz działań jakie należy podjąć, aby ograniczyć negatywne zjawiska zarówno w sferze gospodarczej jak i społecznej.

Największe problemy wg osób prowadzących działalność gospodarczą to:

- bezrobocie,
- niewystarczający dostęp do infrastruktury technicznej lub jej zły stan techniczny,
- niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym,
- słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw.

Ankietowani przedsiębiorcy wskazali rodzaje przedsięwzięć, które powinny być podjęte w celu ograniczenia negatywnych zjawisk gospodarczych:

- programy wsparcia finansowego oraz szkoleniowo-doradczego dla osób zainteresowanych tworzeniem własnej działalności gospodarczej,
- rozbudowanie systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych inwestujących na terenie gminy.

Zmniejszeniu negatywnych zjawisk społecznych mają służyć działania takie jak:

- rozbudowa systemu ulg i zwolnień dla podmiotów prywatnych generujących nowe miejsca pracy,
- realizacja projektów szkoleniowo-doradczych,
- rozbudowa systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych w gminie,
- poprawa dostępu do usług zdrowotnych i rehabilitacyjnych.

Wśród przedsięwzięć mających ograniczyć negatywne zjawiska przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe i techniczne wymieniono:

- budowę lub modernizację infrastruktury towarzyszącej typu chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi, oświetlenie,
- budowę lub modernizację infrastruktury drogowej oraz
- budowę bądź modernizację infrastruktury sportowej, rekreacyjnej, kulturalnej i turystycznej.

Poza tym istnieje potrzeba poprawy estetyki i funkcjonalności miejsca targowego zlokalizowanego w Bodzentynie (utwardzenie, odwodnienie, budowa zadaszeń typu wiaty, itp.).

Analiza ilościowa problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Analizując sferę przestrzenno-funkcjonalną wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

Potrzeby w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Gmina Bodzentyn jest w 99% zwodociągowana i w ponad 40% skanalizowana. 15 sołectw wymaga jeszcze skanalizowania i są to: Dąbrowa Dolna, Dąbrowa Górna, Hucisko, Leśna, Orzechówka, Podgórze, Podmielowiec, Psary-Podłazy, Siekierno, Sieradowice, Śniadka, Wiącka, Wzdół-Kolonia, Wzdół-Parcele, Wzdół Rządowy.

Tabela 24 Wskaźniki zwodociągowania Miasta i Gminy Bodzentyn

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na dzień 02.06.2016
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy	%	99
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	160
3.	Podłączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	3345
4.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	m ³ /miesz./rok	28,74

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie, czerwiec 2016r.

Tabela 25 Wskaźniki skanalizowania Miasta i Gminy Bodzentyn

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Długość na terenie Gminy
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy	%	40,11
2.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	75,47
3.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	1409
4.	Ilość zbiorników bezodpływowych na ścieki	szt.	Brak danych
5.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	m ³ /miesz./rok	23,75

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie, czerwiec 2016r.

Tabela 26 Analiza sołectw pod kątem posiadanej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

L.p.	Wyszczególnienie	Czy dany obszar posiada:	
		WODOCIĄG [TAK/NIE]	KANALIZACJA [TAK/NIE]
1.	Bodzentyn – miasto	TAK	TAK
2.	Celiny	TAK	TAK
3.	Dąbrowa Dolna	TAK	NIE
4.	Dąbrowa Górna	TAK	NIE
5.	Hucisko	TAK	NIE
6.	Kamieniec	TAK	TAK
7.	Leśna	TAK	NIE
8.	Orzechówka	TAK	NIE
9.	Podgórze	TAK	NIE
10.	Podmielowiec	TAK	NIE
11.	Psary-Kąty	TAK	TAK
12.	Psary-Podłazy	TAK	NIE
13.	Psary-Stara Wieś	TAK	TAK
14.	Siekierno	TAK	NIE
15.	Sieradowice	TAK	NIE
16.	Ściegna	TAK	TAK
17.	Śniadka	TAK	NIE
18.	Święta Katarzyna	TAK	TAK
19.	Wiącka	TAK	NIE
20.	Wilków	TAK	TAK
21.	Wola Szczygiełkowa	TAK	TAK
22.	Wzdół-Kolonia	TAK	NIE
23.	Wzdół-Parcele	TAK	NIE
24.	Wzdół Rządowy	TAK	NIE

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Bodzentynie, maj 2016

Potrzeby w zakresie infrastruktury drogowej

Przez miasto Bodzentyn przebiegają drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz nie zaliczone do żadnej kategorii. Długość dróg wojewódzkich na terenie miasta wynosi 6.818 m. Droga wojewódzka nr 751 stanowi połączenie drogi krajowej E7 od Suchedniowa przez Bodzentyn (ul. Suchedniowska, Szermentowskiego, Świętokrzyska), Nową Słupię do Ostrowca Świętokrzyskiego.

Droga wojewódzka nr 752 mająca początek w Górnem prowadzi przez Bodzentyn (ul. Kielecka, Pl. Żwirki, ul. Opatowska) do Rzepina, tj. do trasy Starachowice-Pawłów-Nowa Słupia.

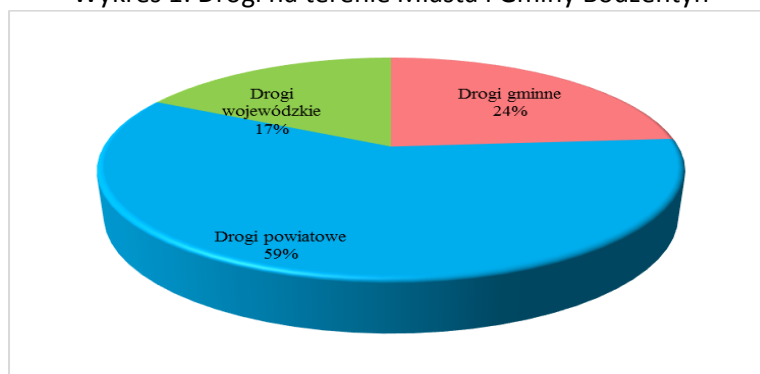
Sieci dróg zaliczanych do kategorii powiatowych na terenie miasta Bodzentyn ma długości 2.449 m. Są to drogi: Nr 0611T Bodzentyn-Śniadka-Tarczek (odcinek długości 723 mb od drogi woj. 752 do granic miasta), Nr 0599T Bodzentyn-Wola Szczygiełkowa-Jeziorko (ul. Południowa – 683mb), Nr 0587T Gózd-Psary-Bodzentyn (ul. Żeromskiego – 1043mb).

Nawierzchnie ulic na terenie miasta są zróżnicowane, część z nich posiada nawierzchnię mineralno-bitumiczną, jednakże są jeszcze ulice o nawierzchni tłuczniowej, brukowane, bądź o nawierzchni gruntowej wymagające przebudowy bądź modernizacji.

Miasto ma dogodny połączenie z największymi ośrodkami miejskimi w okolicy. Odległość od nich wynosi odpowiednio: do Kielc - 30 km, do Suchedniowa - 14 km, do Skarżyska Kamiennej – 28 km, do Starachowic – 24 km.

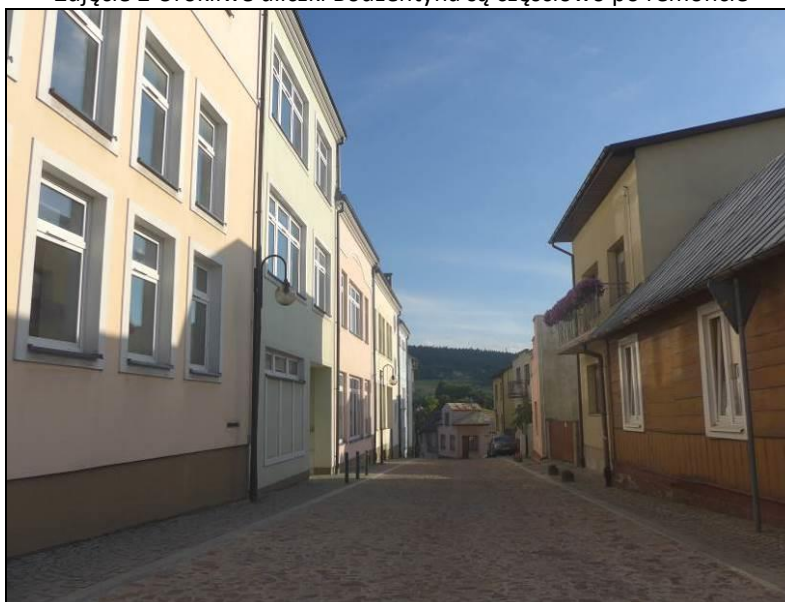
We wszystkich sołectwach i na terenie miasta istnieje potrzeba remontów dróg, ich utwardzenia, zmiany nawierzchni, budowy infrastruktury towarzyszącej np. chodników, oświetlenia, ścieżek rowerowych.

Wykres 1: Drogi na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn

Źródło: Opracowanie własne

Zdjęcie 2 Urokliwe uliczki Bodzentyna są częściowo po remoncie

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Potrzeba modernizacji lub budowy boisk sportowych

Na terenie gminy Bodzentyn znajdują się następujące obiekty sportowe:

- Bodzentyn – miasto: ORLIK, boisko, plac zabaw, skatepark,
- Celiny – boisko,
- Dąbrowa Górna – boisko,
- Leśna - boisko i plac zabaw przy szkole,
- Psary-Kąty – boisko,
- Psary-Stara Wieś - boisko i plac zabaw przy szkole,
- Sieradowice - boisko przy świetlicy,
- Śniadka - boisko i plac zabaw przy szkole,
- Święta Katarzyna - plac zabaw przy szkole,
- Wiącka - boisko, plac zabaw przy domu wiejskim,
- Wilków – plac zabaw i PZU Trasa zdrowia przy zalewie, boisko przy świetlicy,
- Wola Szczygiełkowa - boisko i plac zabaw przy szkole,
- Wzdół-Kolonia - ORLIK, plac zabaw przy przedszkolu.

Zdjęcie 3 Boisko przy ruinach zamku w Bodzentynie

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Jak widać z powyższego zestawienia infrastruktura społeczna na terenie gminy jest bardzo dobrze rozwinięta. Na 24 sołectwa w ponad połowie znajdują się miejsca gdzie dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe mogą aktywnie spędzać czas. Część obiektów należy nieznacznie zmodernizować i/lub doposażyć. Sołectwa gdzie należy zmodernizować infrastrukturę sportową to:

- Bodzentyn,
- Psary Kąty,
- Wilków.

Istnieje potrzeba budowy nowej infrastruktury sportowej w sołectwach: Celiny, Dąbrowa Dolna i Św. Katarzyna.

Sfera ochrony konserwatorskiej i zabytki na terenie Miasta

Poddając diagnozie Miasto Bodzentyn należy zwrócić uwagę na strefy ochrony konserwatorskiej.

Zabytkowy układ urbanistyczny Bodzentyna chroniony jest w formie wyznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego stref ochrony konserwatorskiej „A”, „B” i „E”.

Strefa A – pełnej ochrony konserwatorskiej, która obejmuje obszary szczególnie wartościowe o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej do bezwzględnego zachowania. W strefie tej zakłada się bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich, konieczności planu szczegółowego i rewaloryzacji.

Strefa B – ochrony konserwatorskiej, która obejmuje obszar podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania, istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy.

Możliwe są tu modyfikacje układu funkcjonalno-przestrzennego, przy czym zakres wymagań konserwatorskich i ramy dopuszczalnej integracji współczesnej urbanistyki muszą być określone indywidualnie dla każdego zespołu.

Strefa E – ochrony ekspozycji, która obejmuje obszar stanowiący zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych poprzez wyznaczenie terenów wyłączonych spod zabudowy lub określenia jej nieprzekraczalnych gabarytów.

W zależności od konfiguracji oraz wyniosłości obiektów dominujących, obszar objęty ochroną ekspozycji może być bardzo różny.

Granice strefy E mają charakter orientacyjny.

Wytyczne szczegółowe dotyczące poszczególnych stref ochrony konserwatorskiej.

Strefa A

1. Zachowanie bezwzględne zabudowy zabytkowej i mającej charakter historyczny.
2. Możliwe jest adaptowanie, odrestaurowanie lub wymiana zabudowy w celu przystosowania ich do zaspokojenia współczesnych potrzeb społecznych .
3. Teren rynku wraz z przyległą zabudową winien być przedmiotem opracowania szczegółowego mającego na celu określenie docelowej formy przestrzenno-estetycznej.
4. Postuluje się eliminację zieleni publicznej jako formy wynikowej powojennej polityki zazieleniania układów staromiejskich.

Strefa B

Obejmująca ulice wraz z zabudową, stanowiące historyczne drogi komunikacji wylotowej ze starej części miasta.

1. Postuluje się stopniowe eliminowanie zabudowy zagrodowo-gospodarczej i przekształcenie jej na miejską, zachowując skalę i formę istniejącej starej substancji budowlanej.
2. Ulice te winny mieć określone ścisłe linie zabudowy, stanowiące jedną z wytycznych lokalizacyjnych .
3. Wysokość zabudowy do dwóch kondygnacji.

Strefa E

Stanowiąca powiązania widokowe wzgórza zamkowego wraz z historycznym założeniem parkowym z punktami widokowymi zlokalizowanymi na głównych ciągach komunikacyjnych.

1. Wszelkie poczynania inwestycyjne winny uwzględniać eksponowanie wyżej wymienionych elementów i podkreślać ich współzależność funkcjonalno-przestrzenną.
2. Nie dopuszcza się lokalizacji elementów zagospodarowania, które mogłyby wpłynąć destrukcyjnie na eksponowanie tej kompozycji urbanistycznej.

Miasto Bodzentyn zostało wpisane do rejestru zabytków 26.10.1956 r. pod numerem rej. 298.

Do najstarszych obiektów zabytkowych miasta należą pozostałości miejskich murów miejskich obronnych z XIV wieku (nr rej 289 WKZ) i zespół kościoła parafialnego pod wezwaniem Św. Stanisława z XV w., ujęte w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pod nr 263 (do którego należą dzwonnica, ogrodzenie z portalem bramnym oraz cmentarz przykościelny - nr rej. 62). Zespół dawnego zamku biskupów krakowskich (nr rej. 270, do którego należą także dziedziniec, teren zwierzyńca oraz otaczający krajobraz) będący obecnie trwałą ruiną skupia obiekty XVI i XVIIw.

Układ urbanistyczny w Bodzentynie przetrwał w niemal niezmienionym stanie do dziś i składa się z dwóch rynków, jednak bardzo odległych czasowo. Zespół starszy został wytyczony zaraz po nadaniu praw miejskich dla Bodzentyna w II połowie XIV w. i mieści się w pobliżu Kościoła Parafialnego. To Rynek Górny (w planie zbliżony do kwadratu), z którego narożników wychodzą po dwie ulice, dawniej otoczone murami. Obwód murów miejskich o długości ok. 1200 m miał zarys owalu, a jego zachodni przebieg (będący zarazem murami zamkowymi) ograniczała rzeka Psarka (przedstawia to mapa nr 3).

Przed murem była fosa, a przed nią usypany wał ziemny. Do miasta wjechać można było dwoma bramami: „Krakowską” od południa (dzisiejsza ul. Licealna) oraz „Opatowską” od wschodu (obecnie ulica Langiewicza). Poza mury miasto wyszło już w XVI w., kiedy to poza murami zbudowano kościół Św. Ducha i szpital. Rozwój miasta i konieczność jego powiększenia sprawił, że w Bodzentynie powstało nowe miasto - drugi zespół urbanistyczny. Powstał on w XIX w. na wschód od Dolnego Rynku i zlokalizowano go wzdłuż kilku ulic wylotowych i dawniejszych dróg gospodarczych. W odróżnieniu od zwartej i regularnej zabudowy starego miasta, nowe charakteryzuje chaotyczna i luźna zabudowa.

Do największych atrakcji turystycznych Bodzentyna należy Kościół Parafialny oraz ruiny zamku biskupów krakowskich usytuowane na wysokiej skarpie nad rzeką Psarką. Gotycka warownia została wystawiona w XIV w. przez biskupa Floriana z Mokrska, który zespolił ją z murami obronnymi miasta. Wielokrotnie powiększany i przebudowywany zamek osiągnął z czasem okazałe rozmiary, a także zmienił się jego styl z gotyckiego na renesansowy. Dziś, z zachowanych ruin można odczytać pierwotny plan zamku: kształt podkowy, trzy podpiwniczone, dwupiętrowe skrzydła otaczające dziedziniec zamknięty murem oporowym od strony nadrzecznego urwiska.

Przy Rynku Górnym w samym centrum Bodzentyna znajduje się wybudowany w latach 1440 – 1452 Kościół Parafialny. Kościół zachował gotycki charakter. Ma kształt trójnawowej bazyliki nakrytej późnorenesansowym sklepieniem kolebkowym z lunetami w nawie środkowej i krzyżowo – kolebkowymi sklepieniami w nawach bocznych. Zachowało się też kilka kamiennych gotyckich portali. Wnętrze kościoła ma bardzo bogaty wystrój, m.in. znajduje się tu piękna tablica erekcyjna z 1452 r., przedstawiająca kardynała Oleśnickiego ofiarującego Matce Bożej kościół Świętego Ducha, czy wykonana ok. 1430 r. i odrestaurowana lipowa figura Matki Bożej Bolejącej oraz kamienna, późnogotycka chrzcielnica z 1492 r. z wyrzeźbionymi na niej herbami: Orłem Polskim, Doliwą, Półkozicem, Dębem, Odrowążem, Prusem i Ostoją. W nawie głównej znajduje się renesansowy ołtarz przedstawiający scenę ukrzyżowania – dzieło Piotra Włocha. Namalowany w 1546 r. na polecenie Zygmunta Starego, początkowo ozdobił katedrę na Wawelu, później przeniesiony został do Bodzentyna. Kolejnym i chyba najcenniejszym zabytkiem jest gotycko – renesansowy tryptyk „Zaśnięcie Marii” z 1508 roku. Jego autorstwo przypisuje się zięciowi Wita Stwosza – Marcinowi Czarnemu.

Przy ul. 3 – go Maja znajduje się, charakterystyczna dla małych miasteczek, XIX wieczna, drewniana Zagroda Czernikiewiczów z 1809 r.. Kiedyś jej właścicielami była rodzina Czernikiewiczów, jednak w 1971 r. Muzeum Wsi Kieleckiej odkupiło ją od spadkobierców i po remoncie oddało do użytku jako punkt etnograficzny. Zagroda tworzy zamknięty czworobok i składa się z trzyzbowego budynku mieszkalnego i budynków gospodarczych: wozowni, stajni, obory, spichlerza. Można w niej zobaczyć autentyczny XIX wieczny sprzęt domowy, wykorzystywany do prostych czynności w domu i na polu.

Na terenie Bodzentyna znajdują się także zabytkowe cmentarze – epidemiczny, parafialny z XIX w. (nr rej. 1175 WKZ), wojenny z lat 1914-1915 (nr rej. 1129 WKZ), żydowski z II połowy XIX wieku (nr rej. 1070) oraz wchodzący w skład zespołu kościoła Św. Ducha z XVII wieku (nr rej. 288). Listę cennych obiektów miasta uzupełnia zespół nadleśnictwa z lat 20-tych XX wieku.

Na obszarze miasta i gminy występują liczne miejsca historyczne i miejsca pamięci narodowej – pola bitew powstańczych lub partyzanckich, mogiły i cmentarze, pomniki i płyty pamiątkowe, tereny obozowisk powstańczych i partyzanckich – co świadczy o silnej tradycji patriotycznej tego terenu. Są to chronione elementy dziedzictwa kulturowego. Na całym obszarze występują bardzo liczne, na ogół nie zaewidencjonowane krzyże, figury i kapliczki przydrożne o walorach historycznych, etnograficznych i krajobrazowych, które jako elementy kultu i tradycji powinny być również objęte ochroną. Ogółem na terenie miasta i gminy Bodzentyn znajduje się 70 obiektów zabytkowych, z czego 13 wpisanych jest do rejestru zabytków. Spośród wspomnianych 70 obiektów zabytkowych 39 znajduje się na terenie miasta, 31 na pozostałym terenie gminy Bodzentyn.

Zabytki wpisane do Rejestru Zabytków

Na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn znajduje się kilkanaście zabytków widniejących w rejestrze zabytków województwa świętokrzyskiego są to:

Miasto Bodzentyn

- miasto, nr rej.: 298 z 26.10.1956 A. 214
- zespół miejskiej zabudowy drewnianej, nr rej.: 287 z 15.02.1967 A.923
- zespół kościoła par. pw. św. Stanisława, nr rej.: 263 z 15.02.1967 A. 215/1 - 4
- kościół, nr rej.: 62 z 03.11.1947
- dzwonnica, nr rej.: 62 z 03.11.1947
- ogrodzenie z portalem bramnym,
- cmentarz przykościelny, nr rej.: 62 z 03.11.1947

Zdjęcie 4 Kościół p.w. Św. Stanisława Biskupa Męczennika

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

- ruina kościoła św. Ducha, nr rej.: 279 z 16.10.1956; 326 z 03.12.1956; 288 z 15.02.1967 A. 216

Zdjęcie 5 Kościół p.w. Św. Ducha w Bodzentynie

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

- pozostałości murów miejskich, nr rej.: 799 z 06.03.1958 oraz 289 z 15.06.1967 A.218

- cmentarz par., nr rej.: 1175 z 26.05.1993 A. 219
- cmentarz wojenny z I wojny światowej, nr rej.: 1129 z 07.04.1992 A.220
- cmentarz żydowski, nr rej.: 1070 z 20.09.1990 A. 221

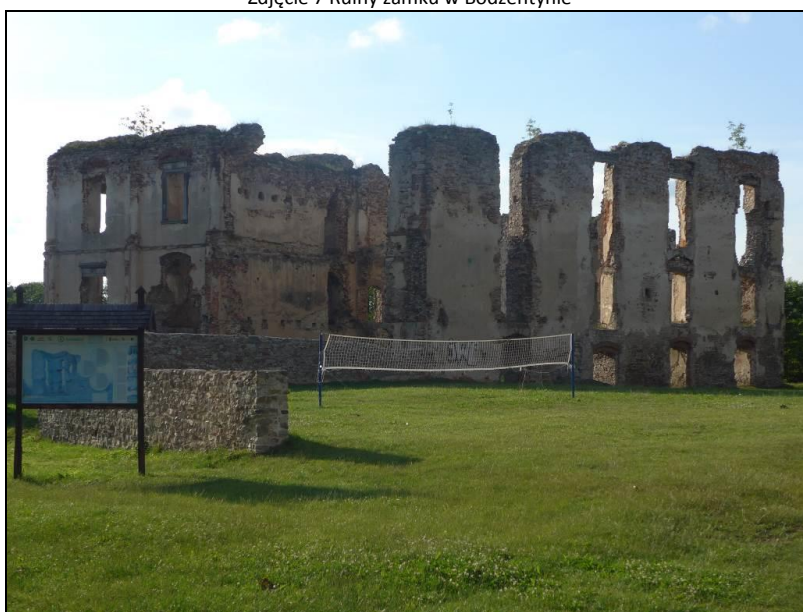
Zdjęcie 6 Górny rynek w Bodzentynie po rewitalizacji

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

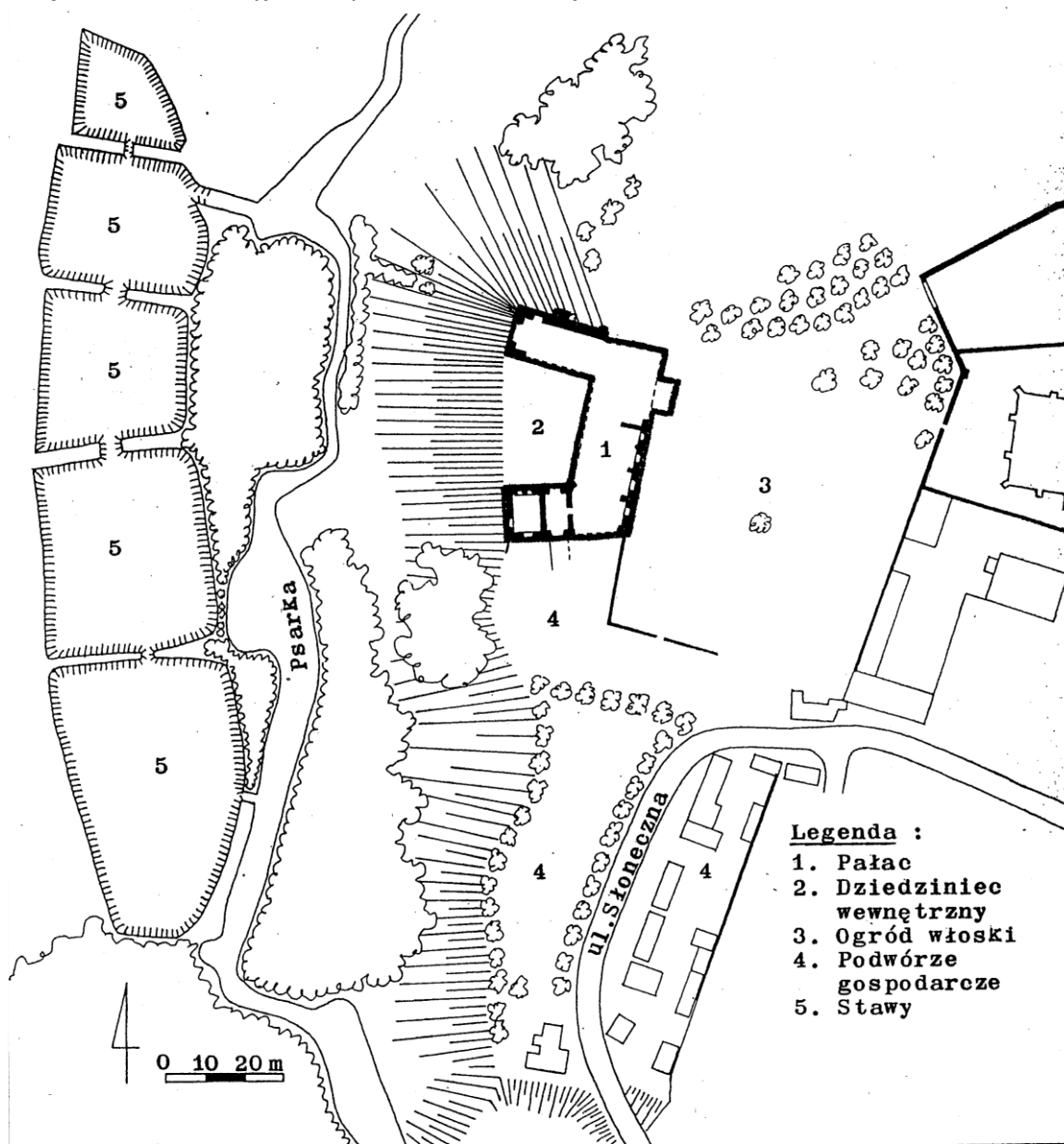
- zespół zamkowy (pałacowy), nr rej.: 270 z 15.02.1967: A. 217/1 - 4
- ruina zamku (pałacu), nr rej.: 94 z 21.03.1933
- dziedziniec,
- teren zwierzyńca,
- otaczający krajobraz,

Zdjęcie 7 Ruiny zamku w Bodzentynie

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Plan sytuacyjny na podstawie pomiaru sytuacyjno-wysokościowego wykonanego przez Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Geodezyjne Gospodarki Komunalnej w Kielcach w 1962r.

Źródło: fragment karty pałacu biskupiego w Bodzentynie, Świętokrzyski Wojewódzki Konserwator Zabytków⁴

Święta Katarzyna

- zespół klasztorny bernardynek, nr rej.: 282 z 15.06.1967: A. 222/1-3
- kościół pw. św. Katarzyny, nr rej.: 174 z 08.02.1932
- klasztor, nr rej.: 174 z 08.02.1932
- krużganki

Wykus

- miejsce pamięci narodowej, nr rej.: 1186/12 z 23.10.1995: A. 223
- kapliczka,
- teren wokół kapliczki w promieniu 50 m z wyłączeniem drzewostanu

⁴ Karta została udostępniona Burmistrzowi Miasta i Gminy Bodzentyn przez Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Wzdół Rządowy

- kościół par. pw. Wniebowzięcia NMP, nr rej.: 180 z 24.12.1932 oraz 301 z 28.02.1967 A.224
- cmentarz par., nr rej.: 1168 z 07.01.1993 A. 225

Większość wyżej wymienionych zabytków wymaga gruntownej renowacji oraz właściwego wyeksponowania. Zwłaszcza zespół zamkowy (pałacowy) w Bodzentynie wymaga ucztyelnienia, renowacji, konserwacji i odnowienia.

Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy znajduje się jedno stanowisko archeologiczne wpisane do Rejestru zabytków tj.:

- stare miasto, zamek biskupi oraz gotyckie mury miejskie, kościół Św. Ducha (nr w rejestrze: 270, data wpisu: 30.06.1988)

Potrzeba zagospodarowania centrum miejscowości

Ta potrzeba dotyczy przede wszystkim miasta Bodzentyn oraz sołectw Psary-Stara Wieś, Wzdół-Rządowy.

Analiza ilościowa problemów w sferze technicznej

Analizując sferę techniczną wzięto pod uwagę negatywne zjawiska dotyczące degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Zdjęcie 8 Bogato doposażony plac zabaw w Bodzentynie

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Potrzeba budowy lub modernizacji infrastruktury szkolnej

Na terenie Gminy funkcjonują:

- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Bodzentynie (dawne: Liceum Ogólnokształcące, organem prowadzącym jest Starostwo Powiatowe w Kielcach)

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bodzentynie (Szkoła Podstawowa im. Antoniego Wacińskiego oraz Samorządowe Przedszkole; organ prowadzący Gmina Bodzentyn)
- Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Psarach Starej Wsi (organ prowadzący Gmina Bodzentyn),
- Szkoła Podstawowa im. Poetów Doliny Wilkowskiej w Świętej Katarzynie (organ prowadzący Gmina Bodzentyn)
- Szkoła Podstawowa w Woli Szczygiełkowej (organ prowadzący Gmina Bodzentyn)
- Zespół Szkół we Wzdole Rządowym (Szkoła Podstawowa, Publiczne Gimnazjum im. Oddziału Armii Krajowej „Wybranieccy”, Samorządowe Przedszkole; organ prowadzący Gmina Bodzentyn)
- Gimnazjum im. mjr. Jana Piwnika „Ponurego” w Bodzentynie (organ prowadzący Gmina Bodzentyn)
- Szkoła Podstawowa w Leśnej - umowa użyczenia z osobą fizyczną na prowadzenie szkoły i oddziału przedszkolnego
- Szkoła Podstawowa w Bodzentynie – filia w Śniadce – organ prowadzący Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Śniadka.

W części obiektów szkolnych na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn należy dokonać prac termomodernizacyjnych (m.in. wymienić stolarkę okienną i drzwiową, dach, instalacje centralnego ogrzewania). Wszystkie szkoły należy doposażyć w nowoczesne pomoce dydaktyczne (m.in. do matematyki, przyrody, języków obcych, sprzęt komputerowy oraz multimedialny (TIK), sprzęt sportowy). Należy również poddać pracom modernizacyjnym i remontowym sale gimnastyczne i obiekty sportowe.

Wyniki w gimnazjach z terenu Miasta i Gminy Bodzentyn w zdecydowanej większości są poniżej średniej dla powiatu oraz województwa. W przypadku szkół podstawowych istnieje różnica pomiędzy wynikami z części humanistycznej oraz matematycznej. Analizując powyższe wyniki stwierdzono, iż istnieje potrzeba wsparcia wszystkich placówek na terenie Miasta i Gminy poprzez m.in. organizację zajęć wyrównawczych, rozwojowych, wyjazdów edukacyjnych.

Tabela 27: Wyniki ze sprawdzianu w szkołach podstawowych na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn

Szkoła	Część 1		język polski	matematyka	język angielski	
	Liczba zadających	wynik%	wynik%	wynik%	liczba zdających	wynik w%
Szkoła Podstawowa w Woli Szczygiełkowej	11	65,00	71,00	58,60	11	72,50
Publiczna Szkoła Podstawowa w Leśnej	11	53,40	68,00	38,20	11	71,60
Szkoła Podstawowa im. Poetów Doliny Wilkowskiej	11	65,40	67,10	63,60	11	77,50
Szkoła Podstawowa im. Antoniego Wacińskiego w Bodzentynie	30	62,80	75,90	49,20	30	73,00
Szkoła Podstawowa im Oddziału Armii Krajowej Wzdół Rządowy	19	59,40	66,90	51,60	19	80,80
Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Psarach Starej Wsi	9	55	65,1	44,4	9	68,3

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi maj 2016r.

Tabela 28: Wyniki z egzaminów gimnazjalnych – Gmina i Miasto Bodzentyn

Szkoła	Egzamin	W szkole		Gminie	Powiecie	Województwie	Kraju
		Liczba zdających	Wyniki egzaminów w % punktów				
Gimnazjum im. mjr. Jana Piwnika "Ponurego" w Bodzentynie	Język polski	106	60	60	61	61	62
	Historia i WOS	106	61	62	63	63	64
	Matematyka	106	43	46	48	47	48
	Przedmioty przyrodnicze	106	45	47	49	49	50
	Język angielski PP	97	54	55	62	64	67
	Język angielski PR	97	32	32	40	44	48
	Język niemiecki PP	9	54	60	64	56	57
Publiczne Gimnazjum im. Oddziału Armii Krajowej Wybraniec we Wzdole Rządowym	Język polski	36	59	60	61	61	62
	Historia i WOS	36	64	62	63	63	64
	Matematyka	36	52	46	48	47	48
	Przedmioty przyrodnicze	36	52	47	49	49	50
	Język angielski PP	32	58	55	62	64	67
	Język angielski PR	32	31	32	40	44	48
	Język niemiecki PP	4	74	60	64	56	57
	Język niemiecki PR	4	48	48	77	46	41

Źródło: Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi maj 2016r.

Wyniki matury 2015 w ZS Ponadgimnazjalnych w Bodzentynie

W dawnym Liceum Ogólnokształcącym zdawało maturę 56 osób, zdało 34. 18 osób nie zdało z jednego przedmiotu, 4 osoby definitywnie nie zdały. Zdawalność w liceum wyniosła 60,71 procent. W Technikum w 2015r. nie było klas maturalnych. Istnieje duża potrzeba podjęcia działań rewitalizacyjnych w ramach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Bodzentynie, które boryka się z problemami związanymi z naborem uczniów. Konsekwencjami takiej sytuacji jest zmniejszanie etatów nauczycielskich, co w tak małych środowiskach przy ograniczonym rynku pracy stanowi problem nie tylko dla środowiska nauczycielskiego, ale także dla władz samorządowych.

Zagrożenia dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie:

- niskie wyniki z egzaminu maturalnego połączone z niską zdawalnością przedmiotów na poziomie rozszerzonym – niezbędne jest wprowadzenie dodatkowych zajęć (uzupełniających braki),
- doposażenie pracowni klasowych w nowoczesny sprzęt multimedialny i pomoce dydaktyczne,
- termomodernizacja szkoły - wymiana drewnianej stolarki okiennej,
- malejąca liczba uczniów w szkole – niż demograficzny, odpływ młodzieży do dużych ośrodków miejskich: Kielce, Starachowice, Skarżysko – Kamienna (dogodne połączenia),
- redukcja zatrudnienia nauczycieli (powód: malejąca liczba klas).

Potrzeby w zakresie infrastruktury zdrowotnej

Usługi zdrowotne świadczone są w budynkach zlokalizowanych w **Świętej Katarzynie, Wzdole Rządowym oraz Mieście Bodzentyn**. Budynki, w których mieszczą się ośrodki zdrowia należy poddać termomodernizacji oraz doposażyć w nowoczesny sprzęt medyczny, który podniesie jakość świadczonych usług. Potrzeba jest zakupu m.in. spirometru, aparatu EKG, aparatu elektronicznego do pomiaru rr, różnych wag dla noworodków, niemowląt, inhalatorów nebulizatorów, chłodziarek do przechowywania szczepionek, leżanek lekarskich, torb zabiegowych dla pielęgniarek środowiskowych, lamp bakteriobójcze, ssaków elektrycznych, stojaków do kroplówek. Budynek Ośrodka w Bodzentynie wymaga także modernizacji (adaptacji pomieszczeń), rozbudowy.

Tabela 29: Liczba osób zapisanych do ośrodków zdrowia

Grupy wiekowe	Bodzentyn		Wzdół Rządowy		Św. Katarzyna	
	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety
0 - 6	217	209	68	51	13	5
7 - 15	322	304	115	96	38	35
16 - 19	173	162	80	67	37	31
20- 65	1911	1897	910	820	370	369
Powyżej 65	368	680	151	292	64	147
Razem	2991	3252	724	1326	522	587

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie maj 2016r.

Potrzeby w zakresie infrastruktury społecznej (świetlice wiejskie, remizy strażackie)

Na terenie gminy funkcjonuje Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki oraz 5 świetlic wiejskich w: Siekiernie, Sieradowicach, Wilkowie oraz sołectwach: Wzdół-Kolonia i Wiącka.

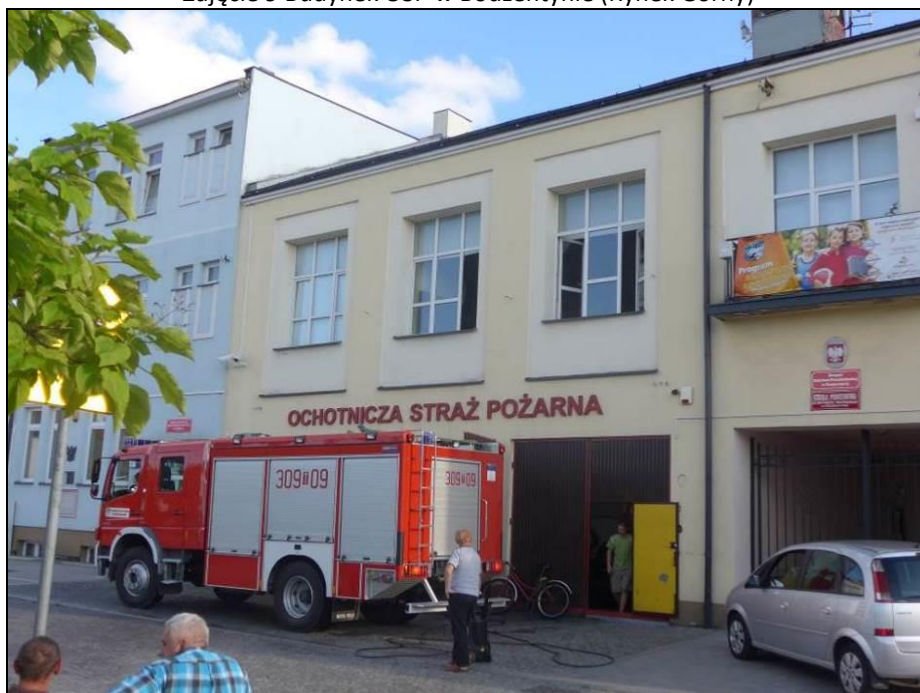
Istnieje potrzeba budowy świetlic wiejskich w 5 niżej wymienionych sołectwach:

- Celiny,
- Dąbrowa Górna,
- Podgórze,
- Siekierno,
- Wola Szczygiełkowa.

oraz potrzeba modernizacji świetlic zlokalizowanych w:

- Bodzentynie,
- Sieradowicach,
- Wzdole-Kolonia oraz
- w sołectwie Wiącka.

Zdjęcie 9 Budynek OSP w Bodzentynie (Rynek Górny)

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Diagnoza określająca skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych w opinii mieszkańców Miasta i Gminy Bodzentyn

W styczniu 2016r. odbyły się 3 spotkania z mieszkańcami Miasta i Gminy Bodzentyn:

- 12.01.2016r. – z przedsiębiorcami (wnioski omówiono przy analizie strefy gospodarczej),
- 14.01.2016r. - ze stowarzyszeniami i podmiotami prowadzącymi działalność społeczną,
- 17.01.2016r. – z mieszkańcami

Konsultacje społeczne ze stowarzyszeniami - wnioski

W trakcie spotkania uczestnicy mieli okazję wypowiedzenia się na temat potrzeb i oczekiwań, które przyczyniłyby się do ożywienia nie tylko gospodarczego, ale również społecznego i kulturalnego całej gminy Bodzentyn. Działania prowadzące do ograniczenia negatywnych zjawisk środowiskowych i przestrzenno-funkcjonalnych miałyby być skoncentrowane głównie w mieście Bodzentyn i dotyczyć powinny rewitalizacji wzgórza zamkowego i jego sąsiedztwa oraz obiektów zabytkowych. Działania te miałyby pozytywny wpływ na obraz całej gminy i podniosłyby jej atrakcyjność turystyczną.

Wśród problemów infrastrukturalnych ograniczających dostępność turystyczną wymieniano m.in.:

- brak parkingu dla autokarów i wycieczek,
- niedostateczne wyeksponowanie ruin zamku oraz zmiana funkcji jego otoczenia, tj. przeniesienie lokalizacji boiska sportowego, zagospodarowanie terenu wokół stawów biskupich u podnóża wzgórza zamkowego,
- zły stan techniczny pozostałości murów obronnych i brak ich wyeksponowania,
- brak zaplecza sanitarnego, toalet, punktów gastronomicznych typu kawiarnie i restauracje dostępne cały rok.

Do ożywienia społecznego, podniesienia atrakcyjności Gminy jako miejsca zamieszkania oraz wypoczynku stowarzyszenia wskazywały:

- ożywienie Rynku Górnego, tj. organizowanie na płycie Rynku np. cyklicznych wystaw, festynów, imprez kulturalnych i rozrywkowych, przeglądu zespołów folklorystycznych oraz promowanie lokalnego rękodzieła, potraw regionalnych,
- ożywienie skansenu, czyli Zagrody Czernikiewiczów poprzez organizowanie w nim występów zespołów folklorystycznych, warsztatów tkackich, garncarskich, gdzie prezentowane byłyby dawne lokalne obrzędy i zwyczaje świętokrzyskie (wesele, kusoki, darcie pierza, itp.),
- łączenie tradycji i edukacji z rozrywką, np. rekonstrukcja wydarzeń historycznych,
- stworzenie gotowego produktu turystycznego opartego na lokalnych zasobach, historii, tradycjach, walorach kulturowych i przyrodniczych (elementami przewodnimi mogą być: jarmark bodzentyński, tradycje tkackie, przetwórstwo, tradycyjne wyroby piekarnicze, targi końskie, Świętokrzyski Park Narodowy, miejsca pamięci narodowej, szlak historii kapliczek, walk narodowo-wyzwoleńczych, historia Żydów w Bodzentynie),
- budowanie pozytywnego wizerunku gminy poprzez organizowanie cyklicznych imprez, które swój początek miałyby w Bodzentynie, a docierałyby do różnych zakątków gminy w zależności od tematu przewodniego imprezy (np. poznawanie walorów krajobrazowo-przyrodniczych gminy z różnych punktów widokowych jak: Góra Barbara, Góra Miejska, Podlesie przemieszczając się różnymi środkami transportu typu: busy panoramiczne, meleksy, bryczki czy też organizowanie rajdów pieszych i rowerowych),
- organizowanie zajęć sportowych, rekreacyjnych w oparciu o kluby sportowe i stowarzyszenia,
- objęcie działaniami rewitalizacyjnymi upadającej szkoły ponadgimnazjalnej (dawne LO) np. poprzez program stypendialny, organizowanie dodatkowych kursów (np. prawa jazdy), dostosowanie profilu kształcenia do zapotrzebowania rynku pracy, szkoły zawodowej, współpracy z przedsiębiorcami w celu możliwości odbywania praktyk i staży zawodowych.

Wśród problemów, który ograniczają integrację społeczną oraz hamują rozwój zainteresowań i spędzania czasu wolnego wymienia się brak np. świetlic wiejskich na wsiach oraz niedostateczną bazę infrastruktury kulturalnej w samym Bodzentynie. Odpowiedzią na to mogłyby być rozbudowa Centrum Kultury przy Rynku Górnym (dodatkowe pomieszczenia na rozwijanie zainteresowań oraz próby zespołów i orkiestry, sala widowiskowa ze sceną, dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych) oraz budowa amfiteatru przy gimnazjum, gdzie mogłyby prezentować swój warsztat artystyczny lokalne zespoły folklorystyczne i śpiewacze. Oprócz działań rewitalizacyjnych w samym Bodzentynie należy pamiętać o innych miejscowościach gminy i np. przy okazji promocji miasteczka (nowe przewodniki turystyczne, albumy, trasy wycieczek, imprezy, festyny, itp.) zamieszczać informacje w materiałach promocyjnych czy też montować tablice informacyjne o historii i atrakcjach każdej miejscowości. Z uwagi na walory krajobrazowo-przyrodnicze, historię, liczne zabytki gminy, turystyka powinna być jednym z głównych działań przyczyniających się do rozwoju Gminy Bodzentyn.

Stawy biskupie⁵

Istnieje potrzeba rekonstrukcji parku położonego u podnóża Góry Zamkowej nad rzeką Psarką. Pierwotnie w okresach swej świetności park ten zajmował ponad 4 ha ziemi, którą po sekularyzacji w 1789r. przejął Skarb Państwa. Obecnie tereny te znajdują się pod zarządem Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Ów park jak zanotował kronikarz „był pełen niezwykłych drzew, kwiecia z urozmaiconych zwierzyńcem (jelenie, łosie, tury) i stawami, w których ryb i ptactwa ozdobnego było mnóstwo”. Z przekazów historycznych wiemy, że miejsce to było szczególnie urokliwe, a w 1609r. zachwycał się nim Cellariusz z Amsterdamu dokonujący wówczas obmiaru miasta. Pod koniec XIX w., a więc już po okresie świetności miasta i zamku wraz z parkiem, Stefan Żeromski spacerując wraz z dziedzicem Zalewskim aleją grabową rozważali o potrzebie ratowania parku i Puszczy Jodłowej, o czym pisarz wspomina w swoich Dziennikach. Niestety, ówczesne czasy nie sprzyjały działalności

---

⁵ Na podstawie pisma Pana Witolda Combra do Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 04.04.2016r.

społecznej nawet na niwie przyrodniczej, a wraz z utratą znaczenia miasta, również park stawał się coraz bardziej zaniedbany. Dzieła dewastacji dopełniła wielka powódź z 1953r. W konsekwencji dawny park straszy dzisiaj nielicznych spacerowiczów skłonnych do wejścia w zapuszczone, trudno dostępne zarośla na obrzeżach Psarki. Od lat, przy każdej okazji ponawiano apel o uporządkowania parku, niekiedy nawet z pozytywnym skutkiem. Jednak ciągle przestrzeń ta nie jest zagospodarowana i stanowi problem funkcjonalno-przestrzenny konieczny do działań rewitalizacyjnych.

Spotkanie z mieszkańcami Bodzentyna w sprawie rewitalizacji - wnioski

Mieszkańcy jako propozycje działań rewitalizacyjnych na terenie Miasta wskazali m.in.:

- przebudowę ul. Langiewicza i małej targowicy,
- zagospodarowanie terenu koło pomnika przy skrzyżowaniu ul. Kieleckiej i Suchedniowskiej,
- utworzenie ciągu pieszego wokół stawów biskupich oraz budowa amfiteatru przy gimnazjum,
- rewitalizacja dotycząca ruin zamku oraz jego otoczenia poprzez m.in. zabezpieczenie ruin zamku i murów obronnych przed dalszą destrukcją, podświetlenie murów, odsłonięcie pozostałości zamku poprzez wycięcie drzew na skarpie poprzedzone analizą widokową i studium krajobrazowym, przystosowanie wejścia do lochów zamku poprzez utworzenie rezerwatu archeologiczno-architektonicznego,
- kompleksowy remont Centrum Kultury wraz z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- modernizacja ulic: Pasieka, Piłsudskiego, Wąskiej, Czystej i Podmurze,
- największym problemem jest jednak brak parkingów dla autokarów co powoduje, że miasteczko jest omijane na trasach turystycznych większych grup wycieczkowych,

Inne problemy, na które zwracali uwagę mieszkańcy:

- nieprzyjemny zapach z oczyszczalni przy ściekach dowożonych;
- zła jakość wody pitnej;
- głębokie koleiny przy ośrodku zdrowia, pozrywany beton od strony ul. Ogrodowej;
- należy wykonać parking na małej targowicy poza dniami handlowymi;
- zbyt mało miejsc parkingowych;
- „uwypuklić” pozostałości murów obronnych Bodzentyna;
- utworzyć ścieżką historyczną od Kapkaz do Wiącki, gdzie jest obelisk ku czci pomordowanych.

Zebrani 17.01.2016r. mieszkańcy oprócz bezpośredniej dyskusji mieli okazję wypowiedzieć się w formie anonimowych ankiet na temat oczekiwań i potrzeb w zakresie rewitalizacji. Największe wskazywane problemy to:

- bezrobocie,
- zanieczyszczone środowisko naturalne,
- zły stan techniczny obiektów zabytkowych i ich otoczenia.

W celu ograniczenia negatywnych zjawisk gospodarczych ankietowani wskazywali:

- rozbudowę systemu wsparcia dla rodzin wielodzietnych w gminie oraz
- poprawę dostępu do usług zdrowotnych i rehabilitacyjnych.

Ograniczeniu negatywnych zjawisk gospodarczych powinny służyć programy wsparcia finansowego oraz szkoleniowo-doradcze dla osób zainteresowanych tworzeniem własnej działalności gospodarczej. Wśród działań mających ograniczyć negatywne zjawiska przestrzenno-funkcjonalne, środowiskowe i techniczne wymieniono:

- budowę lub modernizację infrastruktury towarzyszącej typu chodniki, ścieżki rowerowe, parkingi, oświetlenie,
- poprawę stanu obiektów zabytkowych i ich otoczenia oraz

- przystosowanie obiektów zabytkowych lub charakterystycznych dla regionu do nadania im nowej funkcji (kulturalnej, edukacyjnej, turystycznej, itp.)

Zdjęcie 10 Spotkanie Komitetu Rewitalizacji w dniu 28.06.2016r.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Wnioski ze spotkania Komitetu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn – 28.06.2016r.

Członkowie Komitetu wskazali następujące potrzeby rewitalizacyjne:

- W Bodzentynie zaproponowano zmianę organizacji ruchu komunikacyjnego na Placu Żwirki (tzw. Rynku Dolnym), aby „wyprowadzić dworzec” z centrum miasteczka i przenieść przystanki autobusowe. Wśród problemów w miasteczku wymieniano: brak parkingu dla autokarów wycieczkowych, niezagospodarowany i ulegający degradacji teren wokół stawów biskupich u stóp wzgórza zamkowego, zły stan nawierzchni dróg, brak punktów gastronomicznych z tzw. domowym jedzeniem.
- W Psarach-Starej Wsi wskazywano na potrzebę rozwoju turystyki, czemu sprzyjać ma zagospodarowanie działki tzw. „Żeromszczyzny” poprzez utworzenie pola namiotowego i budowę małej architektury, utworzenie szlaków i tras dla ruchu pieszego i rowerowego. Remontu i termomodernizacji wymaga również budynek szkoły podstawowej.

Pogłębiona diagnoza obszarów rewitalizacji

Analizując różne dane statystyczne w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej jako obszar zdegradowany z największą liczbą problemów oraz największymi potrzebami rewitalizacyjnymi wskazano Miasto Bodzentyn oraz sołectwo Psary –Stara Wieś.

Uzasadnienie wyborów miasta Bodzentyn i sołectwa Psary Stara Wieś jako obszary zdegradowane.

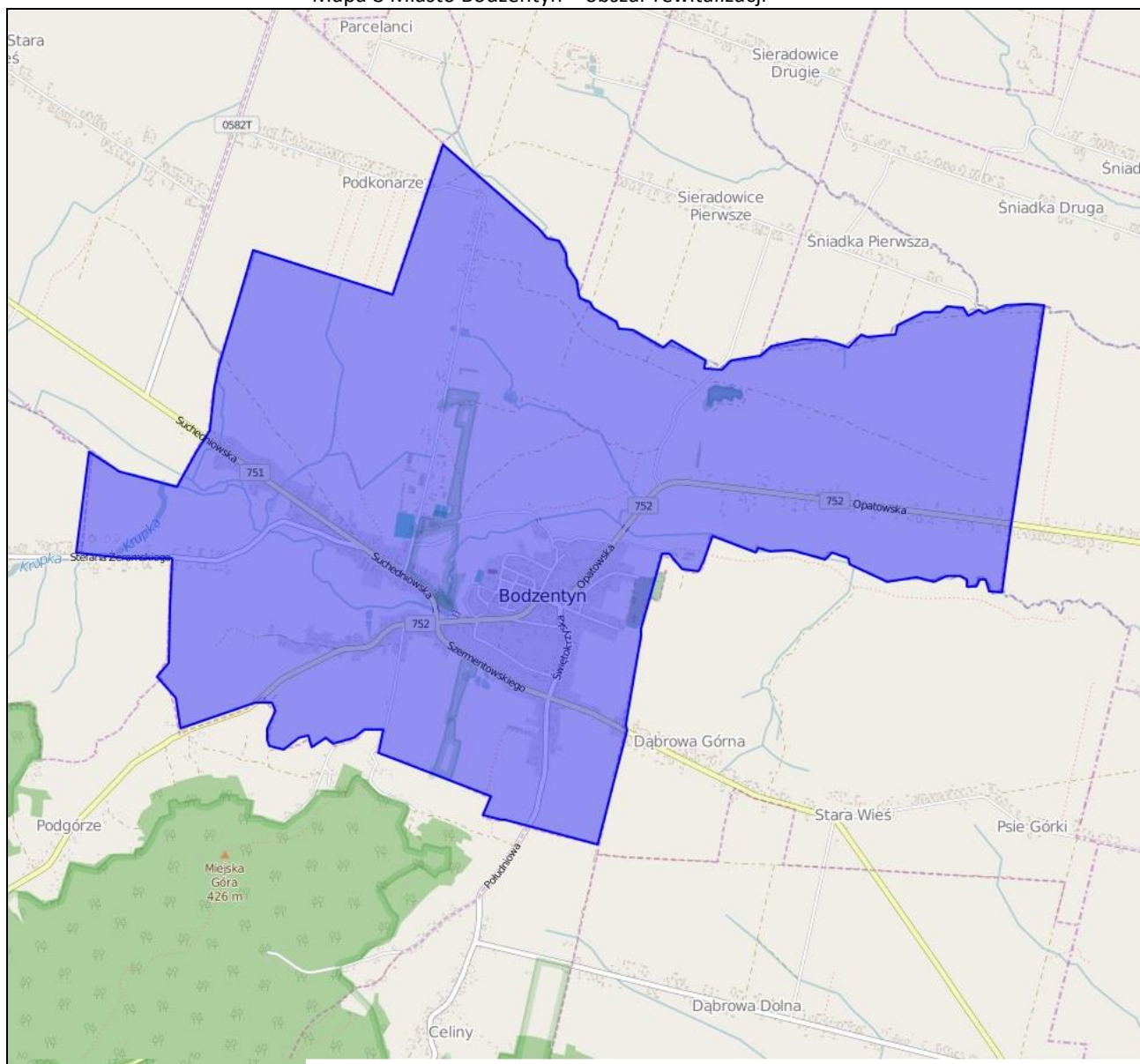
Bodzentyn stanowi serce i centrum gminy, o czym świadczy chociażby lokalizacja najważniejszych instytucji publicznych: Urząd Miasta i Gminy, Ośrodek Zdrowia, Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki. Miasto zamieszkuje 2240 mieszkańców (stan na 31.12.2015r.) co stanowiło ponad 19% ogółu mieszkańców gminy (co 5 osoba mieszka w Bodzentynie). Obszar ten charakteryzuje się kumulacją negatywnych zjawisk społecznych, takich jak bezrobocie czy liczba rodzin korzystających z zasiłków MGOPS. O potrzebie rewitalizacji świadczą poniższe dane:

- 90 rodzin tj. 16% ogółu korzystających z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie w roku 2015 (rok wcześniej 83 rodziny – wzrost o 7 rodzin),

- 48 dzieci tj. 10,1% ogółu skorzystało z pomocy w zakresie dożywiania w 2015r. (35 dzieci w 2014 – wzrost o 13),
- 33 osoby skorzystały w 2015r. z zasiłku stałego tj. co 3 osoba korzystająca z tego świadczenia w Gminie i blisko 1,5% mieszkańców Miasta,
- najwięcej osób, które skorzystało zasiłku celowego w 2015r. mieszkało w Bodzentynie 38 osób tj. blisko 20% ogółu korzystających i 1,7% ogółu mieszkańców,
- zasiłek celowy najwięcej w 2015r. otrzymało mieszkańców Bodzentyna tj. 51 osób – ponad 19% ogółu korzystających i 2,28% mieszkańców miasta,
- 50 osób otrzymało w 2015r. zasiłku z tytułu bezrobocia (o 9 więcej niż w 2014r. i blisko 17,5% ogółu korzystających oraz 2,23% ogółu mieszkańców miasta),
- 66 osób skorzystało w 2015r. z zasiłku z tytułu ubóstwa tj. blisko 19,5% ogółu korzystających i 5 więcej niż w 2014r.
- w roku 2015 co 4 osoba korzystająca z zasiłku z tytułu niepełnosprawności mieszkała w Bodzentynie (34 osoby tj. 1,52% ogółu mieszkańców miasta),
- 9 osób (wzrost o 5 względem 2014r.) korzystało z zasiłku z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych tj. 8,33 % ogółu korzystających,
- najwięcej osób – 32 tj. blisko co 5 osoba ogólnie pobierająca zasiłek MGOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w 2015r. mieszkała w mieście Bodzentyn,
- 15 osób tj. blisko 30% ogółu osób korzystających w 2015r. z zasiłku z tytułu problemów alkoholowych to mieszkańcy Miasta,
- maleje liczba osób młodych (do 20 roku życia) zmniejszyła się w ciągu ostatnich 3 lat o 0,21% i wynosi jedynie 404 osoby, tj. 18% ogółu mieszkańców miasta zaś rośnie dynamika wzrostu liczby osób w wieku 61 lat (K) i 65 lat (M) – 1,13% w latach 2013-2015, co świadczy o tym, że mieszkańcy miasta się starzejają – tendencje te budzą uzasadnione obawy o przyszłość miasta,
- jeżeli chodzi o przestępczość to w 2013r. ponad połowa przestępstw dokonywana była na terenie miasta (109), w 2014r. ponad 40% (53), zaś w 2015r. co 5 przestępstwo było dokonane w mieście tj. 44). Tendencja jest spadkowa, aczkolwiek skala przestępczości na terenie miasta jest nadal bardzo wysoka.
- 148 osób, w tym 55 kobiet zamieszkujących miasto Bodzentyn było zarejestrowanych na koniec 2015r. w PUP Kielce jako osoby bezrobotne (blisko 20% ogółu bezrobotnych z Gminy Bodzentyn),
- na terenie miasta pozostaje jeszcze 312,444 ton azbestu do utylizacji (najwięcej na terenie gminy)
- na terenie miasta wpisanych jest największa liczba zabytków do Rejestru prowadzonego przez Konserwatora, w tym samo miasto, ruiny zamku,
- istnieje potrzeba modernizacji infrastruktury drogowej, sportowej, kulturalnej, edukacyjnej,
- istnieje potrzeba poprawy estetyki i funkcjonalności miejsca targowego zlokalizowanego w Bodzentynie (utwardzenie, odwodnienie, budowa zadaszeń typu wiaty, itp.),
- negatywnym zjawiskiem jest coraz mniejsza liczba uczniów zwłaszcza w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych (dawne Liceum Ogólnokształcące),

Również w opinii mieszkańców Miasta i Gminy Bodzentyn, lokalnych przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych (wyrażonych na spotkaniach w dniach 12.01.2016, 14.01.2016, 17.01.2016) – to właśnie miasto powinno być w pierwszej kolejności objęte Programem Rewitalizacji.

Mapa 8 Miasto Bodzentyn – obszar rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.pl

*****

Psary - Stara Wieś na terenie sołectwa zdiagnozowano kumulację negatywnych zjawisk społecznych m.in. marazm społeczny, starzejące się społeczeństwa, bezrobocie. Brakuje tutaj ładu przestrzennego, co obniża estetykę i funkcjonalność obszaru. Sołectwo zamieszkuje 470 osób. Poza negatywnymi zjawiskami społecznymi występują tu również negatywne zjawiska środowiskowe, gospodarcze i techniczne. W miejscowości znajduje się sześcioklasowa szkoła podstawowa wymagająca termomodernizacji, która jest również „sercem” sołectwa. Pewien potencjał na ożywienie aktywności mieszkańców stwarza budynek Ochotniczej Straży Pożarnej. Sołectwo kojarzone jest z pisarzem Stefanem Żeromskim. Właśnie przez Psary-Kąty wędrował do Psar na naukę w szkole elementarnej. Wspomnienia z tamtych lat opisał w *Szyfowych pracach* jako szkolne doświadczenia Marcina Borowicza. Owczary, w których pierwsze nauki pobierał bohater powieści, to Psary. Nawet nazwa jest zbliżona, odzwierzcą: Owczary – Psary. Położenie sołectwa, jego potencjał gospodarczy i historyczny sprawiają, że miejscowość ma duże perspektywy rozwoju i szansę na lokalizację nowych przedsięwzięć (turystycznych i okołoturystycznych), które znacząco poprawią kondycję ekonomiczną mieszkańców. O potrzebie rewitalizacji świadczą poniższe dane:

- 13 osób tj. 3% ogółu mieszkańców sołectwa skorzystało w 2015r. z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie,
- 7-mio dzieci skorzystało w 2015r. z pomocy w zakresie dożywiania,
- 11 osób skorzystało w 2015r. z zasiłków wypłacanych przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- w 2015r. - 5 osób otrzymało zasiłek z tytułu bezrobocia, 4 z tytułu ubóstwa,
- w roku 2015 co 4 osoba w gminie korzystająca z zasiłku z tytułu niepełnosprawności mieszkała w sołectwie Psary – Kąty;
- negatywnym zjawiskiem jest to, że maleje liczba osób młodych (do 20 roku życia) - zmniejszyła się w ciągu ostatnich 3 lat o 0,13% i wynosi jedynie 95 osób, tj. 20,21% ogółu mieszkańców sołectwa zaś rośnie dynamika wzrostu liczby osób w wieku 61 lat (K) i 65 lat (M) – 0,55%, co świadczy o tym, że sołectwo „starzeje się”,
- 37 osób w tym 13 kobiet zamieszkujących sołectwo Psary - Kąty było zarejestrowanych na koniec 2015r. w PUP Kielce jako osoby bezrobotne,
- Na terenie sołectwa występuje niski poziom przedsiębiorczości,
- na terenie sołectwa występuje niski poziom dostępu do edukacji (tylko 4 uczniów w roku szkolnym 2014/2015 uzyskało ze sprawdzianu 6-klasistów wynik powyżej średniej wojewódzkiej),
- na terenie sołectwa pozostaje jeszcze 154,275 ton azbestu do utylizacji,
- sołectwo Psary Stara Wieś charakteryzuje niski poziom przedsiębiorczości pomimo dużych walorów turystycznych,
- na terenie sołectwa występują obszary cenne przyrodniczo wymagające szczególnej ochrony,
- istnieje potrzeba modernizacji infrastruktury drogowej, sportowej, kulturalnej, edukacyjnej,
- negatywnym zjawiskiem jest coraz mniejsza liczba uczniów w szkole,
- istnieje potrzeba poprawy estetyki w sołectwie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej.

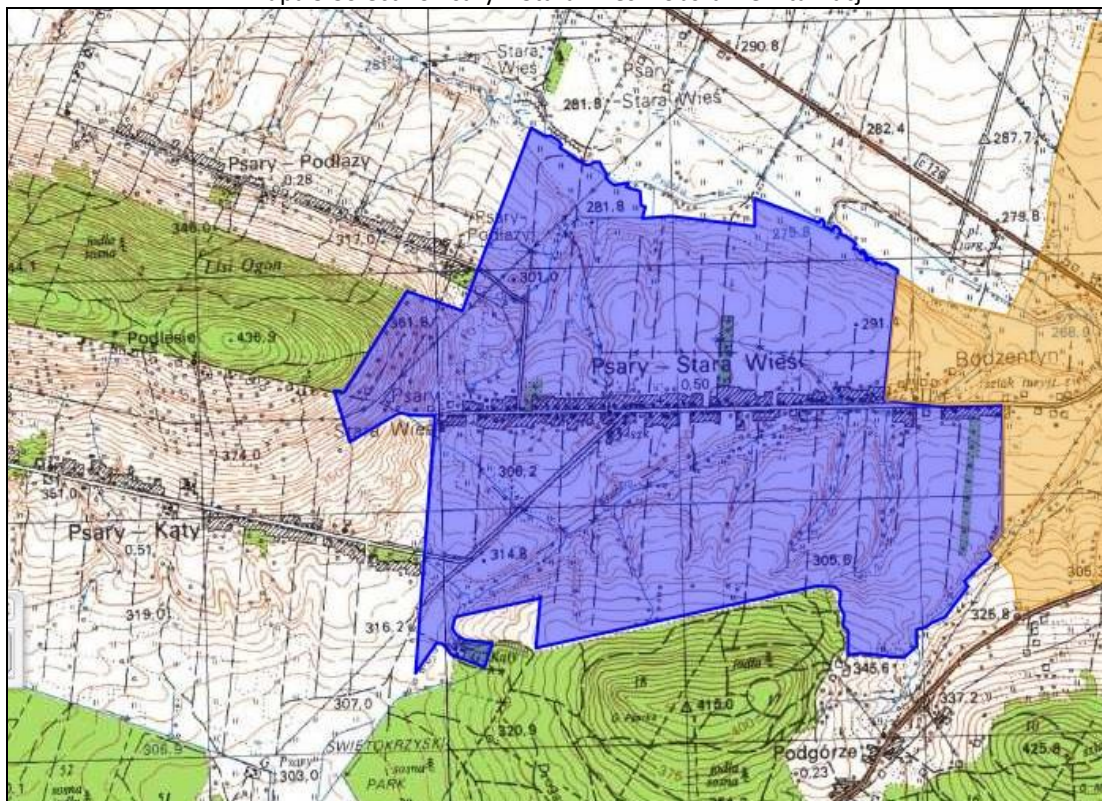
Zdjęcie 11 Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Psarach – Stara Wieś

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Również w opinii Komitetu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn⁶ – to właśnie sołectwo Psary Stara Wieś obok miasta Bodzentyn powinno być w objęcie Programem Rewitalizacji.

Mapa 9 Sołectwo Psary – Stara Wieś – obszar rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.pl

Programem Rewitalizacji zostanie objętych zatem 23,09% mieszkańców i 7,82% powierzchni Gminy Bodzentyn.

Tabela 30 Delimitacja obszarów rewitalizacji ze względu na limit liczby mieszkańców

Liczba mieszkańców Miasta i Gminy Bodzentyn – stan na 31.12.2015r.	11738
Limit liczby mieszkańców w obszarze rewitalizacji	30%
Max. Liczba mieszkańców w rewitalizacji	3521

Liczba mieszkańców Miasta Bodzentyn – stan na 31.12.2015r.	2240
Liczba mieszkańców sołectwa Psary Stara Wieś – stan na 31.12.2015r.	470
Razem	2710

Procentowy udział mieszkańców objętych rewitalizacją do ogółu mieszkańców Miasta i Gminy Bodzentyn	23,09%
---	---------------

Źródło: opracowanie własne

Powierzchnia Gminy Bodzentyn wynosi ogółem 159,82 km², z czego Programem Rewitalizacji objeмиemy miasto Bodzentyn (8,65 km²) i sołectwo Psary Stara Wieś (3,84 km²).

Tabela 31 Delimitacja obszarów rewitalizacji ze względu na limit powierzchni

⁶ Wniosek z II zebrania Komitetu w dniu 28.06.2016r.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

L.p.	Wyszczególnienie	Powierzchnia [km ²]	Obszar ujęty jako zdegradowany (w kryzysie)
1.	Bodzentyn – miasto	8,65	8,65
2.	Celiny +Podgórze	17,09	
3.	Dąbrowa Dolna	4,14	
4.	Dąbrowa Górna	3,63	
5.	Hucisko	1,97	
6.	Kamieniec	1,75	
7.	Leśna	8,09	
8.	Orzechówka	3,10	
9.	Podgórze (uwaga: łącznie z sołectwem Celiny)		
10.	Podmielowiec	3,18	
11.	Psary-Kąty	13,72	
12.	Psary-Podłazy	1,87	
13.	Psary-Stara Wieś	3,84	3,84
14.	Siekierno	23,24	
15.	Sieradowice	6,25	
16.	Ściegna + Wzdół-Parcele	3,69	
17.	Śniadka	5,66	
18.	Święta Katarzyna	17,28	
19.	Wiącka	5,72	
20.	Wilków	5,76	
21.	Wola Szczygiełkowa	7,20	
22.	Wzdół-Kolonia	2,29	
23.	Wzdół-Parcele (uwaga: łącznie z sołectwem Ściegna)		
24.	Wzdół Rządowy	11,70	
RAZEM		159,82	12,49
		%	7,82%

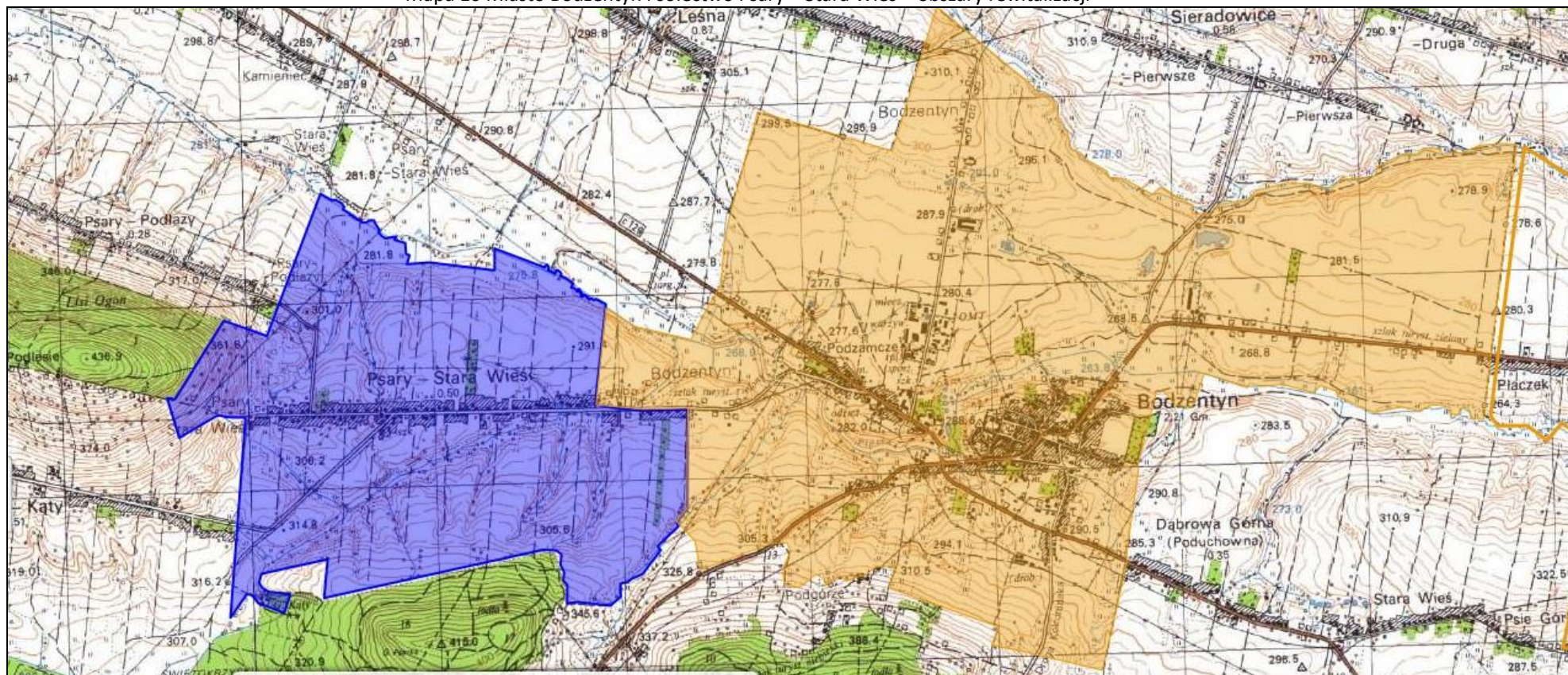
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn

3 Zasięg przestrzenny obszaru/obszarów rewitalizacyjnych

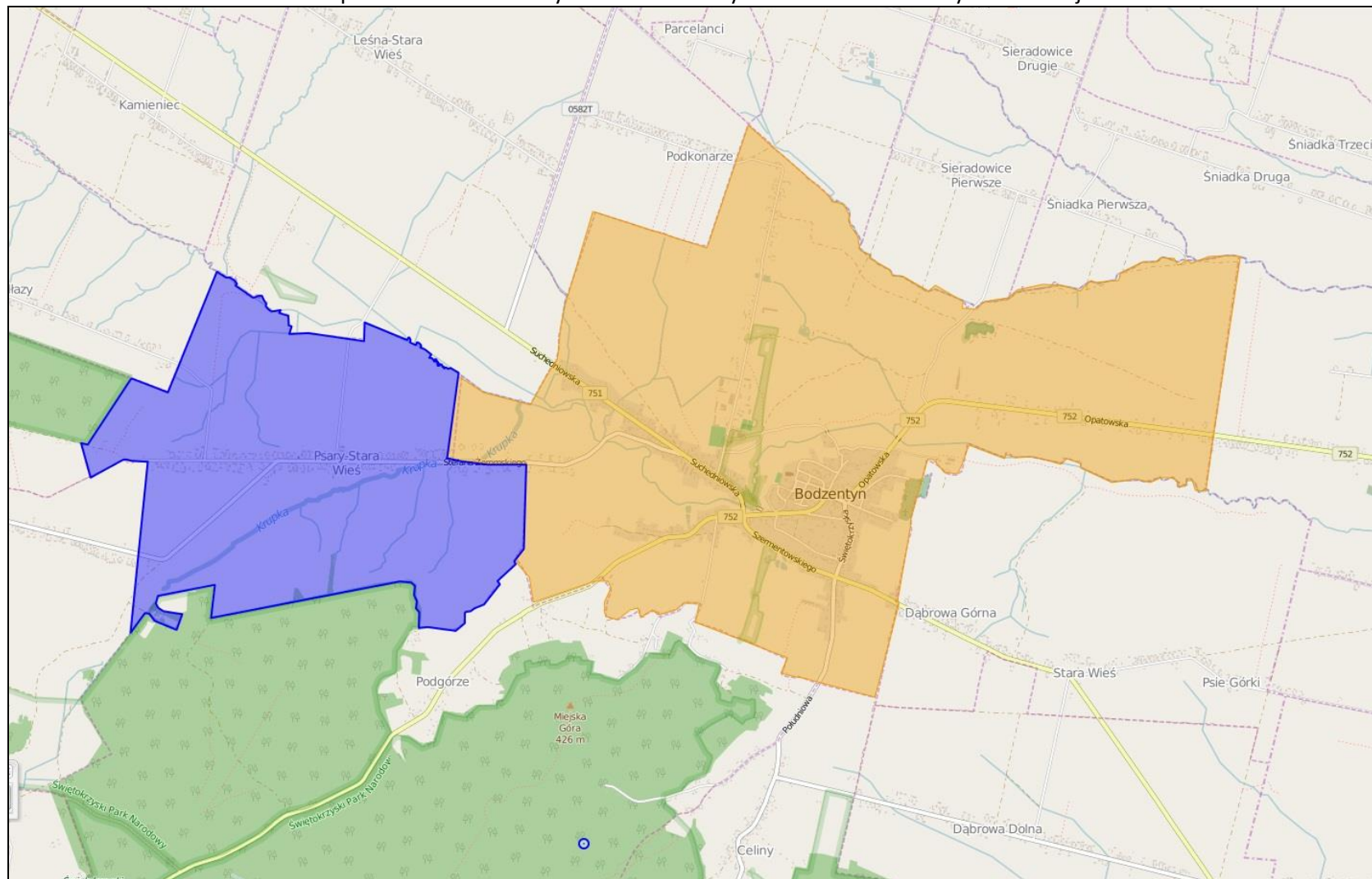
Rewitalizacja będzie realizowana na 2 obszarach: miasto Bodzentyn (obszar 1 – kolor kremowy), sołectwo Psary – Stara Wieś (kolor niebieski).

Mapa 10 Miasto Bodzentyn i sołectwo Psary – Stara Wieś – obszary rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.pl

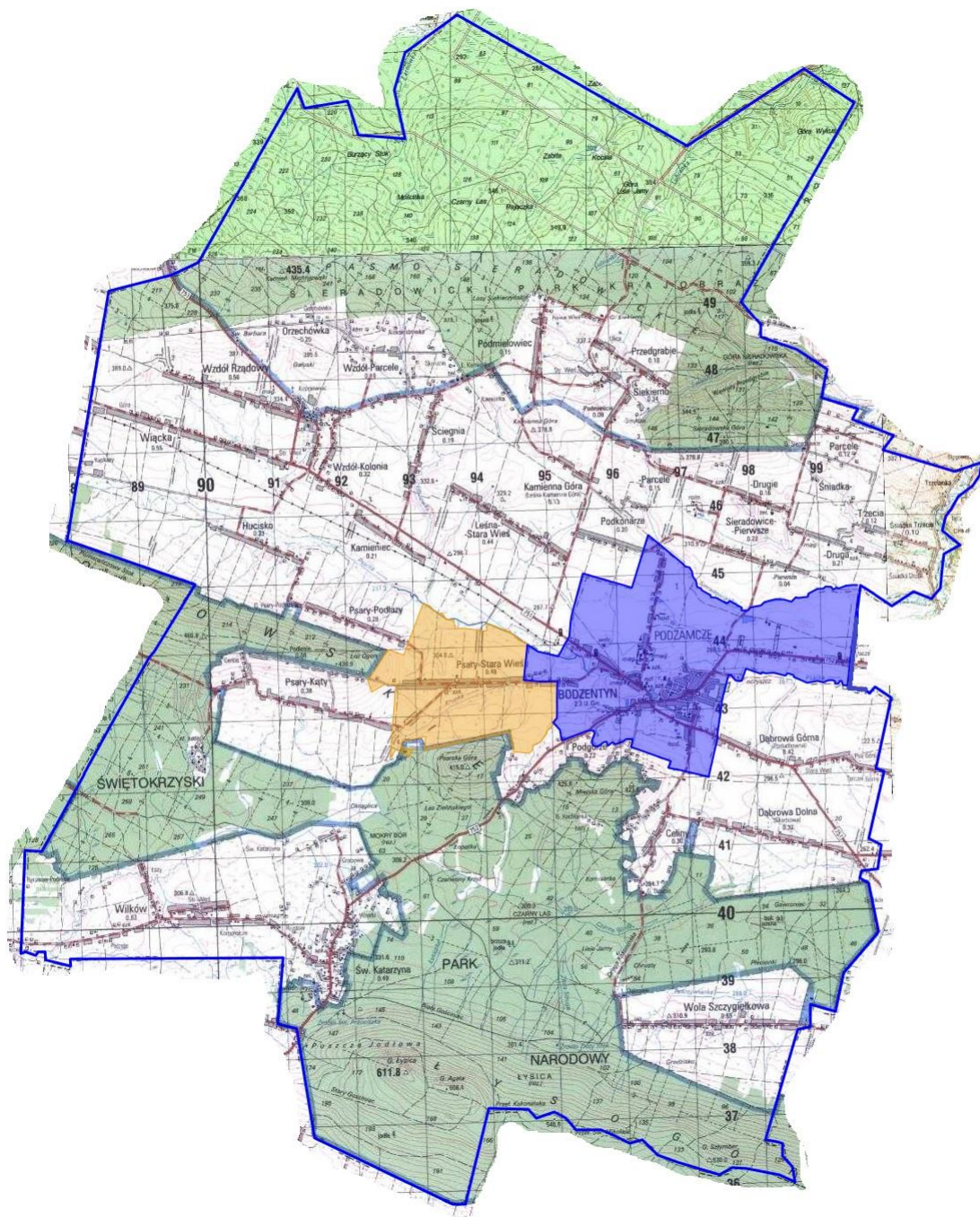
Mapa 11 Miasto Bodzentyn i sołectwo Psary – Stara Wieś – obszary rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.pl

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Mapa 12 Miasto Bodzentyn (kolor niebieski) i sołectwo Psary – Stara Wieś (kolor kremowy)
– obszary rewitalizacji na tle całej gminy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.pl

4 Wizja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)

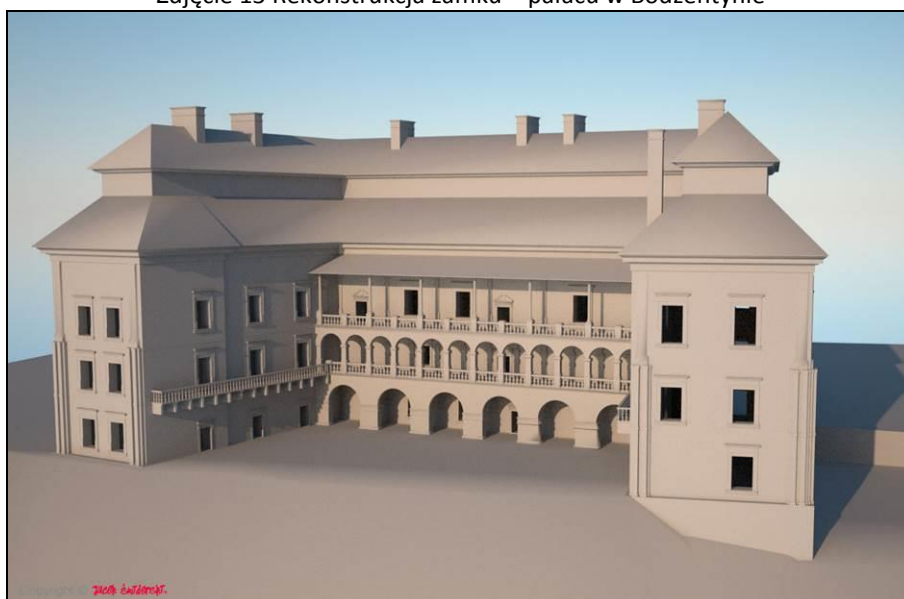
Miasto Bodzentyn oraz sołectwo Psary – Stara Wieś do roku 2023 stają się (obok Świętej Katarzyny) wizytówkami turystycznymi gminy Bodzentyn. Mieszkańcy i interesariusze rewitalizacji widząc to ożywienie turystyczne zaczynają zarabiać na szeroko rozumianym rynku turystycznym realizując kolejne wspólne przedsięwzięcia międzysektorowe na terenach rewitalizacji. Kompleksowa rewitalizacja Miasta Bodzentyn i sołectwa Psary Stara-Wieś nastąpi w oparciu o zrównoważony rozwój, tworzenie miejsc pracy oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

Zdjęcie 12 Bodzentyn – zdjęcie lotnicze

<http://www.parataxi.pl/index.php?act=oferta&idp=1&idg=40>

Zdjęcie 13 Rekonstrukcja zamku – pałacu w Bodzentynie

Źródło: computergraphics.no-ip.biz

5 Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Cel szczegółowy 1: Rozwój turystyki, zagospodarowanie terenów pod rekreację, sport i wypoczynek	
<p>Obszar 1 Miasto Bodzentyn – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rewaloryzacja wzgórza zamkowego w Bodzentynie z pozostałościami Pałacu biskupów krakowskich wraz z przystosowaniem dla zwiedzających • Uczytelnienie murów miejskich • Poprawa estetyki miasta i funkcjonalności przestrzeni publicznej • Budowa i modernizacja infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej na terenie miasta • Rewitalizacja posesji przy ul. Wolności 10 i 10A w Bodzentynie • Adaptacja budynku starej wozowni na terenowy obiekt edukacyjny Świętokrzyskiego Parku Narodowego, wraz ze ścieżką i edukacyjnym placem zabaw 	<p>Obszar 2 Sołectwo Psary – Stara Wieś – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie terenu „Żeromszczyzny” • Promocja sołectwa Psary – Stara Wieś • Żywa lekcja patriotyzmu • Budowa ścieżki rowerowej łączącej Św. Katarzynę i Psary – Stara Wieś • Zagospodarowanie placu wiejskiego w Psarach – Stara Wieś
Cel szczegółowy 2: Rozwój edukacji na obszarach zdegradowanych	
<p>Obszar 1 Miasto Bodzentyn – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwój Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bodzentynie • Edukacja ekonomiczna osób w wieku 60+ • Zajęcia wyrównawcze i rozwijające w Szkole Podstawowej w Bodzentynie • Utworzenie świetlicy środowiskowo – socjoterapeutycznej na terenie miasta – przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych • Gimnazjum w Bodzentynie – szkołą z pasją • Szkolenie pracowników Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie • Budowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, • Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży z miasta Bodzentyn • Rozwój infrastruktury edukacyjnej na terenie Gminy Bodzentyn 	<p>Obszar 2 Sołectwo Psary – Stara Wieś – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zajęć dodatkowych wyrównawczych i rozwijających zainteresowania uczniów Szkoły Podstawowej w Psarach – Starej Wsi • Zagospodarowanie terenu wokół szkoły podstawowej
Cel szczegółowy 3: Rozwój przedsiębiorczości	
<p>Obszar 1 Miasto Bodzentyn – kierunki działań</p>	<p>Obszar 2 Sołectwo Psary – Stara Wieś – kierunki działań</p>

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

<ul style="list-style-type: none"> • Rewitalizacja „małej targowicy” • Modernizacja i adaptacja budynku nieukończonego internatu przy ul. Wolności 	<ul style="list-style-type: none"> • Powstawanie gospodarstw agroturystycznych i nowych firm
Cel szczegółowy 4: Rozwój usług społeczno-zdrowotnych	
<p>Obszar 1 Miasto Bodzentyn – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa dawnej organistówki na Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych • Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna • Rewitalizacja Ośrodka Zdrowia w Bodzentynie 	
Cel szczegółowy 5: Poprawa infrastruktury technicznej i bezpieczeństwa	
<p>Obszar 1 Miasto Bodzentyn – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji • Budowa i modernizacja parkingów na obszarze rewitalizacji • Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta • Poprawa bezpieczeństwa na terenie miasta 	<p>Obszar 2 Sołectwo Psary – Stara Wieś – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernizacja drogi gminnej łączącej Św. Katarzynę z sołectwem Psary – Stara Wieś • Modernizacja drogi powiatowej łączącej Psary – Starą Wieś z Podlesiem • Budowa chodnika od granicy z miastem Bodzentyn przez całe sołectwo Psary – Stara Wieś
Cel szczegółowy 6: Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego obszarów rewitalizacji	
<p>Obszar 1 Miasto Bodzentyn – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bodzentyński jarmark rzemiosła • Organizacja imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji • Tkactwo świętokrzyskie jako element kultywowania tradycji na obszarze rewitalizacji • Ochrona dziedzictwa kulturowego Bodzentyna • Adaptacja budynku OSP na potrzeby M-GCKiT 	<p>Obszar 2 Sołectwo Psary – Stara Wieś – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa
Cel szczegółowy 7: Zwiększenie wykorzystania efektywnej i zielonej energii	
<p>Obszar 1 Miasto Bodzentyn – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie Programu usuwania azbestu z terenu miasta • Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE • Termomodernizacja budynków mieszkalnictwa wielorodzinnego 	<p>Obszar 2 Sołectwo Psary – Stara Wieś – kierunki działań</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie Programu usuwania azbestu z terenu sołectwa Psary – Stara Wieś • Termomodernizacja budynku szkoły

6 Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Kluczowe przedsięwzięcia do powodzenia procesu rewitalizacji

Dla obszaru 1 – miasto Bodzentyn

- rewitalizacja wzgórza zamkowego w Bodzentynie z pozostałościami Pałacu biskupów krakowskich wraz z przystosowaniem dla zwiedzających
- modernizacja drogi wojewódzkiej,
- poprawa estetyki miasta i funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- Utworzenie Dziennego Domu „Senior-WIGOR”.

Dla obszaru 2 – sołectwo Psary - Stara Wieś

- zagospodarowanie terenu „Żeromszczyzna”,
- modernizacja drogi gminnej łączącej Św. Katarzynę z sołectwem Psary - Stara Wieś,
- termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej,
- powstawanie gospodarstw agroturystycznych.

Uzasadnienie konieczności realizacji niżej opisanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

- akceptacja społeczna dla procesu rewitalizacji – efekt włączenia interesariuszy w proces diagnozowania i programowania rewitalizacji,
- zgłoszone fiszki przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- akceptacja Rady Miejskiej dla celów i zadań związanych z rewitalizacją.

Obszar rewitalizacji nr 1 – miasto Bodzentyn

Obszar rewitalizacji nr 1 Miasta Bodzentyn	Podstawowe	Uzupełniające	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	24	11	35
Szacunkowa wartość projektów rewitalizacyjnych	31 923 000 zł	29 950 000 zł	61 873 000 zł

Poniżej przedstawiamy wykaz przedsięwzięć planowanych do realizacji w ramach obszaru rewitalizacji nr 1 obejmującego Miasto Bodzentyn:

PODSTAWOWA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		6 095 000 zł
1.	Rozwój Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bodzentynie	1 040 000 zł
2.	Zajęcia wyrównawcze i rozwijające w Szkole Podstawowej w Bodzentynie	960 000 zł
3.	Gimnazjum w Bodzentynie – szkołą z pasją	1 200 000 zł
4.	Utworzenie świetlicy środowiskowo – socjoterapeutycznej na terenie miasta - przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych	840 000 zł
5.	Organizacja imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji	800 000 zł
6.	Tkactwo świętokrzyskie jako element kultywowania tradycji na obszarze rewitalizacji	105 000 zł

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

7.	Ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez propagowanie działalności zespołów folklorystycznych	250 000 zł
8.	Przebudowa dawnej organistówki na Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych	600 000 zł
9.	Utworzenie Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	300 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		1 000 000 zł
10.	Rewitalizacja „małej targowicy”	800 000 zł
11.	Bodzentyński jarmark rzemiosła	200 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		2 675 000 zł
12.	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE	2 675 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		17 303 000 zł
13.	Rewitalizacja wzgórza zamkowego w Bodzentynie z pozostałościami Pałacu biskupów krakowskich wraz z przystosowaniem dla zwiedzających	3 000 000 zł
14.	Poprawa estetyki miasta i funkcjonalności przestrzeni publicznej	4 433 000 zł
15.	Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji	4 000 000 zł
16.	Budowa i modernizacja parkingów na obszarze rewitalizacji	1 060 000 zł
17.	Budowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, sportowej, rekreacyjnej i turystycznej na terenie miasta	1 240 000 zł
18.	Poprawa bezpieczeństwa na terenie miasta	2 870 000 zł
19.	Ochrona dziedzictwa kulturowego Bodzentyna	550 000 zł
20.	Uczytelnienie murów miejskich	150 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		4 850 000 zł
21.	Adaptacja budynku OSP na potrzeby M-GCKiT	1 500 000 zł
22.	Rewitalizacja Ośrodka Zdrowia w Bodzentynie	1 850 000 zł
23.	Adaptacja budynku starej wozowni na terenowy obiekt edukacyjny Świętokrzyskiego Parku Narodowego, wraz ze ścieżką i edukacyjnym placem zabaw	1 000 000 zł
24.	Rozwój infrastruktury edukacyjnej na terenie Gminy Bodzentyn	500 000 zł

Razem szacunkowa wartość projektów podstawowych	31 923 000 zł
--	----------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 Rozwój Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bodzentynie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie, Partnerzy: <ul style="list-style-type: none"> • Starostwo Powiatowe w Kielcach (zad. 4), • przedsiębiorcy (zad. 2), • Gmina Bodzentyn (zad. 5), • Stowarzyszenie Absolwentów Szkół Średnich w Bodzentynie (zad. 3), • Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna (zad. 3), • ULKS Jodła Bodzentyn (zad. 3), • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (zad. 4),

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Bodzentynie (zad. 4).
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Wprowadzenie nowych kierunków kształcenia zawodowego (technikum i szkoła zawodowa), zawody w których można znaleźć praktykę i miejsce pracy na terenie gminy Bodzentyn takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • telekomunikacja – Firma INTB, • budowlanka – Firma Akamit, • samochodówka – liczne firmy przewozowe i sprzedające samochody, serwis samochodowy, • hotelarstwo, gastronomia i obsługa ruchu turystycznego – liczne gospodarstwa agroturystyczne, bary, itp., • inżynieria środowiska i alternatywne źródła energii – Świętokrzyski Park Narodowy, firmy hydrauliczne, • opiekun w domu pomocy społecznej • ratownik medyczny – służba zdrowia i placówki opiekuńcze, • klasy mundurowe – policyjna i pożarnicza – praca i praktyka w jednostkach w/w służb, fryzjerstwo – zakłady fryzjerskie na terenie gminy (jest ich 6), k • lasy integracyjne – kształcenie młodzieży z dysfunkcjami (sąsiedztwo PPP w Bodzentynie). <p>Zadanie 2: Współpraca szkoły z zakładami pracy z terenu gminy Bodzentyn, które mogą być potencjalnymi partnerami szkoły w organizacji praktyk zawodowych i znalezieniem pracy przez naszych absolwentów po zakończeniu nauki.</p> <p>Zadanie 3: Współpraca ze stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy: Stowarzyszeniem Absolwentów Szkół Średnich w Bodzentynie, Towarzystwem Przyjaciół Bodzentyna, ULKS Jodła Bodzentyn (Klub działa w szkole od 1962 roku).</p> <p>Zadanie 4: Poprawa bazy dydaktycznej szkoły</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbudowa strzelnicy sportowej na broń ostrą (pod kątem klas mundurowych i klubu sportowego Jodła), • budowa boiska wielofunkcyjnego z powierzchnią tartanową, placu zabaw – współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bodzentynie (PPP) oraz ze Szkolnym Schroniskiem Młodzieżowym w Bodzentynie (jednostki Starostwa Powiatowego w Kielcach) – wybudowane obiekty mogłyby służyć także młodzieży, dzieciom i mieszkańcom obszaru rewitalizacji, • termomodernizacja budynku. <p>Zadanie 5: Wymiana młodzieży polsko-niemieckiej w ramach umowy partnerstwa między Gminami Bodzentyn i Schwielowsee</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn, ul. Suchedniowska 6
5 Szacowana wartość	1 040 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i	<p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>1 Wzrost liczby uczniów w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie.</p>

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>2 Wprowadzenie minimum 10 nowych kierunków kształcenia.</p> <p>3 Nawiązanie współpracy pomiędzy szkołą a zakładami pracy, gdzie uczniowie będą mogli odbywać praktyki zawodowe.</p> <p>4 Poprawa bazy dydaktycznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odbudowa strzelnicy sportowej – 1, • budowa boiska wielofunkcyjnego -1, • budowa placu zabaw – 1, • termomodernizacja budynku – 1. <p>5 Wzbogacenie oferty edukacyjnej szkoły, wymiana doświadczeń, poznanie kultury i zwyczajów kraju sąsiada, nauka języka niemieckiego w praktyce, nauka tolerancji. Liczba uczestników wymiany: 15 osób w jednej edycji* 4 = 60 osób</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • oferta szkoły, • informacja Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie na temat liczby uczniów, umów współpracy szkoły z przedsiębiorcami.
7 Okres realizacji	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Zajęcia wyrównawcze i rozwijające w Szkole Podstawowej w Bodzentynie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Szkoła Podstawowa w Bodzentynie Fundacja Centrum Europy Lokalnej Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	Organizacja zajęć dodatkowych pozalekcyjnych będzie polegała na rozwoju nauczania opartego na eksperymencie i narzędziach TIK poprzez doposażenie pracowni szkolnych w pomoce dydaktyczne oraz realizację zajęć: 1 Kompetencje językowe i informatyczne na rynku pracy 2 Zwiększenie umiejętności uczenia się i poznanie własnych potrzeb przez uczniów (m.in. indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne), 3 Zajęcia eksperymentalne ukierunkowane na rozwój nauczania matematyki (m.in. warsztaty „Matematyka w Kosmosie”). 4 Kurs e-Nauczyciel dla kadry nauczycielskiej mający na celu poniesienie umiejętności posługiwania się narzędziami TIK.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn ul. Rynek Górny 11
5 Szacowana wartość	960 000 zł* *(120 000 zł/rocznie x 8 lat wdrażania Programu)
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	90 uczniów Szkoły Podstawowej rocznie nabędzie lub wzmocni kompetencje kluczowe (m.in. język obcy, matematyka, umiejętności uczenia się i informatyczne). Każdy uczeń będzie miał możliwość – w ramach projektu - uczestnictwa w kilku typach wsparcia zgodnie ze ścieżką edukacyjną na którą składają się zajęcia dodatkowe: <ul style="list-style-type: none"> • z j. angielskiego (30h),

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	<ul style="list-style-type: none"> • warsztaty „Uczę się kreatywnie” (24h), • indywidualne doradztwo edukacyjnozawodowe (2h), • z matematyki metodą eksperymentu (30h), • warsztaty „Matematyka w Kosmosie” (16h). <p>Dodatkowo część z nich weźmie udział w kursie ECDL. Nauczyciele otrzymają wsparcie w postaci kursu „e-Nauczyciel”.</p> <p>Sposoby pomiaru rezultatów projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dziennik zajęć dodatkowych, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety.
7 Okres realizacji	2016-2023

Zdjęcie 14 Szkoła Podstawowa w Bodzentynie

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Gimnazjum w Bodzentynie – szkołą z pasją
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gimnazjum im. mjr. Jana Piwnika Ponurego w Bodzentynie Fundacja Centrum Europy Lokalnej Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	Celem przedsięwzięcia rewitalizacyjnego jest podniesienia kompetencji kluczowych oraz rozwój nauczania opartego o eksperyment i narzędzia Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych (dalej: TIK) dla 120 uczniów i 12 nauczycieli Gimnazjum im. mjr. Jana Piwnika „Ponurego” w Bodzentynie. Cel ten będzie realizowany poprzez organizację zajęć dodatkowych oraz doposażenie pracowni przyrodniczych i zakup pomocy dydaktycznych oraz przeszkolenie nauczycieli w zakresie stosowania urządzeń TIK. Każdy gimnazjalista będzie miał możliwość uczestnictwa w kilku typach wsparcia zgodnie ze ścieżką edukacyjną na którą składają się zajęcia dodatkowe z: j. angielskiego, matematyki, przyrody (fizyka, chemia, biologia, geografia), indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe. Część gimnazjalistów weźmie także udział w kursie ECDL, warsztatach z umiejętności uczenia się czy szkoleniu pn. „Kosmiczna Fizyka”. Z kolei nauczyciele otrzymają wsparcie w postaci kursu „e-

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	Nauczyciel”.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn, ul. Wolności 4
5 Szacowana wartość	1 200 000 zł* *(150 000 zł/rocznie x 8 lat wdrażania Programu)
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty roczne: Organizacja zajęć dodatkowych dla 120 uczniów/rocznie – ścieżka podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • j. angielski (30h), • matematyka (30h), • przyroda (16h z fizyki, 16h z chemii, 16 h z biologii, 16h z geografii), • indywidualne doradztwo edukacyjno-zawodowe (3h). <p>Ścieżka dla wybranych gimnazjalistów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 40 weźmie udział w kursie ECDL (60h), • 60 w warsztatach z umiejętności uczenia się, • 20 w warsztatach astronomicznych „Kosmiczna Fizyka”. <p>Każdy z 12 nauczycieli zakwalifikowanych do projektu otrzyma wsparcie w postaci kursu „e-Nauczyciel”.</p> <p>W wyniku w/w działań nastąpi podniesienie kompetencji kluczowych oraz rozwój nauczania opartego o eksperyment i narzędzia TIK wśród 120 uczniów Gimnazjum rocznie oraz uzupełnienie kwalifikacji zawodowych u 12 nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych na lekcjach.</p> <p>Pomiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dziennik zajęć dodatkowych, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety.
7 Okres realizacji	2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 4 Utworzenie świetlicy środowiskowo – socjoterapeutycznej na terenie miasta
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada utworzenie świetlicy środowiskowo-socjoterapeutycznej przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych. Świetlica będzie czynna średnio 25h/tygodniowo (4h/dni powszednie i 5h/sobota i/lub niedziela - w zależności od potrzeb). Godziny otwarcia będą dopasowane do oczekiwań dzieci i młodzieży. Do każdej świetlicy będzie uczęszczało max. 14 dzieci w wieku 6-16 lat i będzie zatrudniony 1 wychowawca. Jego pracę będą wspomagali wolontariusze. Wychowawca będzie pracował z grupą i indywidualnie z każdym dzieckiem i rodzinami (rodzicami, opiekunami prawnymi). Zajęcia z wychowawcą będą obejmować m.in.: systematyczną pomoc w nauce, nadrabianie zaległości edukacyjnych i odrabianie pracy domowej, gry i zabawy (ruchowe, sportowe,

	<p>dydaktyczne, muzyczne, plastyczne, interakcyjne, itp.). Oferta świetlic będzie też poszerzona o wydarzenia jednorazowe, tj. wycieczki edukacyjne (Kielce, Sandomierz, Pacanów, Podzamcze), rajdy, imprezy okolicznościowe (Mikołaj, Dzień Dziecka, Choinka, itp.) i akcje na rzecz społeczności lokalnej (sprzątanie świata, pomaganie osobom starszym i niepełnosprawnym). Dzieci będą korzystały ze świetlic przez ok.4h/dziennie, często zaraz po zakończeniu lekcji, więc zapewniony im będzie co najmniej 1 posiłek w zależności od pory dnia i ich potrzeb rozwojowych. Jeśli pojawią się osoby niepełnosprawne zostaną zbadane ich potrzeby i zostanie zapewniony udział w zajęciach poprzez dostosowanie infrastruktury, sprzętu, form przekazu treści, kadry merytorycznej, itp.</p> <p>W świetlicy prowadzone będą zajęcia edukacyjno-rozwijające następujące kompetencje kluczowe w procesie uczenia się przez całe życie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • język angielski (porozumiewanie się w językach obcych)-średnio 8 h/m-c; • matematyka (kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne)- średnio 5h/m-c; • edukacja społeczna i obywatelska (kompetencje społeczne i obywatelskie)-średnio3 h/m-c. <p>Ponadto prowadzone będą następujące zajęcia rozwojowe i terapeutyczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zajęcia korekcyjno-kompensacyjne z terapeutą i pedagogiem prowadzone indywidualnie i grupowo dla dzieci z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi (m.in.: dysleksja, dysortografia, dysgrafia, dyskalkulia), 2. zajęcia z psychoterapeutą (4-6 h/m-c) prowadzone indywidualnie i grupowo, cel: wspieranie w dzieciach spokoju i koncentracji, wzmacnianie w nich samooceny, zmniejszanie ich nadmiernej pobudliwości, budowanie w nich pewności siebie m.in. poprzez: uczenie dzieci radzenia sobie w trudnych sytuacjach; wzmocnienie w dzieciach poczucia własnej wartości; pomaganie dzieciom w rozwiązywaniu kryzysów szkolnych, rodzinnych i osobistych; diagnozowanie osobowości dzieci oraz ich ogólnego rozwoju psychomotorycznego i możliwości intelektualnych; stymulowanie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i poznawczego dzieci; 3.zajęcia z socjoterapeutą (4-6 h/m-c) prowadzone indywidualnie i grupowo, cel: pomoc dzieciom w lepszym funkcjonowaniu w szkole, rodzinie i grupie rówieśniczej, a także uczenie dzieci rozpoznawania i nazywania emocji oraz pokazywanie im właściwych sposobów ich wyrażania i odreagowywania; kształcenie w dzieciach umiejętności interpersonalnych oraz dostrzeganie i spełnianie potrzeb własnych i drugiego człowieka; uczenie dzieci pełnienia określonych ról społecznych oraz kształtowanie w nich poczucia otwartości i szczerości, współdziałania i współpracy, nawiązywanie przyjaźni; uczenie dzieci różnych typów zachowań akceptowalnych społecznie, kierowania nimi i podejmowanie odpowiedzialności za swoje postępowanie. <p>Ponadto przewidujemy w ramach projektu inne formy wsparcia m.in. wczasy socjoterapeutyczne.</p>
4 Lokalizacja (miejsce	Bodzentyn, Szkoła Podstawowa – Rynek Górny 11

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

przeprowadzenia danego projektu)	
5 Szacowana wartość	840 000 zł (80 tys. x 8 lat + 200 tys. uruchomienie)
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <p>Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z zakresu rozwoju kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie – min. 14 osób/rocznie * 8 lat = 112 dzieci • pedagogicznym i psycho-socjoterapeutycznym – min. 14 osób/rocznie * 8 lat = 112 dzieci <p>Sposób pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w świetlicy będą prowadzone dla każdego dziecka: karta pobytu z uaktualnianymi informacjami o postępach w nauce szkolnej, jego stanie zdrowia oraz aktualną ocenę jego sytuacji rodzinnej, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 5 Organizacja imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie Grupa nieformalna „Alebabki” Szkoły Podstawowe, Przedszkola zlokalizowane na terenie Gminy Bodzentyn Gimnazjum w Bodzentynie Stowarzyszenie Siekierno Nasza Ojczyzna Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna Muzeum Wsi Kieleckiej (Zagroda Czernikiewiczów w Bodzentynie)
3 Zakres realizowanych zadań	Zakłada się realizację szeregu imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji – będą to m.in.: Zadanie 1: Dni Bodzentyna Zadanie 2: Koncert muzyczny "Muzyka pod ruinami" Zadanie 3: Przegląd Pieśni Patriotycznych Zadanie 4: Imprezy okolicznościowe (Dzień Dziecka, Pożegnanie lata,) Zadanie 5: Tradycje Kulinarne Bodzentyna Zadanie 6: Plener malarski na Rynku Zadanie 7: Organizacja wydarzeń o charakterze patriotycznym (obchody świąt narodowych, rocznice związane z historią Państwa Polskiego, regionu i miasta; gry terenowe, konkursy, prelekcje itp. w sferze pamięci historycznej). Zadanie 8: Inne imprezy i wydarzenie realizowane przez różne podmioty (MGCKiT, szkoły, organizacja pozarządowe, grupy nieformalne).
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn, Rynek Górny Bodzentyn - amfiteatr (planowany przy gimnazjum) Bodzentyn – teren wokół ruin zamku
5 Szacowana wartość	800 0000 zł* *(100 000 zł/rocznie * 8 lat wdrażania Programu Rewitalizacji)
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i	<p>Rezultaty:</p> <p>1 Zorganizowanie minimum 10 imprez rocznie na obszarze rewitalizacji.</p> <p>2 Wzrost liczby odwiedzających miasto turystów.</p>

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>3 Zwiększenie dochodów firm i gospodarstw agroturystycznych działających na obszarze rewitalizacji.</p> <p>4 Zwiększenie oferty kulturalnej w mieście.</p> <p>Sposób pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja fotograficzna, • strona internetowa gminy i MGCKiT.
7 Okres realizacji	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 6 Tkactwo świętokrzyskie jako element kultywowania tradycji na obszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<p>Gmina Bodzentyn</p> <p>Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie</p> <p>Grupa nieformalna „Alebabki”</p> <p>Szkoły Podstawowe i Przedszkola zlokalizowane na terenie Gminy Bodzentyn</p> <p>Stowarzyszenie Siekierno Nasza Ojczyzna</p> <p>Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna</p> <p>Muzeum Wsi Kieleckiej (Zagroda Czernikiewiczów w Bodzentynie)</p>
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Impreza promująca tradycję tkactwa świętokrzyskiego, odbywająca się min. 3 raz w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji. Realizacja ma na celu organizację pokazu skupiającego się na prezentacji tkactwa. W okresie wdrażania Programu Rewitalizacji planowane są 3 tego typu imprezy.</p> <p>Zadanie 2: Warsztaty tkackie realizowane (w cyklu 2 zajęcia w miesiącu przez okres 6 miesięcy - od kwietnia do września) wspólnie przez MGCKiT w Bodzentynie oraz nieformalną grupą Alebabki przy współudziale Muzeum Wsi Kieleckiej (Zagroda Czernikiewiczów w Bodzentynie). W okresie letnim warsztaty kierowane będą także do turystów. W okresie wdrażania Programu Rewitalizacji planowane są 3 edycje warsztatów.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	<p>Zadanie 1: Miejsko – Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie, Bodzentyn, ul. Rynek Górny 11.</p> <p>Zadanie 2: Zagroda Czernikiewiczów w Bodzentynie, Bodzentyn: ul. 3-go Maja 13.</p>
5 Szacowana wartość	<p>105 000 zł</p> <p>(Zadanie 1: 20 000 zł * 3 edycje w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji = 60 000 zł</p> <p>Zadanie 2: 15 000 zł* 3 edycje w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji = 45 000 zł)</p>
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Zadanie 1: Realizacja projektu przyczyni się do aktywnego uczestnictwa mieszkańców w życiu lokalnym i pielęgnowania zwyczajów i obrzędów. Zorganizowanie (po raz pierwszy) tego typu imprezy na terenie Bodzentyna przyczyni się do odnowienia tradycji tkackiej, wzrostu zainteresowania tego rodzaju rzemiosłem. Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promocja regionalnego rękodzieła ziemi bodzentyńskiej w czasie pokazów tkactwa; - galeria wytworów rzemieślniczych; - wystawa fotograficzna „Tkactwo”.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	<p>Rezultaty: - ilość stowarzyszeń biorących udział w projekcie: 1; - ilość odbiorców imprezy: 300 w trakcie 3 edycji imprez, - ilość instytucji, organizacji, zorganizowanych grup nieformalnych biorących udział w projekcie minimum: 3,</p> <p>Pomiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja zdjęciowa, • listy obecności. <p>Zadanie 2: Realizacja projektu przybliży mieszkańcom Bodzentyna w sposób ciągły kulturę i tradycję regionu świętokrzyskiego. Projekt stanowi odpowiedź na potrzebę integracji społeczności lokalnej ze stowarzyszeniami, grupami, osobami promującymi bogatą kulturę i tradycję Bodzentyna. Realizacja projektu umożliwi osobom, a przede wszystkim dzieciom pochodzącym z rodzin o niskim statusie społeczno – ekonomicznym możliwość udziału w zajęciach edukacyjnych, do których na co dzień mają ograniczony dostęp. Do wymiernych rezultatów płynących z realizacji projektu należy zaliczyć ożywienie społeczne obszaru rewitalizacji, a także zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez promocję tradycji tkackich. W ramach projektu planowana jest organizacja warsztatów nie tylko dla społeczności lokalnej, ale także dla turystów odwiedzających Gminę Bodzentyn, czego rezultatem będzie promocja turystyczna Gminy.</p> <p>Rezultaty projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilość uczestników biorących udział w projekcie: 15 osób w grupie/ 12 grup = 180 osób * 3 edycje = 540 osób - ilość dzieci i młodzieży objętej pomocą społeczną biorących udział w projekcie: 60 * 3 edycje = 180 dzieci, - szacunkowa ilość turystów korzystających z warsztatów: 120 * 3 edycje = 360 - szacunkowa ilość mieszkańców Gminy Bodzentyn zaangażowana w realizację projektu: 30 <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja zdjęciowa, • listy obecności.
7 Okres realizacji	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez propagowanie działalności zespołów folklorystycznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie Gmina Bodzentyn Stowarzyszenia biorące czynny udział w promowaniu kultury ludowej działające na terenie Gminy – 9
3 Zakres realizowanych zadań	Zakup strojów ludowych dla zespołów folklorystycznych działających na terenie Gminy Bodzentyn oraz organizacja Przeglądu Zespołów Ludowych – 8 edycji w trakcie realizacji Programu Rewitalizacji.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	<ul style="list-style-type: none"> • Miejsko – Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie - Bodzentyn ul. Rynek Górny 11, • amfiteatr (planowany przy gimnazjum), • Rynek Górny.
5 Szacowana wartość	250 000 zł (180 000 zł – w pierwszym roku, gdyż przewidujemy zakup strojów następnie 7 lat * 10 000 zł = 250 000 zł - razem 8 edycji Przeglądu)
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty: Realizacja projektu umożliwi zaangażowanie społeczności lokalnej do czynnego udziału w funkcjonowaniu stowarzyszeń działających na terenie obszaru rewitalizacji, co w wymierny sposób wpłynie na propagowanie i zachowanie dziedzictwa kulturowego. Realizacja projektu zaangażuje nie tylko członków stowarzyszeń, ale również społeczność lokalną jako odbiorców kultury i sztuki ludowej. Wpłynie to w wymierny sposób na ożywienie społeczne miasta Bodzentyn oraz wzrost potencjału kulturalnego. Zakup strojów oraz Przegląd Zespołów Ludowych będzie realizowany przy współpracy zespołów ludowych z MGCKiT. Wymiernym rezultatem będzie także promocja Bodzentyna poza jego granicami dzięki umożliwieniu zespołom ludowym czynnego udziału w różnego rodzaju przeglądach lub festynach.</p> <p>Mierniki użyte do oceny projektu: - ilość stowarzyszeń biorących udział w projekcie: 9 - ilość zakupionych strojów: 120 - ilość wydarzeń zorganizowanych dla społeczności lokalnej w ramach projektu: Przegląd Zespołów Ludowych – 8 edycji.</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja zdjęciowa, • listy obecności.
7 Okres realizacji	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 8 Przebudowa dawnej organistówki na Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Parafia pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika, Gmina Bodzentyn, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie.
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada rozbudowę „organistówki” m.in. o sale do rehabilitacji, pokój wypoczynku i pokój sanitarny oraz dostosowanie budynku dla potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach przedsięwzięcia nastąpi również doposażenie obiektu oraz wymiana źródeł ciepła, montaż paneli fotowoltaicznych na całej połaci dachowej, a także zagospodarowanie terenu wokół budynku.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn, tzw. „organistówka” - działka nr 1962
5 Szacowana wartość	600 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze	Prognozowane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Liczba budynków zaadoptowanych na Dom Dziennego Pobytu – 1,

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób, które skorzystają z Domu Dziennego Pobytu w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji – 160 (20 osób rocznie * 8 lat) <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> sprawozdania Domu Dziennego Pobytu, protokoły odbioru dokumentacja fotograficzna,
7 Okres realizacji	2017-2018

Zdjęcie 15 Budynek „organistówki” w Bodzentynie

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 9 Utworzenie Dziennego Domu „Senior-WIGOR”
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie
3 Zakres realizowanych zadań	Wsparcie seniorów poprzez dofinansowanie działań jednostek samorządu w rozwoju na ich terenie sieci Dziennych Domów „Senior-WIGOR”, ze szczególnym uwzględnieniem jednostek samorządu, charakteryzujących się niskimi dochodami lub wysokim odsetkiem seniorów w populacji ogółem lub brakiem infrastruktury pomocy społecznej służącej do realizacji usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób starszych poza miejscem ich zamieszkania. Celem Programu jest w szczególności zapewnienie wsparcia seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej, w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. W ramach Programu przewiduje się udostępnienie seniorom infrastruktury pozwalającej na aktywne spędzanie czasu wolnego, a także zaktywizowanie i zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe i na rzecz

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	środowiska lokalne
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn „organistówka” (po przebudowie)
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Dzienny Dom Pobytu „Senior-Wigor” umożliwi osobom starszym skorzystanie z oferty prozdrowotnej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej. W związku z tym, że społeczeństwo miasta Bodzentyn się starzeje istnieje potrzeba wsparcia seniorów, w tym poprawy ich warunków życia.</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • powstanie i działalność Dziennego Domu „Senior-WIGOR” zapewnienie dziennej opieki osobom starszym, niepełnosprawnym, • poprawa jakości życia seniorów, • zapewnienia seniorom wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w tym wsparcia specjalistycznego , • integracji społecznej środowiska seniorów, w tym rozwoju działań samopomocowych , • zwiększenie zaangażowania seniorów w życie społeczności lokalnych <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba uczestników, • wywiady, ankiety, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017

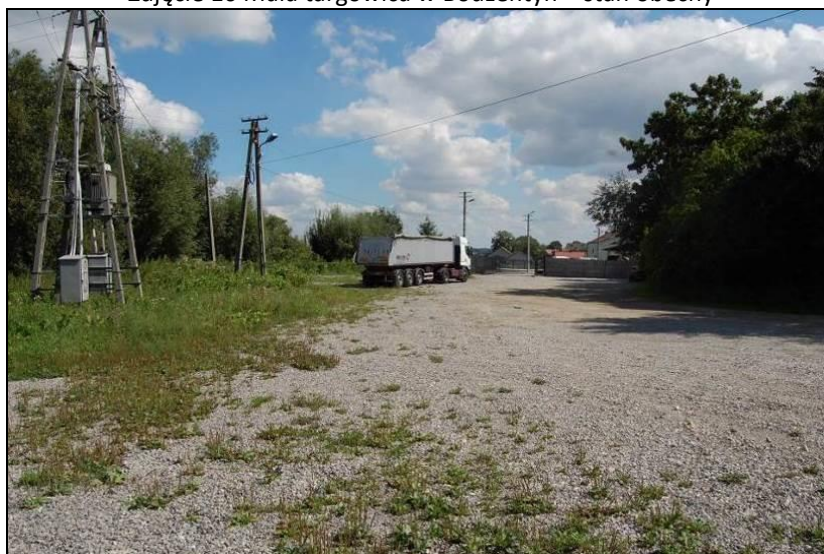
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 10 Rewitalizacja „małej targowicy”
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Przedsiębiorcy zainteresowani prowadzeniem działalności na „małej targowicy”
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie polega na: <ul style="list-style-type: none"> • utwardzeniu terenu „małej targowicy”, • wybudowaniu zadaszonych stoisk do handlu, • oświetleniu terenu, • zakupie i montażu monitoringu, • wykonaniu odwodnienia, • budowie elementów małej architektury
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn ul. Kościelna, dz. nr 733/2 o powierzchni 0,4593 ha
5 Szacowana wartość	800 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze	Rezultaty: 1 Utworzenie utwardzonego miejsca do handlu oraz budowa zadaszonych

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

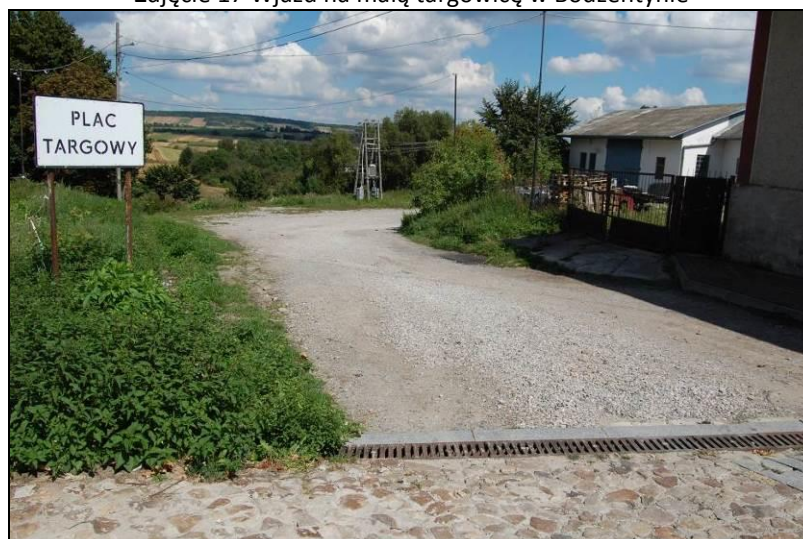
sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>stanowisk handlowych.</p> <p>2 Ożywienie tego terenu poprzez zwiększenie liczby handlujących oraz kupujących na „małej targowicy”.</p> <p>3 Wzrost wpływów z opłaty targowej do budżetu miasta.</p> <p>4 Powstanie nowych firm i miejsc pracy.</p> <p>Pomiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokół zdawczo-odbiorczy, • dokumentacja fotograficzna, • baza CEiDG w zakresie powstawania nowych firm.
7 Okres realizacji	2017-2018

Zdjęcie 16 Mała targowica w Bodzentyn – stan obecny

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

Zdjęcie 17 Wjazd na małą targowicę w Bodzentynie

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 11 Bodzentyński jarmark rzemiosła
2 Wskazanie	Stowarzyszenie Siekierno Nasza Ojczyzna (projekt autorski)

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie osoby zajmujące się rękodziełem i rzemiosłem
3 Zakres realizowanych zadań	Najważniejsze zadania: 1 Wykonanie drewnianych przenośnych kramów (aby można było je rozstawiać m.in. na Górnym Rynku). 2 Odpowiednia promocja: publikacje, film promujący jarmark pokazujący dawne zawody. Uzyskanie patronatu m.in. Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Uzasadnienie przedsięwzięcia: Bodzentyn słynął niegdyś z jarmarków (kilkanaście w roku przypisanych do określonych dni) i targów. Był to znaczący ośrodek handlu i rzemiosła, zwłaszcza od XV do XVII wieku. Udział w wydarzeniu braliby przedstawiciele różnych rzemiosł, artyści ludowi, producenci tradycyjnych wyrobów kulinarnych (potrawy, napoje). Szczególny nacisk zostałaby położony na prezentację takich rzemiosł jak tkactwo (tradycja Bodzentyna i regionu świętokrzyskiego) i rymarstwo (w nawiązaniu do odbywających się od wielu lat targów końskich); poza tym kowalstwo, ślusarstwo, stolarstwo, garncarstwo, kołodziejstwo, wikliniarstwo, koronkarstwo, krawiectwo, zabawkarstwo. Wyrobom twórców towarzyszyłyby pokazy ginących zawodów, warsztatów i pracowni, nauka technik rzemieślniczych. Główny cel to dokumentacja, ochrona i promocja tradycyjnego rzemiosła – dziedzictwa kulturowego, żywej tradycji regionu. Jarmark trwałby dwa dni i nawiązywałby datą do któregoś z historycznych jarmarków. Wydarzenie organizowane raz do roku promowałoby miasto stąd nazwa „bodzentyński”, przypominałoby jego historię i rozwój gospodarczy poprzez pokazanie rzemiosła i rękodzieła, którego tradycje istnieją do dnia dzisiejszego.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn: Rynek Górny
5 Szacowana wartość	200 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: Przedsięwzięcie przyczynia się do rozwiązania problemu małej liczby produktów turystycznych na terenie miasta. W okresie wdrażania Programu Rewitalizacji zakładamy 8 jarmarków (raz w roku). Projekt przyczynia się bezpośrednio do ożywienia ruchu turystycznego na obszarze rewitalizacji, zwiększa zaangażowanie miejscowych twórców oraz mieszkańców (np. grupa nieformalna Alebabki – tradycje tkackie) do uczestnictwa w imprezie lub pomocy przy jej organizacji i przebiegu. Wydarzenie przyczyni się do aktywizacji społeczności miasta i będzie kojarzone z Bodzentynem i jego historią. Pomiar: <ul style="list-style-type: none"> • protokół zdawczo-odbiorczy, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017-2018

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 12 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Samorządowy Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Bodzentynie
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Bodzentynie. Zadanie 2: Termomodernizacja budynku po dawnej lecznicy zwierząt przy ul. Wolności. Zadanie 3: Termomodernizacja i remont budynku Urzędu Miasta i Gminy w Bodzentynie wraz z zagospodarowaniem terenu. Zadanie 4: Termomodernizacja i remont budynku gminnego przy ul. Kieleckiej 83 w Bodzentynie wraz z zagospodarowaniem terenu. Zakres robót w ramach termomodernizacji w/w budynków przewiduje m.in.: ocieplenie oraz wymianę: - dachu, - stolarki okiennej, - instalacji grzewczej i odbiorników ciepła, - instalacji sanitarnej i energetycznej, - źródeł ciepła, - montaż paneli fotowoltaicznych na całej połaci dachowej (o ile stan techniczny budynku będzie na to pozwalał).
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Zadanie 1: Bodzentyn, ul. Ogrodowa 2, dz. nr 2097/12, Zadanie 2: Bodzentyn, ul. Wolności 6, dz. nr 750/8, Zadanie 3: Bodzentyn, ul. Suchedniowska 3, dz.nr 1699/8, Zadanie 4: Bodzentyn, ul. Kielecka 83, dz. nr 2147/3.
5 Szacowana wartość	2 675 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku o kubaturze: - Ośrodek Zdrowia - 2660 m ³ , - budynek po dawnej lecznicy na ul. Wolności - 838,1 m ³ , - UMiG - 3720,8 m ³ , - budynek gminny ul. Kielecka 83 - 1106,6 m ³ Razem: 8325,5 m ³ Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2018

Zdjęcie 18 Budynek gminny przy ulicy Kieleckiej w Bodzentynie

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

Zdjęcie 19 Budynek Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 13 Rewitalizacja wzgórza zamkowego w Bodzentynie z pozostałościami Pałacu biskupów krakowskich wraz z przystosowaniem dla zwiedzających
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie Stowarzyszenie Siekierno Nasza Ojczyzna (autorskie merytoryczne współautorstwo projektu)
3 Zakres realizowanych zadań	Zakres rzeczowy projektu obejmuje m.in. <ul style="list-style-type: none"> • badania georadarowe, • ekspertyzy budowlano-konstrukcyjne, • wymagane projekty m.in. prac konserwatorskich, • wykopaliska archeologiczne,

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	<ul style="list-style-type: none"> • prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane przy konstrukcji murów pałacu, ich koronie, wątkach i detalach, • zorganizowanie na obszarze wzgórza zamkowego rezerwatu kulturowego archeologiczno-architektonicznego, • budowa małej architektury: alejki, lampy, ławki, zadaszenia, punkty widokowe i wypoczynkowe, tarasy, tablice informacyjne, z uwzględnieniem zieleni, • budowa tarasu widokowego, • przystosowanie terenu wzgórza zamkowego do zwiedzania przez osoby z niepełnosprawnością wzroku i słuchu, o ograniczonym poruszaniu się (audiodeskrypcja – pliki dźwiękowe, tyflografika - wypukłe modele obiektów, ścieżki dla wózków inwalidzkich); • uporządkowanie zieleni na skarpie wzgórza zamkowego, • podświetlenie wzgórza i murów zamku; • zabezpieczenie terenu (ogrodzenie siatką i obsadzenie żywopłotem), • wieża widokowa na zamku, • monitoring pałacu i jego najbliższej okolicy, • zakup wyposażenia np. rzutnik multimedialny z ekranem, aparat, itp., • promocja przedsięwzięcia (m.in. film dokumentujący przebieg prac).
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wzgórze zamkowe w Bodzentynie
5 Szacowana wartość	3 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Zwiększenie ruchu turystycznego na obszarze rewitalizacji. 2 Zwiększenie przychodów firm działających na przedmiotowym obszarze. 3 Kompleksowa rewitalizacja wzgórza zamkowego. <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety wśród przedsiębiorców działających na obszarze rewitalizacji.
7 Okres realizacji	2017-2018

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 14 Poprawa estetyki miasta i funkcjonalności przestrzeni publicznej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Świętokrzyski Park Narodowy Parafia pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Bodzentynie
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Zagospodarowanie terenu wokół stawów biskupich (kładka, mostek, wejście na wzgórze zamkowe, ławki, kosze, oświetlenie, monitoring, tablice informacyjne ŚPN, ścieżka edukacyjna). Zadanie 2: Remont stawów biskupich (m.in. odmulenie, karczowanie drzew w skarpach i koronie grobli, podwyższenie grobli), Zadanie 3: Zagospodarowanie terenu wokół pomnika przy skrzyżowaniu

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

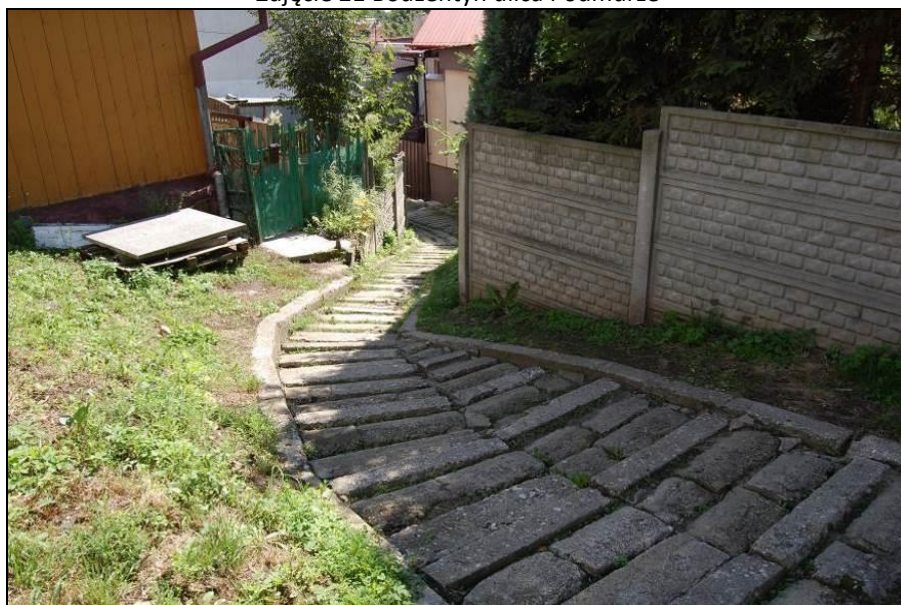
	<p>ul. Kieleckiej i Suchedniowskiej (konserwacja pomnika, witacz, zieleń, ciąg pieszy, oświetlenie).</p> <p>Zadanie 4: Budowa toalet w ul. Armii Krajowej.</p> <p>Zadanie 5: Uporządkowanie zieleni na terenie miasta.</p> <p>Zadanie 6: Budowa amfiteatru przy gimnazjum wraz z drogą dojazdową.</p> <p>Zadanie 7: Utworzenie ścieżki historyczno-turystycznej ul. Podmurze – ul. Wąska dł. ok. 290 mb (utwardzenie nawierzchni ciągu pieszo-jezdnego, wymiana instalacji wod.-kan., budowa kanalizacji deszczowej, oświetlenie i monitoring, prace renowacyjne, podświetlenie i wyeksponowanie pozostałości murów miejskich, mała architektura typu ławki, murki, poręcze, kosze, tablice informacyjne).</p> <p>Zadanie 8: Wymiana oświetlenia na terenie miasta.</p> <p>Zadanie 9: Ustalenie standardów pod kątem infrastruktury turystycznej do obligatoryjnego stosowania przez samorząd gminny oraz fakultatywnego przez interesariuszy rewitalizacji oraz ujednoczenie oznakowania (np. oświetlenia ulicznego pod kątem jednego stylu np. lampy okrągłe lub płaskie, itp.).</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	<p>Zadanie 1: teren wokół stawów biskupich oraz wzgórze zamkowe,</p> <p>Zadanie 2: stawy biskupie między zabudowaniami ŚPN a rzeką Psarką,</p> <p>Zadanie 3: teren wokół pomnika przy skrzyżowaniu ul. Kieleckiej i Suchedniowskiej,</p> <p>Zadanie 4: ul. Armii Krajowej, dz. nr 2982,</p> <p>Zadanie 5: miejsca ogólnodostępne na terenie miasta,</p> <p>Zadanie 6: działka przy Gimnazjum nr 688/4, droga dojazdowa dz. nr 688/5,</p> <p>Zadanie 7: ul. Podmurze, ul. Wąska,</p> <p>Zadanie 8: ul. Kielecka, ul. Opatowska.</p> <p>Zadanie 9: lokalizacja (nie dotyczy)</p>
5 Szacowana wartość	4 433 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Poprawa stanu infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, aktywnego wypoczynku (zad. 1-7). 2 Powstanie nowych produktów turystycznych i edukacyjnych (cele turystyczno-rekreacyjne i dydaktyczno-wychowawcze – zad. 1, 2 i 7). 3 Wzbogacenie oferty kulturalnej (m.in. koncerty, imprezy, przedstawienia – zad. 6). 4 Poprawa estetyki miasta (zad. 3, 5, 9). 5 Poprawa bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji (zad. 8). <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety zamieszczona na stronie internetowej dla interesariuszy rewitalizacji.
7 Okres realizacji	2018-2019

Zdjęcie 20 Bodzentyn - ulica Wąska

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

Zdjęcie 21 Bodzentyn ulica Podmurze

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 15 Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: przebudowa ul. Langiewicza Zadanie 2: przebudowa ul. Pasięka Zadanie 3: przebudowa ul. Piłsudskiego Zadanie 4: przebudowa ul. Straży Pożarnej Zadanie 5: przebudowa ul. Wesołej Zadanie 6: przebudowa ul. Kościelnej Przebudowa w/w ulic przewiduje: wymianę nawierzchni, chodników,

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	oświetlenia i instalacji elektrycznej, przebudowę i budowę sieci wod.-kan., budowę kanalizacji deszczowej. Zadanie 7: przebudowa ul. Błotnej, budowa wodociągu i oświetlenia, Zadanie 8: przebudowa ul. Podgórskiej.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Zadanie 1: Bodzentyn, ul. Langiewicza, Zadanie 2: Bodzentyn, ul. Pasięka, Zadanie 3: Bodzentyn, ul. Piłsudskiego, Zadanie 4: Bodzentyn, ul. Straży Pożarnej, Zadanie 5: Bodzentyn, ul. Wesoła, Zadanie 6: Bodzentyn, ul. Kościelna, Zadanie 7: Bodzentyn, ul. Błotna, Zadanie 8: Bodzentyn, ul. Podgórska.
5 Szacowana wartość	4 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: 1 Poprawa stanu lokalnej infrastruktury technicznej oraz jej rozwój. 2 Wzrost bezpieczeństwa w ruchu drogowym. 3 Przebudowa dróg o długości 1 km 664 m. 4 Przebudowa/budowa sieci wod.-kan. 5 Budowa kanalizacji deszczowej. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017-2018

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 16 Budowa i modernizacja parkingów na obszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Budowa parkingu przy ul. Kościelnej. Zadanie 2: Przebudowa parkingu przy budynku Urzędu Miasta i Gminy w Bodzentynie. Zadanie 3: Budowa parkingu dla autokarów wycieczkowych przy ulicy Opatowskiej.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Zadanie 1: Bodzentyn, ul. Kościelna, dz. nr 3235 o pow. 3275m ² , Zadanie 2: Bodzentyn, ul. Suchedniowska, Zadanie 3: Bodzentyn, ul. Opatowska.
5 Szacowana wartość	1 060 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: Powstanie na obszarze rewitalizacji 2 nowych parkingów oraz modernizacja 1. Dzięki temu nastąpi poprawa stanu lokalnej infrastruktury technicznej oraz jej rozwój, wzrost bezpieczeństwa w ruchu publicznym. Powstanie parkingu dla autokarów przyczyni się do zwiększenia ruchu turystycznego dla zorganizowanych grup wycieczkowych. W ramach projektów zostaną wyodrębnione miejsca postojowe dla osób niepełnosprawnych. Liczba miejsc parkingowych: Zadanie 1: dla 100 samochodów osobowych, Zadanie 2: dla 30 samochodów osobowych, Zadanie 3: dla 10 autokarów.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2019

Zdjęcie 22 Parking obok Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn – stan obecny

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

Zdjęcie 23 Plac przy ulicy Kościelnej – stan obecny

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 17 Budowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, sportowej, rekreacyjnej i turystycznej na terenie miasta
2 Wskazanie podmiotów	Gmina Bodzentyn

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

realizujących projekt	
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Modernizacja boiska przy ul. Słonecznej, Zadanie 2: Utworzenie siłowni zewnętrznej na wzgórzu zamkowym, Zadanie 3: Rozbudowa stadionu lekkoatletycznego przy gimnazjum o następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bieżnia, • boiska do piłki plażowej i siatkowej wraz z trybunami • skocznia do skoku w dal, • rzutnia do pchnięcia kulą, <p>Zadanie 4: Zagospodarowanie działki przy ul. Straży Pożarnej (miejsce wypoczynku i rekreacji wyposażone m.in. w elementy placu zabaw i małej architektury, zieleń, itp.) Zadanie 5: Zagospodarowanie zbiornika wodnego „Glinianki”, Zadanie 6: Utworzenie parku linowego przy wzgórzu zamkowym, Zadanie 7: Utworzenie turystycznego szlaku wodnego na rzece Psarce. Zadanie 8: Modernizacja budynku Gimnazjum w Bodzentynie.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	<p>Zadanie 1: Bodzentyn, ul. Słoneczna Zadanie 2: dz. nr 3234/6 przy ruinach zamku Zadanie 3: teren wokół gimnazjum przy ul. Wolności Zadanie 4: dz. nr 1838/2, 1839 Zadanie 5: zbiornik „Glinianki” przy drodze do Sieradowic Zadanie 6: wzgórze zamkowe Zadanie 7: rzeka Psarka na odcinku od ul. Suchedniowskiej do Opatowskiej Zadanie 8: Bodzentyn ul. Wolności 4</p>
5 Szacowana wartość	1 240 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Poprawa stanu infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i aktywnego wypoczynku. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży. Nowe formy aktywności sportowej. Nowe atrakcje turystyczne.</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2018

Zdjęcie 24 Działka gminna przy ulicy Straży Pożarnej

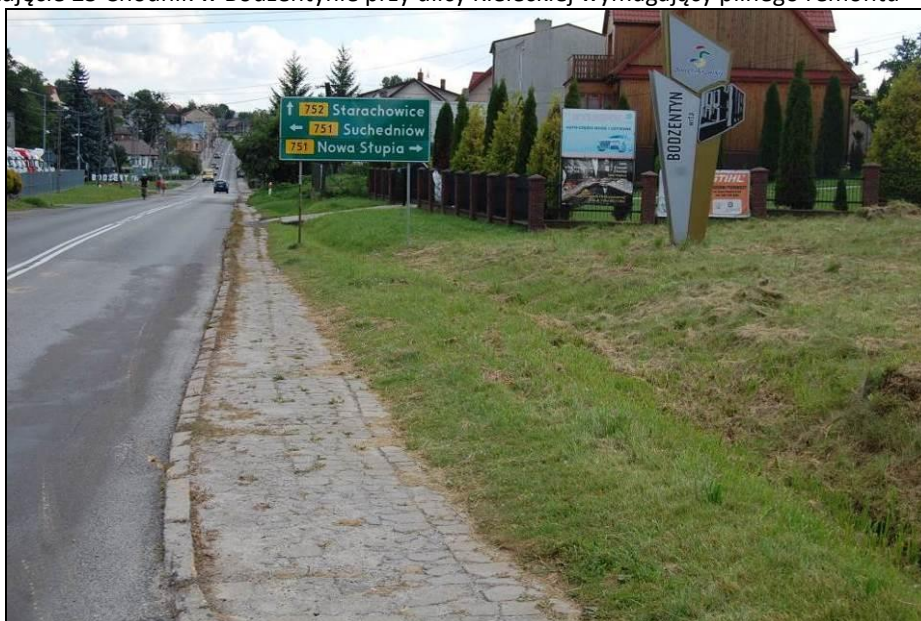
Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 18 Poprawa bezpieczeństwa na terenie miasta
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Powiatowy Zarząd Dróg Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Monitoring miasta. Zadanie 2: Budowa hydrantów dla potrzeb OSP. Zadania 3: Uporządkowanie organizacji ruchu na terenie miasta. Zadanie 4: Budowa chodników na ul. Południowej (droga powiatowa). Zadanie 5: Budowa chodników na ul. Świętokrzyskiej i Szermentowskiego (przy drodze wojewódzkiej – inwestycja ŚZDW). Zadanie 6: Budowa chodników na ul. Kieleckiej (przy drodze wojewódzkiej – inwestycja ŚZDW). Zadanie 7: Dokończenie budowy chodnika na ul. Wolności. Zadanie 8: Budowa ronda na skrzyżowaniu ul. Suchedniowskiej, Kieleckiej i Szermentowskiego (inwestycja ŚZDW).
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Zadanie 1: Teren całego miasta. Zadanie 2: Teren miasta w miejscach uzgodnionych z OSP. Zadanie 3: Teren całego miasta. Zadanie 4: Bodzentyn ul. Południowa. Zadanie 5: Bodzentyn ul. Świętokrzyska i Szermentowskiego. Zadanie 6: Bodzentyn, ul. Kielecka. Zadanie 7: Bodzentyn ul. Wolności. Zadanie 8: Bodzentyn skrzyżowanie ul. Suchedniowskiej, Kieleckiej i Szermentowskiego.
5 Szacowana wartość	2 870 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: 1 Poprawa stanu lokalnej infrastruktury technicznej oraz jej rozwój. 2 Wzrost estetyki otoczenia. 3 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i interesariuszy rewitalizacji poprzez: ✓ wybudowanie lub modernizację ok. 4980 mb chodników oraz

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ budowę ronda na skrzyżowaniu ul. Suchedniowskiej, Kieleckiej i Szermentowskiego, ✓ zakup i montaż monitoringu, ✓ budowę hydrantów dla potrzeb OSP. <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2019

Zdjęcie 25 Chodnik w Bodzentynie przy ulicy Kieleckiej wymagający pilnego remontu

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 19 Ochrona dziedzictwa kulturowego Bodzentyna
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Parafia p.w. Św. Stanisława Biskupa Męczennika Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna Stowarzyszenie Siekierno Nasza Ojczyzna Muzeum Wsi Kieleckiej
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Renowacja zabytkowych pomników na cmentarzu parafialnym, kirkucie oraz na cmentarzu poległych w I wojnie światowej wraz z zagospodarowaniem otoczenia cmentarzy (w tym m.in. droga dojazdowa do kirkutu).</p> <p>Zadanie 2: Renowacja zabytkowych pomników, figurek i krzyży na obszarze rewitalizacji.</p> <p>Zadanie 3: Renowacja murów przykościelnych.</p> <p>Zadanie 4: Adaptacja Zagrody Czernikiewiczów na cele kulturalno-turystyczne (wymiana ogrzewania)</p>

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	<p>Zadanie 5: Utworzenie Muzeum w Bodzentynie (autorski projekt Stowarzyszenia Siekierno Nasza Ojczyzna).</p> <p>Bodzentyn wraz z okolicą posiada bogatą historię. W rękach prywatnych, archiwach, bibliotekach, innych instytucjach kulturalnych i oświatowych znajdują się różne obiekty, które mogą stanowić podstawę zbiorów takiej placówki. Jej istnienie przyczyniłoby się do zaprezentowania dziejów miasta i regionu w różnych aspektach. Uchroniłoby historyczne materialne pamiątki od zapomnienia i zniszczenia. Ważnym zadaniem byłaby ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa historycznego Bodzentyna, w sferze pamięci historycznej.</p> <p>Najważniejsze działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozyskanie miejsca (budynku, sal wystawowych) na placówkę muzealną (najprawdopodobniej na początek pod Muzeum zostanie zaadoptowana jedna z sal Miejsko-Gminnego Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie), • gromadzenie eksponatów muzealnych i tworzenie kolekcji tematycznych dotyczących np. udziału mieszkańców w walkach o niepodległość, kultury religijnej; pamiątki związane z rzemiosłem, handlem (jarmarki, targi); zbiory archeologiczne, • promocja muzeum (foldery, publikacje, itp.), • opracowanie strategii działania przyszłego muzeum, schematu organizacyjnego oraz scenariusza przyszłej ekspozycji. <p>Podmioty zaangażowane w realizację zadania 5 to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stowarzyszenie Siekierno Nasza Ojczyzna • Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie • Gmina Bodzentyn
<p>4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)</p>	<p>Zadanie 1: cmentarz parafialny działka nr 1975, cmentarz przy ul. Suchedniowskiej działka nr 1698/2, kirkut przy ul. Kieleckiej działka nr 2349/2, droga dojazdowa do kirkutu,</p> <p>Zadanie 2: figury, pomniki i krzyże na terenie Bodzentyna,</p> <p>Zadanie 3: mury wokół kościoła parafialnego,</p> <p>Zadanie 4: Bodzentyn, ul. 3 Maja 13, działka nr 1963/1,</p> <p>Zadanie 5: Bodzentyn ul. Rynek Górny 11</p>
<p>5 Szacowana wartość</p>	<p>550 000 zł</p>
<p>6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p>Rezultaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Poprawa stanu zabytkowych obiektów dziedzictwa kulturowego, miejsc pamięci i kultu religijnego. 2 Poprawa dostępności do w/w obiektów. 3 Wzrost estetyki otoczenia. 4 Udostępnianie nowych usług i powstanie nowych produktów turystycznych – warsztaty tkackie prowadzone przez grupę Alebabki (w ramach zad. 4). 5 Utworzenie 1 Muzeum Regionalnego oraz grupy rekonstrukcyjnej. <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
<p>7 Okres realizacji</p>	<p>2018-2020</p>

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 20 Uczytelnienie murów miejskich
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie Stowarzyszenie Siekierno Nasza Ojczyzna Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna
3 Zakres realizowanych zadań	Zadania polega na: <ul style="list-style-type: none"> • uporządkowaniu praw własności, • oznakowanie przebiegu murów (m.in. tablice informacyjne), • prace renowacyjne, • wyznaczenie ścieżki historyczno-turystycznej wzdłuż murów, • budowa elementów małej architektury (m.in. ławeczki, oświetlenie, kosze, itp.), • podświetlenie pozostałości murów miejskich.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Teren wokół murów miejskich na obszarze miasta
5 Szacowana wartość	150 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Rezultaty: 1 Wzrost ruchu turystycznego na terenie miasta. 2 Zwiększenie przychodów i dochodów firm prowadzących działalność handlowo-usługową na obszarze rewitalizacji. 3 W ramach projektu powstanie 1 ścieżka historyczno-turystyczna wzdłuż murów. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2019

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 21 Adaptacja budynku OSP na potrzeby M-GCKiT
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Związek Gmin Gór Świętokrzyskich Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	Budynek, w którym funkcjonuje M-GCKiT będzie podwyższony o jedną kondygnację, gdzie powstaną nowe pomieszczenia (w tym sala konferencyjna i zaplecze cateringowe). Całkowicie zostanie przebudowana klatka schodowa, zamontowana winda (udogodnienia dla osób niepełnosprawnych), wykonana zostanie również termomodernizacja budynku (EWE). Zakres robót budowlanych przewiduje m.in. wymianę posadzek, tynków, stolarki wewnętrznej, instalacji elektrycznej, malowanie, montaż windy, podwyższenie kondygnacji, wymiana dachu, wymiana schodów na klatce, strop żelbetonowy. Projekt przewiduje również doposażenie sal w meble i sprzęt multimedialny.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia)	Bodzentyn ul. Rynek Górny 11

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

danego projektu)	
5 Szacowana wartość	1 500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu lokalnej infrastruktury społecznej, • powstanie nowych produktów kulturalnych, • stworzenie nowych miejsc pracy, • aktywizacja środowisk dziecięcych i młodzieżowych. <p>Pomiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umowy o pracę, • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna, • listy obecności.
7 Okres realizacji	2019

Zdjęcie 26 Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie – stan obecny.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 22 Rewitalizacja Ośrodka Zdrowia w Bodzentynie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Samorządowy Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Bodzentynie
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Zagospodarowanie terenu przy Ośrodku Zdrowia (m.in. modernizacja parkingu, utworzenie placu zabaw).</p> <p>Zadanie 2: Prace remontowe w Ośrodku Zdrowia (m.in. sieć informatyczna, telefoniczna i elektryczna, remont wewnętrzny I piętra i parteru z wymianą drzwi).</p> <p>Zadanie 3: Doposażenie Ośrodka Zdrowia w aparaturę medyczną i wyposażenie (m.in. USG, spirometr, krzesła, biurka, oprogramowanie, itp.)</p> <p>Zadanie 4: Utworzenie Centrum Rehabilitacyjnego w Bodzentynie (adaptacja budynku, przystosowanie pomieszczeń, zakup wyposażenia). Jedną z opcji branych pod uwagę i diskutowanych w trakcie opracowywania Programu Rewitalizacji było utworzenie „Centrum rehabilitacji oddechowej”.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia)	Zadanie 1-3: Bodzentyn, ul. Ogrodowa 2, działka nr 2097/12. Zadanie 4: Bodzentyn, ul. Suchedniowska: budynek dawnej siedziby

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

danego projektu)	Świętokrzyskiego Parku Narodowego.
5 Szacowana wartość	1 850 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <p>Poprawa stanu zdrowia mieszkańców obszaru rewitalizacji. W wyniku realizacji projektów nastąpi skrócenie czasu oczekiwania na wyniki niektórych badań, gdyż będą one wykonywane na miejscu dzięki wysokiej jakości aparaturze medycznej, która będzie dostępna w Ośrodku w Bodzentynie.</p> <p>Rozbudowa zajęć rehabilitacji ruchowej oraz utworzenie rehabilitacji oddechowej pozwoli na korzystanie szerszej grupie odbiorców z dodatkowych usług medycznych (dot. m.in. pulmonologii, dietetyki, badań spirometrycznych, fizjoterapii) – zad. 4</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017-2018

Zdjęcie 27 Ośrodek Zdrowia w Bodzentynie

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 23 Adaptacja budynku starej wozowni na terenowy obiekt edukacyjny Świętokrzyskiego Parku Narodowego, wraz ze ścieżką i edukacyjnym placem zabaw
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Świętokrzyski Park Narodowy Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada adaptację budynku starej wozowni na terenowy obiekt edukacyjny Świętokrzyskiego Parku Narodowego wraz ze ścieżką i edukacyjnym placem zabaw. Budynek wozowni o powierzchni użytkowej 135,5 m ² jest drewniany, parterowy, nie podpiwniczony, z dachem

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	wielospadowym pokrytym dachówką ceramiczną. Budynek nie jest przystosowany do zajęć edukacyjnych dla dzieci jak również dla osób niepełnosprawnych. Budynek nie posiada przyłącz: eNN, instalacji wewnętrznej, instalacji odgromowej, przyłącza wodociągowego, przyłącza kanalizacji ściekowej, ogrzewania, stolarki, posadzek i ciągów pieszych. Duży problem stanowi również przeciekający dach. Budynek zostanie przebudowany i zaadaptowany na obiekt edukacyjny. Powstały obiekt zostanie także wyposażony w odpowiedni sprzęt i urządzenia.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn teren Świętokrzyskiego Parku Narodowego - działka nr 688/8.
5 Szacowana wartość	1 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <p>1 budynek poddany adaptacji wraz z zagospodarowaniem otoczenia. Dzięki inwestycji zostanie on dołączony do oferty edukacyjnej ŚPN, poszerzając i ułatwiając dostęp do edukacji dla mieszkańców oraz umożliwiając również udział w zajęciach osobom niepełnosprawnym. Jednocześnie budynek wozowni zostanie zabezpieczony przed zniszczeniem i dewastacją wynikającą z utraty jego dotychczasowej funkcji.</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2019 - 2020

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 24 Rozwój infrastruktury edukacyjnej na terenie Gminy Bodzentyn
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Szkoła Podstawowa w Bodzentynie Gimnazjum w Bodzentynie
3 Zakres realizowanych zadań	1 Modernizacja sali gimnastycznej wraz z blokiem sportowym przy Gimnazjum w Bodzentynie oraz w Szkole Podstawowej. 2 Zakup sprzętu sportowego. 3 Zakup pomocy dydaktycznych i adaptacja pomieszczeń do pracowni przyrodniczych, matematycznych i komputerowych. 4 Doposażenie placówek w meble i sprzęt edukacyjny.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szkoła Podstawowa w Bodzentynie - Rynek Górny 11 Gimnazjum – Bodzentyn ul. Wolności 4
5 Szacowana wartość	500 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty planowane do osiągnięcia w okresie wdrażania Programu rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba zmodernizowanych sal gimnastycznych – 2, • liczba doposażonych szkół w pomoce dydaktyczne – 2. <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017 - 2018

Obszar rewitalizacji nr 2 – sołectwo Psary – Stara Wieś

Obszar rewitalizacji nr 2 Sołectwo Psary - Stara Wieś	Podstawowe	Uzupełniające	Razem
Liczba projektów rewitalizacyjnych	7	8	15
Szacunkowa wartość projektów rewitalizacyjnych	3 130 000 zł	890 000 zł	4 020 000 zł

Lista projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach obszaru rewitalizacji nr 2 obejmującego sołectwo Psary – Stara Wieś:

L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		320 000 zł
1.	Realizacja zajęć dodatkowych wyrównawczych i rozwijających zainteresowania uczniów Szkoły Podstawowej w Psarach – Starej Wsi	320 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		150 000 zł
2.	Powstawanie gospodarstw agroturystycznych	150 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		1 180 000 zł
3.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej	1 180 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		1 630 000 zł
4.	Zagospodarowanie terenu „Żeromszczyzny”	650 000 zł
5.	Budowa ścieżki rowerowej łączącej Św. Katarzynę i Psary – Stara Wieś	100 000 zł
6.	Modernizacja drogi gminnej łączącej Św. Katarzynę z sołectwem Psary - Stara Wieś	150 000 zł
7.	Budowa chodnika od granicy z miastem Bodzentyn przez całe sołectwo Psary - Stara Wieś	580 000 zł

Razem szacunkowa wartość projektów podstawowych	3 130 000 zł
--	---------------------

Zdjęcie 28 Spotkanie w Szkole Podstawowej w Psarach – Stara Wieś poświęcone identyfikacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

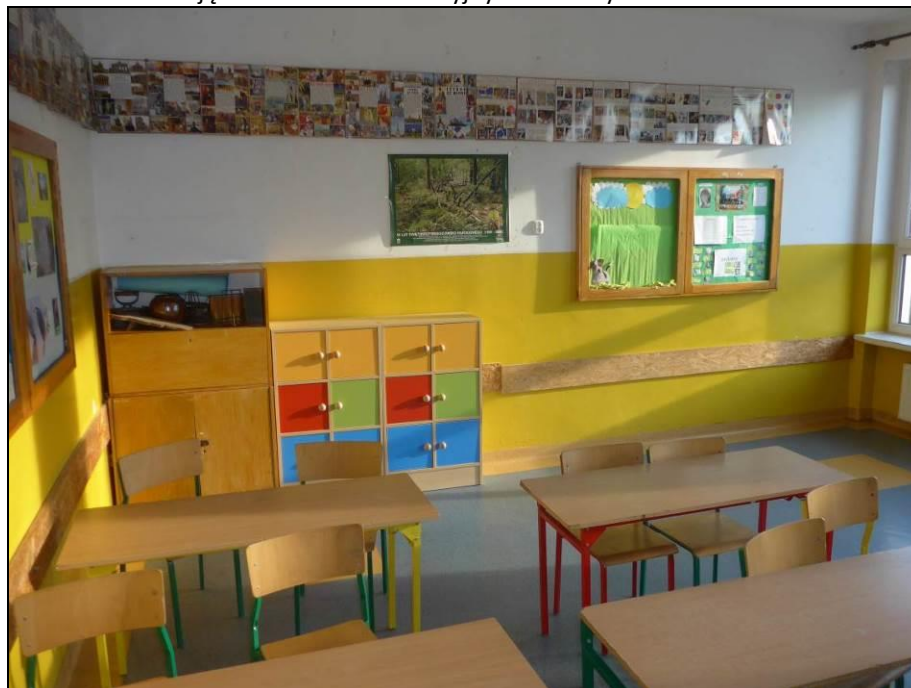

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 1 Realizacja zajęć dodatkowych wyrównawczych i rozwijających zainteresowania uczniów Szkoły Podstawowej w Psarach – Starej Wsi
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Szkoła Podstawowa w Psarach - Stara Wieś Fundacja Centrum Europy Lokalnej Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	Organizacja zajęć dodatkowych pozalekcyjnych będzie polegała na rozwoju nauczania opartego na eksperymencie i narzędziach TIK poprzez doposażenie pracowni szkolnych w pomoce dydaktyczne oraz realizację zajęć: 1 Kompetencje językowe i informatyczne na rynku pracy. 2 Zwiększenie umiejętności uczenia się i poznanie własnych potrzeb przez uczniów (m.in. indywidualne doradztwo zawodowo-edukacyjne). 3 Zajęcia eksperymentalne ukierunkowane na rozwój nauczania matematyki (m.in. warsztaty „Matematyka w Kosmosie”). 4 Kurs e-Nauczyciel dla kadry nauczycielskiej mający na celu poniesienie umiejętności posługiwania się narzędziami TIK.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Psary-Stara Wieś 59a
5 Szacowana wartość	320 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Co roku minimum 20 uczniów Szkoły Podstawowej nabędzie lub wzmocni kompetencje kluczowe (m.in. język obcy, matematyka, umiejętności uczenia się i informatyczne). Każdy uczeń będzie miał możliwość – w ramach projektu - uczestnictwa w kilku typach wsparcia zgodnie ze ścieżką edukacyjną na którą składają się zajęcia dodatkowe: <ul style="list-style-type: none"> • z j. angielskiego (30h), • warsztaty „Uczę się kreatywnie” (24h), • indywidualne doradztwo edukacyjnozawodowe (2h), • z matematyki metodą eksperymentu (30h), • warsztaty „Matematyka w Kosmosie” (16h). Dodatkowo część z nich weźmie udział w kursie ECDL. Nauczyciele otrzymają wsparcie w postaci kursu „e-Nauczyciel”. Sposoby pomiaru rezultatów projektów: <ul style="list-style-type: none"> • dziennik zajęć dodatkowych, • dokumentacja fotograficzna, • ankiety.
7 Okres realizacji	2016-2023

Zdjęcie 29 Jedna z sal lekcyjny w SP Psary – Stara Wieś

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 2 Powstawanie gospodarstw agroturystycznych
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Rolnicy z terenu sołectwa Psary-Stara Wieś Mieszkańcy obszaru rewitalizacji Gmina Bodzentyn Rada Sołecka Agencja Restrukturyzacji i Modernizacja Rolnictwa w Kielcach Ośrodek Doradztwa Rolniczego
3 Zakres realizowanych zadań	Tworzenie gospodarstw agroturystycznych, dostosowanie pokoi gościnnych. Organizacja szkoleń w zakresie zakładania i funkcjonowania gospodarstw agroturystycznych.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Teren sołectwa Psary – Stara Wieś
5 Szacowana wartość	150 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zarejestrowanych gospodarstw agroturystycznych – 6. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • rejestr działalności agroturystycznych prowadzony w Urzędzie Miasta i Gminy, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 3 Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Psarach Starej Wsi
3 Zakres realizowanych zadań	Zakres robót przewiduje: ocieplenie budynku oraz wymianę: <ul style="list-style-type: none"> • dachu, • stolarki okiennej, • instalacji grzewczej i odbiorników ciepła, • instalacji sanitarnej i energetycznej, • źródeł ciepła, • montaż paneli fotowoltaicznych na całej pości dachowej.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Psary-Stara Wieś 59a
5 Szacowana wartość	1 180 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynku o kubaturze 2.995,2 m ³ Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017-2018

Zdjęcie 30 Szkoła Podstawowa w Psarach-Stara Wieś

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 4 Zagospodarowanie terenu „Żeromszczyzny”
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Przedsiębiorcy Rada Sołecka Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego w Kielcach
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Posadowienie budynku na wzór szkoły w której uczył się Stefan Żeromski. - opracowanie programu wycieczek dla szkół uwzględniającego Psary - Starą Wieś, - nawiązanie współpracy z Muzeum Stefana Żeromskiego w Kielcach, - prowadzenie lekcji wg norm i reguł z lat szkolnych S. Żeromskiego, - montaż tablicy informacyjnej dla turystów przed szkołą, - wyeksponowanie książek S. Żeromskiego, Zadanie 2: Montaż tablicy informacyjnej dla turystów. Zadanie 3: Zagospodarowanie zieleni. Zadanie 4: Organizacja kina plenerowego jako atrakcji turystycznej. Zadanie 5: Ogrodzenie terenu. Zadanie 6: Monitoring. Zadanie 7: Montaż wiaty jako miejsca odpoczynku dla mieszkańców i turystów. Zadanie 8: Pole namiotowe wraz z infrastrukturą. Zadanie 9: Toalety i zaplecze gospodarcze. Zadanie 10: Miejsca parkingowe. Zadanie 11: Promocja wody z pobliskiego źródła (na terenie tym płynie ciek wodny z Bukowej Góry). Zadanie 12: Budowa zbiornika wodnego.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Działki nr 14 i 15 o powierzchni 0,86 ha
5 Szacowana wartość	650 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: 1 Zagospodarowanie terenu „Żeromszczyzny” – 0,86 ha 2 Posadowienie szkoły na wzór tej w której uczył się Żeromski – 1 szt. 3 Liczba zamontowanych tablic – 1 4 Liczba utworzonych pól namiotowych -1 5 Liczba zamontowanych wiat jako miejsc odpoczynku – 1 6 Liczba wybudowanych toalet – 1 7 Liczba wybudowanych parkingów -1 8 Liczba wybudowanych zbiorników wodnych - 1 Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja techniczna, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017-2019

Zdjęcie 31 Teren „Żeromszczyzny” w Psarach - Stara Wieś

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 5 Budowa ścieżki rowerowej łączącej Św. Katarzynę i Psary – Stara Wieś
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Świętokrzyski Park Narodowy
3 Zakres realizowanych zadań	Wytyczenie trasy, oznaczenie, wyrównanie nawierzchni, budowa małej architektury (kładki, wiaty, ławki, stoły kosze, tablice informacyjne, mapy, itp.)
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wzdłuż planowanej drogi gminnej Św. Katarzyna – Psary – Stara Wieś
5 Szacowana wartość	100 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: Inwestycja wpisuje się w sieć ścieżek rowerowych planowanych na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn Wilków- Św. Katarzyna – Psary – Stara Wieś – Sieradowice - Wzdół – Siekierna – Wykus. Trasa ta będzie połączona również z planowaną ścieżką łączącą Św. Katarzynę z Kielcami. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja techniczna, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2018
1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 6 Modernizacja drogi gminnej łączącej Św. Katarzynę z sołectwem Psary - Stara Wieś
2 Wskazanie podmiotów	Gmina Bodzentyn

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

realizujących projekt	
3 Zakres realizowanych zadań	Utwardzenie nawierzchni, wykonanie rowów.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Działki o numerach: 161/2, 280
5 Szacowana wartość	150 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba dróg zmodernizowanych w ramach projektu – 1, • Liczba mb dróg zmodernizowanych w ramach projektu – 990. <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja techniczna, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny nr 7 Budowa chodnika od granicy z miastem Bodzentyn przez całe sołectwo Psary - Stara Wieś wzdłuż drogi powiatowej
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Starostwo Powiatowe w Kielcach (Powiatowy Zarząd Dróg)
3 Zakres realizowanych zadań	Budowa chodnika
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Wzdłuż drogi powiatowej nr 0587T
5 Szacowana wartość	580 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wybudowanych chodników w ramach projektu – 1 • Długość wybudowanych chodników w ramach projektu – ok. 2400 mb • Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców i turystów na obszarze rewitalizacji. <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja techniczna, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017

7 Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Miasto Bodzentyn – obszar rewitalizacji nr 1

Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na w/w obszarze rewitalizacji

L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość
Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		920 000 zł
1.	Edukacja ekonomiczna osób w wieku 60+	50 000 zł
2.	Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna	100 000 zł
3.	Szkolenie pracowników Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie	30 000 zł
4.	Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży z miasta Bodzentyn	320 000 zł
5.	Budżet obywatelski	420 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		4 000 000 zł
6.	Modernizacja i adaptacja budynku nieukończonego internatu przy ul. Wolności	2 000 000 zł
7.	Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji	2 000 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		780 000 zł
8.	Wdrażanie Programu usuwania azbestu z terenu miasta	80 000 zł
9.	Termomodernizacja budynków mieszkalnictwa wielorodzinnego	700 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		24 250 000 zł
10.	Rewitalizacja posesji przy ul. Wolności 10 i 10A w Bodzentynie	250 000 zł
11.	Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta	24 000 000 zł
Razem szacunkowa wartość projektów uzupełniających		29 950 000 zł

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 1 Edukacja ekonomiczna osób w wieku 60+
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Miejsko-Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie, Gmina Bodzentyn, Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna.
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt z zakresu edukacji ekonomicznej skierowany do osób 60+ (w jego ramach odbędą się m.in. szkolenia).
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn: „organistówka”, Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w	Rezultaty wśród osób 60+: 1 upowszechnienie wiedzy o zasadach funkcjonowania rynku finansowego, kształtowanie postaw sprzyjających jego stabilności i rozwojowi systemu finansowego,

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>2 zwiększenie znajomości zagadnień ekonomicznych w społeczeństwie, w tym na temat roli i misji NBP, polityki pieniężnej, instytucji finansowych oraz Unii Gospodarczej i Walutowej (m.in. Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Systemu Banków Centralnych, wspólnej waluty europejskiej),</p> <p>3 kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości,</p> <p>4 upowszechnienie obrotu bezgotówkowego w szczególności wśród osób 60+,</p> <p>5 przeciwdziałanie wykluczeniu finansowemu i kształtowanie odpowiedzialności przy podejmowaniu decyzji finansowych, w tym zarządzaniu budżetem domowym i korzystaniu z usług finansowych,</p> <p>6 popularyzowanie wiedzy na temat dziedzictwa ekonomicznego i historii pieniądza,</p> <p>7 promowanie nowoczesnych postaw wpływających na kształtowanie kapitału społecznego związanego z rozwojem gospodarczym.</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lista obecności, • dokumentacja fotograficzna, • ankieta.
7 Okres realizacji	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 2 Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Samorządowy Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Bodzentynie Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcia będą polegać na zwiększeniu dostępu do usług medycznych i wdrażania programów profilaktycznych.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn ul. Ogrodowa 2
5 Szacowana wartość	100 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Projekt będzie miał wpływ na sferę społeczną związaną z ochroną zdrowia. Diagnoza i stan zdrowia mieszkańców obszaru rewitalizacji wskazują na potrzebę uruchomienia rehabilitacji ruchowej i oddechowej (m.in. inhalacje, porady pulmonologiczne, spirometria, diabetyka) oraz wdrażanie Programów profilaktycznych.</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja medyczna Ośrodka Zdrowia, • dokumentacja fotograficzna z realizacji programów profilaktycznych, • ankieta.
7 Okres realizacji	2017-2023

Zdjęcie 32 Ośrodek Zdrowia w Bodzentynie

Źródło: <http://zoz.bodzentyn.pl/oddzialy/>

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 3 Szkolenie pracowników Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Szkolenia przygotują pracowników MGCKiT do efektywnego zarządzania projektami kulturalnymi i będą stanowiły kluczowy element programu Kadra Kultury. Zakres tematyczny szkoleń obejmuje takie dziedziny jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie oferty instytucji kultury, • zarządzanie projektem, • fundusze UE, • nowe media, • komunikację i promocję. <p>Szkolenia będą mieć formę warsztatów; obejmują wykłady, ćwiczenia, pracę w zespołach, konsultacje indywidualne.</p> <p>W okresie wdrażania Programu Rewitalizacji planowane są 3 edycje szkoleń.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Miejsko – Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie Bodzentyn, ul. Rynek Górny 11
5 Szacowana wartość	30 000 zł (10 000 zł x 3 edycje w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji)
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów	<p>Rezultaty:</p> <p>Udział w zaproponowanych szkoleniach zainspiruje i zachęci do jakościowo nowej animacji społecznej (do współpracy włącznie zostaną przedstawiciele sektora kultury, praktycy, animatorzy, którzy podzielą się swoimi doświadczeniami, wskażą możliwości i kierunki</p>

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

rewitalizacji	<p>rozwoju zawodowego pracowników MGCKiT). Udział w będzie okazją do wewnątrzsektorowej integracji oraz poszerzenia wiedzy na temat działań animacyjnych w sferze kultury.</p> <p>Mierniki użyte do oceny projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba pracowników biorących udział w szkoleniach – 5, - liczba godzin przeprowadzonych szkoleń: min. 90 (po 30 w każdej edycji)
7 Okres realizacji	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 4 Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży z miasta Bodzentyn
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	<p>Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie Gmina Bodzentyn Stowarzyszenie Siekierno Nasza Ojczyzna Szkoły i przedszkola z terenu Miasta Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna Świętokrzyski Park Narodowy</p>
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Zajęcia muzyczne dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym zorganizowane w MGCKiT w Bodzentynie odbywające się 4 x w miesiącu przez okres 10 miesięcy (wrzesień- czerwiec)</p> <p>Zadanie 2: Zajęcia plastyczne prowadzone w MGCKiT w Bodzentynie przez okres 10 miesięcy (wrzesień - czerwiec) odbywające się 4 x w miesiącu</p> <p>Zadanie 3: Zajęcia ruchowe i taneczne dla dzieci w wieku od 6 – 12 lat, realizowane w ramach „Akademii Tańca Zameczek” przez okres 10 miesięcy - wrzesień – czerwiec, 2 x w tygodniu.</p> <p>Zadanie 4: Edukacja ekologiczna.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	<p>Zadanie 1: Miejsko – Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie, Bodzentyn, ul. Rynek Górny 11 oraz amfiteatr (planowany przy gimnazjum).</p> <p>Zadanie 2: j.w.</p> <p>Zadanie 3: j.w.</p>
5 Szacowana wartość	<p>320 000 zł</p> <p>(Zadanie 1: 5 000 zł * 8 lat = 40 000 zł</p> <p>Zadanie 2: 10 000 zł * 8 lat = 80 000 zł</p> <p>Zadanie 3: 20 000 zł * 8 lat = 160 000 zł</p> <p>Zadanie 4: 5000 zł* 8 lat = 40 000 zł)</p>
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Zadanie 1: Realizacja projektu umożliwi dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym udział w nieodpłatnych zajęciach muzycznych odbywających się w MGCKiT w Bodzentynie, a prowadzonych przez wykwalifikowaną kadrę.</p> <p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilość dzieci i młodzieży biorącej udział w projekcie: 15 dzieci * 8 lat = 120 dzieci, - ilość godzin zajęć odbywających się w ramach projektu: 40 h * 8 lat = 320h - udział społeczności lokalnej w wydarzeniach kulturalnych organizowanych w ramach zajęć muzycznych: <ul style="list-style-type: none"> a) ilość uczestników: 60 * 8 lat = 480, b) ilość wydarzeń: 2 x pokaz umiejętności muzycznych dla mieszkańców Bodzentyna * 8 lat = 16 pokazów.

	<p>Zadanie 2: Realizacja projektu umożliwi dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym udział w nieodpłatnych zajęciach plastycznych odbywających się w MGCKiT w Bodzentynie.</p> <p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilość dzieci i młodzieży biorącej udział w projekcie: $10 \text{ dzieci} * 8 \text{ lat} = 80 \text{ dzieci}$, - ilość godzin zajęć odbywających się w ramach projektu: $40 \text{ h} * 8 \text{ lat} = 320\text{h}$ - udział społeczności lokalnej w wydarzeniach kulturalnych organizowanych w ramach zajęć muzycznych:<ul style="list-style-type: none"> a) ilość uczestników: $60 * 8 \text{ lat} = 480$, b) ilość wydarzeń: $2 \text{ x} \text{ wystawa prac plastycznych zorganizowanych w ramach projektu} * 8 \text{ lat} = 16 \text{ pokazów}$ <p>Zadanie 3: Projekt Akademia Tańca Zameczek zakłada następujące rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ożywienie społeczne i kulturowe obszaru rewitalizacji poprzez zaangażowanie dzieci i ich rodziców w zajęcia taneczne oraz udział przeglądach oraz imprezach promujących zajęcia ruchowe wśród mieszkańców Bodzentyna, - promocja Bodzentyna poprzez udział uczestników Akademii Tańca w wydarzeniach tanecznych poza granicami Gminy czy Województwa. <p>Zadanie 4: Edukacja ekologiczna realizowana przez Świętokrzyski Park Narodowy.</p> <p>Rezultaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilość dzieci i młodzieży biorącej udział w projekcie: $25 \text{ dzieci} * 8 \text{ lat} = 200 \text{ dzieci}$, - ilość godzin zajęć odbywających się w ramach projektu: $80 \text{ h} * 8 \text{ lat} = 640 \text{ h}$ - udział społeczności lokalnej w wydarzeniach kulturalnych organizowanych w ramach zajęć tanecznych:<ul style="list-style-type: none"> a) ilość uczestników: $60 * 8 \text{ lat} = 480$, b) ilość wydarzeń: $2 \text{ x} \text{ pokaz umiejętności tanecznych uczestników Akademii Tańca} * 8 \text{ lat} = 16 \text{ pokazów}$ <p>Wszystkie warsztaty (zad. 1, 2 i 3) prowadzone będą przez wykwalifikowaną kadrę. Oferta zajęć kierowana jest także do dzieci o niskim statusie społeczno - ekonomicznym, które mają ograniczony dostęp do nieodpłatnych zajęć pozaszkolnych. Zajęcia muzyczne, plastyczne czy taneczne stanowią ważny element kształtowania nawyku spędzania wolnego czasu w sposób twórczy i aktywizowania młodzieży do czynnego udziału w działalności lokalnej społeczności. Działania wpłyną na społeczne ożywienie obszaru rewitalizacji angażując społeczność lokalną oraz instytucje kulturowe i oświatowe. Znaczącym rezultatem projektu będzie również nawiązanie współpracy z najbliższym środowiskiem/ otoczeniem MGCKiT w Bodzentynie.</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p>
--	--

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	<ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja zdjęciowa, • listy obecności.
7 Okres realizacji	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 5 Budżet obywatelski
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Organizacja pozarządowe działające na obszarze rewitalizacji Grupy nieformalne
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Celem budżetu obywatelskiego jest aktywizacja mieszkańców Bodzentyna i zaangażowanie ich w sprawy swojej małej ojczyzny. Zabezpieczenie w budżecie miasta kwoty ok. 60 tys. zł rocznie na różne projekty dotyczące zagospodarowania terenu, aktywizacji mieszkańców, organizacji imprez i festynów – może spowodować większe zainteresowanie mieszkańców sprawami miasta. Budżet obywatelski to jedna z najskuteczniejszych praktyk współuczestnictwa, mających na celu zaangażowanie mieszkańców w proces zarządzania miastem. Jego główne cele to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozwala wraz z mieszkańcami podejmować decyzje o rozwoju miasta; • promuje innowacyjność i przedsiębiorczość; • pozwala uzyskać od mieszkańców szereg szczegółowych informacji dotyczących tego, jak dane miasto funkcjonuje; • wspiera proces decentralizacji władzy; • buduje zaufanie mieszkańców do samorządu i jego przedstawicieli.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Teren całego miasta
5 Szacowana wartość	420 000 zł (7 lat x 60 000 zł)
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty: Wdrożenie minimum 7 edycji budżetu obywatelskiego. Aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji, włączenie grup nieaktywnych do decydowania o sprawach swojej małej ojczyzny.</p> <p>Źródła pomiaru: Sprawozdania z realizacji budżetu obywatelskiego.</p>
7 Okres realizacji	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 6 Modernizacja i adaptacja budynku nieukończonego internatu przy ul. Wolności
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Przedsiębiorstwo – podmiot prywatny
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Adaptacja budynku dla potrzeb kompleksowego świadczenia usług organizacji wypoczynku (miejsca noclegowe, posiłki). Niezbędne są następujące prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • termomodernizacja, • roboty budowlane i wykończeniowe,

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	<ul style="list-style-type: none"> • wyposażenie obiektu • zagospodarowanie terenu.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn ul. Wolności (budynek przylega do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, położony pomiędzy Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych a boiskiem „Łysicy”) - działki nr 656/2, 656/9.
5 Szacowana wartość	2 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty:</p> <p>W wyniku projektu powstanie kompleks noclegowo-gastronomiczny dla zorganizowanych grup wypoczynkowych (ok. 50-60 miejsc noclegowych wraz z węzłem sanitarnym, kuchnią, stołówką/barem).</p> <p>Realizacja inwestycji przyczyni się także do zwiększenia liczby miejsc pracy na terenie rewitalizacji oraz zmniejszenia bezrobocia.</p> <p>Źródła pomiaru: Dane inwestora prywatnego.</p>
7 Okres realizacji	2020

Zdjęcie 33 Nieukończony budynek internatu w Bodzentynie przy ulicy Wolności

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 7 Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Przedsiębiorstwa – podmioty prywatne
3 Zakres realizowanych zadań	Będą to różne przedsięwzięcia obecnie działających firm na obszarze rewitalizacji oraz tych, które powstaną w kolejnych latach. Inwestycje będą dotyczyły wdrażania innowacji produktowych i procesowych oraz zakupu maszyn, urządzeń, budowy i modernizacji budynków przez przedsiębiorców do prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczych.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia)	Teren całego Miasta

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

danego projektu)	
5 Szacowana wartość	2 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty: Zmniejszenie bezrobocia na terenie rewitalizacji. Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw.</p> <p>Źródła pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapa dotacji.gov.pl • Informacje uzyskiwane od lokalnych przedsiębiorców.
7 Okres realizacji	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 8 Wdrażanie Programu usuwania azbestu z terenu miasta
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Mieszkańcy miasta deklarujący potrzebę demontażu, transportu i utylizacji azbestu
3 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie zakłada demontaż, transport i utylizacja wyrobów azbestowych z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych. Zakłada się ogółem utylizację około 1500 m ² /rocznie.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Bodzentyn, budynki prywatne, na podstawie wniosków prywatnych właścicieli deklarujących udział w Programie
5 Szacowana wartość	80 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty: Usunięcie minimum 12 000 m² wyrobów zawierających azbest w okresie realizacji Programu Restrukturyzacji.</p> <p>Sposób pomiaru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru.
7 Okres realizacji	2017-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 9 Termomodernizacja budynków mieszkalnictwa wielorodzinnego
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Kielecka Spółdzielnia Mieszkaniowa
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zadanie 1: Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy Ośrodku Zdrowia (ocieplenie, wymiana dachu, wymiana stolarki okiennej, instalacji grzewczej i odbiorników ciepła, wymiana instalacji sanitarnej i energetycznej, wymiana źródeł ciepła, panele fotowoltaiczne na całej połaci dachowej)</p> <p>Zadanie 2: Termomodernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Ogrodowej (ocieplenie)</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	<p>Zadanie 1: Bodzentyn, ul. Ogrodowa 2a, dz. nr 2097/12</p> <p>Zadanie 2: Bodzentyn, ul. Ogrodowa 3, dz. nr 2142/4</p>
5 Szacowana wartość	700 000 zł

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Rezultaty: Poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację dwóch budynków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z 1983r. o kubaturze 1543,5 m³, • z 1976r. o kubaturze 4059,0 m³ <p>Razem: 5602,5 m³.</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2020

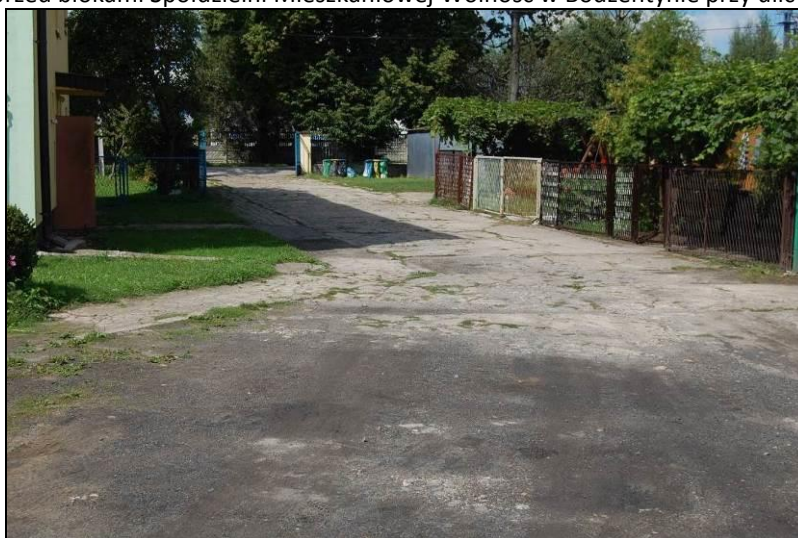
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 10 Rewitalizacja posesji przy ul. Wolności 10 i 10A w Bodzentynie
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Stowarzyszenie na rzecz aktywizacji ulicy Wolność Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	<p>Zad. 1: Modernizacja nawierzchni placu, wymiana ogrodzenia zewnętrznego, modernizacja przewodów kominowych, termoizolacja oraz wykonanie dachu na budynku 10A, utworzenie placu zabaw,</p> <p>Zad. 2. Wymiana sieci kanalizacji sanitarnej przy wyżej wymienionych budynkach.</p> <p>Uzasadnienie przedsięwzięcia: „Mieszkańcy ulicy Wolność w Bodzentynie pomimo chęci współdziałania i podejmowania wspólnych inicjatyw nie mają możliwości spotkania się i organizacji np. wspólnych wydarzeń artystyczno-społecznych. Inicjatorzy wspólnych akcji – mieszkańcy bloków przy ul. Wolności 10 i 10 A chętnie udostępnią plac oraz pomieszczenia w bloku przy ul. Wolności 10 A jednak ich obecny stan techniczny jest w opłakanym stanie. Nawierzchnia była wykonana na przełomie lat 60 i 70 XX wieku. Od tego momentu nie była remontowana. Podobna sytuacja dotyczy ogrodzenia oraz przewodów kominowych. Dach bloku 10 A pokryty jest jedynie papą, która w wielu miejscach jest uszkodzona. To powoduje dużą utratę ciepła oraz liczne przesiąkanie wody do mieszkań, które uszkadzają sufity. Mieszkańcami bloków są w 80% osoby starsze, nie mające możliwości samodzielnych remontów oraz napraw. W latach 2010-2014 wspólnymi siłami wykonano termomodernizację elewacji obu bloków oraz wymianę kotła grzewczego. Zniszczona nawierzchnia powoduje utrudnienia w poruszaniu się na placu oraz liczne podtopienia piwnic po opadach deszczu przy obu blokach. Dodatkowo osoby poruszające się o kulach lub na wózku mają poważny problem z przemieszczaniem się po placu. Modernizacja nawierzchni umożliwi łatwiejsze poruszanie się po placu osobom z niepełnosprawnościami, uchroni budynki bloków przed podtopieniami. Dodatkowo wykonanie odprowadzenia wody do specjalnego zbiornika umożliwi zbieranie deszczówki co będzie miało korzystny wpływ na środowisko, ponieważ zmniejszy wykorzystanie wody z przyłączy komunalnych. Wykonanie dachu oraz izolacji termicznej na dachu, a także modernizacja przewodów kominowych zapewni większe</p>

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	<p>bezpieczeństwo użytkowania budynków, zmniejszy utratę ciepła do atmosfery, a przez to koszty ogrzewania. Przewody kominowe zarówno te wentylacyjne jak również kotłowni kruszą się, są miejscami nie drożne z powodu wykonywania tam gniazd przez ptaki. To stwarza zagrożenie zarówno dla mieszkańców oraz dla ptaków, które często giną w tych przewodach kominowych. Wykonanie drożności oraz specjalnych zabezpieczeń przed ptakami będzie korzystne dla obu stron.</p> <p>Wykonanie nowego ogrodzenia zewnętrznego, które jest uszkodzone przez rosnące w pobliżu drzewa, zabezpieczy plac przed wizytami niechcianych gości w postaci bezpańskich psów i kotów, które notorycznie niszczą worki z odpadami komunalnymi i rozrzucają je po całym placu stwarzając zagrożenie dla zdrowia w postaci rozprzestrzeniania się różnych bakterii oraz gryzoni. Modernizacja placu i budynków przy ul. Wolności 10 i 10 A sprawi, że będzie ona przyjazna nie tylko dla mieszkańców bloków, ale również mieszkańców całej ulicy. Wówczas będzie możliwość zorganizowania wspólnych spotkań i wydarzeń artystyczno-społecznych. Co z kolei ułatwi budowę społeczeństwa samorządowego i podejmowanie lokalnych inicjatyw mieszkańców ul. Wolności”.</p>
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	<p>Zadanie 1: ul. Wolności 10 i 10A, dz. nr 750/7</p> <p>Zadanie 2: j. w.</p>
5 Szacowana wartość	250 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>W projekcie Stowarzyszenia na rzecz aktywizacji ulicy Wolność zaplanowano modernizację nawierzchni placu przy ul. Wolności 10, budowę nowego ogrodzenia zewnętrznego z placem zabaw, termomodernizację dachu budynku 10 A oraz modernizację przewodów kominowych budynków 10 oraz 10 A, łącznie 12 kominów.</p> <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2020

Zdjęcie 34 Teren przed blokami Spółdzielni Mieszkaniowej Wolność w Bodzentynie przy ulicy Wolności 10 i 10A

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn, sierpień 2016

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 11 Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Bodzentyn Spółka z o.o.
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: modernizacja oczyszczalni ścieków, Zadanie 2: uzupełnienie kanalizacji ul. Świętokrzyskiej, Zadanie 3: wymiana istniejących odcinków sieci wodociągowej: - od ujęcia wody Bodzentyn ul. Suchedniowska do ulicy Suchedniowskiej, - na ulicy Suchedniowskiej - w stronę skrzyżowania ulica Suchedniowska-Leśna, - w Bodzentynie w ulicy Żeromskiego, - odcinek łączący ujęcie wody Bodzentyn ul. Suchedniowska i ujęcie wody Bodzentyn ul. Opatowska. Zadanie 4: - modernizacja stacji uzdatniania wody wraz z wykonaniem rezerwowej studni głębinowej w Bodzentynie na ulicy Opatowskiej, - wykonanie rezerwowych i dodatkowych studni głębinowych w Bodzentynie na ulicy Suchedniowskiej.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Zadanie 1: oczyszczalnia przy ul. Opatowskiej Zadanie 2: ul. Świętokrzyska od skrzyżowania do Dąbrowy Zadanie 3: ul. Suchedniowska, ul. Żeromskiego, Zadanie 4: dz. nr 1090, 540, 539.
5 Szacowana wartość	24 000 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: 1 Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na obszarze rewitalizacji. 2 Modernizacja 1 oczyszczalni ścieków. 3 Uzupełnienie kanalizacji na ulicy Świętokrzyskiej. 4 Modernizacja istniejących odcinków sieci wodociągowej o łącznej długości 4,35 km. 5 Modernizacja 1 stacji uzdatniania wody. 6 Wykonanie 2 rezerwowych studni głębinowych. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2018-2023

*****

Sołectwo Psary – Stara Wieś – obszar rewitalizacji nr 2

Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową na w/w obszarze rewitalizacji

UZUPEŁNIAJĄCA LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH		
L.p.	Sfera wraz z nazwą projektu	Szacunkowa wartość

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej		40 000 zł
1.	Promocja sołectwa Psary – Stara Wieś	30 000 zł
2.	Żywa lekcja patriotyzmu	10 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej		150 000 zł
3.	Powstawanie nowych firm	150 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej		20 000 zł
4.	Wdrażanie Programu usuwania azbestu z terenu sołectwa Psary – Stara Wieś	20 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej		500 000 zł
5.	Modernizacja drogi powiatowej łączącej Psary - Starą Wieś z Podlesiem	300 000 zł
6.	Zagospodarowanie terenu wokół szkoły podstawowej	150 000 zł
7.	Zagospodarowanie placu wiejskiego w Psarach – Stara Wieś	50 000 zł
Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej		180 000 zł
8.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa	180 000 zł

Razem szacunkowa wartość projektów uzupełniających	890 000 zł
---	-------------------

Projekty rewitalizacyjne w sferze społecznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 1 Promocja sołectwa Psary – Stara Wieś
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Rada Sołecka Ochotnicza Straż Pożarna w Psarach Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Psarach Starej Wsi
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt zakłada realizację kampanii promocyjnej wykorzystującej największy atut sołectwa tj. miejsca nauki Stefana Żeromskiego w szkole elementarnej w Psarach. W ramach przedsięwzięcia zostanie uruchomiona strona internetowa zeromszczyzna.pl oraz wydane różnego rodzaju materiały promocyjne np. foldery, mapy, itp.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	nie dotyczy
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: 1 Wzrost liczby turystów odwiedzających sołectwo Psary – Stara Wieś. 2 Utworzenie 1 strony internetowej. 3 Wdrożenie 1 kampanii promocyjnej. 4 Wzrost przychodów firm i gospodarstw agroturystycznych działających na obszarze rewitalizacji. 5 Wzrost liczby gospodarstw agroturystycznych funkcjonujących na terenie sołectwa. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • liczba odsłon strony internetowej • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017-2023

Zdjęcie 35 Tablica pamiątkowa odsłonięta w 150 rocznicę urodzenia Stefana Żeromskiego zlokalizowana na ścianie budynku Szkoły Podstawowej w Psarach – Stara Wieś

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 2 Żywa lekcja patriotyzmu
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Rada Sołecka Ochotnicza Straż Pożarna w Psarach Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Psarach Starej Wsi
3 Zakres realizowanych zadań	Przedsięwzięcie rewitalizacyjne polega na: <ul style="list-style-type: none"> • odnalezieniu i oznaczeniu miejsc, gdzie w czasie II wojny światowej ukrywali się partyzanci, • opracowaniu modelowej lekcji „żywej” patriotyzmu, • prowadzenie przez uczniów i nauczycieli „żywej” lekcji historii dla turystów.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Psary-Stara Wieś 59a (Szkoła Podstawowa) oraz teren sołectwa
5 Szacowana wartość	10 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: <ol style="list-style-type: none"> 1 Opracowanie minimum 1 scenariusza „żywej” lekcji historii. 2 Zwiększenie ruchu turystycznego na obszarze rewitalizacji. 3 Odnalezienie i oznaczenie minimum 2 miejsc, gdzie w czasie II wojny światowej ukrywali się partyzanci. <p>Sposób pomiaru rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • scenariusz 1 modelowej lekcji „żywej” historii, • dokumentacja fotograficzna.

7 Okres realizacji	2017-2023
--------------------	-----------

Zdjęcie 36 Obraz na ścianie w Szkole Podstawowej obrazujący przyjazd Stefana Żeromskiego do szkoły w Psarach

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Projekty rewitalizacyjne w sferze gospodarczej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 3 Powstawanie nowych firm
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Rolnicy z terenu sołectwa Psary-Stara Wieś Mieszkańcy obszaru rewitalizacji
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Utworzenie wypożyczalni rowerów. Zadanie 2: Zakładanie przez mieszkańców sołectwa nowych form działalności gospodarczej.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Teren sołectwa Psary – Stara Wieś
5 Szacowana wartość	150 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty w okresie wdrażania Programu Rewitalizacji: <ul style="list-style-type: none"> • Liczba nowo założonych firm – 16, • Liczba utworzonych wypożyczalni rowerów – 1. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • wydruku z Centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze środowiskowej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 4 Wdrażanie Programu usuwania azbestu z terenu sołectwa Psary – Stara Wieś
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach Mieszkańcy sołectwa Psary – Stara Wieś
3 Zakres realizowanych zadań	Demontaż, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest – zakładamy średnio 300 m ² /rocznie.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Psary Stara-Wieś, budynki prywatne, na podstawie wniosków prywatnych właścicieli deklarujących udział w Programie
5 Szacowana wartość	20 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: Usunięcie minimum 1800 m ² wyrobów zawierających azbest w okresie realizacji Programu Rewitalizacji. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru.
7 Okres realizacji	2017-2023

Projekty rewitalizacyjne w sferze funkcjonalno-przestrzennej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 5 Modernizacja drogi powiatowej łączącej Psary - Starą Wieś z Podlesiem
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Starostwo Powiatowe w Kielcach (Powiatowy Zarząd Dróg) Gmina Bodzentyn
3 Zakres realizowanych zadań	Projekt przewiduje modernizację drogi powiatowej Psary – Stara Wieś – Podlesie
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Działki nr 158, 160
5 Szacowana wartość	300 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Liczba dróg zmodernizowanych w ramach projektu – 1 • Liczba mb dróg zmodernizowanych w ramach projektu – 460. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2019

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 6 Zagospodarowanie terenu wokół szkoły podstawowej
2 Wskazanie	Gmina Bodzentyn

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

podmiotów realizujących projekt	Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Psarach Starej Wsi
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Modernizacja placu zabaw. Zadanie 2: Modernizacja boiska przyszkolnego.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Psary Stara-Wieś działka nr 205
5 Szacowana wartość	150 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zmodernizowanych placów zabaw – 1, • Liczba zmodernizowanych boisk przyszkolnych - 1 Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2019

Zdjęcie 37 Boisko przyszkolne w Psarach-Stara Wieś – stan obecny

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Zdjęcie 38 Teren wokół Szkoły Podstawowej w Psarach-Stara Wieś – stan obecny

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 7 Zagospodarowanie placu wiejskiego w Psarach – Stara Wieś
2 Wskazanie podmiotów realizujących projekt	Gmina Bodzentyn Rada Sołecka Ochotnicza Straż Pożarna w Psarach – Stara Wieś
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: Utworzenie siłowni zewnętrznej. Zadanie 2: Nasadzenie zieleni i zagospodarowanie terenu.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Działka nr 156/2 o pow. 0,0630 ha
5 Szacowana wartość	50 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • Liczba zagospodarowanych placów wiejskich – 1, • Liczba utworzonych siłowni zewnętrznych – 1. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2019

Projekty rewitalizacyjne w sferze technicznej

1 Nazwa projektu	Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 8 Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa Psary-Stara Wieś
2 Wskazanie podmiotów	Gmina Bodzentyn Parafia w Psarach

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

realizujących projekt	
3 Zakres realizowanych zadań	Zadanie 1: zabezpieczenie kapliczek przydrożnych, Zadanie 2: renowacja ołtarza w Kościele Parafialnym w Psarach, Zadanie 3: renowacja kaplicy Św. Rozalii.
4 Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Zadanie 2 działka nr 87/1.
5 Szacowana wartość	180 000 zł
6 Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	Prognozowane rezultaty: <ul style="list-style-type: none"> • liczba kapliczek poddanych renowacji – 1, • liczba odrestaurowanych ołtarzy – 1, • liczba odrestaurowanych kaplic – 1. Sposób pomiaru rezultatów: <ul style="list-style-type: none"> • protokoły odbioru, • dokumentacja fotograficzna.
7 Okres realizacji	2017-2023

Zdjęcie 39 Kapliczka w miejscowości Psary – Stara Wieś

<http://trail.pl/szlaki/przez-centralne-pasma-gor-swietokrzyskich-11487/zdjecia/26555>

8 Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, Funduszu Spójności oraz innych środków publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego, ekonomicznego, przestrzennego, technicznego, środowiskowego i kulturowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. Program złożony jest z wielu różnorodnych projektów (kluczowych i uzupełniających). Projekty są ze sobą wzajemnie powiązane oraz pozostają w synergii. Projekty będą realizowane na terenach o istotnym znaczeniu dla rozwoju całej gminy. Działania ujęte w Programie obejmują zasięgiem całość obszaru rewitalizacji dotkniętego szczególnie koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Działania przedstawione w dokumencie są ze sobą powiązane/komplementarne w pięciu aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno- instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

Komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych⁷

Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu rewitalizacji są ze sobą komplementarne. W ramach procesu rewitalizacji przewidziano zarówno zadania inwestycyjne jak i społeczne. Warto zwrócić uwagę, że celem głównym Programu jest ożywienie obszarów rewitalizacji zwłaszcza poprzez aktywizację mieszkańców miasta Bodzentyn i sołectwa Psary – Stara Wieś. Właśnie ten aspekt społeczny stanowi klucz do rozwoju obszarów zdegradowanych. Służyć temu będzie m. in. rozbudowa Miejsko-Gminnego Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie oraz współpraca różnych podmiotów na rzecz kompleksowej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (zob. poniżej wykaz podmiotów realizujących Program).

1 Komplementarność przestrzenna

Program rewitalizacji będzie efektywnie oddziaływał na całe dotknięte kryzysem obszary, poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniają przestrzennie oraz zachodzi między nimi efekt synergii. Projekty realizowane w ramach Programu będą łagodzić lub całkowicie eliminować problemy występujące na obszarach kryzysowych.

---

⁷ Przedsięwzięciem rewitalizacyjnym jest działanie (w tym mające charakter ciągły), w szczególności o charakterze społecznym, ekonomicznym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, zawarte lub wynikające z programu rewitalizacji oraz logicznie powiązane z treścią i celami programu rewitalizacji.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyń na lata 2016-2023

Mapa 13 Komplementarność przestrzenna projektów rewitalizacyjnych w obrębie ścisłego centrum Bodzentyń

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.pl

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Legenda:

Oznaczenie	Opis
1	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 2 Zajęcia wyrównawcze i rozwijające w Szkole Podstawowej w Bodzentynie
2	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 6: Tkactwo świętokrzyskie jako element kultywowania tradycji na obszarze rewitalizacji
3	Projekt rewitalizacyjny nr 8 Przebudowa dawnej organistówki na Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych
4	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 13 Rewitalizacja wzgórza zamkowego w Bodzentynie z pozostałościami Pałacu biskupów krakowskich wraz z przystosowaniem dla zwiedzających.
5	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 11: Bodzentyński jarmark rzemiosła.
6	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 14: Poprawa estetyki miasta i funkcjonalności przestrzeni publicznej Zadanie 7: Utworzenie ścieżki historyczno-turystycznej ul. Podmurze – ul. Wąska.
7	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 9 Utworzenie Dziennego Domu „Senior-WIGOR”
8	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 10 Rewitalizacja „małej targowicy”
9	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 15 Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji Zadanie 1: Bodzentyn, ul. Langiewicza.
10	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 15 Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji Zadanie 2: Bodzentyn, ul. Pasieka.
11	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 15 Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji Zadanie 3: Bodzentyn, ul. Piłsudskiego
12	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 15 Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji Zadanie 4: Bodzentyn, ul. Straży Pożarnej.
13	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 15 Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji Zadanie 5: Bodzentyn, ul. Wesoła.
14	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 15 Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji Zadanie 6: Bodzentyn, ul. Kościelna.
15	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 16: Budowa i modernizacja parkingów na obszarze rewitalizacji zadanie 1: Budowa parkingu przy ul. Kościelnej.
16	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 18 Poprawa bezpieczeństwa na terenie miasta, zadanie 6: Budowa chodników na ul. Kieleckiej.
17	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 18 Poprawa bezpieczeństwa na terenie miasta, Zadanie 5: Budowa chodników na ul. Świętokrzyskiej i Szermentowskiego (przy drodze wojewódzkiej – inwestycja ŚZDW).
18	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 17 Budowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, sportowej, rekreacyjnej i turystycznej na terenie miasta Zadanie 2: Utworzenie siłowni zewnętrznej na wzgórzu zamkowym
19	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 17 Budowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, sportowej, rekreacyjnej i turystycznej na terenie miasta Zadanie 4: Zagospodarowanie działki przy ul. Straży Pożarnej (miejsce wypoczynku i rekreacji wyposażone m.in. w elementy placu zabaw i małej architektury, zieleń, itp.)
20	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 17 Budowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, sportowej, rekreacyjnej i turystycznej na terenie miasta Zadanie 6: Utworzenie parku linowego przy wzgórzu zamkowym
21	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 17 Budowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej, sportowej, rekreacyjnej i turystycznej na terenie miasta Zadanie 7: Utworzenie turystycznego szlaku wodnego na rzece Psarce

22	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 19: Ochrona dziedzictwa kulturowego Bodzentyna zadanie 4: Adaptacja Zagrody Czernikiewiczów na cele kulturalno-turystyczne
23	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 19: Ochrona dziedzictwa kulturowego Bodzentyna zadanie 5: Utworzenie Muzeum w Bodzentynie
24	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 20: Ucztelnienie murów miejskich.
25	Lokalizacja projektu rewitalizacyjnego nr 21: Adaptacja budynku OSP na potrzeby M-GCKiT

2 Komplementarność problemowa

Zaproponowane w dokumencie projekty będą realizowane na obszarach rewitalizacji i są odpowiedzią na zdiagnozowane na tych terenach problemy. Projekty/przedsięwzięcia, jakie zostaną zrealizowane w ramach procesu rewitalizacji, dopełniają się tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji oddziałuje na obszar zdegradowany we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, ekonomicznym, przestrzennym, środowiskowym, kulturowym, technicznym).

Komplementarność problemowa – zwiększenie dostępu do kultury na obszarze rewitalizacji

Poniższa grupa projektów jest ze sobą w pełni komplementarna z uwagi na fakt, iż w wyniku adaptacji budynku OSP na potrzeby Miejsko-Gminnego Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie czy zwiększą się możliwości lokalowe (planowana nadbudowa) pod kątem działalności kulturalnej, także budowa amfiteatru z widokiem na wzgórze zamkowe spowoduje zwiększenie możliwości organizacji większej liczby wydarzeń kulturalnych. Poniżej prezentujemy projekty rozwiązujące **problem niskiego dostępu do kultury na obszarze rewitalizacji:**

- Projekt rewitalizacyjny nr 5 Organizacja imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji,
- Projekt rewitalizacyjny nr 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez propagowanie działalności zespołów folklorystycznych,
- Projekt rewitalizacyjny 13 Rewitalizacja wzgórze zamkowe w Bodzentynie z pozostałościami Pałacu biskupów krakowskich wraz z przystosowaniem dla zwiedzających,
- Projekt rewitalizacyjny nr 14 Poprawa estetyki miasta i funkcjonalności przestrzeni publicznej Zadanie 6: Budowa amfiteatru przy gimnazjum wraz z drogą dojazdową,
- Projekt rewitalizacyjny nr 19 Ochrona dziedzictwa kulturowego Bodzentyna Zadanie 5: Utworzenie Muzeum w Bodzentynie,
- Projekt rewitalizacyjny nr 21 Adaptacja budynku OSP na potrzeby M-GCKiT.

Komplementarność problemowa – zwiększenie przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji

Problem: niski poziom przedsiębiorczości na terenie Miasta Bodzentyn – poniżej projekty komplementarne, które mają łagodzić ten problem:

- Projekt rewitalizacyjny nr 10 Rewitalizacja „małej targowicy”,
- Projekt rewitalizacyjny nr 11 Bodzentyński jarmark rzemiosła,
- Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 5 Modernizacja i adaptacja budynku nieukończonego internatu przy ul. Wolności

Komplementarność problemowa – poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji

Projekty łagodzące ten problem to:

- Projekt rewitalizacyjny nr 15 Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji,
- Projekt rewitalizacyjny nr 16 Budowa i modernizacja parkingów na obszarze rewitalizacji,
- Projekt rewitalizacyjny nr 18 Poprawa bezpieczeństwa na terenie miasta.

Komplementarność problemowa – zwiększenie jakości kapitału ludzkiego na poziomie rewitalizacji

Problem – niski kapitał społeczny na obszarze rewitalizacji. Przynajmniej kilka projektów rewitalizacyjnych przyczynia się do złagodzenia tego problemu.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

- Projekt rewitalizacyjny nr 1 Rozwój Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bodzentynie,
- Projekt rewitalizacyjny nr 2 Zajęcia wyrównawcze i rozwijające w Szkole Podstawowej w Bodzentynie,
- Projekt rewitalizacyjny nr 3 Gimnazjum w Bodzentynie – szkołą z pasją,
- Projekt rewitalizacyjny nr 23 Adaptacja budynku starej wozowni na terenowy obiekt edukacyjny Świętokrzyskiego Parku Narodowego, wraz ze ścieżką i edukacyjnym placem zabaw,
- Świętokrzyski Park Narodowy – komplementarność z projektami w zakresie edukacji ekologicznej.
- Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 4 Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży z miasta Bodzentyn.

Komplementarność problemowa – zwiększenie potencjału turystycznego obszaru rewitalizacji

Problem: niewykorzystany optymalnie potencjał turystyczny Miasta Bodzentyn. Projekty komplementarne na rzecz rozwiązania lub złagodzenia tego problemu:

- Projekt rewitalizacyjny nr 13 Rewitalizacja wzgórza zamkowego w Bodzentynie z pozostałościami Pałacu biskupów krakowskich wraz z przystosowaniem dla zwiedzających,
- Projekt rewitalizacyjny nr 11: Bodzentyński jarmark rzemiosła,
- Projekt rewitalizacyjny nr 20: Uczytelnienie murów miejskich,
- Projekt rewitalizacyjny nr 6: Tkactwo świętokrzyskie jako element kultywowania tradycji na obszarze rewitalizacji,
- Projekt rewitalizacyjny nr 14 Poprawa estetyki miasta i funkcjonalności przestrzeni publicznej
Zadanie 7: Utworzenie ścieżki historyczno-turystycznej ul. Podmurze – ul. Wąska,
- Projekt rewitalizacyjny nr 16 Budowa i modernizacja parkingów na obszarze rewitalizacji,
- Projekt rewitalizacyjny nr 19 Ochrona dziedzictwa kulturowego Bodzentyna.

Komplementarność problemowa – zwiększenie dostępu i rozszerzenie usług zdrowotnych

Problem jest niska jakość usług zdrowotnych na obszarze rewitalizacji. Projekty komplementarne na rzecz rozwiązania lub złagodzenia tego problemu:

- Projekt rewitalizacyjny nr 22: Rewitalizacja Ośrodka Zdrowia w Bodzentynie
Projekt w ramach zadania 4 „Utworzenie Centrum rehabilitacji oddechowej” przewiduje utworzenie specjalistycznego ośrodka rehabilitacji oddechowej, gdzie w sposób profesjonalny, pod opieką specjalistów, pacjenci przyjeżdżający mogliby w naturalnych warunkach przyrodniczych zdiagnozować szczegółowo swoje problemy zdrowotne oraz leczyć je podczas pobytu. Ogromnym, niewykorzystanym do tej pory istotnie kapitałem w gminie Bodzentyn jest przyroda. Region z wysokim bezrobociem może radykalnie zmienić swoje oblicze, dzięki wykorzystaniu trendów połączenia medycyny konwencjonalnej z medycyną naturalną, powrotu do korzeni. Połączenie miejscowych walorów przyrodniczych z zapleczem medycznym i utworzenie centrum rehabilitacji oddechowej, pozwoli z jednej strony pacjentom poprawić swoją kondycję zdrowotną pod fachowym okiem specjalistów i w doskonałych warunkach przyrodniczych, a z drugiej rozwinąć gospodarczo obszar. Naturalną konsekwencją będzie rozwój bazy gastronomicznej, żywieniowej i turystyki komercyjnej, a tym samym progres ekonomiczny regionu. Projekt będzie miał wpływ głównie na sferę gospodarczą i społeczną. Pobudzi region gospodarczo, zmniejszy bezrobocie i zlikwiduje dużą część problemów społecznych, jak bezrobocie, ubóstwo, brak perspektyw rozwojowych dla młodzieży.
- Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 2 Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna,
- Projekt rewitalizacyjny nr 12: Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE zadanie 1: Termomodernizacja Ośrodka Zdrowia w Bodzentynie.

Komplementarność problemowa – zwiększenie dostępu i rozszerzenie usług dla osób starszych

Przedsięwzięcia spójne (uzupełniające i komplementarne):

- Projekt rewitalizacyjny nr 8 - Przebudowa dawnej organistówki na Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych,
- Projekt rewitalizacyjny nr 9 – Utworzenie Dziennego Domu „Senior-WIGOR”,
- Projekt rewitalizacyjny (uzupełniający) nr 1 - Edukacja ekonomiczna osób w wieku 60+.

W/w przedsięwzięcia rozwiązują problem

3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

System zarządzania Programem pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji. Za realizację całego Programu będzie odpowiadał Burmistrz Miasta i Gminy. Wspierać go będzie Zespół ds. rewitalizacji (utworzony z pracowników Urzędu Miasta i Gminy) oraz Komitet Rewitalizacyjny złożony z interesariuszy rewitalizacji. Działaniami w sferze społecznej/edukacyjnej będą zajmować się wspólnie z Burmistrzem jednostki podległe gminie m.in. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki, placówki oświatowe. Są to instytucje, które od lat realizują działania społeczne/ edukacyjne. W sferze technicznej i funkcjonalno-przestrzennej jednostką wdrażającą będzie przede wszystkim Urząd Miasta i Gminy. W sferze gospodarczej – mieszkańcy i firmy.

Wykaz interesariuszy zaangażowanych w realizację Programu:

- instytucje związane z Gminą Bodzentyn:
  - ✓ Urząd Miasta i Gminy,
  - ✓ Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie,
  - ✓ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bodzentynie,
  - ✓ Szkoła Podstawowa w Bodzentynie,
  - ✓ Gimnazjum im. mjr. Jana Piwnika Ponurego w Bodzentynie,
  - ✓ Szkoły Podstawowe, Przedszkola zlokalizowane na terenie Gminy Bodzentyn,
  - ✓ Samorządowy Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Bodzentynie
- inne instytucje publiczne:
  - ✓ Starostwo Powiatowe w Kielcach,
  - ✓ Powiatowy Zarząd Dróg,
  - ✓ Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich,
  - ✓ Świętokrzyski Park Narodowy,
  - ✓ Związek Gmin Gór Świętokrzyskich,
  - ✓ Muzeum Wsi Kieleckiej (Zagroda Czernikiewiczów w Bodzentynie),
  - ✓ Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bodzentynie,
  - ✓ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
  - ✓ Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Bodzentynie,
- organizacje pozarządowe i zorganizowane grupy nieformalne:
  - ✓ Stowarzyszenie Siekierno Nasza Ojczyzna,
  - ✓ Stowarzyszenie Absolwentów Szkół Średnich w Bodzentynie,
  - ✓ Towarzystwo Przyjaciół Bodzentyna,
  - ✓ ULKS Jodła Bodzentyn,
  - ✓ Grupa nieformalna „Alebabki”
  - ✓ Fundacja Centrum Europy Lokalnej
  - ✓ Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej

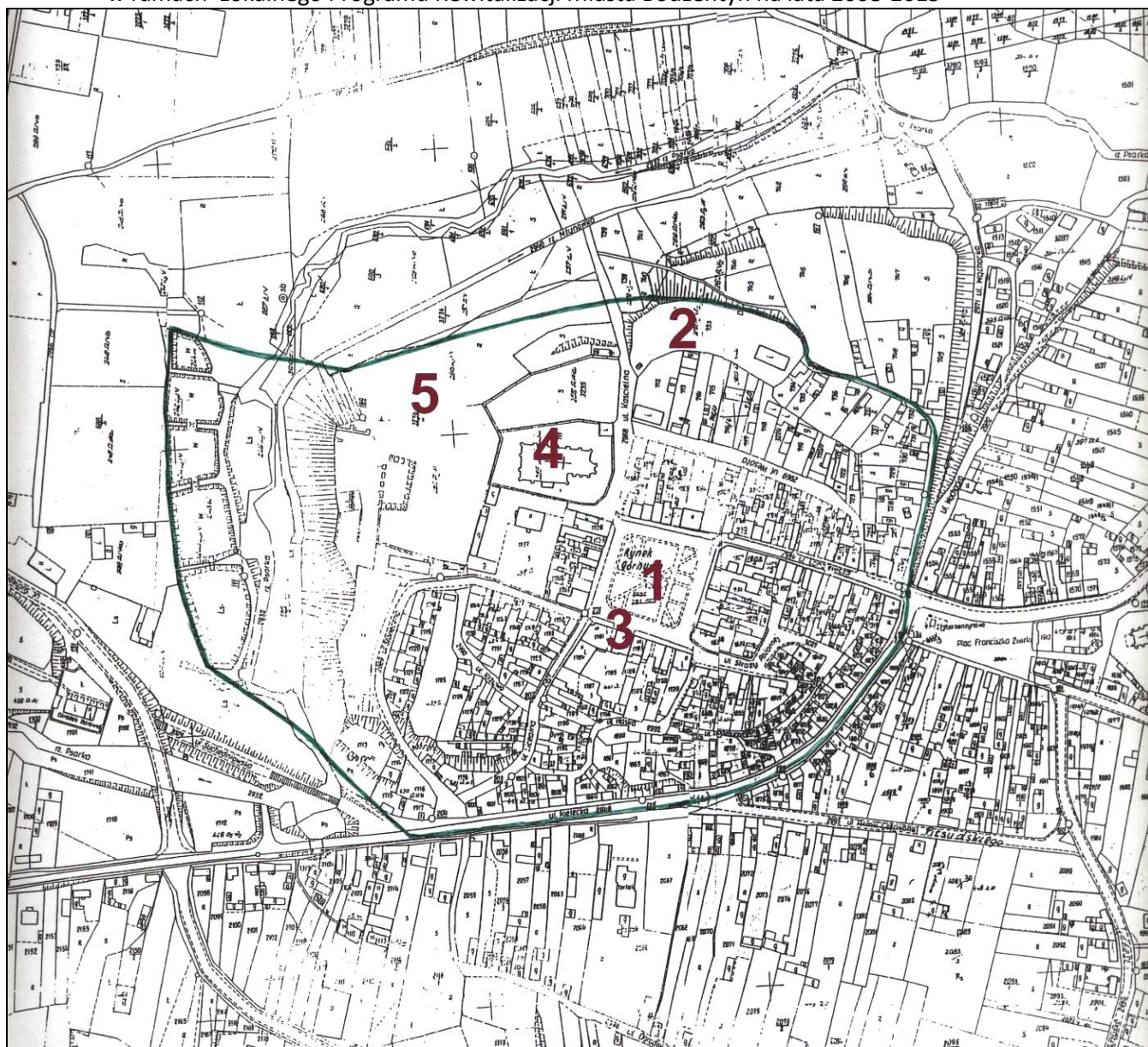
Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

- przedsiębiorcy, w tym osoby zainteresowane prowadzeniem działalności na „małej targowicy”
- osoby zajmujące się rękodziełem i rzemiosłem,
- Parafia pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika

4 Komplementarność międzyokresowa

Program zapewnia ciągłość realizowanych od kilku lat działań na terenie gminy. W okresie 2007-2015 zostało zrealizowanych wiele działań (zob. poniższa tabela), które w obecnej perspektywie będą kontynuowane. Gmina Bodzentyn dokonała analizy i krytycznej oceny dotychczasowych działań w obszarze kryzysowym i na tej podstawie zaplanowała projekty rewitalizacyjne, które będą wdrażane w okresie 2016-2023. Program rewitalizacji zapewnia pełną ciągłości programową (polegającą na kontynuacji i/lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013).

Mapa 14 Projekty inwestycyjne planowane do realizacji w obszarze I
w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bodzentyn na lata 2008-2015

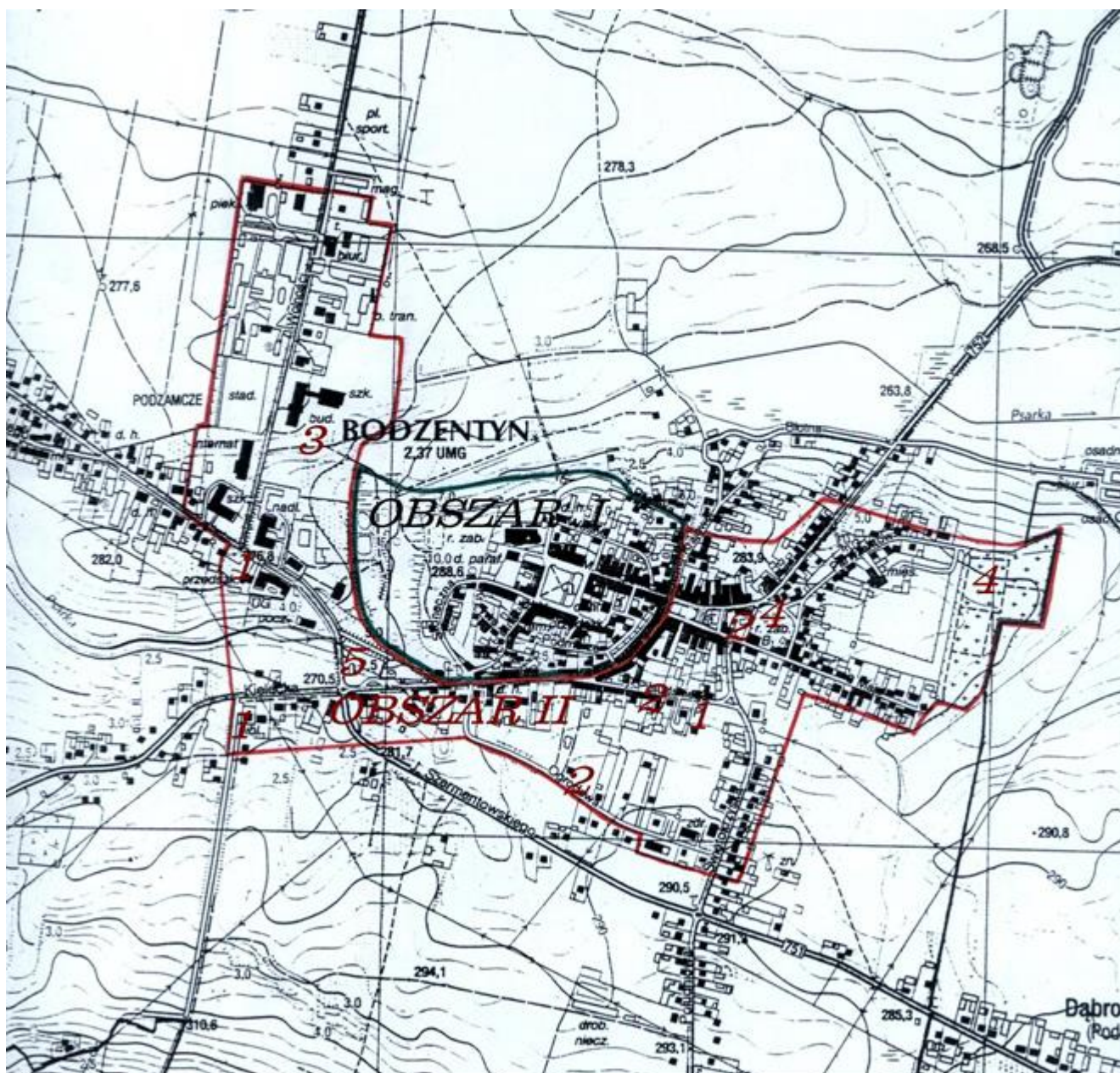
Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Bodzentyn na lata 2008-2015

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

Planowane projekty w Obszarze I:

- 1 – Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Bodzentynie w ciągu ul. Langiewicza, płyty Rynku Górnego, ul. Słonecznej, Licealnej, Krzywej wraz z zagospodarowaniem ruin i jego otoczenia
- 2 – Poprawa układu komunikacyjnego w centrum miasta Bodzentyn
- 3 – Remonty i adaptacje budynków użyteczności publicznej
- 4 – Remont Kościoła Parafialnego w Bodzentynie wraz z otoczeniem
- 5 – Spacer śladami Biskupa Bodzanty – alternatywne miejsca wypoczynku i rekreacji

Mapa 15 Projekty inwestycyjne planowane do realizacji obszarze II
w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bodzentyn na lata 2008-2015

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Bodzentyn na lata 2008-2015

Zdjęcie 40 Rynek Górny w Bodzentynie po rewitalizacji

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Zdjęcie 41 Rynek Górny w Bodzentynie po rewitalizacji

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o., lipiec 2016

Pierwszy etap rewitalizacji zrealizowany w poprzedniej perspektywie finansowej obejmował:

Tabela 32 Projekty rewitalizacyjne zrealizowane na terenie Miasta Bodzentyn w okresie 2008-2015

Numer i nazwa projektu	Wykonane zadania
OBSZAR I	
Projekt 1: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w Bodzentynie w ciągu ul. Langiewicza, płyty Rynku Górnego, ul. Krzywej, Licealnej, Słonecznej wraz z zagospodarowaniem ruin i jego otoczenia	Zadanie I – Przebudowa Rynku Górnego wraz z zagospodarowaniem terenu parku Zadanie II – Przebudowa ul. Słonecznej Zadanie III – Przebudowa ul. Licealnej Zadanie IV – Budowa kanalizacji deszczowej w Rynku Górnym, ul. Słonecznej, Licealnej, Krzywej wraz z podczyszczalnią wód deszczowych Zadanie VI – Wymiana sieci wodociągowej w ul. Słonecznej, Krzywej, Licealnej Zadanie VII – Uzupelnienie sieci kanalizacyjnej na ul. Słonecznej Zadanie VIII – Przebudowa sieci instalacji elektrycznej i wymiana oświetlenia ulicznego (zadanie VIII wykonane częściowo) Zadanie IX – Przebudowa ul. Krzywej Zadanie X – Renowacja pomnika Św. Floriana Zadanie XI – Budowa Ogródka Jordanowskiego przy ul. Słonecznej
Projekt 3: Remonty i adaptacje budynków użyteczności publicznej	Zadanie II: Adaptacja pomieszczeń „starej” części SP na potrzeby społeczno-kulturalno-turystyczne Remont pomieszczeń wraz z wyposażeniem dla potrzeb biblioteki gminnej, Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Punktu Informacji Turystycznej
Projekt 4: Remont kościoła parafialnego w Bodzentynie wraz z otoczeniem	Zadanie I: Prace konserwatorskie przy kościele parafialnym w Bodzentynie Zadanie II: Renowacja murów przykościelnych i dzwonnicy (wykonano renowację dzwonnicy)

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

	Zadanie III: Renowacja i konserwacja organów w kościele parafialnym
OBSZAR II	
Projekt 1: Wzrost estetyki i poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej Miasta Bodzentyn	Zadanie I: Remont budynku przedszkola z przeznaczeniem na pełnienie nowych funkcji oraz zagospodarowanie otoczenia, Zadanie II: Renowacja i wzrost estetyki funkcjonalnej Komisariatu Policji w Bodzentynie
Projekt 2: Budowa i modernizacja ulic wraz z infrastrukturą towarzyszącą na terenie Bodzentyna	Zadanie I: Budowa parkingu przy Placu Żwirki
Projekt 3: Budowa stadionu lekkoatletycznego przy Gimnazjum w Bodzentynie	W ramach projektu zostało wykonane: <ul style="list-style-type: none"> boisko do piłki nożnej ORLIK, Wykonano także skate-park razem z Rynkiem Górnym (zadanie nie wyodrębnione przy tym projekcie).
Projekt 4: Ochrona dziedzictwa kulturowego Bodzentyna	Zadanie I – Adaptacja ruin Kościoła Św. Ducha na kaplicę pogrzebową, Zadanie II – Renowacja zabytkowych pomników na cmentarzu parafialnym (zadanie II wykonane częściowo)
Projekt 5: Poprawa funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej Bodzentyna	Zadanie I: Zagospodarowanie terenu wokół pomnika przy skrzyżowaniu ul. Kieleckiej i Suchedniowskiej oraz kładki (zadanie I wykonane częściowo) Zadanie II: Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie miasta (zadanie II wykonane częściowo)

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn

5 Komplementarność źródeł finansowania

Projekty rewitalizacyjne, będą realizowane z różnych źródeł (EFRR, EFS i Funduszu Spójności z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania) jak również środków własnych gminy, środków prywatnych. Źródła finansowania opisano szerzej w pkt. 9 Indykatoryne ramy finansowe.

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH OBSZAR 1 BODZENTYN						
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Bodzentyn	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	31 923 000 zł	7 204 950 zł	2 550 000 zł	20 043 050 zł	1 660 000 zł	465 000 zł
Projekty uzupełniające	29 950 000 zł	4 299 000 zł	10 000 zł	21 988 008 zł	616 000 zł	3 036 992 zł
RAZEM	61 873 000 zł	11 503 950 zł	2 560 000 zł	42 031 058 zł	2 276 000 zł	3 501 992 zł
%	100%	19%	4%	68%	4%	6%

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH OBSZAR 2 PSARY - STARA WIEŚ						
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Bodzentyn	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Projekty podstawowe	3 130 000 zł	592 973 zł	105 473 zł	2 299 054 zł	32 500 zł	100 000 zł
Projekty uzupełniające	890 000 zł	188 000 zł	95 000 zł	110 000 zł	247 000 zł	250 000 zł
RAZEM	4 020 000 zł	780 973 zł	200 473 zł	2 409 054 zł	279 500 zł	350 000 zł
%	100%	19%	5%	60%	7%	9%

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

SZACUNKOWA WARTOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH W CAŁYM PROGRAMIE REWITALIZACJI						
Wyszczególnienie	Wartość projektów	Źródła finansowania				
		Gmina Bodzentyn	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO
				UE	Środki krajowe	
Obszar 1 Miasto Bodzentyn	61 873 000 zł	11 503 950 zł	2 560 000 zł	42 031 058 zł	2 276 000 zł	3 501 992 zł
Obszar 2 Psary - Stara Wieś	4 020 000 zł	780 973 zł	200 473 zł	2 409 054 zł	279 500 zł	350 000 zł
Razem	65 893 000 zł	12 284 923 zł	2 760 473 zł	44 440 112 zł	2 555 500 zł	3 851 992 zł
%	100%	19%	4%	67%	4%	6%

Jak pokazują powyższe wyliczenia – montaż finansowany w ramach Programu Rewitalizacji jest różnorodny:

- 67% dotacje z UE,
- 19% stanowi wkład Gminy Bodzentyn,
- 6% środki prywatne i granty od różnych organizacji pozarządowych,
- 4% innych JST np. Starostwa Powiatowego,
- 4% środki krajowe.

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

9 Indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, wraz z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 - publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE

Lista projektów podstawowych – obszar rewitalizacji nr 1 Miasto Bodzentyn

Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
		Gmina Bodzentyn	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
				UE	Środki krajowe		
Podsumowanie	31 923 000 zł	7 204 950 zł	2 550 000 zł	20 043 050 zł	1 660 000 zł	465 000 zł	
%	100%	23%	8%	63%	5%	1%	
Projekty ze sfery społecznej							
1 Rozwój Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 w Bodzentynie	1 040 000 zł	-	1 000 000 zł	-	-	40 000 zł	Organem prowadzącym dla Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych jest Starostwo Powiatowe w Kielcach. Częściowo zakłada się dotacją 5 tys./rok z Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży (granty NGO)
2 Zajęcia wyrównawcze i rozwijające w Szkole Podstawowej w Bodzentynie	960 000 zł	144 000 zł	-	816 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych
3 Gimnazjum w Bodzentynie – szkołą z pasją	1 200 000 zł	180 000 zł	-	1 020 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.3.4 Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych
4 Utworzenie świetlicy środowiskowo – socjoterapeutycznej na terenie miasta - przystosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych	840 000 zł	126 000 zł	-	714 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 9.2.1 Rozwój wysokiej jakości usług społecznych

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

5 Organizacja imprez kulturalnych na obszarze rewitalizacji	800 000 zł	400 000 zł	50 000 zł	200 000 zł	-	150 000 zł	Zakłada się finansowanie przedsięwzięć z różnych źródeł m.in. dofinansowania LGD Wokół Łysej Góry
6 Tkactwo świętokrzyskie jako element kultywowania tradycji na obszarze rewitalizacji	105 000 zł	89 250 zł	-	15 750 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.5.3 Edukacja formalna i pozaformalna osób dorosłych
7 Ochrona dziedzictwa kulturowego poprzez propagowanie działalności zespołów folklorystycznych	250 000 zł	125 000 zł	-	50 000 zł	75 000 zł	-	Zakłada się częściowo realizację zadania w oparciu o dotacje np. LGD Wokół Łysej Góry oraz środki Ministerstwa Kultury
8 Przebudowa dawnej organistówki na Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych	600 000 zł	90 000 zł	-	510 000 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie 85% z RPO WŚ 2014-2020, działania 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
9 Utworzenie Dziennego Domu „Senior-WIGOR”	300 000 zł	60 000 zł	-	-	240 000 zł	-	Projekt w ramach rządowego programu Senior - Wigor (80% dofinansowanie)
Razem sfera społeczna	6 095 000 zł	1 214 250 zł	1 050 000 zł	3 325 750 zł	315 000 zł	190 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
10 Rewitalizacja „małej targowicy”	800 000 zł	120 000 zł	-	680 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

11 Bodzentyński jarmark rzemiosła	200 000 zł	30 000 zł	-	120 000 zł	-	50 000 zł	Zakłada się częściowo realizację zadania w oparciu o dotacje np. LGD Wokół Łysej Góry oraz częściowo środki prywatne (osób handlujących), częściowo RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, częściowo PROW 2014-2020 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich
Razem sfera gospodarcza	1 000 000 zł	150 000 zł	0 zł	800 000 zł	0 zł	50 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
12 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (EWE) wraz z instalacją OZE	2 675 000 zł	401 250 zł	-	2 273 750 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
Razem sfera środowiskowa	2 675 000 zł	401 250 zł	0 zł	2 273 750 zł	0 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
13 Rewitalizacja wzgórza zamkowego w Bodzentyńce z pozostałościami Pałacu biskupów krakowskich wraz z przystosowaniem dla zwiedzających	3 000 000 zł	450 000 zł	-	2 400 000 zł	150 000 zł	-	Zakłada się 80% dofinansowania, 5% z budżetu państwa w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego
14 Poprawa estetyki miasta i funkcjonalności przestrzeni publicznej	4 433 000 zł	664 950 zł	-	3 768 050 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie 85% w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

15 Poprawa infrastruktury drogowej na obszarze rewitalizacji	4 000 000 zł	1 000 000 zł	-	2 500 000 zł	500 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie części inwestycji z PROW 2014-2020 (63,63% dofinansowania), 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, część w ramach działania 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich; część w ramach "Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej 2016-2019"
16 Budowa i modernizacja parkingów na obszarze rewitalizacji	1 060 000 zł	159 000 zł	-	901 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, częściowo PROW 2014-2020 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich
17 Budowa i modernizacja infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej na terenie miasta	1 240 000 zł	248 000 zł	-	792 000 zł	200 000 zł	-	Częściowo zakłada się dofinansowania w ramach: (1) RPO WŚ 2014-2020 działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich, (2) oraz częściowo PROW 2014-2020 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich; (3) dotacje Ministerstwa Sportu, (4) dotacje LGD Wokół Łysej Góry
18 Poprawa bezpieczeństwa na terenie miasta	2 870 000 zł	370 000 zł	1 500 000 zł	900 000 zł	100 000 zł	-	Zakłada się częściowe dofinansowanie ze środków UE w ramach RPO WŚ 2014-2020 w ramach działania 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
19 Ochrona dziedzictwa kulturowego Bodzentyna	550 000 zł	275 000 zł	-	100 000 zł	-	175 000 zł	Zakłada się częściowo realizację zadania w oparciu o dotacje np. LGD Wokół Łysej Góry oraz częściowo środki prywatne (granty stowarzyszeń)

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

20 Uczytelnienie murów miejskich	150 000 zł	50 000 zł	-	50 000 zł		50 000 zł	Zakłada się częściowo realizację zadania w oparciu o dotacje np. LGD Wokół Łysej Góry oraz częściowo środki prywatne (granty stowarzyszeń)
Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	17 303 000 zł	3 216 950 zł	1 500 000 zł	11 411 050 zł	950 000 zł	225 000 zł	
Projekty ze sfery technicznej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
21 Adaptacja budynku OSP na potrzeby M-GCKiT	1 500 000 zł	225 000 zł	-	1 200 000 zł	75 000 zł	-	Zakłada się 80% dofinansowania, 5% z budżetu państwa w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 4.4 Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego
22 Rewitalizacja Ośrodka Zdrowia w Bodzentynie	1 850 000 zł	1 572 500 zł	-	277 500 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 7.3 Infrastruktura zdrowotna i społeczna oraz działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich,
23 Adaptacja budynku starej wozowni na terenowy obiekt edukacyjny Świętokrzyskiego Parku Narodowego, wraz ze ścieżką i edukacyjnym placem zabaw	1 000 000 zł	-	-	680 000 zł	320 000 zł		Zakłada się częściowe dofinansowanie 85% adaptacji budynku w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich. Wyposażenie będzie finansowane ze środków własny ŚPN i dotacji WFOŚiGW w Kielcach
24 Rozwój infrastruktury edukacyjnej na terenie Gminy Bodzentyn	500 000 zł	425 000 zł	-	75 000 zł	-	-	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej oraz wkład Gminy Bodzentyn
Razem sfera techniczna	4 850 000 zł	2 222 500 zł	0 zł	2 232 500 zł	395 000 zł	0 zł	

Lista projektów uzupełniających – obszar rewitalizacji nr 1 Miasto Bodzentyn

Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania				Uwagi/ komentarze
		Gmina	inne JST	Dofinansowanie	Środki prywatne,	

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

		Bodzentyn		UE	Środki krajowe	w tym granty NGO	
Podsumowanie	29 950 000 zł	4 299 000 zł	10 000 zł	21 988 008 zł	616 000 zł	3 036 992 zł	
%	100%	14%	0%	73%	2%	10%	
Projekty ze sfery społecznej							
1 Edukacja ekonomiczna osób w wieku 60+	50 000 zł	-	-	-	-	50 000 zł	Zakłada się grant z Narodowego Banku Polskiego.
2 Zwiększenie dostępu do usług medycznych i profilaktyka zdrowotna	100 000 zł	-	-	-	-	100 000 zł	Zakłada się sfinansowanie badań profilaktycznych i zwiększenia dostępu do usług medycznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
3 Szkolenie pracowników Miejsko-Gminny Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie	30 000 zł	5 000 zł	-	25 000 zł	-	-	Zakłada się dofinansowanie np. w ramach konkursów LGD Wokół Łysej Góry lub RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.5.3 Edukacja formalna i pozaformalna osób dorosłych
4 Rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży z miasta Bodzentyn	320 000 zł	30 000 zł	10 000 zł	200 000 zł	10 000 zł	70 000 zł	Zakłada się dofinansowanie w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.5.3 Edukacja formalna i pozaformalna osób dorosłych lub w ramach konkursów LGD Wokół Łysej Góry lub granty różnych fundacji np. Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności
5 Budżet obywatelski	420 000 zł	252 000 zł	-	-	168 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 40% z Urzędu Wojewódzkiego.
Razem sfera społeczna	920 000 zł	287 000 zł	10 000 zł	225 000 zł	178 000 zł	220 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

6 Modernizacja i adaptacja budynku nieukończonego internatu przy ul. Wolności	2 000 000 zł	-	-	813 008 zł	-	1 186 992 zł	Inwestycja prywatna zakłada się 50% dofinansowania UE (kwalifikowalna kwota netto inwestycji) np. RPO WŚ Działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP. Inwestycja może być także dofinansowana w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
7 Wsparcie inwestycyjne MŚP na obszarze rewitalizacji	2 000 000 zł	-	-	500 000 zł	-	1 500 000 zł	Inwestycje prywatne przedsiębiorców zakłada się częściowe dofinansowanie UE RPO WŚ Działanie 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, częściowo środki własne MŚP. Inwestycje mogą być także dofinansowana w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich
Razem sfera gospodarcza	4 000 000 zł	0 zł	0 zł	1 313 008 zł	0 zł	2 686 992 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
8 Wdrażanie Programu usuwania azbestu z terenu miasta	80 000 zł	12 000 zł	-	-	68 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 85% Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
9 Termomodernizacja budynków mieszkalnictwa wielorodzinnego	700 000 zł	350 000 zł	-	-	350 000 zł	-	Zakłada się 50% dofinansowania w ramach RPO WŚ Działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
Razem sfera środowiskowa	780 000 zł	362 000 zł	0 zł	0 zł	418 000 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

10 Rewitalizacja posesji przy ul. Wolności 10 i 10A w Bodzentynie	250 000 zł	50 000 zł	-	50 000 zł	20 000 zł	130 000 zł	Zakłada się różne źródła finansowania przedsięwzięć ujętych w ramach tego projektu rewitalizacyjnego.
11 Budowa i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta	24 000 000 zł	3 600 000 zł	-	20 400 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko
Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	24 250 000 zł	3 650 000 zł	0 zł	20 450 000 zł	20 000 zł	130 000 zł	

Lista projektów podstawowych – obszar rewitalizacji nr 2 Sołectwa Psary – Stara Wieś

Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
		Gmina Bodzentyn	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
				UE	Środki krajowe		
Podsumowanie	3 130 000 zł	592 973 zł	105 473 zł	2 299 054 zł	32 500 zł	100 000 zł	
%	100%	19%	3%	73%	1%	3%	
Projekty ze sfery społecznej							
1 Realizacja zajęć dodatkowych wyrównawczych i rozwijających zainteresowania uczniów Szkoły Podstawowej w Psarach – Starej Wsi	320 000 zł	48 000 zł	-	272 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych
Razem sfera społeczna	320 000 zł	48 000 zł	0 zł	272 000 zł	0 zł	0 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
2 Powstawanie gospodarstw agroturystycznych	150 000 zł	-	-	50 000 zł	-	100 000 zł	Inwestycje prywatne mieszkańców sołectwa w oparciu m.in. o dotacje ARiMR, LGD Wokół Łysej Góry
Razem sfera gospodarcza	150 000 zł	0 zł	0 zł	50 000 zł	0 zł	100 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

3 Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej	1 180 000 zł	177 000 zł	-	1 003 000 zł	-	-	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
Razem sfera środowiskowa	1 180 000 zł	177 000 zł	0 zł	1 003 000 zł	0 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4 Zagospodarowanie terenu „Żeromszczyzny”	650 000 zł	97 500 zł	-	520 000 zł	32 500 zł	-	Zakłada się 80% dofinansowania, 5% z budżetu państwa w ramach RPO WŚ 2014-2020, działania 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów
5 Budowa ścieżki rowerowej łączącej Św. Katarzynę i Psary – Stara Wieś	100 000 zł	15 000 zł	-	85 000 zł	-	-	Zakłada się 80% dofinansowania, 5% z budżetu państwa w ramach RPO WŚ 2014-2020, działania 7.2 Rozwój potencjału endogenicznego jako element strategii terytorialnej dla określonych obszarów
6 Modernizacja drogi gminnej łączącej Św. Katarzynę z sołectwem Psary - Stara Wieś	150 000 zł	150 000 zł	-	-	-	-	Inwestycja finansowana z budżetu gminy Bodzentyn.
7 Budowa chodnika od granicy z miastem Bodzentyn przez całe sołectwo Psary - Stara Wieś	580 000 zł	105 473 zł	105 473 zł	369 054 zł	-	-	Zakłada się 50% dofinansowania w ramach Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej 2016-2019, 25% Gmina Bodzentyn, 25% Powiat Kielecki
Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	1 480 000 zł	367 973 zł	105 473 zł	974 054 zł	32 500 zł	0 zł	

Lista projektów uzupełniających – obszar rewitalizacji nr 2 Sołectwa Psary – Stara Wieś

Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania				Uwagi/ komentarze
		Gmina	inne JST	Dofinansowanie	Środki prywatne,	

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

		Bodzentyn		UE	Środki krajowe	w tym granty NGO	
Podsumowanie	890 000 zł	188 000 zł	95 000 zł	110 000 zł	247 000 zł	250 000 zł	
%	100%	21%	11%	12%	28%	28%	
Projekty ze sfery społecznej							
1 Promocja sołectwa Psary – Stara Wieś	30 000 zł	10 000 zł	-	10 000 zł	-	10 000 zł	Zakłada się częściowe dofinansowanie Gminy Bodzentyn oraz UE, a także granty pozyskane przez organizacje pozarządowe.
2 Żywa lekcja patriotyzmu	10 000 zł	-	-	-	-	10 000 zł	Zakłada się grant pozyskany przez Szkołę lub Stowarzyszenie np. z programu grantowego Równać Szanse
Razem sfera społeczna	40 000 zł	10 000 zł	0 zł	10 000 zł	0 zł	20 000 zł	
Projekty ze sfery gospodarczej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
3 Powstawanie nowych firm	150 000 zł	-	-	50 000 zł	-	100 000 zł	Inwestycje prywatne mieszkańców sołectwa w oparciu m.in. o dotacje ARiMR, LGD Wokół Łysej Góry
Razem sfera gospodarcza	150 000 zł	0 zł	0 zł	50 000 zł	0 zł	100 000 zł	
Projekty ze sfery środowiskowej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4 Wdrażanie Programu usuwania azbestu z terenu sołectwa Psary – Stara Wieś	20 000 zł	3 000 zł	-	-	17 000 zł	-	Zakłada się dofinansowanie 85 % Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach
Razem sfera środowiskowa	20 000 zł	3 000 zł	0 zł	0 zł	17 000 zł	0 zł	
Projekty ze sfery funkcjonalno-przestrzennej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
5 Modernizacja drogi powiatowej łączącej Psary - Starą Wieś z Podlesiem	300 000 zł	75 000 zł	75 000 zł	-	150 000 zł	-	Zakłada się 50% dofinansowania w ramach Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej 2016-2019, Gmina Bodzentyn 25%, Powiat Kielecki 25%

Program Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023

6 Zagospodarowanie terenu wokół szkoły podstawowej	150 000 zł	50 000 zł	-	50 000 zł	-	50 000 zł	Zakłada się dofinansowanie w ramach LGD Wokół Łysej Góry lub sfinansowanie placu zabaw w ramach konkursu NIVEA
7 Zagospodarowanie placu wiejskiego w Psarach – Stara Wieś	50 000 zł	30 000 zł	-	-	20 000 zł	-	Zakłada się realizację przedsięwzięcia w ramach Funduszu Sołeckiego (dofinansowanie 40%).
Razem sfera funkcjonalno-przestrzenna	500 000 zł	155 000 zł	75 000 zł	50 000 zł	170 000 zł	50 000 zł	
Projekty ze sfery technicznej							
Numer i nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Bodzentyn	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
8 Zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie sołectwa	180 000 zł	20 000 zł	20 000 zł	-	60 000 zł	80 000 zł	Zakłada się częściowe dofinansowanie Gminy Bodzentyn oraz innych JST np. Powiat Kielecki, środki krajowe czy zbiórki publiczne (wkład pieniężny mieszkańców i turystów). W części zadania finansowane również z Funduszu Sołeckiego.
Razem sfera techniczna	180 000 zł	20 000 zł	20 000 zł	0 zł	60 000 zł	80 000 zł	

10 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

W ramach rewitalizacji stosowane są następujące mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji:

- spotkania z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi,
- informacje na sesjach Rady Miejskiej,
- strona internetowa Gminy Bodzentyn – zakładka „Rewitalizacja Gminy Bodzentyn 2016-2023”,
- wyjazd studyjny do Nowego Wiśnicza i Starego Sącza,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji.

a) Kluczowi interesariusze rewitalizacji

- mieszkańcy miasta Bodzentyn,
- mieszkańcy sołectwa Psary-Stara Wieś,
- przedsiębiorcy działający lub planujący działać na terenie miasta Bodzentyn i/lub sołectwa Psary-Stara Wieś,
- organizacja pozarządowe i grupy nieformalne działający lub planujący działać na miasta Bodzentyn i sołectwa Psary – Stara Wieś,
- Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn i jednostki organizacyjny Gminy Bodzentyn,
- Starostwo Powiatowe w Kielcach i jednostki organizacyjne Powiatu Kieleckiego np. Powiatowy Zarząd Dróg,
- Samorząd Województwa Świętokrzyskiego i jego jednostki organizacyjne.

b) narzędzia partycypacji oraz sposób zaangażowania interesariuszy na każdym etapie realizacji Programu

Etap 1 – diagnozowanie

- seria spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami,
- opublikowanie Diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych na www Miasta i Gminy Bodzentyn,
- spotkania Komitetu rewitalizacyjnego,

Etap 2 – programowanie

- w 2 wytypowanych w wyniku diagnozy obszarach odbyły się konsultacje na temat ich problemów na których omawiano wstępne cele i zamierzenia rewitalizacyjne,
- w ramach 2 etapu rewitalizacji ogłoszono nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- spotkania Komitetu rewitalizacyjnego,
- wyjazd studyjny do Starego Sącza i Nowego Wiśnicza,

Etap 3 – wdrażanie

Narzędzia partycypacji, które będą stosowane na etapie wdrażania Programu:

- spotkania otwarte z mieszkańcami i interesariuszami obszarów rewitalizacji,
- prezentacja realizacji zadań rewitalizacyjnych na sesji Rady Miejskiej,
- ankiety,
- publikacje koncepcji architektonicznych na www do konsultacji z interesariuszami rewitalizacji,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji (realizacja zasady partnerstwa),

Etap 4 – monitorowanie

- przyjmowanie sprawozdań z realizacji Programu – Rada Miejska,
- publikacja na www sprawozdań z realizacji Programu,
- spotkania Komitetu Rewitalizacji – ocena jak wdrażane są poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Komunikacja z interesariuszami za pomocą strony internetowej

Wszelkie informacje dotyczące procesu rewitalizacji są upubliczniane na stronie internetowej Gminy Bodzentyn w specjalnie utworzonej zakładce „Rewitalizacja Gminy Bodzentyn 2016-2023”
<http://www.bodzentyn.pl/index.php/rewitalizacja-gminy-bodzentyn-2016-2023>

The screenshot shows the official website of the Municipality of Bodzentyn. The main content area is titled "Rewitalizacja Gminy Bodzentyn 2016-2023" and lists several news items:

- Szczegóły (Details) - Redaktor Naczelny, Kategorie: Kategorie główna, Opublikowano: 14 kwiecień 2016, Odstony: 2651
- Zapraszamy do zgłaszania fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych
- Podsumowanie konsultacji społecznych - etap I
- ZAPROSZENIE DO ZAPOZNANIA SIĘ Z DIAGNOZĄ CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH
- Pierwsze posiedzenie Komitetu Rewitalizacji
- Spotkanie Komitetu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn
- Informacja za spotkania z mieszkańcami Bodzentyna w zakresie rewitalizacji

The sidebar on the right contains the following information:

- Urząd Miasta i Gminy w Bodzentyn, ul. Suchedniowska 3, 26-010 Bodzentyn
- Godzina otwarcia urzędu: Poniedziałek - od 7.15 do 16.15, Wtorek-Piątek - od 7.15 do 15.00
- Kalendarz wydarzeń: Sierpień 2016
- Wirtualny Spacer po Gminie
- Telewizja internetowa Bodzentyn
- Mobilny system informacyjny

Komitet Rewitalizacji

Na potrzeby opracowania i wdrażania Programu został utworzony Komitet Rewitalizacji Gminy Bodzentyn powołany zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Bodzentyn nr 43/2016 z dnia 24 maja 2016r. Nabór osób do Komitetu miał charakter otwarty, ogłoszenie w tej sprawie zostało opublikowane na stronie internetowej gminy w dniu 14 kwietnia 2016r.

Spotkania Komitetu rewitalizacyjnego

- 31.05.2016r. w trakcie posiedzenia wybrano przewodniczącego i jego zastępcę oraz omówiono wstępne założenie Programu rewitalizacji
- 28.06.2016r. podczas 2 spotkania została zaprezentowana Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz przeprowadzona dyskusja dot. obszarów zdegradowanych na terenie miasta i gminy,
- 11.08.2016r. spotkanie poświęcone omówieniu projektów i przedsięwzięć planowanych na obszarach rewitalizacyjnych.

- 01.09.2016r. spotkanie poświęcone analizie przedsięwzięć inwestycyjnych planowanych na obszarze rewitalizacji.

Zdjęcie 42 Prezentacja Diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w trakcie 2 posiedzenia Komitetu – Bodzentyn, 28.06.2016r.

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn

Spotkania otwarte

W ramach tworzenia Programu Rewitalizacji odbyły się następujące rodzaje konsultacji społecznych:

Wykorzystanie formularza ankietowego (zgłaszania uwag w przypadku etapów 1 i 3) oraz fiszki rewitalizacyjnej (etap 2) opublikowanych na stronie internetowej Gminy Bodzentyn:

Etap	Element konsultacji	Termin konsultacji	Komentarz
1	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych	01-19.07.2016r.	Nie zgłoszono uwag
2	Nabór fiszek przedsięwzięć rewitalizacyjnych	02-19.08.2016r.	Wpłynęło 5 fiszek
3	Program Rewitalizacji	09-30.09.2016r.	Nie zgłoszono uwag

Spotkania z interesariuszami rewitalizacji, które odbyły się w trakcie tworzenia Programu Rewitalizacji:

- 12.01.2016r. – spotkanie z przedsiębiorcami,
- 14.01.2016r. – spotkanie ze stowarzyszeniami i podmiotami prowadzącymi działalność społeczną,
- 17.01.2016r. – spotkanie z mieszkańcami Miasta Bodzentyn,
- 30.04.2016r. – spotkanie z mieszkańcami Miasta Bodzentyn,

Zdjęcie 43 Prezentacja wstępnych założeń Programu Rewitalizacji – Bodzentyn, 30.04.2016r.

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn

- 13.07.2016r. – spotkanie z mieszkańcami sołectwa Psary Stara-Wieś.

Zdjęcie 44 Spotkanie z mieszkańcami sołectwa Psary - Stara Wieś, 13.07.2016r.

Fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Wyjazd studyjny do Nowego Wiśnicza i Starego Sącza

W sobotę 20 sierpnia 2016 r. członkowie Komitetu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn, radni, sołtysi oraz przedstawiciele organizacji społecznych i mieszkańców odbyli wizytę studyjną w Nowym Wiśniczu i w Starym Sączu.

W sali balowej zamku w Nowym Wiśniczu przedstawiono główne założenia Programu rewitalizacji Nowego Wiśnicza na lata 2016-2020. Wśród wielu poruszanych zagadnień, omawiano sprawy udostępnienia obiektów zabytkowych dla zwiedzających. W przypadku wiśnickiego zamku zwrócono

uwagę na potrzebę właściwego wyposażenia i wyeksponowania wnętrza. Jak podkreśliła Pani Burmistrz sprawy te są utrudnione ze względu na nieuregulowany stan własnościowy obiektu, do którego roszczą sobie prawo potomkowie rodziny Lubomirskich.

Zdjęcie 45 Wizyta studyjna Nowy Wiślicz – Stary Sącz

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn

Z kolej w trakcie dyskusji w Starym Sączu rozmawiano o obiektach wykonanych w pierwszym etapie rewitalizacji. Podobnie jak w Bodzentynie na początku skupiono się na rewitalizacji rynku i jego najbliższym otoczeniu. W 2013 r. wykorzystując istniejący zbiornik wodny utworzono Zespół rekreacyjny park wodny „Stawy”.

Zdjęcie 46 Wizyta studyjna Nowy Wiślicz – Stary Sącz

Fot. Urząd Miasta i Gminy Bodzentyn

W dniu wizyty w Starym Sączu odbywał się dwudniowy Starosądecki jarmark rzemiosła. W ustawionych na Rynku drewnianych kramach uczestnicy wyjazdu mogli zobaczyć wyroby miejscowego rękodzieła i rzemiosła wykonane przez twórców ludowych, artystów plastyków; spróbować regionalnych potraw. Również Bodzentyn słynął niegdyś z jarmarków i targów.

Uwagę uczestników przykuło zagospodarowanie rynku i okolicznych uliczek, a zwłaszcza mała architektura, w tym źródło św. Kingi. Szczególny podziw wzbudziła wykonana z drewna, bogato rzeźbiona brama seklerska. Jest to dar Stowarzyszenia Światowego Związku Węgrów, do którego należą siedmiogrodzcy Seklerzy. Brama jest pamiątką kanonizacji błogosławionej Kingi w czasie wizyty papieża Jana Pawła II w Starym Sączu w 1999 r.

Wizyta studyjna w tych dwóch miejscowościach, podobnie jak Bodzentyn pozbawionych przemysłu, o dużych walorach krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych, z licznymi obszarami chronionymi pozwoliła wyciągnąć wnioski w zakresie kierunków rewitalizacji. Utwierdziła uczestników w przekonaniu o konieczności modernizacji, rozbudowy i budowy infrastruktury komunalnej, służącej mieszkańcom i zwiedzającym, w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej, rekreacji i turystyki. Z drugiej strony zwróciła uwagę na celowość wykorzystania obiektów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego dla rozwoju i promocji naszego miasta i gminy.

c) ukierunkowanie Programu na dojrzałe formy partycypacji

Rola Komitetu Rewitalizacji, czyli współdecydowanie i kontrola obywatelska

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawuje funkcje opiniotwórczo-doradcze w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Programu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023 oraz oceną przebiegu procesu rewitalizacji. Szczegółowe zadania:

- opiniowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu po przygotowaniu ich przez Zespół ds. rewitalizacji, a przed przyjęciem ich przez Radę Miejską,
- opiniowanie i rekomendowanie propozycji zmian Programie,
- zachęcanie interesariuszy rewitalizacji do włączenia się do opracowywania i realizacji Programu,
- upowszechnianie informacji o Programie wśród interesariuszy rewitalizacji.

11 System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji

a) Osadzenie rewitalizacji w systemie zarządzania gminą

Inicjatorem rewitalizacji na terenie gminy Bodzentyn była Rada Miejska, która podjęła 19 kwietnia 2016r. odpowiednią uchwałą inicjującą cały proces.

**UCHWAŁA Nr V/32/2016
Rady Miejskiej w Bodzentynie
z dnia 19 kwietnia 2016 roku**

w sprawie zmiany Uchwały Nr II/10/2016 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 16 lutego 2016r. w sprawie przystąpienia do opracowania „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015r. poz. 1515) uchwała się co następuje:

§ 1

Zmienia się w § 1 Uchwały Nr II/10/2016 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 16 lutego 2016r. w sprawie przystąpienia do opracowania „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023” zapis:

„Przystępuje się do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023 zwanego dalej Gminnym Programem Rewitalizacji jako podstawowego i strategicznego narzędzia wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, integrującego w sposób kompleksowy wszystkie elementy procesu rewitalizacji”.

na zapis: „Przystępuje się do opracowania Programu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn na lata 2016-2023 zwanego dalej Programem Rewitalizacji jako podstawowego i strategicznego narzędzia wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, integrującego w sposób kompleksowy wszystkie elementy procesu rewitalizacji”

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Bodzentyn.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Wojciech Kózka

Program Rewitalizacji dla Gminy Bodzentyn przyjęty zostanie w drodze uchwały Rady Miejskiej w Bodzentynie. W tym samym trybie będzie odbywała się jego ewentualna aktualizacja, gdyż Program posiada formułę otwartą. W drodze aktualizacji będą pojawiały się nowe projekty, zgłaszane przez interesariuszy rewitalizacji (m.in. władze lokalne, partnerzy społeczni i gospodarczy, czy też mieszkańcy obszarów zdegradowanych). Do Programu rewitalizacji będą wprowadzane te projekty, dla których:

- lokalizacja jest zgodna z obszarami wytypowanymi w ramach programu do rewitalizacji,
- określono nazwę i zakres przedsięwzięcia oraz oczekiwane rezultaty uzasadniające znaczenie projektu dla rozwoju obszarów rewitalizacji,
- określono harmonogram realizacji projektu,

- określono orientacyjne koszty realizacji projektu oraz wskazano potencjalne źródła finansowania,
- wskazano podmiot odpowiedzialny za jego realizację oraz partnerów projektu (jeśli dotyczy),
- zadania przewidziane do realizacji w okresie 2016-2023.

Do zadań Gminy należeć będzie:

- przygotowanie i składanie wniosków o dofinansowanie planowanych inwestycji, dla których beneficjentem będzie Gmina Bodzentyn,
- realizację działań przewidzianych w programie w zakresie przygotowania:
  - ✓ dokumentacji projektowej i przetargowej,
  - ✓ analiz, kosztorysów, studiów wykonalności, raportów oddziaływania na środowisko,
  - ✓ dokumentacji bieżącej,
  - ✓ nadzór nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wykonywania zleconych inwestycji,
  - ✓ sprawozdań, raportów, itp.,
- monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji programu,
- promocja programu, informowanie o współfinansowaniu projektów ze środków zewnętrznych.

Projekty zgłoszone do Programu Rewitalizacji będą realizowane i wdrażane w określonej hierarchii zadań, zależnie od postanowień Rady Miejskiej w Bodzentynie, uregulowaniami budżetowymi (zachowaniem płynności finansowej gminy) oraz terminami określonymi przez instytucje zarządzające i wdrażające Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego, PROW, itp. Każdy projekt umieszczony w Programie będzie realizowany w oparciu o harmonogram zadaniowo-czasowy. Jednostką bezpośrednio odpowiadającą za wdrażanie Programu Rewitalizacji będzie Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn. W celu opracowania i wdrożenia Programu Burmistrz w drodze zarządzenia powołał zespół zadaniowy do spraw rewitalizacji (złożony z pracowników gminy) i Komitet rewitalizacyjny (złożony z interesariuszy rewitalizacji).

Przedmiotowy Program Rewitalizacji wskazuje osadzenie rewitalizacji w systemie zarządzania rozwojem gminy bowiem wskazuje m.in. Koordynatora działań rewitalizacyjnych. Projekty zgłoszone do Programu Rewitalizacji będą realizowane i wdrażane w określonej hierarchii zadań, zależnie od postanowień Rady Miejskiej w Bodzentynie, uregulowaniami budżetowymi (zachowaniem płynności finansowej gminy) oraz terminami określonymi przez instytucje zarządzające i wdrażające Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego, PROW, itp. Każdy projekt umieszczony w Programie będzie realizowany w oparciu o harmonogram zadaniowo-czasowy. Jednostką bezpośrednio odpowiadającą za wdrażanie Programu Rewitalizacji będzie Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn. W celu opracowania i wdrożenia Programu powołał w drodze zarządzenia powołał zespół zadaniowy do spraw rewitalizacji (złożony z pracowników gminy) i Komitet rewitalizacyjny (złożony z interesariuszy rewitalizacji).

b) Koordynator działań rewitalizacyjnych, czyli o zadaniach Zespołu ds. rewitalizacji

- przygotowanie wniosków o dofinansowanie projektów,
- nadzorowanie i wdrażanie projektów rewitalizacji,
- przygotowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu,
- przygotowanie wniosku o zmianę Programu,
- gromadzenie, dostarczanie i analiza danych,
- współpraca z firmą zewnętrzną w zakresie prac związanych z przygotowaniem projektu Programu,
- identyfikacja problemów, wskazywanie możliwości eliminacji przeszkód w realizacji zadań,
- współpraca przy wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych,

- upowszechnianie informacji o Programie za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Gminy oraz prasy lokalnej.

To Przewodniczący Zespołu ds. rewitalizacji powołany Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Bodzentyn nr 30/2016 z dnia 14 kwietnia 2016r. – pełni formalnie funkcję Pełnomocnika rewitalizacji.

c) Sposób realizacji zasady partnerstwa, czyli o współpracy pomiędzy sektorem publicznym, społecznym i gospodarczym

Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na zdegradowanych obszarach gminy Bodzentyn będzie realizowane na zasadzie współpracy pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym. Współpraca międzysektorowa w realizacji projektów rewitalizacyjnych odbywać się będzie w oparciu o następujące zasady:

- partnerstwa - co oznacza, że instytucje, uczestniczą w rozwiązywaniu problemów na zdegradowanych terenach, współdziałają z gminą przy wykonywaniu zadań,
- efektywności - polega na wspólnym dążeniu gminy i instytucji biorących udział we wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji zadań/projektów,
- suwerenności stron - co oznacza, że gmina i instytucje realizując/współrealizujące działania/projekty zachowują autonomię i niezależność względem siebie i są w stosunku do siebie równorzędnymi partnerami.
- jawności - zgodnie, z którą Gmina Bodzentyn udostępni organizacjom sektora pozarządowego i innym podmiotom wszelkie niezbędne informacje o celach i priorytetach realizowanych zadań oraz środkach dostępnych na ich realizację.

Partnerstwo trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego, oprócz wspólnego celu, jakim jest wyprowadzenie zdegradowanych obszarów z sytuacji kryzysowej, ma określone podstawowe zasady stanowiące fundament wspólnych działań:

- respektowanie własnych potrzeb, możliwości i dążenie do osiągnięcia kompromisu,
- przejrzystość podejmowanych działań,
- otwarty dialog z mieszkańcami gminy.

Współpraca pomiędzy Partnerami Programu Rewitalizacji ma na celu:

- wykorzystanie potencjału organizacji oraz społeczności lokalnej poprzez skoordynowanie działań w ramach kilku wspólnych i spójnych projektów akceptowanych i wspieranych przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych podejść do rozwiązywania problemów.

W ramach Programu Rewitalizacji Gminy Bodzentyn został powołany Komitet rewitalizacyjny, który łączy w/w sektory. Program jest ukierunkowany na dojrzałe formy partycypacji, tj. oprócz informowania i konsultacji społecznych wskazuje na zastosowanie innych zaawansowanych metod partycypacji (współdecydowanie, kontrola obywatelska). To co istotne Komitet Rewitalizacyjny został powołany w formule otartej (na www gminy) poprzez zaproszenie do jego prac wszystkich interesariuszy rewitalizacji. **To głównie poprzez działalność Komitetu Rewitalizacji realizowana jest formuła partnerstwa w systemie zarządzania Programem.**

d) aspekty środowiskowe we wdrażaniu Programu Rewitalizacji

Podczas realizacji zadań rewitalizacyjnych gmina będzie przestrzegać m.in.

- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,
- Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (ze zmianami),
- Uchwały Nr XLIX/881/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Sieradowickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego. poz. 3155 z dnia 25.11.2014 r.),
- Uchwała Nr IX/37/2007 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 1 października 2007 r. w sprawie ustanowienia obszaru chronionego krajobrazu na terenie otuliny Świętokrzyskiego Parku Narodowego w gminie Bodzentyn (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego Nr 230, poz. 3340 z dnia 11 grudnia 2007 r.),
- Ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. 2012 poz. 145 z późn. zm.).

W trakcie realizacji zadań Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej uwzględnione zostaną wymogi ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów – zgodnie m.in. z zaleceniami i sugestiami wymienionymi w publikacjach:

-P. Wylegała, R. Jaros, R. Dzieciołowski, A. Kepel, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, *Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, 2009;

-*Ptaki w budynkach. Remonty i docieplenia w zgodzie z zasadami ochrony przyrody*, Kielce 2010. kosztów. Może zostać przygotowana wariantowo.

-Jakie działania można podjąć w przypadku danego budynku, aby po zakończeniu remontu oferował on dogodne schronienia i miejsca rozrodu dla ptaków i nietoperzy? Zakres tej propozycji powinien Zostaną podjęte następujące działania:

Gmina Bodzentyn przed przystąpieniem do docieplania budynku/ów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie mieć na celu odpowiedzieć na 4 pytania:

-czy budynek jest wykorzystywany, jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?

- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.

-Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenie prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek, co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitologdy zabezpieczą miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane, jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące

ubytek takich miejsc w wyniku remontu⁸. Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków w czasie remontu⁹.

Realizując tę inwestycje Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

Gmina Bodzentyn przy inwestycjach termomodernizacyjnych i związanych z usuwaniem azbestu uwzględni potrzebę ochrony gatunków zwierząt, w tym ptaków i/lub nietoperzy polegającą m.in. na dostosowaniu harmonogramu prac do ich terminów lęgowo-rozrodczych oraz – w zależności od potrzeby – zapewnieniu im siedlisk zastępczych lub ewentualnej konieczności uzyskania stosowanych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do nich (m.in. niszczenie siedlisk gatunków bytujących w obiektach), wydawanych w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015r. poz. 1615 z późn. zm.).

---

⁸ Dot. to przede wszystkich niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustulek.

⁹ Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

12 System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

a) Odniesienie monitoringu do celów rewitalizacji (system kwantyfikowanych i mierzalnych wskaźników)

Monitoring Programu dotyczyć będzie przede wszystkim kontroli realizacji zadań inwestycyjnych i projektów rozwojowych oraz planowanych wskaźników produktów i rezultatów poszczególnych inwestycji. Monitoring ma służyć:

- ocenie postępu realizacji konkretnych projektów inwestycyjnych,
- weryfikacji zgodności osiąganych produktów, rezultatów i osiągnięć z założonymi celami,
- ocenie efektywności wykorzystaniu posiadanych środków pieniężnych,
- wczesnej diagnozie trudności mogących mieć wpływ na realizowane inwestycje zwłaszcza terminowość ich zakończenia.

Podstawę systemu monitoringu i ewaluacji realizacji niniejszego programu stanowi zbiór wskaźników określanych dla poszczególnych projektów (zob. pkt. 6 i 7 Programu), na który składają się:

- wskaźniki produktu – odnoszą się do rzeczowych efektów działalności. Są to efekty, które osiągamy bezpośrednio na skutek wydatkowania środków. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość nowo budowanych dróg, liczba budynków poddanych renowacji, liczba firm, które otrzymały pomoc, liczba zorganizowanych szkoleń, itp.,
- wskaźniki rezultatu – odpowiadają bezpośrednim i natychmiastowym efektom wynikającym z wdrożenia programu/projektu. Są logicznie powiązane ze wskaźnikami produktu. Wskaźniki rezultatu mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zmniejszenie nakładów na bieżące remonty nawierzchni np. w %, itp.). Dostarczają informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku realizacji projektu. Wskaźniki rezultatu mierzy się jako wyraz zmiany w porównaniu z rokiem bazowym.

b) Procedura ewaluacji

Ewaluacja ma na celu poprawę: jakości, skuteczności i spójności realizacji Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów obszaru rewitalizowanego z jednoczesnym uwzględnieniem wizji rewitalizacji i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko naturalne projektów zapisanych do realizacji w Programie. Rada Miejska oceniając realizację Programu będzie brała pod uwagę następujących 5 kryteriów:

- skuteczność – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie Programu zostały osiągnięte,
- efektywność – kryterium, które pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” Programu,
- użyteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Programu odpowiada potrzebom grupy docelowej,
- trafność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele Programu odpowiadają potrzebom i priorytetem wskazanym w odniesieniu do obszaru rewitalizowanego,
- trwałość – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Programu będą trwać po jego zakończeniu.

Rola Rady Miejskiej – ocena skuteczności działań

Kluczowe znaczenie dla oceny podejmowanych działań ma ich monitoring. Funkcję instytucji monitorującej wdrażania Programu będzie pełnił Rada Miejska. Co najmniej raz w roku analizowane

będą postępy w realizacji Programu Rewitalizacji. Rada Miejska, jako instytucja kontrolna i uchwałodawcza będzie mieć za zadanie:

- akceptację rocznych sprawozdań z realizacji Programu, w szczególności osiągnięcia celów, rezultatów,
- analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę treści Programu Rewitalizacji,
- aktualizację Programu Rewitalizacji,
- uwzględnienie zadań zaplanowanych do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych lub innych dokumentów strategicznych o znaczeniu lokalnym.

c) Opis systemu aktualizacji programu z uwzględnieniem zasady partnerstwa

Program Rewitalizacji stanowi dokument otwarty. Poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie w razie potrzeby na uzasadnione wnioski interesariuszy rewitalizacji. Aktualizacja dokumentu nastąpi także w przypadku zmiany uwarunkowań, wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów i propozycji projektów mających je rozwiązać. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie w oparciu o zasadę współpracy z zainteresowanymi partnerami. Przesłankami zmian niniejszego Programu mogą być wnioski lub sugestie funkcjonujących na terenach rewitalizacji podmiotów gospodarczych, organizacji społecznych lub poszczególnych mieszkańców. Zmiana działań lub priorytetów, o których mowa w niniejszym dokumencie, jak również ich uszczegółowienie i uzupełnienie, może nastąpić w trakcie realizacji Programu, w szczególności po przyjęciu uchwały budżetowej na kolejny rok budżetowy, określającej zadania inwestycyjne lub innych programów, w szczególności Wieloletniego Planu Inwestycyjnego lub uchwał intencyjnych. Powołany zespół do spraw rewitalizacji i Komitet Rewitalizacji będzie monitorował przebieg realizacji zadań zawartych w Programie oraz interweniował w przypadku stwierdzenia opóźnień lub nieuzasadnionej rezygnacji z realizacji zadania i w razie potrzeby przedstawiał (za pośrednictwem Burmistrza) Radzie Miejskiej propozycje zmiany Programu w zakresie dostosowania go do zmieniających się uwarunkowań.

Cele komunikacji związanej z opracowywaniem i wdrażaniem Programu

Zasadniczym celem komunikacji społecznej jest zapewnienie wyczerpującej i zrozumiałej informacji oraz takich dróg jej obiegu, żeby uzyskać partycypację społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, jej aktywny udział w programowaniu, decyzjach oraz odpowiedzialności i finansowaniu.

Komunikacja społeczna ma zapewnić interesariuszom Programu:

- dostęp do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- pobudzić ich do wyrażania własnych opinii,
- nawiązać porozumienie pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji a zespołem zadaniowym/ Komitetem Rewitalizacji.

Informowanie w procesie komunikacji społecznej ma wyjaśnić mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji, w zamian za tymczasowe zakłócenie normalnego rytmu życia i określony wysiłek, także finansowy.

Spis tabel

Tabela 1 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MGOPS w latach 2013-2015	17
Tabela 2: Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy MGOPS w latach 2014-2015 w podziale na sołectwa i Miasto Bodzentyn	19
Tabela 3: Liczba dzieci i młodzieży korzystająca z dożywiania w latach 2014-2015 z podziałem na sołectwa i Miasto Bodzentyn	21
Tabela 4: Liczba osób korzystająca z zasiłków stałych, okresowych, celowych w poszczególnych jednostkach Gminy Bodzentyn	23
Tabela 5: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie z powodu bezrobocia w latach 2014-2015	26
Tabela 6: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie	27
Tabela 7: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie	28
Tabela 8 Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie	29
Tabela 9: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie	30
Tabela 10: Liczba osób korzystająca z zasiłków Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bodzentynie	31
Tabela 11 Liczba mieszkańców w podziale na miejscowości i ulice i różne kategorie wiekowe za rok 2015	32
Tabela 12 Liczba mieszkańców w podziale na miejscowości i ulice i różne kategorie wiekowe za rok 2014	35
Tabela 13 Liczba mieszkańców w podziale na miejscowości i ulice i różne kategorie wiekowe za rok 2013	38
Tabela 14 Podsumowanie liczby mieszkańców w poszczególnych sołectwach Gminy i Mieście Bodzentyn	43
Tabela 15: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców do 20 roku życia do ogółu mieszkańców miasta/sołectwa	43
Tabela 16: Analiza liczby mieszkańców do 20 roku życia oraz powyżej 60 (dla kobiet) i 65 (dla mężczyzn) do ogółu mieszkańców w tych przedziałach wiekowych oraz do ogółu miasta/sołectwa w latach 2013-2015	44
Tabela 17: Analiza dynamiki wzrostu/spadku % mieszkańców powyżej 60 r. ż. dla kobiet i 65 r. ż. dla mężczyzn do ogółu mieszkańców miasta/sołectwa	46
Tabela 18: Liczba bezrobotnych w Gminie Bodzentyn z podziałem na sołectwa w latach 2013-2015	47
Tabela 19 Liczba przestępstw na obszarze miejskim i wiejskim Gminy Bodzentyn	49
Tabela 20: Ilość wyrobów azbestowych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i w budynkach gospodarczych	51
Tabela 21 Liczba założonych firm w poszczególnych sołectwach i mieście w latach 2013-2015	54
Tabela 22 Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej	55
Tabela 23 Liczba podmiotów wyrejestrowywanych z rejestru REGON w latach 2012-2015	56
Tabela 24 Wskaźniki zwodociągowania Miasta i Gminy Bodzentyn	59
Tabela 25 Wskaźniki skanalizowania Miasta i Gminy Bodzentyn	60
Tabela 26 Analiza sołectw pod kątem posiadanej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	60
Tabela 27: Wyniki ze sprawdzianu w szkołach podstawowych na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn	69
Tabela 28: Wyniki z egzaminów gimnazjalnych – Gmina i Miasto Bodzentyn	70
Tabela 29: Liczba osób zapisanych do ośrodków zdrowia	71
Tabela 30 Delimitacja obszarów rewitalizacji ze względu na limit liczby mieszkańców	79
Tabela 31 Delimitacja obszarów rewitalizacji ze względu na limit powierzchni	79
Tabela 32 Projekty rewitalizacyjne zrealizowane na terenie Miasta Bodzentyn w okresie 2008-2015	151

Spis map

Mapa 1 Gmina Bodzentyn	8
Mapa 2 : Gmina Bodzentyn na tle mapy Powiatu Kieleckiego	11
Mapa 3 Lokalizacja Gminy Bodzentyn na tle województwa świętokrzyskiego i powiatu kieleckiego	13
Mapa 4 Obszary Miasta i Gminy Bodzentyn na których występuje azbest	52
Mapa 5: Obszary chronione na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn	53
Mapa 6 Udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 ludności w 2014r.	57
Mapa 7 Tereny przemysłowe w Bodzentynie	58
Mapa 8 Miasto Bodzentyn – obszar rewitalizacji	77
Mapa 9 Sołectwo Psary – Stara Wieś – obszar rewitalizacji	79
Mapa 10 Miasto Bodzentyn i sołectwo Psary – Stara Wieś – obszary rewitalizacji	81
Mapa 11 Miasto Bodzentyn i sołectwo Psary – Stara Wieś – obszary rewitalizacji	82

Mapa 12 Miasto Bodzentyn (kolor niebieski) i sołectwo Psary – Stara Wieś (kolor kremowy)	83
Mapa 13 Komplementarność przestrzenna projektów rewitalizacyjnych w obrębie ścisłego centrum Bodzentyna	143
Mapa 14 Projekty inwestycyjne planowane do realizacji obszarze I	148
Mapa 15 Projekty inwestycyjne planowane do realizacji obszarze II	149

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Budynek Posterunku Policji w Bodzentynie	50
Zdjęcie 2 Urokliwe uliczki Bodzentyna są częściowo po remoncie	61
Zdjęcie 3 Boisko przy ruinach zamku w Bodzentynie	62
Zdjęcie 4 Kościół p.w. Św. Stanisława Biskupa Męczennika	65
Zdjęcie 5 Kościół p.w. Św. Ducha w Bodzentynie	65
Zdjęcie 6 Górny rynek w Bodzentynie po rewitalizacji	66
Zdjęcie 7 Ruiny zamku w Bodzentynie	66
Zdjęcie 8 Bogato wyposażony plac zabaw w Bodzentynie	68
Zdjęcie 9 Budynek OSP w Bodzentynie (Rynek Górny)	72
Zdjęcie 10 Spotkanie Komitetu Rewitalizacji w dniu 28.06.2016r.	75
Zdjęcie 11 Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Psarach – Stara Wieś	78
Zdjęcie 12 Bodzentyn – zdjęcie lotnicze	84
Zdjęcie 13 Rekonstrukcja zamku – pałacu w Bodzentynie	84
Zdjęcie 14 Szkoła Podstawowa w Bodzentynie	91
Zdjęcie 15 Budynek „organistówki” w Bodzentynie	98
Zdjęcie 16 Mała targowica w Bodzentyn – stan obecny	100
Zdjęcie 17 Wjazd na małą targowicę w Bodzentynie	100
Zdjęcie 18 Budynek gminny przy ulicy Kieleckiej w Bodzentynie	103
Zdjęcie 19 Budynek Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn	103
Zdjęcie 20 Bodzentyn - ulica Wąska	106
Zdjęcie 21 Bodzentyn ulica Podmurze	106
Zdjęcie 22 Parking obok Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn – stan obecny	108
Zdjęcie 23 Plac przy ulicy Kościelnej – stan obecny	108
Zdjęcie 24 Działka gminna przy ulicy Straży Pożarnej	110
Zdjęcie 25 Chodnik w Bodzentynie przy ulicy Kieleckiej wymagający pilnego remontu	111
Zdjęcie 26 Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie – stan obecny	114
Zdjęcie 27 Ośrodek Zdrowia w Bodzentynie	115
Zdjęcie 28 Spotkanie w Szkole Podstawowej w Psarach – Stara Wieś	117
Zdjęcie 29 Jedna z sal lekcyjnych w SP Psary – Stara Wieś	119
Zdjęcie 30 Szkoła Podstawowa w Psarach-Stara Wieś	120
Zdjęcie 31 Teren „Żeromszczyzny” w Psarach - Stara Wieś	122
Zdjęcie 32 Ośrodek Zdrowia w Bodzentynie	126
Zdjęcie 33 Nieukończony budynek internatu w Bodzentynie przy ulicy Wolności	130
Zdjęcie 34 Teren przed blokami Spółdzielni Mieszkaniowej Wolność w Bodzentynie przy ulicy Wolności 10 i 10A	133
Zdjęcie 35 Tablica pamiątkowa odsłonięta w 150 rocznicę urodzenia Stefana Żeromskiego zlokalizowana na ścianie budynku Szkoły Podstawowej w Psarach – Stara Wieś	136
Zdjęcie 36 Obraz na ścianie w Szkole Podstawowej obrazujący przyjazd Stefana Żeromskiego do szkoły w Psarach	137
Zdjęcie 37 Boisko przyszkolne w Psarach-Stara Wieś – stan obecny	139
Zdjęcie 38 Teren wokół Szkoły Podstawowej w Psarach-Stara Wieś – stan obecny	140
Zdjęcie 39 Kapliczka w miejscowości Psary – Stara Wieś	141
Zdjęcie 40 Rynek Górny w Bodzentynie po rewitalizacji	150
Zdjęcie 41 Rynek Górny w Bodzentynie po rewitalizacji	151
Zdjęcie 42 Prezentacja Diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w trakcie 2 posiedzenia Komitetu – Bodzentyn, 28.06.2016r.	167
Zdjęcie 43 Prezentacja wstępnych założeń Programu Rewitalizacji – Bodzentyn, 30.04.2016r.	168
Zdjęcie 44 Spotkanie z mieszkańcami sołectwa Psary - Stara Wieś, 13.07.2016r.	168
Zdjęcie 45 Wizyta studyjna Nowy Wiślicz – Stary Sącz	169
Zdjęcie 46 Wizyta studyjna Nowy Wiślicz – Stary Sącz	169